

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΜΣ «Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων»

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η συμβολή της καινοτομίας στη διασφάλιση της ποιότητας στην εκπαίδευση και η πρόσληψή της από τη σχολική ηγεσία: μία πρόταση εφαρμογής πολιτιστικού προγράμματος με έμφαση στην προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας.

Αθανασία Κακαλή

Επιβλέπων Καθηγητής: Γεώργιος Πιερράκος

Ακαδημαϊκό Έτος: 2022-2023

Πίνακας Περιεχομένων

Πίνακας Περιεχομένων.....	2
Πρόλογος - Ευχαριστίες.....	7
Επιτελική Σύνοψη.....	11
Abstract.....	12
Αφιέρωση.....	13
Λίστα συντομογραφιών	14
Πίνακας Σχημάτων	16
Πίνακας Εικόνων	17
Εισαγωγή	18

Κεφάλαιο 1ο

Το Ερευνητικό Πλαίσιο 21

1.1 Εισαγωγή	21
1.2 Διατύπωση του ερευνητικού προβλήματος	21
1.3 Σκοπός της έρευνας	23
1.4 Ερευνητικά ερωτήματα.....	24
1.5 Σημαντικότητα της έρευνας.....	25
1.6 Επίλογος.....	25

Κεφάλαιο 2ο

Βιβλιογραφική Επισκόπηση: Καινοτομία, Ποιότητα & Ηγεσία 27

2.1 Εισαγωγή	27
2.2 Καινοτομία.....	27

2.2.1 Η έννοια της καινοτομίας	27
2.2.2 Η εφαρμογή της καινοτομίας στην εκπαίδευση	28
2.2.3 Η εφαρμογή της καινοτομίας στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας	30
2.3 Ποιότητα	31
2.3.1 Η έννοια της ποιότητας.....	31
2.3.2 Η ποιότητα στην εκπαίδευση.....	32
2.3.3 Η διοίκηση ολικής ποιότητας & οι βασικές αρχές της	34
2.3.4 Η εφαρμογή της διοίκησης ολικής ποιότητας στην εκπαίδευση	35
2.3.5 Το μοντέλο επιχειρηματικής αριστείας E.F.Q.M. στην εκπαίδευση	39
2.4 Η εκπαιδευτική ηγεσία.....	40
2.4.1 Ο ρόλος της ηγεσίας στην εκπαίδευση	40
2.4.2 Ηγεσία & καινοτομία.....	41
2.4.3 Διοίκηση ολικής ποιότητας & καινοτομία.....	43
2.5 Επίλογος.....	44

Κεφάλαιο 3^ο

Καινοτόμα Πολιτιστικά Προγράμματα στην Εκπαίδευση	46
3.1 Εισαγωγή	46
3.2 Σχεδιασμός & υλοποίηση προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων σε θέματα πολιτισμού	46
3.3 Η διαχείριση της γλωσσομάθειας & της πολυγλωσσίας στην εκπαίδευση	47
3.4 Η συμβολή του πολιτισμού στην ενίσχυση της γλωσσομάθειας & της πολυγλωσσίας	50
3.5 Η αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην προώθηση της καινοτομίας στον τομέα του πολιτισμού	52
3.6 Επίλογος.....	55

Κεφάλαιο 4^ο

Η Μεθοδολογία της Έρευνας 57

4.1 Εισαγωγή	57
4.2 Η επιλογή της ερευνητικής μεθόδου.....	57
4.3 Πληθυσμός & δείγμα	58
4.4 Τα ποιοτικά ερευνητικά εργαλεία.....	60
4.4.1 Συμμετοχική παρατήρηση	61
4.4.2 Ημερολόγια μαθητών.....	62
4.4.3 Δείγματα εργασιών	62
4.4.4 Πολυμεσικό υλικό.....	63
4.4.5 Ημιδομημένες συνεντεύξεις.....	64
4.5 Η ερευνητική μέθοδος	66
4.5.1 Η μέθοδος της θεματικής ανάλυσης	66
4.5.2 Ζητήματα αξιοπιστίας & εγκυρότητας	68
4.5.3 Η φάση της προετοιμασίας & του σχεδιασμού του Κ.Π.Π.	69
4.5.4 Η φάση της εφαρμογής του Κ.Π.Π.....	74
4.5.5 Η φάση της αξιολόγησης του Κ.Π.Π.....	81
4.6 Επίλογος.....	83

Κεφάλαιο 5^ο

Παρουσίαση & Συζήτηση των Αποτελεσμάτων 84

5.1 Εισαγωγή	84
5.2 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων	84
5.3 Ανάλυση και συζήτηση των αποτελεσμάτων	85

5.3.1 Οι αντιλήψεις των μαθητών απέναντι στο καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα (Ερευνητικό Ερώτημα 1)	87
5.3.2 Η συμβολή του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος στην ενίσχυση της ποιότητας στην εκπαίδευση (Ερευνητικό Ερώτημα 2).....	97
5.3.2.1 Η οπτική των μαθητών για τη συμβολή του Κ.Π.Π. στην ποιότητα της εκπαίδευσης.....	97
5.3.2.2 Η οπτική της σχολικής ηγεσίας για τη συμβολή του Κ.Π.Π. στην ποιότητα της εκπαίδευσης.....	101
5.3.3 Οι αντιλήψεις της σχολικής ηγεσίας απέναντι στην καινοτομία & η συνάφειά τους με την άσκηση διοίκησης ολικής ποιότητας (Ερευνητικό Ερώτημα 3)	107
5.3.3.1 Οι αντιλήψεις της σχολικής ηγεσίας απέναντι στην καινοτομία.....	107
5.3.3.2 Η συνάφεια μεταξύ καινοτομίας & διοίκησης ολικής ποιότητας από την οπτική της ηγεσίας.....	117
5.3.4 Η συμβολή του Κ.Π.Π. στην αλλαγή στάσεων μαθητών & σχολικής ηγεσίας (Ερευνητικό Ερώτημα 4)	119
5.4 Προεκτάσεις και περιορισμοί της έρευνας	127
5.5 Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα	128
5.6 Επίλογος.....	129
Συμπεράσματα	131
Βιβλιογραφία	139
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	148
Παράρτημα I Μοντέλο Τεχνολογικής Παιδαγωγικής Γνώσης Περιεχομένου	148
Παράρτημα II Αρχές Βιομηχανικής Επανάστασης 4.0	149
Παράρτημα III Έντυπο Συμμετοχικής Παρατήρησης	150
Παράρτημα IV Ημερολόγιο Αναστοχασμού Μαθητών	151
Παράρτημα V Πολύγλωσσο Βιβλίο Συνταγών Ευρωπαϊκού Πρωινού – Δράση 1 ^η .	152
Παράρτημα VI Τρεχούμενη Πολύγλωσση Ορθογραφία – Δράση 2 ^η	154
Παράρτημα VII Foreign Language Learning & Tips – Reports.....	158

Παράρτημα VIII Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π.	159
Παράρτημα IX Πρωτόκολλο Συνέντευξης Μαθητών	164
Παράρτημα X Πρωτόκολλο Συνέντευξης Σχολικής Ηγεσίας	165
Παράρτημα XI Έντυπο Συγκατάθεσης Γονέων & Κηδεμόνων	168
Παράρτημα XII Σύμβολα Μετεγγραφής Συνεντεύξεων.....	170
Παράρτημα XIII Απόσπασμα Αποτελεσμάτων Συμμετοχικής Παρατήρησης.....	171
Παράρτημα XIV Αποσπάσματα Ημερολόγιων Αναστοχασμού Μαθητών.....	174
Παράρτημα XV Κατηγοριοποίηση αποσπασμάτων σε ομοειδή	180
Παράρτημα XVI Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών	181
Παράρτημα XVII Κωδικοποίηση Συμμετοχικής Παρατήρησης	194
Παράρτημα XVIII Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας	198
Παράρτημα XIX Εξαγωγή Θεμάτων	218
Παράρτημα XX Απόσπασμα Φόρμας Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης	221
Παράρτημα XXI E-Class για τον Εορτασμό της Ε.Η.Γ.	222
Παράρτημα XXII Communicating in the Garden of Babel WebQuest.....	223
Παράρτημα XXIII Πολυμεσικό υλικό για την εκμάθηση Ξ.Γ.	232

Πρόλογος - Ευχαριστίες

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή αποτελεί το επιστέγασμα της ερευνητικής προσπάθειας που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, καθώς επίσης και το απαύγασμα των γνώσεων και της εμπειρίας που αποκομίσθηκαν κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής μου πορείας και με την περάτωση των εν λόγω σπουδών.

Αρχικά, ιδιαίτερες ευχαριστίες ανήκουν στον επιβλέποντα καθηγητή της διπλωματικής μου εργασίας Δρ. Πιερράκο για την αφοσίωση και τον ζήλο που επέδειξε κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής. Η υποστήριξή του απέβη πολύτιμη.

Επιπρόσθετα, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές μου στο ΠΑ.Δ.Α.: Δρ. Σπυριδάκο, Δρ. Ψαρομήλιγκο, Δρ. Σαλμόν, Δρ. Γιαννά, Δρ. Γκίκα, Δρ. Ασημακόπουλο, Δρ. Κυτάγια, Δρ. Μυλωνάκου – Κεκέ, Δρ. Ασωνίτου, Δρ. Τουρνά – Γερμανού και Δρ. Γιοβάνη. Η καθοδήγηση όλων κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών μου υπήρξε καίρια και παρείχε ανατροφοδότηση στα κίνητρά μου για την περάτωση των σπουδών μου και την οριοθέτηση της παρούσας έρευνας.

Χωρίς καμία αμφιβολία, οφείλω τις ευχαριστίες μου στους μαθητές που αποτέλεσαν το δείγμα στην παρούσα μελέτη περίπτωσης για τις ανάγκες της έρευνας. Η δέσμευση που επέδειξαν κατά τη διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας, οι εποικοδομητικές σκέψεις τους και οι καίριοι προβληματισμοί τους συνέβαλαν ουσιαστικά στη συγγραφή της παρούσας εργασίας. Χωρίς τη συμβολή τους, η έρευνά μου δεν θα μπορούσε να ολοκληρωθεί.

Αδιαμφισβήτητα, δεν θα ξεχνούσα να ευχαριστήσω τη Διευθύντρια της σχολικής μονάδας στην οποία υπηρετούσα οργανικά κατά το χρόνο διεξαγωγής της έρευνας για τη χορήγηση άδειας να διεξάγω την έρευνά μου στη συγκεκριμένη σχολική μονάδα. Παρομοίως, ευχαριστώ και τα δύο μέλη της Διεύθυνσης του σχολείου για τη συμμετοχή τους στην ερευνητική διαδικασία και την πολύτιμη ανατροφοδότηση που παρείχαν. Ασφαλώς, οφείλω πολλά ευχαριστώ και στους

συναδέλφους μου εκπαιδευτικούς που συνέβαλαν με τη γόνιμη συνεργασία τους στην απρόσκοπτη διεξαγωγή και έγκαιρη ολοκλήρωση των δράσεων του Καινοτόμου Πολιτιστικού Προγράμματος για τις ανάγκες της τρέχουσας έρευνας.

Τέλος, είμαι υπόχρεη στην οικογένειά μου για τη στήριξη και την πολύτιμη ενθάρρυνση που μου παρείχε κατά τη διάρκεια της συγγραφής της παρούσας εργασίας, αλλά και σε όλη τη διάρκεια της φοίτησής μου στο ΠΑ.Δ.Α.

11/1/2024

Αθανασία Κακαλή

Μέλη Επιτροπής Εξέτασης

Γεώργιος Πιερράκος

Ιωάννης Ψαρομήλιγκος

Ιωάννης Σαλμόν

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη **Αθανασία Κακαλή** του Χρήστου, με αριθμό μητρώου **DEM 2117** φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών & Κοινωνικών Σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, δηλώνω υπεύθυνα ότι: «Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου.

Η Δηλούσα

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'Αθανασία Κακαλή', written over a horizontal dotted line.

Αθανασία Κακαλή

Επιτελική Σύνοψη

Σκοπός της παρούσας διατριβής ήταν η ανίχνευση της συμβολής της καινοτομίας στην ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και η ανάδειξη του τρόπου με τον οποίο η σχολική ηγεσία προσλαμβάνει την καινοτομία. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε τη σχολική χρονιά 2022-2023 σε δευτεροβάθμια σχολική μονάδα της Ανατολικής Αττικής μέσα από την εφαρμογή ενός καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος με στόχο την ενίσχυση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Η παρούσα μελέτη περίπτωσης ανέδειξε πτυχές που συμπληρώνουν τα κενά της βιβλιογραφίας και συμβάλλουν στη νοηματοδότηση της καινοτομίας και στην προβολή της ως μοχλού διασφάλισης της ποιότητας στην εκπαίδευση και προώθησης της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Στην έρευνα συμμετείχαν 18 μαθητές και 2 στελέχη σχολικής ηγεσίας. Για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων επιλέχθηκε η ποιοτική μέθοδος. Ημιδομημένες συνεντεύξεις μαθητών και σχολικής ηγεσίας, ημερολόγια αναστοχασμού μαθητών, δείγματα εργασιών, πολυμεσικό υλικό και η μέθοδος της συμμετοχικής παρατήρησης αξιοποιήθηκαν για τη συγκέντρωση και τον τριγωνισμό των ποιοτικών δεδομένων.

Τα ευρήματα καταδεικνύουν ότι το παρόν Κ.Π.Π. κρίθηκε επιτυχές ως προς την εκπλήρωση του αρχικού σκοπού και των επιμέρους στόχων. Ο αντίκτυπός του υπήρξε σημαντικός ως προς την προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Κινητοποίησε τους μαθητές, συνέβαλε στη γνωστική ανέλιξη, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, την κοινωνικοποίηση και τη σύνδεση με την τοπική κοινωνία. Η συμβολή του Κ.Π.Π. στην ποιότητα της εκπαίδευσης αναδείχθηκε μέσα από την οπτική μαθητών και σχολικής ηγεσίας. Η σχολική ηγεσία νοηματοδοτεί την καινοτομία ως εργαλείο βελτίωσης της ποιότητας του οργανισμού και σημαντική παράμετρο της Δ.Ο.Π. Αναγνωρίζει τη συνδρομή της στη μαθησιακή εξέλιξη και ψυχοσυναισθηματική στήριξη των μαθητών, στην ανάκτηση της εμπιστοσύνης στην εκπαίδευση και στην προετοιμασία των μαθητών για την ενήλικη ζωή και προτείνει τη στήριξη της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας ενδοσχολικά. Αναφορικά με την αλλαγή στάσεων και αντιλήψεων, το Κ.Π.Π. βοήθησε τους μαθητές να ανακτήσουν ικανοποιητικά την εμπιστοσύνη τους στη διδασκαλία της Ξ.Γ. ενδοσχολικά και τη σχολική ηγεσία να αναλάβει πρωτοβουλίες υπέρ της καινοτομίας. Εν κατακλείδι, για να κριθεί η αποτελεσματικότητα του παρόντος Κ.Π.Π. μακροπρόθεσμα, προτείνεται να εφαρμοστεί σε μεγαλύτερη κλίμακα, προκειμένου να στηρίξει τη βιώσιμη ανάπτυξη στην εκπαίδευση σύμφωνα με το μοντέλο E.F.Q.M. και να καταστήσει την ποιότητα κεντρικό άξονα της εκπαίδευσης οδηγώντας στην εξέλιξη και στην πρόοδο.

Λέξεις-Κλειδιά: Καινοτομία, Ποιότητα, Σχολική Ηγεσία, Διοίκηση Ολικής Ποιότητας (Δ.Ο.Π.), Γλωσσομάθεια, Πολυγλωσσία, Πολιτιστικό Πρόγραμμα

Abstract

The contribution of innovation to quality assurance in education and its uptake by school leadership: a proposal for the implementation of a cultural programme with an emphasis on the promotion of foreign language learning and multilingualism.

The purpose of this thesis was to detect the contribution of innovation to the quality of the provided education and to highlight the way in which school leadership perceives innovation. The research was carried out during 2022-2023 school year in a secondary school unit of Eastern Attica through the implementation of an Innovative Cultural Programme with the aim of strengthening foreign language skills and multilingualism. The present case study highlighted aspects that fill literature gaps and contribute to the meaning of innovation and its promotion as a keystone of quality assurance in education and the promotion of foreign language learning and multilingualism. 18 students and 2 school leaders participated in the survey. The qualitative method was chosen for the results extraction. Student and school leadership semi-structured interviews, student reflection journals, sample assignments, multimedia material, and the method of participant observation were utilised to gather and triangulate qualitative data.

Research findings demonstrate that the current Innovative Cultural Activities Programme proved to be successful in terms of fulfilling its purpose and objectives. Its impact has been substantial in promoting foreign language learning and multilingualism. It motivated students, contributed to cognitive development, skill development, socialisation and connection with the local community. Its contribution to the quality of education was highlighted from both student and school leadership perspective. School leadership regards innovation as a tool to improve organisation's quality and as an important aspect of T.Q.M. It recognises its contribution to student learning development and psycho-emotional support, to the recovery of confidence in education and the preparation of students for adult life and proposes foreign language learning and multilingualism support in schools. Regarding attitude and perceptions change, the current project helped students to satisfactorily regain confidence in the foreign language teaching and the school leadership to take initiatives in favor of innovation. In a nutshell, to judge the effectiveness of this innovative cultural project in the long run, it is proposed to be implemented on a larger scale so as to support sustainable evolution in education according to the E.F.Q.M. model and make quality a central axis of education leading to development and progress.

Keywords: Innovation, Quality, Educational Leadership, Total Quality Management (T.Q.M.), Foreign Language Learning, Multilingualism, Cultural activities Project

Αφιέρωση

Στους μαθητές μου,
πηγή έμπνευσης & δημιουργίας.

Δεν είναι οι πιο δυνατοί που επιβιώνουν ή οι πιο έξυπνοι,
αλλά αυτοί που ανταποκρίνονται καλύτερα στις αλλαγές.
Charles Darwin (1809-1882)

Εκείνοι που δεν ξέρουν ξένες γλώσσες
δεν γνωρίζουν τίποτα για τη δική τους.
Johann Wolfgang von Goethe (1749-1832)

Knowledge of languages
is the doorway to wisdom.
Roger Bacon (c. 1219/20 – c. 1292)

Λίστα συντομογραφιών

B.Y.O.D. – Bring Your Own Device

C.Q.I. – Continuous Quality Improvement

E.F.Q.M. – European Foundation for Quality Management

E.L.T. – English Language Teaching

H.E.L.P.S.S. – Heart, Empathy, Learning, Passion - Perseverance, Strategy, Speed

I.R. 4.0 – Industrial Revolution 4.0

L.M.S. – Learning Management System

P.D.C.A. – Plan, Do, Check, Act

Q.R. – Quick Response

R.A.D.A.R. – Results, Approach, Deployment, Assessment, Review

S.A.M.R. - Substitution, Augmentation, Modification, Redefinition

S.T.R.E.A.M. – Science, Reading & Writing, Technology, Engineering, Art, Mathematics

S.Q.M. – Strategic Quality Improvement

T.P.A.C.K. – Technological Pedagogical Content Knowledge Framework

T.Q.M. – Total Quality Management

A.Π.Σ. – Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών

Δ.Ε. – Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Δ.Ε.Π.Π.Σ. – Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών

Δ.Ο.Π. – Διοίκηση Ολικής Ποιότητας

Ε.Ε. - Ευρωπαϊκή Ένωση

Ε.Η.Γ. – Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών

Ε.Κ.Σ.Γ. – Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών

Ε.Π.Σ. – Ξ.Γ. – Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών

Ι.Ε.Π. – Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Κ.Π.Π. - Καινοτόμο Πολιτιστικό Πρόγραμμα

Ξ.Γ – Ξένη Γλώσσα

Ξ.Γ.1 – Πρώτη Ξένη Γλώσσα

Ξ.Γ.2 – Δεύτερη Ξένη Γλώσσα

Π.Ε. – Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Π.Σ. – Προγράμματα Σπουδών

Σ.τ.Ε. – Συμβούλιο της Ευρώπης

Τ.Π.Γ.Π. – Τεχνολογική Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου

Τ.Π.Ε. – Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας

Πίνακας Σχημάτων

Σχήμα 1: Η ιεραρχία σε έναν οργανισμό & ο ανάστροφος οργανισμός στην εκπαίδευση	38
Σχήμα 2: Το μοντέλο S.A.M.R. & οι Τ.Π.Ε. Από την επαύξηση στον μετασχηματισμό.	55
Σχήμα 3: Θεματικός Χάρτης	85
Σχήμα 4: Ο αντίκτυπος του Κ.Π.Π. στους μαθητές. Τα υποθέματα.	86
Σχήμα 5: Ο αντίκτυπος του Κ.Π.Π. στους μαθητές. Τα υποθέματα των υποθεμάτων.	95
Σχήμα 6: Οι αντιλήψεις των μαθητών για το Κ.Π.Π.....	96
Σχήμα 7: Η συμβολή του Κ.Π.Π στην ποιότητα της εκπαίδευσης. Οπτική μαθητών.....	101
Σχήμα 8: Η συμβολή του Κ.Π.Π. στην ποιότητα της εκπαίδευσης. Οπτική ηγεσίας.	106
Σχήμα 9: Οι αντιλήψεις της Σχολικής Ηγεσίας για την Καινοτομία.....	108
Σχήμα 10: Οι αντιλήψεις της Σχολικής Ηγεσίας για την Καινοτομία. Τα Υποθέματα.....	114
Σχήμα 11: Οι αντιλήψεις της Σχολικής Ηγεσίας για την Καινοτομία στον τομέα της Γλωσσομάθειας & της Πολυγλωσσίας.	115
Σχήμα 12: Αλλαγή στη στάση των μαθητών απέναντι στην Καινοτομία. Οι τομείς.	123
Σχήμα 13: Αλλαγή στη στάση της Σχολικής Ηγεσίας απέναντι στην Καινοτομία. Οι τομείς.	127

Πίνακας Εικόνων

Εικόνα 1. Εορτασμός Ημέρας Ευρωπαϊκού Πρωινού – Προετοιμασία	159
Εικόνα 2. Εορτασμός Ημέρας Ευρωπαϊκού Πρωινού – Εκδήλωση.....	159
Εικόνα 3. Πολύγλωσσος Διαγωνισμός Τρεχούμενης Ορθογραφίας – Η Δράση	160
Εικόνα 4. Πολύγλωσσος Διαγωνισμός Τρεχούμενης Ορθογραφίας – Σταθμός Εργασίας ...	160
Εικόνα 5. Ξενόγλωσση Θεατρική Παράσταση – Lady Macbeth / English Theatre Club	161
Εικόνα 6. Ξενόγλωσση Θεατρική Παράσταση – Βιωματική μάθηση: Οι μαθητές σε ρόλους ενόρκων.....	161
Εικόνα 7. Communicating in the garden of Babel – Μέθοδος B.Y.O.D.....	162
Εικόνα 8. Communicating in the garden of Babel – Ιστοεξερευνώντας στο εργαστήριο	162
Εικόνα 9. Αδελφοποίηση με σχολική μονάδα της Ε.Ε. (Σουηδία) – Συνομιλία μέσω Ξ.Γ.1	163
Εικόνα 10. Αδελφοποίηση με σχολική μονάδα της Ε.Ε. (Σουηδία) – Τραγούδι στη μητρική γλώσσα.....	163

Εισαγωγή

Επιτακτική απαίτηση για τους εκπαιδευτικούς του 21^{ου} αιώνα είναι να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας και να προσαρμόζονται στον ψηφιακό χαρακτήρα της σύγχρονης εκπαίδευσης, όπως αυτό καθορίζεται μέσα από το μοντέλο της Τεχνολογικής Παιδαγωγικής Γνώσης Περιεχομένου Τ.Π.Γ.Π. (T.P.A.C.K.) (Wahyuni, Mujiyanto, Rukminni, & Fitriati, 2018) (βλ. Παράρτημα I) και τις αρχές της Βιομηχανικής Επανάστασης 4.0 (I.R. 4.0) (Hermann, Pentek, & Otto, 2016) (βλ. Παράρτημα II). Οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί σε παγκόσμια κλίμακα επιδιώκουν να βελτιώνουν τις μαθησιακές εμπειρίες, καθώς και τα αποτελέσματά τους μέσα από την προώθηση της καινοτομίας (Afrianto, 2018· Δροσάτος, 2019· Pellegrin, 1966· Serdyukov, 2017· Vincent-Lancrin, Urgel, Kar, & Jacotin, 2019).

Καθώς η παγκοσμιοποίηση καταλύει τα γεωγραφικά όρια και τα εμπόδια που ανακόπτουν την πρόοδο ενός οργανισμού, η καινοτομία μετατρέπεται σε βασικό οδηγό ανάπτυξης, επίδοσης και αξιολόγησης (Barsh, Carozzi, & Davidson, 2009). Ο χώρος της εκπαίδευσης είναι δυνατό να πρωτοστατήσει στις νέες μελλοντικές προκλήσεις (Μυλωνά & Γκαρνάρα, 2019). Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος της ηγεσίας στην εφαρμογή και στην αποτελεσματικότητα της καινοτομίας κρίνεται καθοριστικός. Αυτό επικυρώνεται από σχετική έρευνα που αναγνωρίζει την ηγεσία ως το καλύτερο μέσο πρόβλεψης αναφορικά με την επίδοση της καινοτομίας (Barsh, Carozzi, & Davidson, 2009). Οι διευθυντές στην εκπαίδευση αναμένεται να δράσουν ως ηγέτες προκειμένου να δημιουργήσουν κουλτούρα ανάπτυξης και αλλαγής, προάγοντας την ποιότητα και καθιστώντας το σχολείο φορέα εκσυγχρονισμού και εφαρμογής εκπαιδευτικής πολιτικής που προάγει την αποτελεσματική λειτουργία της σχολικής μονάδας και τη μέθεξη για συνεχή βελτίωση (Βιταντζάκης, 2012).

Οι έννοιες ποιότητα, διασφάλιση της ποιότητας και αποτελεσματικότητα αποτελούν σημείο αναφοράς και στον χώρο της εκπαίδευσης τον 21^ο αιώνα. Όταν η εκπαίδευση που παρέχεται κρίνεται ποιοτική, τότε τόσο τα άτομα όσο και η κοινωνία έχουν τη δυνατότητα ανάπτυξης και προσαρμογής στις προκλήσεις του μέλλοντος (Μυλωνά & Γκαρνάρα, 2019· Sütöová, A., Teplická, K., & Straka, M. 2022). Επίσης,

η ποιότητα στην εκπαίδευση αποτελεί τη βάση για το Στρατηγικό Σχέδιο 2020-2024 της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εκπαίδευση (Sütööná, Teplická., & Straka, 2022).

Συγχρόνως, παρατηρείται η αναγκαιότητα κάθε εκπαιδευτικού οργανισμού να ενσωματώνει καινοτόμες μεθόδους μάθησης προκειμένου να ανταποκριθεί στις προσδοκίες και στις ανάγκες των μαθητών του σύγχρονου σχολείου (Δροσάτος, 2019). Συνακόλουθα, καθίσταται επιτακτική ανάγκη και για τους εκπαιδευτικούς της σύγχρονης ξενόγλωσσης τάξης η χρήση ποικίλων τεχνολογικών και καινοτόμων διδακτικών πρακτικών, στρατηγικών και μέσων (Wahyuni & al., 2018). Με τον τρόπο αυτό θα προάγεται η ποιότητα της διδασκαλίας σύμφωνα με τις προκλήσεις του μέλλοντος.

Αναφορικά με τη δομή, η παρούσα διατριβή απαρτίζεται από πέντε κεφάλαια. Η περίληψη του κάθε κεφαλαίου παρατίθεται παρακάτω.

Το Κεφάλαιο 1 αποτελεί το εισαγωγικό κεφάλαιο της διατριβής. Αρχικά περιγράφει το ερευνητικό πρόβλημα βάσει του οποίου προκύπτουν τα κίνητρα της έρευνας. Στη συνέχεια σκιαγραφεί τον σκοπό της έρευνας και ορίζει τα ερευνητικά ερωτήματα. Τέλος, εξετάζει τη σημαντικότητα της έρευνας.

Το Κεφάλαιο 2 περιέχει τη βιβλιογραφική επισκόπηση. Αποσαφηνίζει τις έννοιες της καινοτομίας, της ποιότητας και της εκπαιδευτικής ηγεσίας και ανιχνεύει τον ρόλο της ηγεσίας στην εφαρμογή της καινοτομίας, καθώς και τη συνάφεια μεταξύ διοίκησης ολικής ποιότητας και καινοτομίας.

Το Κεφάλαιο 3 παρουσιάζει το πλαίσιο των καινοτόμων πολιτιστικών προγραμμάτων στην εκπαίδευση. Έπειτα, περιγράφει τη θέση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας στην εκπαίδευση και εκθέτει τη συμβολή του πολιτισμού στην ενίσχυση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Τέλος, παρουσιάζει την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην προώθηση της καινοτομίας στον τομέα του πολιτισμού στην εκπαίδευση.

Το Κεφάλαιο 4 εκθέτει τη μεθοδολογία της έρευνας. Στην αρχή προσδιορίζει την ερευνητική μέθοδο βάσει της οποίας διεξάγεται η παρούσα έρευνα. Μετά τον προσδιορισμό του πληθυσμού και του δείγματος, παρουσιάζει τα ποιοτικά ερευνητικά

εργαλεία που θα αξιοποιηθούν για τη συλλογή των δεδομένων. Τέλος, περιγράφει τα βήματα της εφαρμογής του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος που προωθεί τη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία στο πλαίσιο μίας ξενόγλωσσης σχολικής τάξης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: τη φάση της προετοιμασίας και του σχεδιασμού, τη φάση της εφαρμογής και τη φάση της αξιολόγησης.

Το Κεφάλαιο 5 έχει ως αντικείμενο την καταγραφή των αποτελεσμάτων της διεξαχθείσας έρευνας. Αρχικά, καταγράφει τα ποιοτικά δεδομένα της έρευνας. Στη συνέχεια αναλύει τα αποτελέσματα απαντώντας στα ερευνητικά ερωτήματα που έχουν ήδη τεθεί. Η εφαρμογή του πολιτιστικού προγράμματος αποτιμάται μέσα από τις αντιλήψεις των μαθητών και της σχολικής ηγεσίας. Προκύπτουν συμπεράσματα σχετικά με την αποτελεσματικότητα του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος και τη συμβολή του στην ενίσχυση της ποιότητας στην εκπαίδευση και την προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Έπειτα, παρουσιάζονται οι προεκτάσεις και οι περιορισμοί της διεξαχθείσας έρευνας και καταγράφονται οι προτάσεις για περαιτέρω έρευνα.

Τέλος, στα Συμπεράσματα της διατριβής πραγματοποιείται η τελική σύνοψη και αποτίμηση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Κεφάλαιο 1^ο: Το Ερευνητικό Πλαίσιο

1.1 Εισαγωγή

Το εισαγωγικό κεφάλαιο ορίζει το πρόβλημα μέσα από το οποίο θα προκύψουν τα κίνητρα της έρευνας, καθώς και ο κύριος σκοπός της και οι επιμέρους στόχοι. Στη συνέχεια, διατυπώνει τα ερευνητικά ερωτήματα και κλείνει με τον προσδιορισμό της σημαντικότητας της έρευνας.

1.2 Διατύπωση του ερευνητικού προβλήματος

Η ξενόγλωσση τάξη χαρακτηρίζεται συχνά ως χαοτική, καθώς πολυάριθμοι παράγοντες αλληλοεπιδρούν επηρεάζοντας την επιτυχία στη μάθηση και στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας (Cvetec, 2008). Πιο συγκεκριμένα, στην Ελλάδα, οι μαθητές μίας τυπικής σχολικής ξενόγλωσσης τάξης συχνά παρουσιάζουν χαμηλή κινητοποίηση και χαρακτηρίζονται από έλλειψη ενθουσιασμού (Αποστολοπούλου, 2021• Μπιρμπίλη, 2015• Οίκοπου, 2010). Αναφορικά με τη στάση της κοινωνίας, οι περισσότερες ελληνικές οικογένειες θεωρούν τη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών στη δημόσια εκπαίδευση ανεπαρκή, καθώς δεν είναι προσανατολισμένη στη λήψη πιστοποίησης και συνεπώς θεωρούν ότι δεν έχει πρακτική χρησιμότητα (Κοιλιάρη, 2015). Συγχρόνως, αμφισβητείται η ποιότητα της παρεχόμενης διδασκαλίας της Ξ.Γ. στο δημόσιο σχολείο (Βλάχος, 2007), σε αντίθεση με τα Κέντρα Ξένων Γλωσσών τα οποία κερδίζουν την εμπιστοσύνη των οικογενειών (Κωνσταντίνου, 2008• Μπιρμπίλη, 2015).

Παράλληλα, οι αναδυόμενες προκλήσεις στην εκπαίδευση του 21^{ου} αιώνα καθιστούν επιτακτική την αναδιαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής που ακολουθείται στην πράξη. Ταυτόχρονα απαιτείται επαναπροσδιορισμός του ρόλου του εκπαιδευτικού, προκειμένου να καταστεί το ελληνικό σχολείο βιώσιμο και ικανό να ανταποκριθεί στον παγκόσμιο μετασχηματισμό της φιλοσοφίας της εκπαίδευσης που έλαβε χώρα λόγω της τεχνολογικής επανάστασης και της αλλαγής στον τρόπο διάδοσης της γνώσης (Τζώτζου, Πούλου, Καραλής & Υφαντή, 2022).

Συνεπώς, κρίνεται αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα νέο πλαίσιο διδασκαλίας της ξένης γλώσσας που θα αντιμετωπίσει το πρόβλημα της χαμηλής κινητοποίησης της μαθητικής κοινότητας και θα αναβαθμίσει ποιοτικά τη διδασκαλία του μαθήματος. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από τη εισαγωγή της καινοτομίας υπό το πρίσμα διδακτικών πρακτικών που έχουν ως στόχο την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία (Αποστολοπούλου, 2021). Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη τις αναθεωρημένες οδηγίες διδασκαλίας του Ι.Ε.Π. για το μάθημα της Ξένης Γλώσσας στο Γυμνάσιο για το σχολικό έτος 2022 – 2023, ο εκπαιδευτικός καλείται να εφαρμόσει το Ε.Π.Σ.-Ξ.Γ. και να οργανώσει τη διδασκαλία και τη μάθηση της ξένης γλώσσας μεταβαίνοντας από τη δασκαλοκεντρική στη μαθησιοκεντρική προσέγγιση (Ι.Ε.Π., 2022). Δηλαδή, ο εκπαιδευτικός καλείται να μετατοπίσει το ενδιαφέρον του από την κάλυψη της διδακτέας ύλης στον ίδιο τον μαθητή δίνοντας έμφαση στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (Ι.Ε.Π., 2022).

Στην Ελλάδα, οι αντιλήψεις αναφορικά με την εκμάθηση των ξένων γλωσσών διαμορφώνονται με βάση το κοινωνικό γόητρο της ξένης γλώσσας, την ευρύτητα της χρήσης τους παγκοσμίως και λαμβάνοντας υπόψη την αποδοχή και την κυριαρχία του πολιτισμού της χώρας όπου η συγκεκριμένη γλώσσα ομιλείται (Νόβα, 2011). Αν και η γλωσσομάθεια κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική από τον μέσο Έλληνα, γεγονός που πιστοποιείται ποσοτικώς και από την ευρεία συμμετοχή των μαθητών σε εξετάσεις διάφορων φορέων με σκοπό την πιστοποίηση της κατακτηθείσας γνώσης, ωστόσο, η διδασκαλία της ξένης γλώσσας στο δημόσιο σχολείο θεωρείται μάθημα υποβαθμισμένο (Νόβα, 2011). Οι πιο σημαντικοί λόγοι γι αυτό συνοψίζονται στην εσωστρέφεια του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και στον προσανατολισμό της εκμάθησης ξένων γλωσσών στην απόκτηση πτυχίων που πιστοποιούν τη γλωσσομάθεια (Νόβα, 2011). Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα παραπάνω προβλήματα, αποτελεί πρόκληση ο τρόπος διδασκαλίας της ξένης γλώσσας μέσα από την καινοτομία, ώστε να προωθηθεί η γλωσσομάθεια και η πολυγλωσσία ουσιαστικά και εποικοδομητικά και να ενισχυθεί η ποιότητα του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.

Συνακόλουθα, η εστιασμένη στις εξετάσεις διδασκαλία που προωθείται μέσα από παραδοσιακά δασκαλοκεντρικά μοντέλα δεν είναι επαρκής για να καλλιεργήσει στους μαθητές τις απαραίτητες δεξιότητες που απαιτεί η νέα ψηφιακή εποχή, ούτε είναι αρκετή για να κινητοποιήσει γενικά τους μαθητές και ειδικότερα στην περίοδο μετά την πανδημία. Επιπλέον, οι ριζικές αλλαγές που επέφερε η πανδημία στην κοινωνία απαιτούν επαναπροσδιορισμό των διδακτικών πρακτικών. Συνεπώς, η ανάγκη για αλλαγή στην εκπαίδευση μέσα από την καινοτομία, καθώς και η διασφάλιση της ποιότητας στη διδασκαλία επιβάλλονται ακόμη περισσότερο και σε συνάρτηση με το πνεύμα αμφισβήτησης που χαρακτηρίζει τη σύγχρονη εποχή.

1.3 Σκοπός της έρευνας

Η παρούσα πρόταση αφορά μία μελέτη περίπτωσης (case study) που θα πραγματοποιηθεί σε ένα σχολείο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, με σκοπό να διερευνήσει τον ρόλο της καινοτομίας στη διασφάλιση της ποιότητας στην εκπαίδευση, καθώς και την πρόσληψή της από τη σχολική ηγεσία.

Στο θεωρητικό μέρος θα διασαφηνιστούν οι κεντρικές έννοιες της καινοτομίας, της ποιότητας στην εκπαίδευση και της σχολικής ηγεσίας, θα παρουσιαστούν τα καινοτόμα πολιτιστικά προγράμματα στην εκπαίδευση και τέλος η θέση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας στην εκπαίδευση. Θα ακολουθήσει το πρακτικό μέρος με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός πολιτιστικού προγράμματος που επικεντρώνεται στην προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Μετά την εφαρμογή του προγράμματος θα διερευνηθούν οι στάσεις και οι αντιλήψεις των μαθητών, καθώς και η στάση της σχολικής ηγεσίας απέναντι στην εφαρμογή της συγκεκριμένης καινοτομίας. Συνακόλουθα, θα εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής, δηλαδή, σχετικά με τη συμβολή της καινοτομίας στην ενίσχυση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας και στη βελτίωση της ποιότητας στην εκπαίδευση, καθώς και για τον ρόλο της σχολικής ηγεσίας αναφορικά με την προώθηση της καινοτομίας και τη δημιουργία κινήτρων στη βελτίωση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου. Επομένως, η παρούσα έρευνα φιλοδοξεί να διερευνήσει τη συνάφεια ανάμεσα στην καινοτομία και στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας. Συγχρόνως, στοχεύει να

εξάγει συμπεράσματα αναφορικά με τη συμβολή της διοίκησης ολικής ποιότητας στην προώθηση της καινοτομίας. Τέλος, μέσα από την εφαρμογή καινοτόμων διδακτικών πρακτικών με προσανατολισμό την στήριξη της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας και τη μετατόπιση από το δασκαλοκεντρικό στο μαθητοκεντρικό εκπαιδευτικό περιβάλλον η παρούσα έρευνα διερευνά την ύπαρξη αλλαγών στη στάση μαθητών και ηγεσίας αναφορικά με την καινοτομία, καθώς και απέναντι στη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία.

1.4 Ερευνητικά ερωτήματα

Προκειμένου να εκπληρωθεί ο σκοπός της παρούσας μελέτης, όπως παρουσιάστηκε παραπάνω, διαμορφώθηκαν τα ακόλουθα ερευνητικά ερωτήματα, βάσει των οποίων σχεδιάστηκε ένα καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα (βλ. § 4.5.1) και έγινε επιλογή συγκεκριμένων ποιοτικών ερευνητικών εργαλείων (βλ. § 4.4). Στην πορεία της ερευνητικής διαδικασίας τα ερευνητικά ερωτήματα χρειάστηκε να αναδιαμορφωθούν μέχρι να προκύψει η τελική μορφή τους, η οποία παρατίθεται παρακάτω:

1. Πώς βίωσαν οι μαθητές τη συμμετοχή τους στις δράσεις του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος που προωθεί τη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία;

2. Συνέβαλε και με πιο τρόπο η εφαρμογή του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος στην ενίσχυση της ποιότητας στην εκπαίδευση; Πώς τεκμηριώνεται αυτό από την πλευρά των μαθητών και της σχολικής ηγεσίας;

3. Ποια η στάση της σχολικής ηγεσίας σχετικά με την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα της καινοτομίας στην εκπαίδευση και πώς αυτή συνδέεται με την άσκηση διοίκησης ολικής ποιότητας;

4. Με την ολοκλήρωση του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος θα έχουν πραγματοποιηθεί αλλαγές στη στάση μαθητών και σχολικής ηγεσίας απέναντι στην καινοτομία;

1.5 Σημαντικότητα της έρευνας

Παρόλο που η καινοτομία έχει ως στόχο τη βελτίωση προϊόντων & διαδικασιών δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι θα επιτύχει τον στόχο της και θα επιφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα (Vincent-Lancrin, et al., 2019). Συνεπώς, είναι αναγκαίο να διερευνηθεί εμπράκτως αν, με ποιο τρόπο και σε τι βαθμό η καινοτομία συμβάλλει στην ποιότητα της εκπαίδευσης στον τομέα της προώθησης της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Επομένως, αναφορικά με τη σημαντικότητα της έρευνας, η παρούσα μελέτη περίπτωσης θα συμβάλει στην κατάδειξη του βαθμού αναγκαιότητας ενσωμάτωσης της καινοτομίας στην εκπαίδευση ως πεδίο εισόδου αλλαγών και μοχλός βελτίωσης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, η παρούσα εφαρμογή θα αποτελέσει πρόταση καλής πρακτικής, με τη δυνατότητα να εφαρμοστεί στην ευρύτερη εκπαιδευτική κοινότητα δίνοντας κίνητρα στους εκπαιδευτικούς και στη σχολική ηγεσία να αντιμετωπίζουν την αλλαγή με λιγότερο σκεπτικισμό και να υιοθετούν καινοτόμες πρακτικές.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα προαναφερθέντα, η παρούσα πρόταση εφαρμογής αναμένεται να αναβαθμίσει ποιοτικά την παρεχόμενη εκπαίδευση συντελώντας στην αναπτυξιακή της πορεία. Παράλληλα, προσδοκάται να στηρίξει τη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία αποσαφηνίζοντας τον ρόλο της ηγεσίας στην εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα της καινοτομίας. Τέλος, αναμένεται να αποτελέσει πεδίο προβληματισμού και σκέψης για τους ιθύνοντες φορείς της εκπαίδευσης προκειμένου αυτοί να οδηγηθούν στη λήψη νέων αποφάσεων σχετικά με τη χάραξη πολιτικής για την στήριξη της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας στην εκπαίδευση. Συνεπώς, θα ανοίξει τον δρόμο για τη δημιουργία νέου οράματος και κουλτούρας γλωσσομάθειας και πολυγλωσσίας στην παρεχόμενη εκπαίδευση στην Ελλάδα.

1.6 Επίλογος

Συνοψίζοντας, η παρούσα διατριβή επικεντρώνεται στη σχέση καινοτομίας και ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου μέσα από το πρίσμα ενός πολιτιστικού προγράμματος που προωθεί τη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία και μέσα από την οπτική μαθητών και εκπαιδευτικής ηγεσίας. Μετά τη διατύπωση του

ερευνητικού προβλήματος και τον προσδιορισμό των ερευνητικών ερωτημάτων ακολουθεί η βιβλιογραφική επισκόπηση στο επόμενο κεφάλαιο.

Κεφάλαιο 2^ο: Βιβλιογραφική Επισκόπηση: Καινοτομία, Ποιότητα & Ηγεσία

2.1 Εισαγωγή

Έχοντας διατυπώσει τον ερευνητικό προβληματισμό και έχοντας προσδιορίσει τα ερευνητικά ερωτήματα το παρόν κεφάλαιο επιχειρεί να διασαφηνίσει τις κεντρικές έννοιες της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Αρχικά, θα εστιάσει στην έννοια και στον ρόλο της καινοτομίας στην εκπαίδευση. Έπειτα, θα επικεντρωθεί στην έννοια της ποιότητας, της διοίκησης ολικής ποιότητας και στο μοντέλο επιχειρηματικής αριστείας E.F.Q.M. στην εκπαίδευση. Τέλος, θα εξετάσει τον ρόλο της ηγεσίας στην εκπαίδευση, τη σχέση της ηγεσίας με την καινοτομία και τη συνάφεια μεταξύ καινοτομίας και διοίκησης ολικής ποιότητας.

2.2 Καινοτομία

2.2.1 Η έννοια της καινοτομίας

Καινοτομώ σημαίνει κοιτώ πέρα από τα στενά όρια των σημερινών πρακτικών και διαμορφώνω μία νέα ιδέα που θα με βοηθήσει να κάνω την εργασία μου με έναν νέο τρόπο. Ο νεωτερισμός μπορεί να αναφέρεται στην ποιότητα, στην ποσότητα, ή και στα δύο ταυτόχρονα. Για να καταστεί η καινοτομία ουσιαστική και μετασχηματιστική, πρέπει να τεθεί σε λειτουργία με άμεση διάχυση και εφαρμογή ευρείας κλίμακας (Serdyukov, 2017).

Η καινοτομία χαρακτηρίζεται από δύο υποσυστατικά. Η ιδέα ή το αντικείμενο που είναι νέα αναφορικά με ένα συγκεκριμένο άτομο ή ομάδα ατόμων αποτελούν το πρώτο στοιχείο. Η αλλαγή που έρχεται ως απόρροια από την υιοθέτηση μίας νέας ιδέας ή ενός νέου αντικειμένου αποτελεί το δεύτερο συστατικό της καινοτομίας (Evans & Leppmann, 1970). Κατά συνέπεια, η καινοτομία απαιτεί τρία βασικά βήματα: μία ιδέα, την εφαρμογή της και το αποτέλεσμα που απορρέει από την εκτέλεση της ιδέας και παράγει μία αλλαγή (Serdyukov, 2017).

Αναφορικά με την κατηγοριοποίηση της καινοτομίας, παρατηρούνται δύο βασικοί τύποι καινοτομίας. Από τη μία πλευρά, έχουμε την καινοτομία προϊόντων, που αναφέρεται στην παραγωγή αγαθών και στην προσφορά υπηρεσιών. Το δεύτερο

είδος αναφέρεται στην καινοτομία των διαδικασιών που συμπεριλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες ενός οργανισμού και προαπαιτεί εργατικό δυναμικό, κεφάλαιο, αγαθά και υπηρεσίες προκειμένου να παράγει η ίδια αγαθά και υπηρεσίες (Vincent-Lancrin, et al., 2019).

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι η καινοτομία δεν σχετίζεται μόνο με τη δημιουργικότητα και τη γένεση νέων ιδεών. Το κλειδί βρίσκεται στην υλοποίησή της. Εάν πρόκειται για νέα ανακάλυψη, η καινοτομία ονομάζεται ριζική. Εάν πρόκειται για σταδιακή καινοτομία, τότε η καινοτομία σχετίζεται με την προσπάθεια βελτίωσης σε κάτι που ήδη υπάρχει (Oke, Munshi, & Walumbwa, 2008).

2.2.2 Η εφαρμογή της καινοτομίας στην εκπαίδευση

Οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί συνεισφέρουν στην καινοτομία των προϊόντων όταν εισάγουν προϊόντα και υπηρεσίες καινούρια ή σημαντικά διαφορετικά, όπως για παράδειγμα νέα προγράμματα σπουδών, διδακτικά εγχειρίδια, εκπαιδευτικό υλικό ή ακολουθούν νέες μεθόδους διδασκαλίας ή παρέχουν καινούριες εκπαιδευτικές εμπειρίες, όπως για παράδειγμα την εξ αποστάσεως εκπαίδευση (Vincent-Lancrin, et al., 2019). Στην Ελλάδα, πρόσφατο παράδειγμα εισαγωγής καινοτομίας στην εκπαίδευση αποτελεί η εκπόνηση των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών (Π.Σ.) το 2020, η πιλοτική εφαρμογή τους το 2021, η οριζόντια επιμόρφωση της εκπαιδευτικής κοινότητας (2022-2023) και η οριζόντια εφαρμογή των Νέων Π.Σ. από το Σχολικό Έτος 2023-2024 όπου εκτός των άλλων θα τεθεί σε εφαρμογή το πολλαπλό βιβλίο (Ι.Ε.Π., χ.χ.). Δεύτερο παράδειγμα καινοτομίας στην Ελλάδα αποτελεί η μετάβαση στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση – σύγχρονη και ασύγχρονη – την περίοδο της πανδημίας.

Στον χώρο της εκπαίδευσης η καινοτομία προϋποθέτει την ανάπτυξη τεχνικών δεξιοτήτων, γλωσσικών δεξιοτήτων, διαθεματικών δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ανώτερης σκέψης, καθώς και εξατομικευμένες συνεργατικές και κατευθυνόμενες από τον εκπαιδευτικό πρακτικές. Επίσης, η καινοτομία μπορεί να αναφέρεται στην ανάθεση εργασιών προσωπικής μελέτης και στην υιοθέτηση καινοτόμων τρόπων στην αξιολόγηση. Ακόμη, παρατηρείται καινοτομία αναφορικά με την πρόσβαση και τη χρήση των μαθησιακών πόρων, καινοτομία σε πρακτικές που λειτουργούν σε επίπεδο

σχολικής μονάδας, καινοτομία στην επαγγελματική ανάπτυξη και σε συνεργατικές πρακτικές παραγωγής διδακτικού υλικού ή έργου. Επιπρόσθετα, η καινοτομία μπορεί να αναφέρεται και στην ανταλλαγή καλών πρακτικών (Serdyukon, 2017). Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι η δημιουργικότητα συνιστά μία σημαντική δεξιότητα σκέψης η οποία συμβάλλει στη δημιουργία εκπαιδευτικής καινοτομίας που κρίνεται νέα, πολύτιμη και χρήσιμη στη διδακτική πράξη (Seechaliao, 2017· Σιούτας, κ.α., 2011).

Αναφορικά με τη σύνδεση της καινοτομίας με την εκπαίδευση ως θεσμό κρίνονται άξια αναφοράς τα ακόλουθα. Η εκπαίδευση αποτελεί έναν κοινωνικό θεσμό που εξυπηρετεί τις ανάγκες της κοινωνίας. Συνακόλουθα, οφείλει να εξελίσσεται διαρκώς προκειμένου να ανταποκρίνεται στις νέες προκλήσεις που προκύπτουν μέσα από την παγκοσμιοποίηση και τις ταχείες αλλαγές που αυτή επιφέρει (Serdyukon, 2017). Η εξέλιξη αυτή είναι αναγκαίο να είναι συστημική, σταθερή και κλιμακούμενη. Συνεπώς, οι εκπαιδευτικοί και η σχολική ηγεσία αναμένεται να υιοθετούν την καινοτομία θεωρητικά και εμπράκτως στη διδασκαλία, στη μάθηση και στις υπόλοιπες πτυχές της εκπαίδευσης, προκειμένου να εγγυηθούν την ποιοτική προετοιμασία όλων των μαθητών για τη ζωή και τον εργασιακό χώρο στο μέλλον (Serdyukon, 2017). Ο Pellegrin (1966) είχε προβλέψει δεκαετίες πριν ότι μεγάλο ποσοστό της επιτυχίας σε κάθε προσπάθεια καινοτομίας θα εξαρτάται μελλοντικά από την εμπλοκή και τον επαγγελματισμό όλων των εμπλεκόμενων στην εκπαίδευση φορέων.

Τα τελευταία χρόνια η εκπαίδευση επιδιώκει να ενσωματώσει την καινοτομία, καθώς αυτή προσανατολίζεται στη δημιουργικότητα, βασίζεται σε ένα επικαιροποιημένο μεθοδολογικό πλαίσιο και προωθεί τη διαθεματικότητα (Σιούτας, Ζημιανίτης, Κουταλέλη, & Παναγοπούλου, 2011). Η καινοτομία στην εκπαίδευση μπορεί να εμφανίζεται με τη μορφή μία νέας παιδαγωγικής θεωρίας, μεθοδολογικής προσέγγισης, διδακτικής πρακτικής, εκπαιδευτικού εργαλείου, μαθησιακής διαδικασίας ή δομής του οργανισμού, που όταν τίθεται σε εφαρμογή παράγει μία σημαντική αλλαγή στη διδασκαλία και στη μάθηση και οδηγεί στην αποδοτικότερη μάθηση των εκπαιδευόμενων (Serdyukon, 2017). Ωστόσο, προκειμένου να καταστεί ένας εκπαιδευτικός οργανισμός καινοτόμος και να θεωρηθεί φορέας άσκησης

εκπαιδευτικής πολιτικής χρειάζεται πολιτική αποκέντρωση και άσκηση μίας τοπικά προσανατολισμένης εκπαιδευτικής πολιτικής που ανταποκρίνεται στην ιδιαιτερότητα του οργανισμού καλύπτοντας τις ανάλογες ανάγκες της τοπικής κοινωνίας (Βότση, 2016). Πάνω στο σκεπτικό αυτό στηρίζεται ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη του πολιτιστικού προγράμματος της παρούσας μελέτης που θα παρουσιαστεί αναλυτικά παρακάτω (βλ. § 4.5.3).

Όπως έχουν δείξει πρόσφατες έρευνες στην Ελλάδα, οι εκπαιδευτικοί συσχετίζουν την καινοτομία όχι τόσο με την αποτελεσματικότητά της στον γνωστικό τομέα αλλά περισσότερο με την κοινωνική διάσταση της μάθησης (Θεοδωρόπουλος, 2019) και θεωρούν ότι η κουλτούρα του κάθε σχολείου διαμορφώνεται ανθρωποκεντρικά (Λαλιώτη, 2022). Αξιοσημείωτο εύρημα αποτελεί το γεγονός ότι οι εκπαιδευτικοί της δευτεροβάθμιας εμπλέκονται λιγότερο με την εκπαιδευτική καινοτομία συγκριτικά με αυτούς της πρωτοβάθμιας, καθώς δεν εξοικειώνονται με τη δημιουργικότητα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους (Θεοδωρόπουλος, 2019).

Η εφαρμογή της καινοτομίας στο σύγχρονο ελληνικό σχολείο θεωρείται από την πλειοψηφία των εκπαιδευτικών επιβεβλημένη. Αυτό επικυρώνεται από πρόσφατη έρευνα που καταδεικνύει ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν ιδιαίτερα υψηλές προσδοκίες από την επαγγελματική ανάπτυξη στον τομέα των καινοτόμων διδακτικών πρακτικών. Συγκεκριμένα πιστεύουν ότι με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσουν όχι μόνο να εξελιχθούν και να βελτιωθούν προσωπικά, αλλά και να βελτιώσουν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, να αποκτήσουν συνεργατική κουλτούρα, να αντλήσουν ικανοποίηση από τον εργασιακό χώρο και να μειώσουν τα ποσοστά επαγγελματικής εξουθένωσης. Όλα τα παραπάνω στοιχεία άπτονται στο σύνολό τους με την ποιότητα του διδακτικού έργου (Κούλης & Μπαγάκης, 2022).

2.2.3 Η εφαρμογή της καινοτομίας στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας

Υπάρχει ένα σημαντικό κενό αναφορικά με τη βιβλιογραφία που αφορά την εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών γενικά στον χώρο της εκπαίδευσης (Waters, 2009). Πρόσφατη έρευνα παραθέτει ότι η εισαγωγή της καινοτομίας στην εκπαίδευση βρίσκεται σε διαρκή εξέλιξη και επαναπροσδιορισμό και σε συνδυασμό με την τεχνολογική επανάσταση έχει επηρεάσει ριζικά τη διδασκαλία της Αγγλικής

Γλώσσας (E.L.T.) (Yunus, 2018). Έχουν δημιουργηθεί ψηφιακές πλατφόρμες, σώματα κειμένων, μάθηση μέσω κινητού τηλεφώνου και η μέθοδος B.Y.O.D.¹ όπου ο εκπαιδευόμενος επιλέγει τη συσκευή που θα φέρει στην τάξη προκειμένου να την αξιοποιήσει στο σχολείο, αυθεντικό διαδικτυακό υλικό, η δυνατότητα σύγχρονης και ασύγχρονης διαδικτυακής επικοινωνίας και η διά βίου διαδικτυακή επαγγελματική ανάπτυξη (Yunus, 2018).

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού έχει αλλάξει. Δεν θεωρείται απλώς αναμεταδότης της γνώσης, αλλά σύμβουλος, καθοδηγητής και διευκολυντής της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσα σε ένα μαθητοκεντρικό περιβάλλον, όπου χρησιμοποιείται η μέθοδος από κάτω προς τα πάνω (Yunus, 2018). Στο πλαίσιο της καινοτομίας θεωρείται απαραίτητη η διδασκαλία των ήπιων δεξιοτήτων και της κριτικής σκέψης, καθώς θα αποτελέσει το αναγκαίο υπόβαθρο για την εκμάθηση όχι μόνο της ξένης γλώσσας, αλλά και των υπολοίπων σχολικών μαθημάτων, καθώς και για την απόκτηση δεξιοτήτων ζωής (Yunus, 2018).

Με βάση την παραπάνω ανάγκη παρατηρήθηκαν τα τελευταία χρόνια κάποιες προσπάθειες ένταξης της καινοτομίας και στη διδασκαλία της Ξ.Γ. στην Ελλάδα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το πρόγραμμα A Wall of Wonders που δομήθηκε με γνώμονα τις αρχές του προγράμματος Out of Eden Learn² και στοχεύει στην καινοτόμο διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας σε μαθητές Γυμνασίου μέσα από την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την ενίσχυση μοτίβων σκέψης (Τσιαχτή, 2022).

2.3 Ποιότητα

2.3.1 Η έννοια της ποιότητας

Η ποιότητα αποτελεί μία έννοια αινιγματική, δύσκολη να οριστεί ή να μετρηθεί. Συχνά είναι συνυφασμένη με την επιτυχία ή την αποτυχία ενός οργανισμού (Sallis, 2002). Σημσιολογικά συνδέεται με τον βαθμό υπεροχής και τη χρησιμότητα ενός αντικειμένου ή οργανισμού, την ύπαρξη ενός ιδιαίτερου χαρακτηριστικού που καθιστά το αντικείμενο ή τον οργανισμό άξιο προσοχής, τη συμμόρφωση στις

¹ Bring Your Own Device.

² Το πρόγραμμα Out of Eden Learn αναπτύχθηκε από την ερευνητική ομάδα Project Zero του Πανεπιστημίου Harvard (Τσιαχτή, 2022).

απαιτήσεις και πολύ περισσότερο τη διασφάλιση της διάκρισης σε παγκόσμια κλίμακα (Wani, & Mehrai, 2014).

Το ενδιαφέρον για τη διασφάλιση της ποιότητας εκδηλώθηκε για πρώτη φορά τη δεκαετία του 1930 στην Αμερική από τον στατιστικολόγο Deming (Sallis, 2002). Μετά τον 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο διαμορφώθηκε το λεγόμενο κίνημα ποιότητας στην Ιαπωνία, όπου ο Deming πρότεινε να στραφεί το ενδιαφέρον στον πελάτη και στις επιθυμίες του (Sallis, 2002). Σύμφωνα με τον Deming (1982) η ποιότητα πρέπει να κρίνεται μέσα από καινοτόμα σχέδια που παρέχουν βελτιωμένα προϊόντα και υπηρεσίες και μέσα από τον μετασχηματισμό της διοίκησης. Η παραγωγικότητα ενός οργανισμού εξαρτάται από την ποιότητα. Ειδικότερα, η βελτίωση της ποιότητας προϋποθέτει τη βελτίωση της διαδικασίας, η οποία με τη σειρά της βελτιώνει το προϊόν και την παραγωγικότητα του οργανισμού.

Η βελτίωση ενός προϊόντος ή ενός οργανισμού επιτυγχάνεται μέσα από τον κύκλο P.D.C.A.³, γνωστό επίσης ως κύκλο του Deming, ο οποίος ξεκινά με το βήμα του σχεδιασμού (plan), όπου τίθεται ένας στόχος. Ακολουθεί το βήμα της υλοποίησης, κατά το οποίο ο σχεδιασμός τίθεται σε εφαρμογή. Στη συνέχεια έχουμε το στάδιο του ελέγχου (check), κατά το οποίο γίνεται εκτίμηση των αποτελεσμάτων προκειμένου να ελεγχθούν οι παράμετροι της προόδου και της επιτυχίας του σχεδίου, καθώς και να ανιχνευτούν προβλήματα και περιοχές που επιδέχονται βελτίωση. Τέλος, το βήμα της δράσης (act) κλείνει τον κύκλο και οδηγεί στην πραγμάτωση ενός στόχου, στην αλλαγή μεθόδων ή στην αναδιαμόρφωση μίας θεωρίας, προκειμένου να διορθωθούν τυχόν προβλήματα και να βελτιωθεί η απόδοση. Η ακολουθία των βημάτων επαναλαμβάνεται διαρκώς ως μέρος ενός ατελείωτου κύκλου διαρκούς βελτίωσης (Patel, & Deshpande, 2017).

2.3.2 Η ποιότητα στην εκπαίδευση

Η έννοια της ποιότητας άργησε να συνδεθεί με τον τομέα της παιδείας, καθώς οι ιθύνοντες αντιμετώπιζαν αρχικά με σκεπτικισμό την ιδέα ότι η εκπαίδευση και οι επιχειρήσεις διέπονται από κοινές αρχές (Sallis, 2002). Η αξιολόγηση της ποιότητας στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς επιτυγχάνεται μέσα από τον ποιοτικό έλεγχο και

³ Κύκλος P.D.C.A.: Plan, Do, Check, Act (Patel, & Deshpande, 2017).

τη διασφάλισή του. Ο ποιοτικός έλεγχος αναφέρεται στις διαδικασίες που εγγυώνται την τήρηση των αρχικών προδιαγραφών. Από την άλλη, η διασφάλισή του αναφέρεται στη λειτουργία του μηχανισμού μέσα από την οποία τίθενται σε εφαρμογή οι τεχνικοί έλεγχοι (Κουτουβέλα, 2015).

Η εκπαίδευση αποτελεί έναν οργανισμό που παρέχει τις υπηρεσίες της διδασκαλίας, της αξιολόγησης, της συμβουλευτικής και της καθοδήγησης στους πελάτες της, οι οποίοι μπορούν να χαρακτηριστούν πολύ διαφοροποιημένοι ως προς τη φύση και τις ανάγκες τους: μαθητές⁴, γονείς⁵, κοινωνία⁶, εκπαιδευτικοί⁷. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα του εκπαιδευτικού οργανισμού κρίνεται απαραίτητο να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες όλων των εμπλεκόμενων μερών. Οι ανάγκες αυτές πρέπει να ικανοποιηθούν με γνώμονα τη δικαιοσύνη (Sallis, 2002).

Σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης η ποιότητα στην εκπαίδευση αποτιμάται μέσα από 16 δείκτες που κατανέμονται σε τέσσερις κατηγορίες (Ζωγόπουλος, 2010). Η πρώτη κατηγορία σχετίζεται με τις επιδόσεις των μαθητών στα διάφορα μαθησιακά αντικείμενα, καθώς και με τις μαθησιακές ικανότητες. Η επόμενη κατηγορία αναφέρεται στη σχολική επιτυχία και στη μετάβαση στον δεύτερο κύκλο σπουδών, δηλαδή στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και έπειτα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η τρίτη κατηγορία αφορά στην παρακολούθηση της επίδοσης του σχολείου μέσα από την αξιολόγηση, στην οργάνωση της εκπαίδευσης στο σχολείο, αλλά και στη συμβολή του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων. Η τελευταία κατηγορία αποτιμά τους πόρους και τις εκπαιδευτικές δομές εξετάζοντας για παράδειγμα τα ποσοστά κατοχής ηλεκτρονικών υπολογιστών ανά μαθητή, το εύρος των δαπανών ανά μαθητή και την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών (Ζωγόπουλος, 2010).

Ένα άλλο υπόδειγμα σε διεθνή κλίμακα που αξιοποιεί δείκτες ποιότητας στην εκπαίδευση αποτελούν τα 13 κριτήρια που εφαρμόζονται για την αξιολόγηση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Αυστραλία (Chalmers & Thomson, 2008). Οι δείκτες περιλαμβάνουν το όραμα, την αποστολή και τη στοχοθεσία του

⁴ Κύριοι πελάτες που λαμβάνουν άμεσα τις παρεχόμενες υπηρεσίες (Sallis, 2002).

⁵ Δευτερεύοντες πελάτες που έχουν άμεσο συμφέρον από την παρεχόμενη εκπαίδευση (Sallis, 2002).

⁶ Τριτογενής πελάτης του με συμφέρον ιδιαίτερα σημαντικό αν και έμμεσο (Sallis, 2002).

⁷ Εσωτερικοί πελάτες, με καίρια συμβολή στην επιτυχία του οργανισμού (Sallis, 2002).

οργανισμού, στρατηγικές και σχέδια μαθημάτων, μαθησιακούς και διδακτικούς άξονες, προγράμματα χρηματοδότησης, αξιολόγηση του οργανισμού και των προγραμμάτων σπουδών, αποτίμηση της μαθησιακής εμπειρίας, επαγγελματική εξέλιξη, κριτήρια πρόσληψης του προσωπικού, αξιολόγηση του διδακτικού προσωπικού και αναγνώριση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου σε διεθνή κλίμακα (Chalmers & Thomson, 2008).

2.3.3 Η διοίκηση ολικής ποιότητας & οι βασικές αρχές της

Η διοίκηση ολικής ποιότητας αποτελεί μία φιλοσοφία που προσανατολίζεται στην ενσωμάτωση όλων των λειτουργιών ενός οργανισμού προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες του πελάτη και οι στόχοι του οργανισμού (Hoque, Hossain, & Zaman, 2017 · Sallis, 2002). Θεωρεί τον οργανισμό ως συλλογή διαδικασιών τις οποίες οι οργανισμοί υποχρεούνται να βελτιώνουν βασιζόμενοι στη γνώση και τις εμπειρίες των εργαζόμενων (Hoque, et al., 2017). Με τη διοίκηση ολικής ποιότητας δεν συμβαδίζει κανένα άλλο αποτέλεσμα εκτός από την αριστεία. Κατά συνέπεια, αποτελεί μία συστηματική μέθοδο με την οποία επιτυγχάνονται συστηματικά υψηλά επίπεδα ποιότητας τα οποία ανταποκρίνονται ή ακόμη υπερβαίνουν τις ανάγκες του πελάτη (Sallis, 2002).

Λαμβάνοντας υπόψη και τη φιλοσοφία του Deming, όπως περιγράφηκε σε προηγούμενη ενότητα (βλ. § 2.3.1), το κλειδί για την επιτυχή διοίκηση ολικής ποιότητας αποτελεί η διαρκής προσπάθεια για βελτίωση, η αλλαγή του παραδοσιακού τρόπου σκέψης, η υιοθέτηση νέων μεθόδων και η αποτελεσματική εκπαίδευση του προσωπικού. Καθώς οι συμβατικές μέθοδοι δεν διασφαλίζουν την ποιότητα, η πρόοδος ενός οργανισμού είναι συνυφασμένη με την καινοτομία, την καινοτόμο σκέψη, την αναζήτηση βελτίωσης σε κάθε στάδιο της παραγωγής και όχι μόνο βάσει τελικών προϊόντων. Η διοίκηση ολικής ποιότητας απαιτεί τη συμμετοχή και δέσμευση όλων των εμπλεκόμενων στη διαδικασία, όχι μόνο του προϊσταμένου διεύθυνσης αλλά και ολόκληρου του προσωπικού. Η κουλτούρα διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην επιτυχία της διοίκησης ολικής ποιότητας. Προκειμένου να δημιουργηθεί κουλτούρα συνεχούς βελτίωσης η έμφαση είναι αναγκαίο να δοθεί στον άνθρωπο, καθώς μέσω αυτού επιτυγχάνεται η συγκεκριμένη φιλοσοφία (Sallis, 2002).

Συνακόλουθα, οι ηγέτες οφείλουν να εμπιστεύονται το προσωπικό και να δίνουν σε αυτό τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις, ώστε να ενισχύουν την ποιότητα στο δικό τους πεδίο δράσης (Sallis, 2002).

Η Δ.Ο.Π. επιτυγχάνεται μακροπρόθεσμα. Ωστόσο η πρακτική εφαρμογή της γίνεται σε βραχυπρόθεσμη κλίμακα και σταδιακά, μέσα από μικρά σχέδια δράσης τα οποία χτίζουν σταδιακά την επιτυχία (Sallis, 2002). Επιπλέον, η Δ.Ο.Π. απαιτεί την αλλαγή κουλτούρας μέσα από την αλλαγή συμπεριφορών και μεθόδων (Sallis, 2002). Προκειμένου το προσωπικό να μπορεί να παράγει ποιοτικό έργο είναι αναγκαία η ύπαρξη δύο προϋποθέσεων. Από τη μία είναι αναγκαία η ύπαρξη ενός κατάλληλου περιβάλλοντος εργασίας, που παρέχει απλά εργαλεία, συστήματα και διαδικασίες που βοηθούν το προσωπικό να εργαστεί αποτελεσματικά. Κατά δεύτερο λόγο, είναι σημαντική η ενθάρρυνση του προσωπικού και η αναγνώριση της προσπάθειας, των επιτυχιών και των επιτευγμάτων του. Είναι αναγκαίο δηλαδή να υπάρχουν ηγέτες ικανοί να κινητοποιήσουν το προσωπικό και να δημιουργήσουν κλίμα ενδυνάμωσης (Sallis, 2002).

Η έμφαση στον πελάτη δεν είναι από μόνη της επαρκής για να διασφαλίσει την ολική ποιότητα. Η Δ.Ο.Π. απαιτεί στοχευμένες στρατηγικές για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του πελάτη (Sallis, 2002). Η ποιότητα ορίζεται από τις ανάγκες του πελάτη και όχι από αυτό που θα αποφασίσει ο οργανισμός ότι είναι καλύτερο για αυτούς. Τέλος, κεντρική διάσταση στη Δ.Ο.Π. αποτελεί ο επαγγελματισμός του προσωπικού. Αυτός εξαρτάται και από τον τρόπο με τον οποίο αυτό διαχειρίζεται τους πελάτες – μαθητές. Αναλυτικότερα, απαιτείται διάλογος, ενδιαφέρον και υψηλά ακαδημαϊκά και επαγγελματικά πρότυπα (Sallis, 2002).

2.3.4 Η εφαρμογή της διοίκησης ολικής ποιότητας στην εκπαίδευση

Οι επιταγές της σύγχρονης κοινωνίας για ποιότητα και αυξημένη αποτελεσματικότητα στον χώρο της εκπαίδευσης καθιστούν επιτακτική τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου (Kiousi & Dimoulas, 2021). Συνακόλουθα, η έρευνα γύρω από την ποιότητα στην εκπαίδευση εντείνεται. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να οδηγήσει

στη διαμόρφωση σχηματοποιημένων πλαισίων⁸ ανάμεσα στα οποία και αυτό της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας (T.Q.M.) (Wani, & Mehrai, 2014).

Συγκριτικά με το συμβατικό μοντέλο διοίκησης στην εκπαίδευση, το μοντέλο της Δ.Ο.Π. (T.Q.M.) υπερτερεί καθώς ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας (Dahil & Karabulut, 2013). Συγκεκριμένα, ενισχύει την ποιότητα μέσω της συνεχούς ανάπτυξης και βελτίωσης, ελαχιστοποιεί τη φθορά, προσφέρει εξειδίκευση, και διασφαλίζει υψηλά ποσοστά σχολικής επιτυχίας. Επιπρόσθετα, δέχεται τη στήριξη γονέων και κοινωνίας, προωθεί την ενεργητική χρήση των διαθέσιμων πόρων και διασφαλίζει ένα επιτυχημένο ακαδημαϊκό προσωπικό (Dahil & Karabulut, 2013).

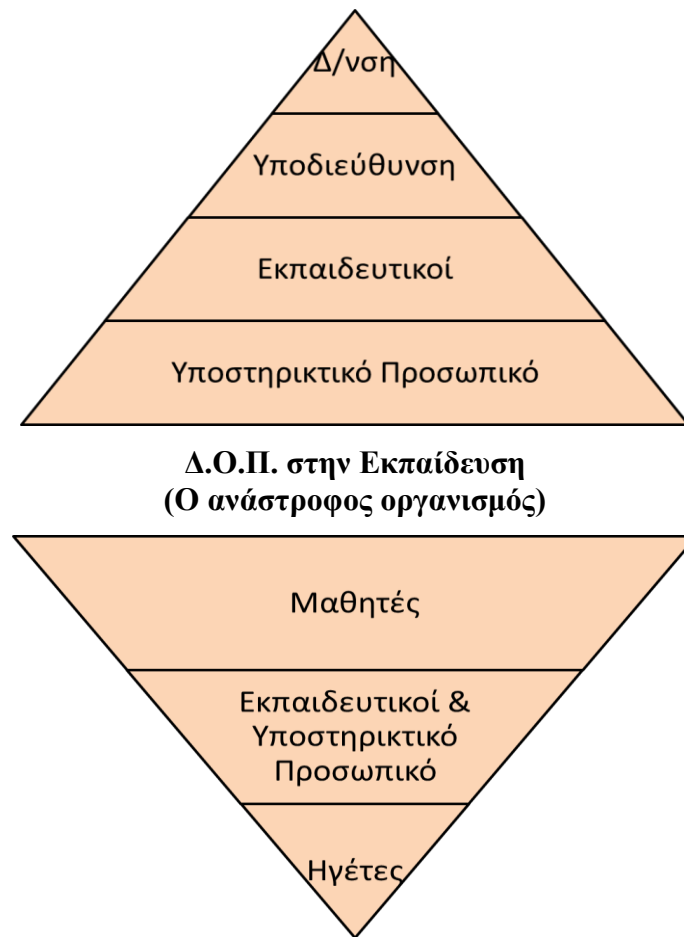
Συνακόλουθα, όπως υποστηρίζει ο Αντωνιάδης (2020) η φιλοσοφία της Δ.Ο.Π. στην εκπαίδευση προωθεί την αλλαγή, τη βελτίωση και την ενίσχυση όλων των παρεχόμενων υπηρεσιών στους μαθητές αναβαθμίζοντας πολύπλευρα τον εκπαιδευτικό οργανισμό. Αναλυτικότερα, ενισχύει την αποδοτικότητα όλων των τομέων της εκπαίδευσης: της διδασκαλίας, της μάθησης, των προγραμμάτων σπουδών, της διοίκησης, των υποδομών και των διαθέσιμων πόρων. Στο πλαίσιο αυτό, όλοι οι εργαζόμενοι δεσμεύονται για την κατάκτηση της ποιότητας προωθώντας την ποιότητα ολιστικά και καθιστώντας την θεμελιώδη συλλογική ευθύνη όλων των εμπλεκόμενων φορέων της εκπαίδευσης.

Καθώς η εκπαίδευση σχετίζεται με τη μάθηση, η Δ.Ο.Π. στην εκπαίδευση είναι αναγκαίο να προσανατολίζεται στην ποιότητα της μαθησιακής εμπειρίας. Ο εκπαιδευτικός οργανισμός που ακολουθεί τις αρχές της Δ.Ο.Π. οφείλει να λαμβάνει υπόψη του τα μαθησιακά στίλ και τις ανάγκες των μαθητών για να παρέχει εξατομικευμένη και διαφοροποιημένη μάθηση (Sallis, 2002). Και στην περίπτωση που δεν ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πελατών και δεν οδηγηθεί στα προσδοκώμενα αποτελέσματα, τότε είναι αναγκαίο να προβεί σε διορθωτικές ενέργειες (βλ. και § 2.3.1 Θεωρία Deming).

⁸ Το πλαίσιο της Διαρκούς Βελτίωσης της Ποιότητας (C.Q.I.) και της Διοίκησης Στρατηγικής Ποιότητας (S.Q.M.) (Wani, & Mehrai, 2014).

Ο χώρος της εκπαίδευσης αντιμετωπίζει κάποιες δυσκολίες που σχετίζονται με την ποιότητα και τη Δ.Ο.Π. και πηγάζουν από τις σχέσεις του οργανισμού με τους εξωτερικούς του πελάτες (μαθητές). Όπως φαίνεται παρακάτω στο Σχήμα 1 στην εκπαίδευση ο ρόλος των πελατών – μαθητών είναι κεντρικός. Αρκετοί πελάτες δεν πληροφορούνται επαρκώς και με σαφήνεια για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του εκπαιδευτικού οργανισμού και για τα συστατικά στοιχεία της ποιότητας. Συνακόλουθα, επικρατεί σύγχυση σχετικά με την ποιότητα συγκεκριμένων προγραμμάτων σπουδών. Πιο συγκεκριμένα, έχει διαπιστωθεί ότι οι αντιλήψεις των μαθητών αναφορικά με την ποιότητα του οργανισμού αλλάζουν καθώς επαυξάνεται και η εμπειρία τους με τον συγκεκριμένο οργανισμό (Sallis, 2002). Επιπρόσθετη δυσκολία αποτελεί το γεγονός ότι οι πελάτες ενός εκπαιδευτικού οργανισμού έχουν σημαντικό μερίδιο ευθύνης οι ίδιοι για την ποιότητα της δική τους μάθησης και για την ποιότητα αυτών που προσλαμβάνουν από τον οργανισμό (Sallis, 2002). Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα παραπάνω προβλήματα, απαιτείται η κινητοποίηση και των μαθητών και του προσωπικού που είναι υπεύθυνο γι αυτούς. Ταυτόχρονα, είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί τι ακριβώς παρέχει ένας εκπαιδευτικός οργανισμός και τι αναμένεται από την πλευρά των πελατών – μαθητών (Sallis, 2002).

Το ανάστροφο μοντέλο της εκπαίδευσης κατά το οποίο οι πελάτες – μαθητές έχουν πρωτεύοντα ρόλο καταδεικνύει ότι ο έλεγχος από την ηγεσία δεν είναι χαρακτηριστικό των οργανισμών που υιοθετούν την Δ.Ο.Π. Αυτό αποτυπώνεται γραφικά στο Σχήμα 1, όπως φαίνεται παρακάτω, όπου γίνεται σύγκριση ανάμεσα στην παραδοσιακή ιεραρχική οργάνωση με αυτήν της Δ.Ο.Π. Στους παραδοσιακούς οργανισμούς η ηγεσία είναι υπεύθυνη για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών και των μαθητών. Η έμφαση στους μαθητές στο ανάστροφο μοντέλο δεν ελαχιστοποιεί τον διευθύνοντα ρόλο της ηγεσίας. Αντιθέτως, τονίζει τη σημασία των πελατών-μαθητών στον οργανισμό (Sallis, 2002).

Σχήμα 1: Η ιεραρχία σε έναν οργανισμό & ο ανάστροφος οργανισμός στην εκπαίδευση (Προσαρμοσμένο από Sallis, 2002)

Αδιαμφισβήτητα, η Δ.Ο.Π. απαιτεί σκληρή δουλειά. Συγχρόνως, χρειάζεται χρόνος για να αναπτυχθεί μία κουλτούρα ποιότητας σε έναν οργανισμό. Η βελτίωση της ποιότητας συνιστά μία επισφαλή διαδικασία, καθώς η σκληρή δουλειά και ο χρόνος αποτελούν δύο παράγοντες που μπορούν να σταθούν εμπόδιο. Ο φόβος από την πλευρά της διοίκησης στην υιοθέτηση της καινοτομίας αποτελεί επιπρόσθετο εμπόδιο. Για αυτό το λόγο ο στρατηγικός σχεδιασμός κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικός. Στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού η ηγεσία οφείλει να δείξει εμπιστοσύνη στο προσωπικό, να αφήσει το προσωπικό να πάρει αποφάσεις και ακόμη να κάνει και λάθη. Η στάση της ηγεσίας απέναντι στη Δ.Ο.Π. οφείλει να είναι σταθερή ανάμεσα στις πράξεις της και τις ιδέες της Δ.Ο.Π. τις οποίες επιθυμεί να προωθήσει (Sallis, 2002). Συνακόλουθα, πολλά από τα εμπόδια στη Δ.Ο.Π. περιστρέφονται γύρω από τον φόβο και την αβεβαιότητα. Ο φόβος για το άγνωστο, ο φόβος να κάνει κάποιος

κάτι με διαφορετικό τρόπο, ο φόβος να εμπιστευτεί τους άλλους και ο φόβος να κάνει κάποιος λάθη αποτελούν μηχανισμούς άμυνας και αντίστασης στην αλλαγή (Sallis, 2002). Όπως υποστηρίζει ο Deming, ο φόβος δεν έχει θέση στη Δ.Ο.Π. (Sallis, 2002).

2.3.5 Το μοντέλο επιχειρηματικής αριστείας E.F.Q.M. στην εκπαίδευση

Οι αρχές της διοίκησης ολικής ποιότητας, των οποίων η περιγραφή έγινε πιο πάνω (βλ. § 2.3.3), αποτέλεσαν τη βάση για να συσταθεί το ευρωπαϊκό μοντέλο επιχειρηματικής αριστείας E.F.Q.M.⁹ (Αντωνιάδης, 2020 · Sümerli, & Uygur, 2013). Το μοντέλο αυτό βασίζεται στη λογική που εκφράζεται συνοπτικά με το ακρόνυμο R.A.D.A.R.¹⁰ (Kalder, 2000), όπου τα αποτελέσματα (Results) δείχνουν τα επιτεύγματα ενός οργανισμού, η μέθοδος (Approach) εξηγεί τον σχεδιασμό του οργανισμού, η ανάπτυξη (Deployment) περιέχει όλες τις ενέργειες του οργανισμού για να υλοποιήσει τη μεθόδό του και τέλος η φάση της αξιολόγησης και αναθεώρησης (Assessment & Review) περιέχει τη μέθοδο του οργανισμού και όλες τις ενέργειες στις οποίες προβαίνει, προκειμένου να αξιολογήσει και να αναθεωρήσει την ανάπτυξη της μεθόδου.

Το μοντέλο επιχειρηματικής αριστείας E.F.Q.M. στην εκπαίδευση συντελεί στον εντοπισμό των βελτιώσεων στις οποίες πρέπει να προβεί ένας εκπαιδευτικός οργανισμός προκειμένου να στηρίξει τη βιώσιμη ανάπτυξη στην εκπαίδευση (Sütöoná, Teplická, & Straka, 2022 · Αντωνιάδης, 2020). Δίνει έμφαση στον πελάτη και στις επιθυμίες του και η λειτουργία του χαρακτηρίζεται από επιχειρηματικό χαρακτήρα (Hides, Davies, & Jackson, 2004). Το μοντέλο αυτό κρίνεται ως το πιο κατάλληλο για να στηρίξει τη βιωσιμότητα¹¹ και την ανάπτυξη των οργανισμών και είναι στενά συνδεδεμένο με την καινοτομία (Sütöoná, Teplická, & Straka, 2022). Ενισχύει την ποιότητα και θεωρεί επιτακτική την προώθηση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας ενός οργανισμού μέσα από την άσκηση κατάλληλης ηγεσίας και μέσα από τη διαμόρφωση ανάλογης οργανωσιακής κουλτούρας (Sütöoná, Teplická, & Straka, 2022).

⁹ European Foundation for Quality Management.

¹⁰ Results, Approach, Deployment, Assessment, Review.

¹¹ Η βιωσιμότητα καλύπτει τρεις επιμέρους άξονες: τον κοινωνικό, τον οικονομικό και τον περιβαλλοντικό (Sütöoná, Teplická, & Straka, 2022).

2.4 Η εκπαιδευτική ηγεσία

2.4.1 Ο ρόλος της ηγεσίας στην εκπαίδευση

Ο ηγέτης στον χώρο της εκπαίδευσης διαδραματίζει ρόλο πρωταγωνιστικό, καθώς από αυτόν εξαρτάται όχι μόνο το παρόν, αλλά και το μέλλον της κοινωνίας (Ταμίσογλου, 2020). Κάθε σχολική μονάδα αποτελεί ένα κοινωνικό σύστημα ανοικτό που συμπεριλαμβάνει εσωτερικές διαδικασίες, εισροές, εκροές αλλά και ανατροφοδότηση από το περιβάλλον. Ως εκ τούτου, η επιτυχία της εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως είναι το όραμα, το καλό σχολικό κλίμα, οι υψηλοί στόχοι και η παρακολούθηση της μαθητικής επίδοσης. Όμως, ο πιο καθοριστικός παράγοντας για την επιτυχία μίας σχολικής μονάδας είναι η παρουσία μίας αποτελεσματικής ηγεσίας.

Όπως επισημαίνει ο Sallis (2002), ο ηγέτης ενός εκπαιδευτικού οργανισμού που ενστερνίζεται τη φιλοσοφία της Δ.Ο.Π οφείλει να ακολουθήσει συγκεκριμένα μοτίβα συμπεριφοράς. Αρχικά, είναι σημαντικό να αναπτύξει ένα όραμα για τον οργανισμό και να χαρακτηρίζεται από μία ξεκάθαρη δέσμευση για τη βελτίωση της ποιότητας του οργανισμού. Ακόμη, είναι αναγκαίο να μπορεί να επικοινωνήσει το μήνυμα αναφορικά με την ποιότητα, να φροντίζει για τις ανάγκες του πελάτη και να διασφαλίζει ότι οι γνώμες των πελατών λαμβάνονται υπόψη. Παράλληλα, οφείλει να φροντίζει για την ανάπτυξη του προσωπικού υιοθετώντας μία κουλτούρα προσωπικής ανάληψης ευθυνών. Επίσης, κρίνεται σημαντικό να ορίζει αρμοδιότητες στο προσωπικό και να το καθιστά υπεύθυνο να λογοδοτεί. Ταυτόχρονα, είναι αναγκαίο να συγκροτεί αποτελεσματικές ομάδες εργασίας. Τέλος, επιτακτική κρίνεται η δέσμευση του ηγέτη στην απομάκρυνση εμποδίων, είτε είναι οργανωσιακά, είτε πολιτιστικά και η προσπάθεια του για ανάπτυξη κατάλληλων μηχανισμών που παρακολουθούν και αξιολογούν την επιτυχία.

Αξίζει να αναφερθεί ότι η ηγεσία που χαρακτηρίζεται αποτελεσματική είναι δυνατόν να οδηγήσει στον μετασχηματισμό ενός εκπαιδευτικού οργανισμού, ενώ από την άλλη το ποσοστό συμβολής των εκπαιδευτικών στην αλλαγή κρίνεται αβέβαιο (Δακοπούλου, 2008). Με άλλα λόγια, ο μετασχηματισμός σε κάποιον οργανισμό ξεκινά αποδοτικότερα όταν ο οργανισμός αποκτά καινούριο διευθυντή που είναι

καλός ηγέτης και οραματίζεται την αναγκαιότητα μίας σημαντικής αλλαγής (Kotter, 2007). Ποιο είναι άραγε το μυστικό για την επιτυχία μίας αλλαγής; Κατά τον Kotter (2007), οι ηγέτες είναι αναγκαίο να συνειδητοποιήσουν ότι ο μετασχηματισμός αποτελεί μία διαδικασία που απαιτεί χρόνο, δεν είναι ένα και μόνο γεγονός.

Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη ότι στον 21^ο αιώνα η κοινωνία μεταλλάσσεται διαρκώς, δεν είναι δύσκολο να αντιληφθεί κάποιος ότι ένας ηγέτης στον τομέα της εκπαίδευσης έχει να αντιμετωπίσει πλέον πιο σύνθετα ζητήματα σε καθημερινή βάση. Συνακόλουθα, η σχολική ηγεσία προκειμένου να ανταποκριθεί στις διαφοροποιημένες ανάγκες αναγκάζεται να γίνει πιο δημιουργική και να στραφεί περισσότερο στην καινοτομία (Marron, & Cunniff, 2014). Η σχέση αυτή μεταξύ ηγεσίας και καινοτομίας περιγράφεται πιο διεξοδικά στην ενότητα που ακολουθεί.

2.4.2 Ηγεσία & καινοτομία

Η σύνδεση μεταξύ ηγεσίας και καινοτομίας στον δημόσιο τομέα είναι στενή (Borins, 2002). Οι ηγέτες ενός οργανισμού είναι σημαντικό να δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες, ώστε να μπορεί να λάβει χώρα η καινοτομία (Borins, 2002). Η αποτελεσματικότητα της καινοτομίας σχετίζεται με το στιλ ηγεσίας που ασκεί ο ηγέτης ενός οργανισμού, το οποίο μπορεί να είναι μετασχηματιστικό¹² ή συναλλακτικό¹³. Η άσκηση της ηγεσίας εκλαμβάνεται ως μία κοινωνική διαδικασία που λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο μίας ομάδας, στο οποίο ο εκάστοτε ηγέτης επηρεάζει τη συμπεριφορά των μελών της ομάδας με στόχο την εκπλήρωση των επιθυμητών οργανωσιακών στόχων (Oke, Munshi, & Walumbwa, 2008). Η καινοτομία, όπως προαναφέρθηκε, σχετίζεται με τη δημιουργία νέων πραγμάτων ή με τη βελτίωση των ήδη υπάρχοντων (βλ. § 2.2.1). Το μετασχηματιστικό στιλ ηγεσίας κρίνεται πιο κατάλληλο να ενισχύσει τη δημιουργική καινοτομία παρέχοντας ένα περιβάλλον που ενθαρρύνει το ρίσκο και χαρακτηρίζεται από κουλτούρα καινοτομίας. Από την άλλη, το συναλλακτικό στιλ ηγεσίας ενδείκνυται για το στάδιο της εφαρμογής της

¹² Η μετασχηματιστική ηγεσία έχει τέσσερα χαρακτηριστικά: α) προσωπικό χάρισμα ή εξιδανικευμένη επιρροή, β) εμπνευσμένη κινητοποίηση, γ) διανοητική διέγερση και δ) εξατομικευμένη θεώρηση (Oke, Munshi, & Walumbwa, 2008).

¹³ Η συναλλακτική ηγεσία βασίζεται στις ανταμοιβές και στις διορθωτικές πράξεις που πηγάζουν από τα αποτελέσματα που έχουν οι σχέσεις δοσοληψίας ανάμεσα στον ηγέτη και στην ομάδα του (Oke, Munshi, & Walumbwa, 2008).

καινοτομίας, την παροχή κινήτρων και ανταμοιβών και την προώθηση της συνεργασίας για έναν κοινό σκοπό (Oke, Munshi, & Walumbwa, 2008). Συνακόλουθα, προκειμένου να οδηγηθεί ένας οργανισμός στην επιτυχία μέσα από την εισαγωγή, την αξιοποίηση και την εφαρμογή της καινοτομίας απαιτείται να υπάρχει ισορροπία μέσα από την άσκηση της ηγεσίας τόσο με μετασχηματιστικό όσο και με συναλλακτικό χαρακτήρα (Oke, Munshi, & Walumbwa, 2008). Η καθοριστική συμβολή της μετασχηματιστικής ηγεσίας στην προώθηση της καινοτομίας επικυρώνεται και από τη μελέτη των Afsar, Badir και Saeed (2014) καθώς και από αυτήν των Elrehail, Emeagwali, Alsaad και Alzghoul, (2017) που εστιάζει στον χώρο της εκπαίδευσης.

Τα χαρακτηριστικά και οι δεξιότητες ενός καινοτόμου ηγέτη συνοψίζονται στο ακρώνυμο H.E.L.P.S.S.¹⁴ (Marron, & Cunniff, 2014). Ο ηγέτης που προωθεί την καινοτομία είναι αναγκαίο να έχει καρδιά (Heart), την ικανότητα δηλαδή να συμπονεί, να αναπτύσσει σχέσεις στον χώρο εργασίας και να συμπεριφέρεται με νοιάξιμο. Επίσης, οφείλει να συμπεριφέρεται με ενσυναίσθηση (Empathy). Ακόμη, καθώς η γνώση είναι δύναμη, ο καινοτόμος ηγέτης είναι αναγκαίο να στηρίζει τη διαβίου μάθηση (Learning) και να επιμορφώνεται πάνω στις πρόσφατες εκπαιδευτικές και τεχνολογικές εξελίξεις μαθαίνοντας και δρώντας έπειτα ως πολλαπλασιαστής των γνώσεων που αποκόμισε. Μείζονος σημασίας χαρακτηριστικά αποτελούν το πάθος (Passion) ενός ηγέτη να εργάζεται με μαθητές και η επιμονή του (Perseverance). Η στρατηγική (Strategy) που ακολουθεί ένας ηγέτης αναφορικά με τον σχεδιασμό, την οργάνωση, και την εφαρμογή των ιδεών αποτελεί ένα άλλο σημαντικό εργαλείο. Τέλος, η ταχύτητα (Speed) διεκπεραίωσης εργασιών σε συνάρτηση με την ποιότητα οφείλει να χαρακτηρίζει τον καινοτόμο ηγέτη (Marron, & Cunniff, 2014).

Μία άλλη παράμετρος που επηρεάζει την αποτελεσματικότητα της καινοτομίας που εισάγεται από κάποιον ηγέτη είναι η ταυτότητα των ατόμων ενός οργανισμού. Όσοι είναι περισσότερο κοινωνικά δικτυωμένοι δέχονται πιο εύκολα την αλλαγή, ενώ οι πιο απομονωμένοι κοινωνικά είναι δύσκολο να πειστούν για την

¹⁴ H.E.L.P.S.S. – Heart, Empathy, Learning, Passion - Perseverance, Strategy, Speed (Marron, & Cunniff, 2014).

αλλαγή (Afsar, Badir, & Saeed, 2014). Συνακόλουθα, οι ηγέτες είναι αναγκαίο να ενισχύουν την ψυχολογική ενδυνάμωση, να έχουν όραμα καινοτομίας για να εμπνέουν διαρκώς τα μέλη μίας ομάδας, να αναγνωρίζουν την προσπάθεια, να ενισχύουν την αυτονομία των μελών της ομάδας, να αποσαφηνίζουν τους στόχους συνεργατικά, να κατανέμουν ρητά αρμοδιότητες και ανταμοιβές, κατανοώντας τις ανάγκες και τις προσδοκίες της ομάδας και χτίζοντας ένα κλίμα εμπιστοσύνης, ώστε να δοκιμαστούν οι νέες ιδέες (Afsar, Badir, & Saeed, 2014).

Στην Ελλάδα πρόσφατη έρευνα¹⁵ που διεξήχθη στην εκπαιδευτική κοινότητα καταδεικνύει τη δυστοκία της σχολικής ηγεσίας αναφορικά με την προώθηση και στήριξη της καινοτομίας στις σχολικές μονάδες (Μυλωνάκη, 2022). Όπως συνάγεται από την πιο πάνω έρευνα, η συντηρητική στάση της σχολικής ηγεσίας οφείλεται είτε στην έλλειψη δυνατότητας για την προώθηση της καινοτομίας στην εκπαίδευση, είτε στην ανεπαρκή κατάρτισή της ηγεσίας πάνω στο αντικείμενο, με αποτέλεσμα να μην μπορούν οι σχολικοί ηγέτες να υποστηρίξουν επαρκώς και να διεκπεραιώσουν την εφαρμογή καινοτόμων προγραμμάτων (Μυλωνάκη, 2022).

2.4.3 Διοίκηση ολικής ποιότητας & καινοτομία

Η θετική συσχέτιση ανάμεσα στη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας και στην έννοια της καινοτομίας επικυρώνεται από πολυάριθμες εμπειρικές έρευνες σε παγκόσμια κλίμακα (Τσάκη, 2012). Η έννοια της Δ.Ο.Π. και η καινοτομία συσχετίζονται θετικά, καθώς ενσωματώνουν αρχές που συγκλίνουν μεταξύ τους. Για παράδειγμα, δίνεται έμφαση στον πελάτη, στην ανάγκη προσαρμογής στις αλλαγές, στη συνεχή βελτίωση, στην ενδυνάμωση και στην ομαδικότητα (Prajogo, & Sohal, 2000). Παράλληλα, η εμπειρική έρευνα των Hoang και Igel (2005) καταδεικνύει τη θετική επίδραση της Δ.Ο.Π. στην υιοθέτηση καινοτόμων πρακτικών σε έναν οργανισμό. Μέσα από την ίδια έρευνα διαπιστώνεται ότι η καινοτομία δεν ενισχύεται μέσα από όλες τις πρακτικές της Δ.Ο.Π. Θετική επίδραση στην καινοτομία ενός οργανισμού ασκούν η ηγεσία, η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, η στρατηγική

¹⁵Η έρευνα διεξήχθη σε ένα δείγμα 40 εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας (27/40) και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (13/40) (Μυλωνάκη, 2022).

διοίκηση και το χαρακτηριστικό ενός ανοιχτού οργανισμού που εμπνέει, κινητοποιεί και ενδυναμώνει το προσωπικό.

Οι Bon και Mustafa (2013) επισημαίνουν ότι οι πιο εξειδικευμένες έρευνες που συσχετίζουν τη διοίκηση ολικής ποιότητας με την καινοτομία σε οργανισμούς που παρέχουν υπηρεσίες, όπως είναι οι εκπαιδευτικοί, είναι εξαιρετικά περιορισμένες. Εξαιρετικά ολιγάριθμες είναι οι έρευνες ως προς τη σχέση της διοίκησης ολικής ποιότητας με την καινοτομία και στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα. Η πρόσφατη έρευνα της Βλαχοπούλου (2021)¹⁶ καταδεικνύει ότι αν και οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί εφαρμόζουν καινοτόμες πρακτικές στον τομέα της διοίκησης και στον τομέα της παιδαγωγικής, οι ίδιοι εκπαιδευτικοί υιοθετούν σε περιορισμένη κλίμακα τη φιλοσοφία της Δ.Ο.Π. και φαίνονται διστακτικοί στη διαχείριση των αλλαγών. Συγκεκριμένα, ο βαθμός συσχέτισης των αρχών της Δ.Ο.Π. με τη διοικητική-οργανωτική καινοτομία αποδείχθηκε μεγαλύτερος συγκριτικά με την υιοθέτηση πρακτικών παιδαγωγικής-διδασκτικής καινοτομίας.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, προκειμένου να ενισχυθεί η καινοτομία σε έναν εκπαιδευτικό οργανισμό μέσα από τη Δ.Ο.Π. η Βλαχοπούλου (2021) υποστηρίζει ότι αυτό μπορεί να γίνει με τη συμβολή της ηγεσίας και του εκπαιδευτικού προσωπικού. Συγκεκριμένα, κρίνεται αναγκαία η κατανόηση της σημασίας των αλλαγών, η μείωση του φόβου απέναντι στις αλλαγές και η ενθάρρυνση των εκπαιδευτικών αναφορικά με τις πρακτικές της Δ.Ο.Π. στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Τα παραπάνω προτείνεται να πραγματοποιηθούν μέσα από την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πάνω στα δύο θεματικά πεδία, αυτό της διοίκησης ολικής ποιότητας, καθώς και της καινοτομίας (Βλαχοπούλου, 2021).

2.5 Επίλογος

Ανακεφαλαιώνοντας, το παρόν κεφάλαιο επικεντρώθηκε στις έννοιες της καινοτομίας, της ποιότητας και της ηγεσίας. Αναλυτικότερα, εξέτασε τον ρόλο της καινοτομίας στην εκπαίδευση. Στη συνέχεια, εστίασε στη διοίκηση της ολικής ποιότητας και στο μοντέλο επιχειρηματικής αριστείας E.F.Q.M. στην εκπαίδευση.

¹⁶ Η έρευνα διεξήχθη σε ένα δείγμα 151 εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας του Ν. Άρτας (Βλαχοπούλου, 2021).

Τέλος, επικεντρώθηκε στον ρόλο της ηγεσίας στην εκπαίδευση, στη σχέση της ηγεσίας με την καινοτομία και στη συνάφεια μεταξύ καινοτομίας και διοίκησης ολικής ποιότητας. Μετά τη βιβλιογραφική επισκόπηση το επόμενο κεφάλαιο θα παρουσιάσει το πλαίσιο εφαρμογής των καινοτόμων πολιτιστικών προγραμμάτων στην εκπαίδευση.

Κεφάλαιο 3: Καινοτόμα Πολιτιστικά Προγράμματα στην Εκπαίδευση

3.1 Εισαγωγή

Μετά την ολοκλήρωση της βιβλιογραφικής επισκόπησης στο προηγούμενο κεφάλαιο, το παρόν επιχειρεί να παρουσιάσει τα καινοτόμα πολιτιστικά προγράμματα στην εκπαίδευση. Αρχικά, επικεντρώνεται στο πλαίσιό τους. Στη συνέχεια, περιγράφει τη θέση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας στην εκπαίδευση και εκθέτει τη συμβολή του πολιτισμού στην ενίσχυση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Τέλος, παρουσιάζει την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην προώθηση της καινοτομίας στον τομέα του πολιτισμού στην εκπαίδευση.

3.2 Σχεδιασμός & υλοποίηση προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων σε θέματα πολιτισμού

Στην εκπαίδευση σήμερα εφαρμόζονται καινοτόμα προγράμματα¹⁷ ανάμεσα στα οποία εντάσσονται τα πολιτιστικά προγράμματα (Σπυροπούλου, κ.α., 2008). Τα προγράμματα αυτά προωθούν όλες τις εκφάνσεις του πολιτισμού. Ο πολιτισμός μπορεί να αναφέρεται σε γλώσσες, πεποιθήσεις, ιδέες, αξίες, έθιμα, τρόπους διάδρασης, αναμενόμενες συμπεριφορές από άποψη φυλετική, εθνική, θρησκευτική ή κοινωνική (Goode, Sockalingam, Brown, & Jones, 2000). Τα πολιτιστικά προγράμματα υλοποιούνται σε προαιρετική βάση και ανεξάρτητα από το Πρόγραμμα Σπουδών, έχουν θεσμοθετηθεί από το κράτος, και αποτελούν ολοκληρωμένη εργασία που εκπονείται συλλογικά από τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς που αναλαμβάνουν τα εν λόγω προγράμματα και διαρκούν το λιγότερο για ένα δίμηνο, με τακτικές δίωρες εβδομαδιαίες συναντήσεις των συμμετεχόντων (Π.Ι., 2007). Η υλοποίηση των πολιτιστικών προγραμμάτων βασίζεται σε σύγχρονες θεωρίες μάθησης, όπως είναι η ανακαλυπτική μάθηση, η βιωματική μάθηση και η συνεργατική μάθηση καθώς και η έρευνα (Π.Ι., 2007). Τα πολιτιστικά προγράμματα αποσκοπούν στην αλλαγή στάσεων στους μαθητές, συμβάλλουν στην ενίσχυση της

¹⁷ Καινοτόμα προγράμματα θεωρούνται αυτά της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων, Αγωγής Σταδιοδρομίας, τα Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Προγράμματα και ό,τι εντάσσεται στην Ευέλικτη Ζώνη (Σπυροπούλου, κ.α., 2008).

κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας, προωθούν όλες τις μορφές του πολιτισμού, βοηθούν τον μαθητή να μάθει να σέβεται και να κατανοεί τη διαφορετικότητα από πολιτισμική σκοπιά και δίνουν έμφαση στο πολιτισμικό κεφάλαιο κάθε μαθητή (Π.Ι., 2007).

Τα πολιτιστικά προγράμματα κρίνεται αναγκαίο να ενσωματωθούν στην εκπαιδευτική πράξη, καθώς παρέχουν την ευκαιρία να αναδειχθεί το πολιτισμικό κεφάλαιο¹⁸ όλων των εμπλεκόμενων μαθητών. Επιπρόσθετα, προωθούν την αποδοχή στην πολιτισμική ετερότητα, εξομαλύνουν τη διαφορετικότητα μέσα από τη συνεργατική συμμετοχή του συνόλου των μαθητών και κινητοποιούν όλες τις πτυχές της πολλαπλής νοημοσύνης¹⁹. Τέλος, βάζουν τον μαθητή στο επίκεντρο της εκπαιδευτικής πράξης προωθώντας την ενεργητική μάθηση κατά τον Dewey (1934) και βοηθούν τον μαθητή να αποκομίσει γνώσεις μέσα από τον πολιτισμό (Π.Ι., 2007).

Άρρηκτα συνδεδεμένη με τον πολιτισμό είναι η γλώσσα. Η γλώσσα λοιπόν ως κύριος κώδικας επικοινωνίας γίνεται συνάμα και φορέας αξιών, ιδεών και αντιλήψεων και αντικαθρεφτίζει τον πολιτισμό της κοινότητας που την ομιλεί (Νεστοράτου, 2015). Για τον λόγο αυτό η ενότητα που ακολουθεί επικεντρώνεται στη γλωσσομάθεια και στην πολυγλωσσία στην εκπαίδευση.

3.3 Η διαχείριση της γλωσσομάθειας & της πολυγλωσσίας στην εκπαίδευση

Η γλωσσομάθεια και η πολυγλωσσία έχουν αποκτήσει κεντρικό ρόλο στην παγκοσμιοποιημένη σύγχρονη κοινωνία. Η εκτεταμένη κινητικότητα, η μετανάστευση και η διεθνοποίηση ενίσχυσαν την ανάγκη για γλωσσομάθεια (Mačianskienė, & Bijėikiene, 2013). Προκειμένου να κατανοήσουμε τον ρόλο της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας στην εκπαίδευση είναι αναγκαίο να εστιάσουμε αρχικά στον ορισμό της γλώσσας. Κατά τον Saussure (1982) η γλώσσα (*langue*) που διακρίνεται από την ομιλία (*parole*) αποτελεί ένα σύστημα γραμματικό που έχει καθοριστεί με αφηρημένο τρόπο και το οποίο μοιράζονται οι ομιλητές που

¹⁸ Το πολιτισμικό κεφάλαιο των μαθητών μπορεί να περικλείει την εξοικείωσή τους με μουσειακούς χώρους, κέντρα τέχνης και τις γνώσεις τους πάνω σε κάποια μορφή τέχνης (ζωγραφική, μουσική κ.τ.λ.) (Π.Ι., 2007).

¹⁹ Οι μορφές της Πολλαπλής Νοημοσύνης κατά τον Gardner (1983) είναι εννέα: νατουραλιστική, μουσική, λογική/μαθηματική, υπαρξιακή, διαπροσωπική, κιναισθητική, γλωσσική, ενδοπροσωπική και χωροταξική.

ανήκουν στην ίδια γλωσσική κοινότητα. Η πολυγλωσσία σχετίζεται με την ικανότητα κάποιου να επικοινωνήσει σε διάφορες γλώσσες, είτε με ατομικό τρόπο, είτε συλλογικά (Soler-Carbonell, 2017). Τόσο ο ίδιος ο άνθρωπος, όσο και κάθε κοινωνία μπορεί να χαρακτηρίζονται από την πολυγλωσσία, τη χρήση δηλαδή διαφορετικών γλωσσών, φαινόμενο σύνηθες στη σύγχρονη εποχή²⁰ (Μπλατσιώτης, 1997· Soler-Carbonell, 2017).

Στη σύγχρονη κοινωνία, η έννοια της πολυγλωσσίας έχει τεθεί υπό αμφισβήτηση (Κουτρομπέλη, 2018 · Μπλούκα, 2021). Από πολύ παλιά η αντίληψη των ανθρώπων για την πολυγλωσσία είχε αποκτήσει αρνητική χροιά καθώς συνδέεται με το μύθο της Βαβέλ²¹ που παρουσιάζεται στο βιβλίο της Γένεσης (Τσιάκαλος, 2006). Ωστόσο, μία δεύτερη πιο ενδελεχής ανάγνωση του μύθου καταδεικνύει ότι για την ανθρωπότητα στο σύνολό της η Βαβέλ αποτελεί σύμβολο ευλογίας που σηματοδοτεί το άνοιγμα στη δημιουργικότητα των ανθρώπων μέσα από την ελευθερία και την ανάπτυξη του λόγου όλων των ανθρώπων που μπορεί να συγκρούονται μεταξύ τους, καθώς προέρχονται από ποικίλα κοινωνικά περιβάλλοντα (Τσιάκαλος, 2006). Σύμφωνα με τον Γερμανό φιλόσοφο Χούμπολτ, η ύπαρξη πολλών γλωσσών ισούται με πολλά παράθυρα στη γνώση, με θέαση του κόσμου από πολλές οπτικές και πιο εύκολη προσέγγιση της αλήθειας (Τσιάκαλος, 2006). Καθώς η έννοια της πολυγλωσσίας αποτελεί ελκυστικό πεδίο μελέτης για τους ερευνητές πολλών κλάδων (Soler-Carbonell, 2017) έχει ενδιαφέρον να μελετηθεί και υπό το πρίσμα της εκπαίδευσης.

Η σημερινή εποχή χαρακτηρίζεται από γλωσσική και πολιτισμική ετερογένεια. Κατά συνέπεια, η έννοια της πολυγλωσσίας στην εκπαίδευση, καθώς και η γλωσσική εκπαιδευτική πολιτική που επιλέγεται αποτελούν φλέγοντα ζητήματα που τίθενται σε συζήτηση (Κοιλιάρη, 2015). Στην Ελλάδα η κρίση του 2008 οδήγησε στη

²⁰ Οι γλώσσες που επίσημα ομιλούνται στη σημερινή εποχή ανέρχονται στις 6.500 χιλιάδες κατά προσέγγιση, παρά το γεγονός ότι τα κυρίαρχα κράτη παγκοσμίως δεν ξεπερνούν τα 196 (Soler-Carbonell, 2017).

²¹ Σύμφωνα με τον μύθο της Βαβέλ οι άνθρωποι τιμωρήθηκαν μέσω της πολυγλωσσίας για την αλαζονεία τους να δημιουργήσουν ένα κτίσμα που η κορυφή του θα άγγιζε τον ουρανό.

διατάραξη της διαπολιτισμικής κανονικότητας²² και αποτέλεσε έναν ακόμη λόγο να αποτελεί πρόκληση η στήριξη της γλωσσικής πολυμορφίας στην Ελλάδα, όπως άλλωστε επιτάσσει και η γλωσσική πολιτική της Ε.Ε. (Κοιλιάρη, 2016).

Δεδομένων των παραπάνω συνθηκών, η πολυγλωσσία συνιστά οικείο χαρακτηριστικό στο ελληνικό σχολείο (Κοιλιάρη, 2016 · Soler-Carbonell, 2017). Σύμφωνα με την εκπαιδευτική πολιτική της πολυγλωσσίας, το ελληνικό κράτος στηρίζει τη διδασκαλία τριών ξένων γλωσσών: της Αγγλικής που διδάσκεται υποχρεωτικά ως πρώτη ξένη γλώσσα (Ξ.Γ.1) και έπειτα της Γαλλικής και της Γερμανικής (Κοιλιάρη, 2016). Τη σχολική χρονιά 2021-2022 πραγματοποιήθηκε η εισαγωγή της Αγγλικής Γλώσσας στο υποχρεωτικό πρωινό πρόγραμμα όλων των νηπιαγωγείων της επικράτειας, όπου η εκμάθηση της Ξ.Γ. λαμβάνει χώρα μέσα από βιωματικές δραστηριότητες που ενισχύουν τη δημιουργικότητα των νηπίων και την πολυγλωσσική επίγνωση σύμφωνα με τις ανάγκες της σύγχρονης πολυπολιτισμικής κοινωνίας (Φ.Ε.Κ. 3311/2021). Από τη σχολική χρονιά 2016-2017 αξίζει να σημειωθεί η εισαγωγή της Ιταλικής Γλώσσας ως δεύτερη ξένης γλώσσας (Ξ.Γ.2) σε μικρό αριθμό σχολικών μονάδων (Κοιλιάρη, 2016).

Η Ξ.Γ. που επικρατεί σε ολόκληρη την υποχρεωτική εκπαίδευση των εννέα ετών στην Ελλάδα είναι η Αγγλική (Κοιλιάρη, 2016). Η ανομοιογένεια των μαθητών αναφορικά με το επίπεδο γνώσης μίας οποιαδήποτε ξένης γλώσσας στο ελληνικό σχολείο οφείλεται στο γεγονός ότι λόγω της αμφισβήτησης του δημόσιου σχολείου η πλειοψηφία των μαθητών λαμβάνουν επιπρόσθετα μαθήματα σε ιδιωτικά εκπαιδευτήρια ξένων γλωσσών²³ ή μέσω ιδιαίτερων μαθημάτων που διεξάγονται σε ιδιωτικούς χώρους (Κοιλιάρη, 2016). Οι γονείς ταυτίζουν την εκμάθηση της Ξ.Γ. με την απόκτηση ενός πτυχίου μετά από εξετάσεις πιστοποίησης γεγονός που επιβαρύνει τον ετήσιο οικογενειακό προϋπολογισμό²⁴ (Κοιλιάρη, 2016). Τέλος, είναι άξιο αναφοράς ότι οι γλώσσες των μαθητών που έχουν μεταναστεύσει ή έχουν βρεθεί στην

²² Κατά την περίοδο της κρίσης παρατηρήθηκαν εισροές πληθυσμών από αφρικανικές και ασιατικές χώρες, μετανάστευση των ενταγμένων αλλοδαπών στις χώρες καταγωγής τους, καθώς επίσης και έντονο μεταναστευτικό κύμα των γηγενών Ελλήνων σε κάθε σημείο του κόσμου (Κοιλιάρη, 2016).

²³ Τα λεγόμενα φροντιστήρια ή αλλιώς Κέντρα Ξένων Γλωσσών.

²⁴ Το 2013 η ετήσια δαπάνη για ξενόγλωσσα βιβλία, δίδακτρα και εξέταστρα ανήλθε σε 859.289.493,68 (Κοιλιάρη, 2016).

Ελλάδα ως πρόσφυγες δεν έχουν εισαχθεί μέχρι στιγμής στην τυπική εκπαίδευση (Κοιλιάρη, 2016). Ωστόσο, είναι αξιοσημείωτη η περιστασιακή διδασκαλία της Ρωσικής και Αλβανικής Γλώσσας κατά τη διάρκεια ερευνητικών προγραμμάτων²⁵, καθώς και μέσω της μη τυπικής εκπαίδευσης²⁶ (Κοιλιάρη, 2016).

Σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη πρόσφατα η εκπαιδευτική κοινότητα στην Ελλάδα εμφανίζεται θετικά διακείμενη απέναντι στη γλωσσομάθεια και στην εκπαιδευτική πολιτική που ασκείται υπέρ αυτής (Κουτρομπέλη, 2018). Συγκεκριμένα, οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί θεωρούν όλες τις κυρίαρχες ευρωπαϊκές γλώσσες χρήσιμες και σημαντικές για την ελληνική πραγματικότητα ξεχωρίζοντας ανάμεσα σε αυτές πρωτίστως την Αγγλική, και έπειτα τη Γερμανική, τη Γαλλική, την Ιταλική, την Ισπανική αλλά και τη Ρωσική (Κουτρομπέλη, 2018). Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων στην έρευνα τάσσεται υπέρ της πρώιμης εκμάθησης της Αγγλικής Γλώσσας στην τυπική εκπαίδευση, προτείνοντας τον συνδυασμό της διδασκαλίας της με την παιγνιώδη διδασκαλία, τη βιωματική μάθηση και την προσαρμογή της στα ενδιαφέροντα των μαθητών (Κουτρομπέλη, 2018). Το γεγονός ότι προτάθηκε η εισαγωγή της διδασκαλίας ενός μεγαλύτερου εύρους Ξ.Γ. στην τυπική εκπαίδευση επικυρώνει τη θετική στάση της εκπαιδευτικής κοινότητας απέναντι στη γλωσσομάθεια (Κουτρομπέλη, 2018).

Η γλωσσομάθεια αν και ενισχύθηκε οικονομικά και θεσμικά με την ένταξη της Ελλάδας στην Ε.Ε. τα τελευταία χρόνια χαρακτηρίζεται από στασιμότητα λόγω της λιτότητας στον δημοσιονομικό τομέα (Κοιλιάρη, 2016). Συνακόλουθα, κρίνεται σημαντική η ενίσχυσή της μέσω της καινοτομίας. Ταυτόχρονα, απαιτείται και η προώθηση της πολυγλωσσίας μέσα από καινοτόμα προγράμματα.

3.4 Η συμβολή του πολιτισμού στην ενίσχυση της γλωσσομάθειας & της πολυγλωσσίας

Οι Furlong & Bernaus (2017) επισημαίνουν ότι η γλώσσα αποτελεί φορέα πολιτισμού. Πολυάριθμες έρευνες στη διδακτική επιστήμη συσχετίζουν στενά τη γλώσσα με τον πολιτισμό (Brown, 2007 · Dema, & Moeller, 2012 · Kuang, 2007, ·

²⁵ Ερευνητικό πρόγραμμα Διάπολις: www.diapolis.auth.gr (Κοιλιάρη, 2016).

²⁶ Προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης (Κοιλιάρη, 2016)

Peterson & Coltrane, 2003 · Savignon & Sysoyev, 2005 · Schulz, 2007). Επομένως, ο πολιτισμός αποτελεί σημαντική παράμετρο στην εκμάθηση των Ξ.Γ. Οι μαθητές δεν μπορούν να κατακτήσουν την εκμάθηση μίας γλώσσας χωρίς να έχουν εντρυφήσει στο πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο η γλώσσα ομιλείται. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να γνωρίζουν τι είναι κατάλληλο να πούνε, σε ποιον και πάντα σε συνάρτηση με τη συγκεκριμένη επικοινωνιακή περίσταση. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να καταλάβουν ότι οι πολιτιστικές αξίες και οι πεποιθήσεις ενός λαού συνδέονται με διαφορετικές μορφές στη χρήση της γλώσσας. Προκειμένου, λοιπόν, να γεφυρωθεί το πολιτιστικό κενό ανάμεσα στη μητρική γλώσσα και στη γλώσσα στόχο, οι εκπαιδευτικοί των Ξ.Γ. είναι αναγκαίο να εμπλουτίζουν τον σχεδιασμό της διδασκαλίας με βασικά πολιτιστικά στοιχεία και δραστηριότητες, ώστε να βοηθούν τους μαθητές να είναι αποτελεσματικοί στην επικοινωνία ως μέλη της κοινωνίας στην οποία η γλώσσα ομιλείται και να σημειώνουν πρόοδο στους δείκτες της διαπολιτισμικής επάρκειας (Kean, & Kwe, 2014).

Επιπρόσθετα, η διδασκαλία του πολιτισμού στον τομέα των Ξ.Γ. σχετίζεται με την αυθεντική μάθηση. Στο πλαίσιο της αυθεντικής μάθησης, οι μαθητές συσχετίζουν τη μαθησιακή διαδικασία με το περιβάλλον και τις εμπειρίες που βιώνουν. Παράλληλα, δομούν νέες ιδέες μέσα από τη μαθησιακή διαδικασία και καθίστανται ικανοί να εφαρμόσουν την αποκτηθείσα γνώση σε αυθεντικές περιστάσεις επικοινωνίας (Embi, & Abdullah, 2009).

Μία από τις εκφάνσεις του πολιτισμού, όπως προαναφέρθηκε, είναι η γλώσσα (βλ. § 3.2). Η γλώσσα δεν προσδιορίζει απλώς τον πολιτισμό, αλλά ο πολιτισμός αντανακλάται συγχρόνως μέσα από τη γλώσσα. Συνακόλουθα, ο πολιτισμός που είναι συνυφασμένος με μία γλώσσα δεν μπορεί να διδαχθεί πλήρως μέσα από τα παραδοσιακά τραγούδια και έθιμα της συγκεκριμένης περιοχής. Είναι αναγκαίο να διδάσκεται πιο συστηματικά μέσα από την ένταξή του στα προγράμματα σπουδών των Ξ.Γ. (Peterson, & Coltrane, 2003). Με τον τρόπο αυτό οι μαθητές θα αποκτήσουν επίγνωση για τον ορθό από άποψη πολιτισμού τρόπο να συνδιαλέγονται με ανθρώπους, να εκφράζουν ευγνωμοσύνη σε κάποιον, να ζητάνε κάτι από κάποιον και να συμφωνούν ή να διαφωνούν με κάποιον. Επίσης, θα αντιληφθούν ότι

συγκεκριμένα μοτίβα συμπεριφοράς ή τύποι επιτονισμού που γίνονται αποδεκτά στο οικείο πολιτιστικό περιβάλλον μπορεί να αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο από τα μέλη μία διαφορετικής γλωσσικής κοινωνίας, όπου η γλώσσα λειτουργεί διαφορετικά (Peterson, & Coltrane, 2003). Συνακόλουθα, η κατάκτηση μίας Ξ.Γ. επιτυγχάνεται μέσα από την ταυτόχρονη γλωσσική και πολιτισμική επάρκεια.

Αναφορικά με τον τρόπο διδασκαλίας των Ξ.Γ. μέσα από τον πολιτισμό, είναι αναγκαίος ο κατάλληλος σχεδιασμός. Οι Peterson και Coltrane (2003) προτείνουν τη χρήση αυθεντικού υλικού²⁷, παροιμίες, παιχνίδια ρόλων, εθνογραφικές μελέτες, καθώς και τη μελέτη των πολιτισμών προέλευσης των ίδιων των μαθητών. Οι Mačianskienė και Bijeikiene (2013) συνιστούν τη δημιουργία ευκαιριών, ώστε οι μαθητές να εκτεθούν στην επικοινωνία μέσα σε ένα ανεπίσημο περιβάλλον διδασκαλίας. Προτείνουν για παράδειγμα τη διοργάνωση πολιτιστικών ομίλων και εξωσχολικών εκδηλώσεων πολιτισμού και γλώσσας, ώστε οι μαθητές να εκτεθούν σε περιβάλλοντα όπου η εκμάθηση της γλώσσας δεν είναι ο πρωταρχικός σκοπός και να ενισχύσουν με αυτόν τον τρόπο τη διαπολιτισμική τους συνείδηση.

3.5 Η αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην προώθηση της καινοτομίας στον τομέα του πολιτισμού

Σε παγκόσμια κλίμακα στον χώρο της εκπαίδευσης επιδιώκεται η ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων μάθησης μέσω της αξιοποίησης της ψηφιακής τεχνολογίας (Δροσάτος, 2019). Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί μία καινοτόμο προσέγγιση, καθώς αποτελεί αντισυμβατική μέθοδο διδασκαλίας (Δροσάτος, 2019). Επίσης, τα κοινωνικά δίκτυα, η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω κινητού, η χρήση πολυμέσων, δραστηριότητες που βασίζονται στον εντοπισμό θέσης και περιεχόμενο που έχει δημιουργηθεί από τους χρήστες αποτελούν επιπρόσθετες καινοτόμες πρακτικές μέσω των οποίων οι μαθητές μπορούν να αποκτήσουν γνώση στον τομέα του πολιτισμού κατά τη διάρκεια εκμάθησης μίας Ξ.Γ. (Kukulaska-Hulme, 2010 · Moyle, 2010). Τέλος, τα Εργαλεία Δικτύου 2.0 μπορούν να αξιοποιηθούν με παρόμοιο τρόπο (Lee, 2009).

²⁷ Αυθεντικό υλικό θεωρείται υλικό όπως ταινίες, τηλεοπτικές αναμεταδόσεις, ιστοσελίδες, φωτογραφίες, έντυπος τύπος, ταξιδιωτικοί οδηγοί, κατάλογοι μενού κτλ. (Peterson, & Coltrane, 2003).

Ωστόσο, η απλή υιοθέτηση των Τ.Π.Ε. χωρίς την ανάλογη τροποποίηση των μεθόδων και τεχνικών διδασκαλίας, όσο καινοτόμος και να χαρακτηριστεί, δεν μπορεί να οδηγήσει στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (Δροσάτος, 2019· Mejias, 2019). Προκειμένου η ενσωμάτωση της καινοτομίας στον τομέα της τεχνολογίας να καταστεί επιτυχής είναι αναγκαίο να πραγματοποιείται μέσω μίας συστηματικής και ριζοσπαστικής προσέγγισης που εμπλέκει τόσο τους εκπαιδευτικούς, όσο και όλη την εκπαιδευτική μονάδα μαζί με τη σχολική ηγεσία (Δροσάτος, 2019). Η συμβολή των μη υλικών πόρων και ανάμεσα σε αυτούς των ανθρώπινων πόρων στην επιτυχή έκβαση της καινοτομίας τονίζεται από τους Bates και Sangra (2013). Τέλος, η μετασχηματιστική αλλαγή κρίνεται απαραίτητο να στηρίζεται στη συνειδητοποίηση της αποστολής του εκπαιδευτικού οργανισμού στο πλαίσιο της οποίας οφείλει να απορρίπτει ό,τι δεν λειτουργεί και να επιλέγει αυτό που καθίσταται λειτουργικό ανάμεσα στις τρέχουσες πρακτικές (Δροσάτος, 2019).

Πρόσφατη έρευνα²⁸ κρίνει τις Τ.Π.Ε. σημαντικές ως προς τη συμβολή τους στην προώθηση της εκπαιδευτικής καινοτομίας (Μυλωνάκη, 2022). Ωστόσο, φενάκη στη συστηματική ενσωμάτωσή τους στην εκπαιδευτική πράξη αποτελεί η ελλιπής χρηματοδότηση και η υποστελέχωση των σχολικών μονάδων αναφορικά με τον τεχνολογικό εξοπλισμό (Μυλωνάκη, 2022).

Οι Τ.Π.Ε. μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην ξενόγλωσση τάξη για τη διδασκαλία όλων των δεξιοτήτων²⁹ αλλά και του πολιτισμού (Dema, & Moeller, 2012 · Lee, 2009). Η τεχνολογία παρέχει ένα ανοιχτό μαθησιακό περιβάλλον που ενισχύει τη διαδραστικότητα, τη σύγχρονη επικοινωνία και την κοινωνική δικτύωση. Μέσω αυτών των χαρακτηριστικών της τεχνολογίας οι μαθητές κατακτούν πιο εύκολα τη γλώσσα στόχο και αποκτούν πολιτιστική επίγνωση (Moore, 2006). Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι αν και τα τελευταία χρόνια πραγματοποιούνται στην Ελλάδα προσπάθειες δημιουργίας εφαρμογών επαυξημένης πραγματικότητας για την

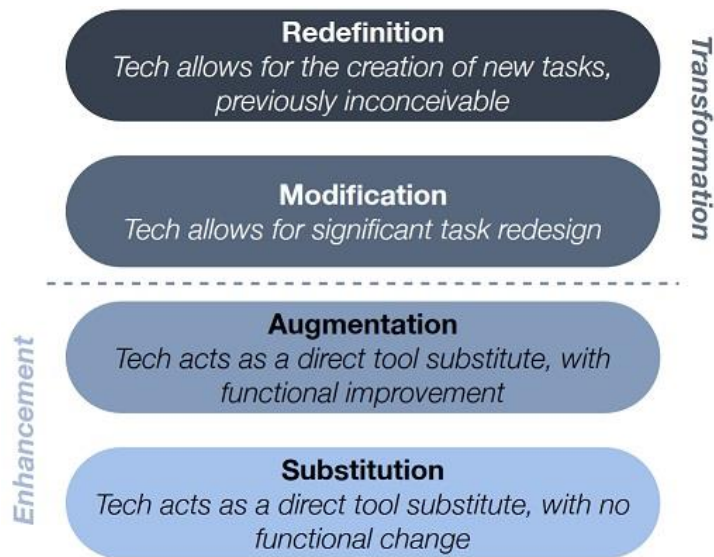
²⁸ Η έρευνα διεξήχθη σε ένα δείγμα 40 εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας (27/40) και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (13/40) (Μυλωνάκη, 2022).

²⁹ Για τη διδασκαλία της γραμματικής, του λεξιλογίου, ανάγνωσης, γραφής, παραγωγή προφορικού λόγου, ακουστική ικανότητα κτλ. (Dema, & Moeller, 2012).

εκπαίδευση, στον τομέα των Ξ.Γ. οι εφαρμογές αυτές είναι εξαιρετικά περιορισμένες (Σπύρου, 2018).

Επιπλέον, οι Τ.Π.Ε. διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προαγωγή των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα. Οι δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα αποσκοπούν στην ενίσχυση των ικανοτήτων των μαθητών μέσα από την απόκτηση κοινωνικών και γνωστικών δεξιοτήτων (Alismail, & McGuire, 2015). Για να αναπτύξουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα συμμετέχουν σε δραστηριότητες συναφείς με τον πραγματικό κόσμο, αναπτύσσουν τεχνικές επίλυσης προβλήματος (problem-based learning), ασκούνται στη συνεργατική και διερευνητική μάθηση και ενισχύουν τη δημιουργικότητά τους προκείμενου να επιτύχουν στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Συγχρόνως, μέσω της τεχνολογίας αυτονομούνται, μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν (learn how to learn), καλλιεργούν την κριτική τους σκέψη, διεξάγουν διαδικτυακή έρευνα, προετοιμάζουν συνθετικές εργασίες (project) και διαμοιράζονται τα τελικά προϊόντα (Alismail, & McGuire, 2015).

Ένα καινοτόμο εκπαιδευτικό μοντέλο το οποίο εμπλέκει την τεχνολογία και μπορεί να αξιοποιηθεί στην ξενόγλωσση τάξη είναι το μοντέλο S.A.M.R. (βλ. Σχήμα 2). Το μοντέλο αυτό – που αξιοποιήθηκε στον σχεδιασμό των καινοτόμων δράσεων για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης (βλ. § 4.5.3, Δράση 4^η) – δημιουργήθηκε από τον Puentedura το 2006 και βασίζεται στην επαύξηση και στον μετασχηματισμό της μάθησης με τρόπο που μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να δομήσουν την αποκτηθείσα γνώση (Mejias, 2019). Στο μοντέλο αυτό, κάθε γράμμα αντιστοιχεί σε μία λειτουργία της τεχνολογίας. Τα 4 βήματα του μοντέλου είναι η Αντικατάσταση (Substitution), η Επαύξηση (Augmentation), η Τροποποίηση (Modification) και ο Επαναπροσδιορισμός (Redefinition). Τα δύο πρώτα επίπεδα επαυξάνουν τη μάθηση, ενώ τα δύο τελευταία τη μετασχηματίζουν (Mejias, 2019). Στο εκπαιδευτικό αυτό μοντέλο γίνεται παράλληλη αξιοποίηση των ρημάτων της ταξινομίας του Bloom σε έξι επίπεδα, ξεκινώντας από τα ρήματα που απαιτούν χαμηλότερες νοητικές διεργασίες και καταλήγοντας σε αυτά που απαιτούν πιο υψηλές: θυμάμαι, κατανοώ, εφαρμόζω, αναλύω, αξιολογώ και δημιουργώ (Rehman, & Aurangzeb, 2021).

Σχήμα 2: Το μοντέλο S.A.M.R. & οι Τ.Π.Ε. Από την επαύξηση στον μετασχηματισμό. (Προσαρμοσμένο από Puentedura, 2009)

Τέλος, ένα ακόμη εργαλείο το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί στην ξενόγλωσση τάξη για να προωθήσει την καινοτομία στον τομέα του πολιτισμού αποτελούν οι ιστοεξερευνήσεις (WebQuests). Ως ιστοεξερεύνηση έχει σχεδιαστεί και η καινοτόμος 4η Δράση της παρούσας μελέτης (βλ. § 4.5.3). Η ιστοεξερεύνηση αποτελεί μία σειρά δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι οργανωμένες γύρω από μία ομάδα ηλεκτρονικών πηγών με μορφή προκαθορισμένη. Ο πυρήνας των ιστοεξερευνήσεων επικεντρώνεται σε μία αυθεντική δραστηριότητα, η οποία προϋποθέτει την εξερεύνηση ηλεκτρονικών πηγών. Οι ιστοεξερευνήσεις αποτελούνται από δομημένες δραστηριότητες με σαφείς οδηγίες που οξύνουν την κριτική σκέψη, προωθούν την ανάλυση προβλημάτων, τον αναστοχασμό και τη σύνθεση (Mangelson, & Castek, 2008).

3.6 Επίλογος

Το παρόν κεφάλαιο παρουσίασε το πλαίσιο των καινοτόμων πολιτιστικών προγραμμάτων στην εκπαίδευση. Στη συνέχεια εξέτασε τη θέση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας στην εκπαίδευση και τη συμβολή του πολιτισμού στην ενίσχυση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Τέλος, επικεντρώθηκε στην

αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. για την προώθηση της καινοτομίας στον τομέα του πολιτισμού στην εκπαίδευση. Το κεφάλαιο που ακολουθεί εκθέτει τη μεθοδολογία της έρευνας.

Κεφάλαιο 4: Η Μεθοδολογία της Έρευνας

4.1 Εισαγωγή

Το συγκεκριμένο κεφάλαιο εκθέτει διεξοδικά τη μεθοδολογία της έρευνας που επιλέχθηκε για να καλύψει τους σκοπούς της παρούσας μελέτης. Αρχικά, αιτιολογείται η επιλογή της ερευνητικής μεθόδου και οριοθετείται ο πληθυσμός και το δείγμα των συμμετεχόντων στην έρευνα. Στη συνέχεια, παρατίθενται τα ποιοτικά εργαλεία που αξιοποιήθηκαν για τη συλλογή και την ανάλυση των δεδομένων. Έπειτα, γίνεται παράθεση των κριτηρίων που πιστοποιούν την εγκυρότητα και την αξιοπιστία της έρευνας, καθώς και των θεμάτων ηθικής δεοντολογίας που ανακύπτουν. Τέλος, αναπτύσσεται η περιγραφή της ερευνητικής διαδικασίας, η οποία περικλείει το χρονοδιάγραμμα της έρευνας και τα στάδια του σχεδιασμού, της εφαρμογής και της αξιολόγησης του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος της παρούσας μελέτης.

4.2 Η επιλογή της ερευνητικής μεθόδου

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η παρούσα έρευνα κρίθηκε ως πιο πρόσφορη η επιλογή της ποιοτικής ερευνητικής μεθοδολογίας σε μία μελέτη περίπτωσης. Το συγκεκριμένο ερευνητικό πεδίο – όπως προέκυψε από σχετική βιβλιογραφική έρευνα – δεν είχε προηγουμένως διερευνηθεί. Συνεπώς, η ερευνήτρια υιοθέτησε την ποιοτική έρευνα, καθώς αποτελεί το είδος έρευνας που συμβάλλει στη διερεύνηση νέων θεμάτων τα οποία οδηγούν στη δόμηση νέας θεωρίας επαγωγικά από τα ‘κάτω’ (Ισαρη, & Πουρκός, 2015). Η ποιοτική έρευνα χαρακτηρίζεται ως νατουραλιστική και ερμηνευτική, καθώς επιδιώκει να κατανοήσει τα νοήματα που οι ίδιοι οι άνθρωποι δίνουν στα φαινόμενα, τον τρόπο δηλαδή με τον οποίο οι άνθρωποι κατανοούν και ερμηνεύουν την κοινωνική πραγματικότητα γύρω τους (Ritchie & Lewis, 2003· Ισαρη, & Πουρκός, 2015). Συνακόλουθα, η ερευνήτρια έκρινε κατάλληλη την ποιοτική έρευνα για τη συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης, καθώς είχε ως στόχο να δώσει έμφαση στις ερμηνείες που αποδίδουν οι συμμετέχοντες της έρευνας στα φαινόμενα και εκμεταλλευόμενη, όπως επισημαίνουν και οι Ritchie & Lewis (2003) την ευελιξία που χαρακτηρίζει τον σχεδιασμό της ποιοτικής έρευνας. Η

ποιοτική έρευνα παρουσιάζει ομοιότητες με την εργασία ενός καλλιτέχνη, την στιγμή που ο ερευνητής καλείται να είναι ευρηματικός στη διαδικασία με την οποία συγκεντρώνει, καταγράφει και αναλύει τα δεδομένα του, όπως ακριβώς λειτουργεί και ένας καλλιτέχνης (Ισαρη, & Πουρκός, 2015). Στο πλαίσιο αυτό, η ερευνήτρια συγκέντρωσε μόνη της τα δεδομένα παρατηρώντας και καταγράφοντας και διεξάγοντας συνεντεύξεις και απόφυγε να χρησιμοποιήσει εργαλεία που έχουν κατασκευαστεί σε προηγούμενο χρόνο από άλλους ερευνητές για άλλο ερευνητικό σκοπό. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίστηκε η πρωτοτυπία της έρευνας, καθώς και η προσωπική σφραγίδα του ερευνητή (Ισαρη, & Πουρκός, 2015). Συγχρόνως, οι ποιοτικές μέθοδοι είναι κατάλληλες για τη μελέτη φαινομένων που διαρκούν μέσα στον χρόνο (Ritchie, & Lewis, 2003). Συνεπώς, για όλους τους προαναφερόμενους λόγους οι επιδράσεις ενός πολιτιστικού προγράμματος του οποίου η εφαρμογή καταλαμβάνει μεγάλη χρονική έκταση κρίθηκε αποδοτικότερο να μελετηθούν μέσα από την ποιοτική έρευνα.

4.3 Πληθυσμός & δείγμα

Προκειμένου να διεξαχθεί η έρευνα, η ερευνήτρια κλήθηκε να λάβει αποφάσεις αναφορικά με τον πληθυσμό και το δείγμα της έρευνας. Στον πληθυσμό της εν λόγω έρευνας εντάσσονται όλοι οι μαθητές ενός Ολοήμερου Γυμνασίου που εδρεύει σε μία ημιαστική περιοχή της Ανατολικής Αττικής. Στο συγκεκριμένο Γυμνάσιο η ερευνήτρια κατέχει οργανική θέση με την ιδιότητα της καθηγήτριας Αγγλικής Φιλολογίας. Στη συνέχεια, από το σύνολο του πληθυσμού αξιοποιήθηκε η τεχνική της σκόπιμης ομοιογενούς δειγματοληψίας, βάσει της οποίας επελέγη ως δείγμα ένα αμιγές τμήμα της Β΄ Τάξης του Γυμνασίου. Στο τμήμα αυτό φοιτούν 18 παιδιά, 3 αγόρια και 15 κορίτσια. Η δυσανάλογη κατανομή του φύλου στο συγκεκριμένο τμήμα οφείλεται στον διαχωρισμό των μαθητών με βάση την επιλογή τους στη Β΄ Ξένη Γλώσσα. Οι συγκεκριμένοι μαθητές έχουν επιλέξει τη Γαλλική Γλώσσα μεταξύ Γερμανικής και Γαλλικής, για τον λόγο ότι παρουσιάζει μεγαλύτερη δημοφιλία μεταξύ των κοριτσιών.

Σχετικά με τη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών στο σχολείο, οι μαθητές διδάσκονται την Ξ.Γ.1, δηλαδή το μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας δύο φορές την

εβδομάδα σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου (Α', Β' και Γ') και όλοι τους έχουν φοιτήσει σε Δημοτικά Σχολεία, όπου η διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας ήταν υποχρεωτική σε όλες τις τάξεις (Α', Β', Γ', Δ', Ε' και ΣΤ'), μονόωρη στις δύο πρώτες τάξεις και τρίωρη στις υπόλοιπες. Η συντριπτική πλειοψηφία³⁰ των μαθητών παρακολουθεί μαθήματα Αγγλικής Γλώσσας και εκτός σχολείου. Σχετικά με τη διδασκαλία της Ξ.Γ.2, οι συγκεκριμένοι μαθητές που συμμετέχουν στην έρευνα έχουν διδαχθεί τη Γαλλική Γλώσσα στις δύο τελευταίες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου (δύο ώρες ανά εβδομάδα). Η Γαλλική Γλώσσα έχει ενταχθεί στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Γυμνασίου με δίωρη διδασκαλία ανά εβδομάδα σε όλες τις τάξεις.

Η ερευνήτρια επέλεξε το συγκεκριμένο δείγμα, καθώς στη διάρκεια των δύο ετών της διδασκαλίας του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας έχτισε με τους μαθητές και τους γονείς αυτών σχέσεις εμπιστοσύνης και διαμόρφωσε μία κοινότητα μάθησης που χαρακτηρίζεται από αποτελεσματική επικοινωνία και υποστηρικτικό κλίμα ενεργητικής συμμετοχής και εποικοδομητικής συνεργασίας. Λαμβάνοντας τα παραπάνω υπόψη, η ερευνήτρια είχε την προσδοκία ότι το συγκεκριμένο δείγμα θα μπορούσε να ανταποκριθεί με μεγαλύτερη επιτυχία στις δραστηριότητες του συγκεκριμένου πολιτιστικού προγράμματος. Η πεποίθηση αυτή βασίστηκε στην πρότερη εμπειρία της ομάδας στόχου, την εξοικείωσή των μαθητών με τις πρακτικές διδασκαλίας της ερευνήτριας και τον έμφυτο ενθουσιασμό τους σχετικά με την εκμάθηση των Ξένων Γλωσσών.

Αναφορικά με το ζήτημα του αριθμού των συμμετεχόντων στη μελέτη περίπτωσης, το συγκεκριμένο δείγμα παρά το γεγονός ότι είναι αριθμητικά περιορισμένο κρίνεται επαρκές στο εν λόγω ερευνητικό πλαίσιο. Αυτό αιτιολογείται, όπως υποστηρίζουν οι Ίσαρη και Πουρκός (2015), καθώς στόχος της ποιοτικής έρευνας είναι η διερεύνηση ενός φαινομένου σε βάθος εστιάζοντας σε ένα μικρό δείγμα ακόμη και μίας αποκλειστικά περίπτωσης και συλλέγοντας λεπτομερή πολυτροπικά δεδομένα, όπως για παράδειγμα λεκτικά, ακουστικά και οπτικά,

³⁰ Χρήζει αναφοράς το γεγονός ότι 2 μαθητές στο σύνολο των 18 δεν έχουν παρακολουθήσει ποτέ μαθήματα Ξένης Γλώσσας εκτός σχολικού πλαισίου.

προκειμένου αυτά να ξεδιπλώσουν τις ποικίλες πτυχές του φαινομένου που βρίσκεται υπό μελέτη.

Ο σκοπός της μελέτης περίπτωσης είναι η ακριβής περιγραφή ή ανακατασκευή μίας συγκεκριμένης περίπτωσης. Στο σημείο αυτό, ο ερευνητής έρχεται αντιμέτωπος με την πρόκληση να οριοθετήσει τη συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης ώστε να ανταποκρίνεται στα ερευνητικά ερωτήματα και να διασαφηνίσει τι άλλο μπορεί να εντάσσεται στη μελέτη περίπτωσης (Flick, Von Kardoff, & Steinke, 2004). Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, η ερευνήτρια αποφάσισε ότι η μελέτη περίπτωσης μίας συγκεκριμένης ομάδας μαθητών μιας σχολικής μονάδας δεν αρκεί ώστε να εξαχθούν επαρκή αποτελέσματα αναφορικά με την επίδραση της καινοτομίας στη στήριξη της γλωσσομάθειας και την προώθηση της πολυγλωσσίας. Συνακόλουθα, αποφάσισε να διερευνήσει την πρόσληψή της καινοτομίας και από την πλευρά της σχολικής ηγεσίας. Συνεπώς, στο δείγμα της έρευνας προστίθεται και η σχολική ηγεσία³¹.

4.4 Τα ποιοτικά ερευνητικά εργαλεία

Για τη συλλογή των ερευνητικών δεδομένων αξιοποιήθηκε μία ευρεία γκάμα από ποιοτικά εργαλεία, όπως περιγράφονται από τους Ίσαρη και Πουρκός (2015), προκειμένου να τριγωνοποιηθεί η συλλογή των δεδομένων. Όπως αναφέρουν οι Flick, Von Kardoff και Steinke (2004) στην ποιοτική έρευνα ο τριγωνισμός των δεδομένων επιτυγχάνεται μέσα από την αξιοποίηση οπτικών δεδομένων παράλληλα με τα λεκτικά δεδομένα που προέρχονται από τις συνεντεύξεις. Η έμφαση δίνεται όχι μόνο στη συμμετοχική παρατήρηση, αλλά και στο ίδιο το πολυμεσικό υλικό, το οποίο προκύπτει μέσα από καταγραφές βίντεο και στιγμιότυπα εικόνων. Τα οπτικά δεδομένα τριγωνοποιούνται με τα λεκτικά, για παράδειγμα, μέσα από τη σύνδεση των συνεντεύξεων με φωτογραφικό υλικό. Ακόμη, είναι αναγκαίο να επισημανθεί ότι οι περισσότεροι ερευνητές προτιμούν να χρησιμοποιούν τον όρο παραγωγή δεδομένων αντί συλλογή, καθώς όπως επισημαίνουν οι Ίσαρη και Πουρκός (2015), ο ερευνητής συμμετέχει ενεργητικά στην έρευνα κατασκευάζοντας και συμβάλλοντας στην

³¹ Η διευθύντρια και η υποδιευθύντρια αποτελούν τη σχολική ηγεσία της συγκεκριμένης μονάδας.

παραγωγή της γνώσης μέσα στο συγκεκριμένο κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο επηρεασμένος από τα προσωπικά βιώματα και τις πεποιθήσεις του.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, τα εργαλεία που αξιοποιήθηκαν στην παρούσα ερευνητική προσέγγιση για την παραγωγή των δεδομένων βασίστηκαν στον προφορικό και γραπτό λόγο, καθώς και σε πολυμεσικό υλικό επιτυγχάνοντας την τριγωνοποίηση των δεδομένων. Συγκεκριμένα, αξιοποιήθηκαν τα εργαλεία της συμμετοχικής παρατήρησης, τα ημερολόγια τάξης, το ερευνητικό ημερολόγιο, τα ημερολόγια μαθητών, δείγματα εργασιών, πολυμεσικό υλικό και ημιδομημένες συνεντεύξεις μαθητών και σχολικής ηγεσίας. Στις υποενότητες που ακολουθούν παρατίθεται η αναλυτική περιγραφή των προαναφερθέντων ερευνητικών εργαλείων.

4.4.1 Συμμετοχική παρατήρηση

Η συμμετοχική παρατήρηση αποτέλεσε την κύρια μέθοδο για την παραγωγή των δεδομένων, καθώς ο βιωματικός χαρακτήρας που φέρει την καθιστά ιδιαίτερα σημαντική. Η συγκεκριμένη συμμετοχική παρατήρηση έλαβε χώρα στο πεδίο όπου διεξήχθη το εν λόγω πολιτιστικό πρόγραμμα: στην αίθουσα της Τάξης των μαθητών του συγκεκριμένου τμήματος, στην αίθουσα του Γυμναστηρίου, στην Αίθουσα Τελετών, καθώς και στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Γυμνασίου. Οι αίθουσες αυτές αξιοποιήθηκαν σύμφωνα με τις ανάγκες της κάθε φάσης του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος.

Η συμμετοχική παρατήρηση προϋποθέτει την πλήρη ή μερική συμμετοχή του ερευνητή στο πεδίο της σχολικής ζωής και την παράλληλη συστηματική παρατήρηση σχέσεων, συμπεριφορών και αλληλεπιδράσεων τη στιγμή που αυτές ξεδιπλώνονται μέσα στο ερευνητικό πεδίο (Ισαρη, & Πουρκός, 2015). Η ερευνήτρια αφιέρωσε χρόνο προκειμένου να σχεδιάσει το σχετικό έντυπο (βλ. Παράρτημα III, Έντυπο Συμμετοχικής Παρατήρησης), να προετοιμαστεί να αντιμετωπίσει τυχόν απρόοπτα που θα ανακύψουν στην πορεία και να διεξάγει τη συμμετοχική παρατήρηση σε όλη τη διάρκεια της διεξαγωγής του Κ.Π.Π. Πιο συγκεκριμένα, υιοθέτησε τον διττό ρόλο του παρατηρητή και της συμμετέχουσας έχοντας χτίσει σχέσεις εμπιστοσύνης, δηλαδή, εστίασε στον τύπο της ενεργούς συμμετοχής (Ισαρη, & Πουρκός, 2015). Στο

πλαίσιο αυτό της συμμετέχουσας ως παρατηρητή, η ερευνήτρια αποκάλυψε στους μαθητές την ερευνητική ιδιότητά της, καθώς επίσης και τον σκοπό της έρευνας που διεξάγει και ταυτόχρονα έλαβε μέρος στο Κ.Π.Π. με τον καθοδηγητικό ρόλο του συντονιστή εκπαιδευτικού και διευκολυντή της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Με τον τρόπο αυτό οδηγήθηκε σύντομα στη διαπίστωση ότι η παράλληλη παρατήρηση και καταγραφή των ερευνητικών δεδομένων ήταν δυσχερής, καθώς καθιστούσε αδύνατο τον αποτελεσματικό συντονισμό των δράσεων. Για τον παραπάνω λόγο, η λεπτομερής καταγραφή των δεδομένων και οι ερμηνείες αυτών λάμβαναν χώρα μεταγενέστερα μετά το πέρας των δράσεων του Κ.Π.Π. και κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων. Τα υλικά τεκμήρια³² (βλ. § 4.4.3, Δείγματα Εργασιών) βοήθησαν την ερευνήτρια στη διασφάλιση της πληρότητας των περιγραφών στο σχετικό έντυπο.

4.4.2 Ημερολόγια μαθητών

Τα Ημερολόγια Αναστοχασμού των μαθητών (βλ. Παράρτημα IV) αποτέλεσαν ερευνητικό εργαλείο που συνέβαλε στον τριγωνισμό των ευρημάτων της έρευνας³³. Οι μαθητές μετά το πέρας κάθε δράσης κλήθηκαν να συμπληρώσουν τα σχετικά Ημερολόγια χωρίς πίεση χρόνου και έχοντας ελευθερία να διατυπώσουν σκέψεις, επιθυμίες και συναισθήματα έπειτα από εποικοδομητικό αναστοχασμό. Τα συγκεκριμένα Ημερολόγια Αναστοχασμού περιλάμβαναν μία σειρά ερωτήσεων που συνέβαλαν στην αποτίμηση της εμπειρίας των μαθητών σε κάθε συγκεκριμένη δράση. Τα Ημερολόγια Αναστοχασμού διανέμονταν στους μαθητές αμέσως μετά από την ολοκλήρωση της κάθε δράσης, ώστε να μπορέσουν οι μαθητές να ανασύρουν από τη μνήμη τους τις πρόσφατες εμπειρίες τους με μεγαλύτερη ακρίβεια.

4.4.3 Δείγματα εργασιών

Για τον περαιτέρω τριγωνισμό των δεδομένων της έρευνας, η ερευνήτρια έκρινε πρόσφορο να συμπεριλάβει και δείγματα από τις εργασίες που παράχθηκαν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής των δράσεων του Πολιτιστικού Προγράμματος. Μελετώντας τα τελικά προϊόντα των μαθητών η ερευνήτρια συνέλεξε ένα ικανοποιητικά μεγάλο εύρος πληροφοριών, προκειμένου να διακρίνει μέσα από την

³² Πολυμεσικό υλικό: φωτογραφικά στιγμιότυπα και αποσπασματική βιντεοσκόπηση των δράσεων.

³³ Τριγωνισμός δεδομένων της έρευνας (Flick, Von Kardoff και Steinke, 2004).

οπτική των συμμετεχόντων στην έρευνα τον βαθμό και τρόπο με τον οποίο οι τελευταίοι ανταποκρίθηκαν στο υπό μελέτη φαινόμενο. Η ερευνήτρια συμπεριέλαβε στα Δείγματα των Εργασιών το Πολύγλωσσο Βιβλίο Συνταγών Ευρωπαϊκού Πρωινού (βλ. Παράρτημα V, Πολύγλωσσο Βιβλίο Συνταγών Ευρωπαϊκού Πρωινού – Δράση 1η, α. εξώφυλλο & β. αποσπάσματα πολύγλωσσων συνταγών). Το βιβλίο αυτό δημιουργήθηκε συλλογικά σε συνεργατικό έγγραφο Google Doc και αποτέλεσε το τελικό προϊόν της προκαταρκτικής Δράσης του Κ.Π.Π. Εορτασμός Ημέρας Ευρωπαϊκού Πρωινού. Ακόμη, η ερευνήτρια επέλεξε να συμπεριλάβει δείγματα από τα γραπτά κείμενα που είχαν παραχθεί στις πέντε (5) γλώσσες Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ισπανικά που αξιοποιήθηκαν στη Δράση Πολύγλωσσος Διαγωνισμός Τρεχούμενης Ορθογραφίας (βλ. Παράρτημα VI, Τρεχούμενη Πολύγλωσση Ορθογραφία – Δράση 2η, α. κείμενα προς αναπαραγωγή, β. έντυπο ομάδων δράσης, γ. δείγματα εργασιών). Επίσης, συμπεριλήφθηκαν κάποια από τα τελικά προϊόντα της δράσης *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest και Αναφορές – Καμπάνιες Εκμάθησης Πέντε Ξένων Γλωσσών στο Web 2.0 Εργαλείο Παρουσιάσεων Prezi (βλ. Παράρτημα VII, Foreign Language Learning & Tips – Reports – Δείγματα Εργασιών), Γλωσσικά Παιχνίδια Πέντε Ξένων Γλωσσών - Quiz στο Web 2.0 Εργαλείο Kahoot, Podcast για την εκμάθηση των Ξ.Γ ([Italian Language Podcast](#), [French Language Podcast](#)).

4.4.4 Πολυμεσικό υλικό

Η ερευνήτρια κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής των περισσότερων δράσεων του Κ.Π.Π. φρόντισε να κρατήσει φωτογραφικά στιγμιότυπα (βλ. Παράρτημα VIII, Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π.), καθώς και να βιντεοσκοπήσει αποσπασματικά μέρος των δράσεων. Το φωτογραφικό υλικό που παρήχθη συμπεριλαμβάνει στιγμιότυπα από τις δράσεις του Κ.Π.Π. που αποτυπώνουν όχι μόνο τις δράσεις αλλά και τα συναισθήματα των συμμετεχόντων και τον τρόπο με τον οποίο οι συμμετέχοντες συνεργάστηκαν αναπτύσσοντας σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ τους (βλ. Παράρτημα VIII, Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π.). Αναφορικά με τη βιντεοσκόπηση, κρίθηκε αναγκαίο να καταγραφούν επιλεκτικά κάποια αποσπάσματα των δράσεων για να αποτυπωθεί ο λόγος και η

κίνηση των συμμετεχόντων και να συμβάλλουν στην ακριβέστερη μεταφορά του περιεχομένου των δράσεων και της περιρρέουσας ατμόσφαιρας. Τόσο τα φωτογραφικά στιγμιότυπα, όσο και τα αποσπάσματα της βιντεοσκόπησης αποτελούν δεδομένα που τριγωνοποιούν τα δεδομένα της έρευνας εμπλουτίζοντας το ερευνητικό εργαλείο της συμμετοχικής παρατήρησης (Flick, Von Kardoff, & Steinke, 2004· Ίσαρη & Πουρκός, 2015). Τέλος, είναι αναγκαίο να επισημανθεί ότι η λήψη του συγκεκριμένου πολυμεσικού υλικού έγινε με σύνεση για τους σκοπούς της εν λόγω έρευνας και με τη συγκατάθεση των εμπλεκόμενων μελών.

4.4.5 Ημιδομημένες συνεντεύξεις

Η ολοκλήρωση της έρευνας έγινε με ατομικές ημιδομημένες συνεντεύξεις, δηλαδή συνεντεύξεις όπου τα θέματα και τα ερωτήματα ανοικτού τύπου καταγράφονται, αλλά η ακριβής έκφραση των ερωτημάτων και η σειρά με την οποία υποβάλλονται δεν ακολουθείται πιστά για κάθε συνεντευξιαζόμενο (Cohen, Manion, & Morrison, 2018). Σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό, πραγματοποιήθηκαν ημιδομημένες συνεντεύξεις μαθητών (βλ. Παράρτημα ΙΧ, Πρωτόκολλο Συνέντευξης Μαθητών) και ημιδομημένες συνεντεύξεις της σχολικής ηγεσίας (βλ. Παράρτημα Χ, Πρωτόκολλο Συνέντευξης Σχολικής Ηγεσίας). Στο συγκεκριμένο σχολείο, η σχολική ηγεσία αποτελείται από τη διευθύντρια και την υποδιευθύντρια της σχολικής μονάδας. Στην περίπτωση των μαθητών, η ερευνήτρια δεν αποφάσισε εκ των προτέρων το πλήθος των συνεντεύξεων που θα διεξάγει, αλλά όπως προτείνουν και οι Cohen, Manion, & Morrison (2018) στην πορεία των συνεντεύξεων σταμάτησε όταν έκρινε πως είχε συλλέξει το εύρος των δεδομένων που αναζητά και ικανοποιούν τον σκοπό της συγκεκριμένης ερευνητικής προσέγγισης. Η ερευνήτρια ενημέρωσε με ειλικρίνεια τους συνεντευξιαζόμενους για τη φύση και τον σκοπό της συνέντευξης και τους ενημέρωσε για τα διαδικαστικά και το γεγονός ότι οι απαντήσεις τους θα ηχογραφηθούν έχοντας λάβει από πριν την έγγραφη συναίνεσή τους³⁴ (βλ. Παράρτημα ΧΙ, Έντυπο Συγκατάθεσης Γονέων & Κηδεμόνων). Κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων, η ερευνήτρια απέφυγε να αποκαλύψει τις προσωπικές της αξίες και δεν ήταν επικριτική.

³⁴ Στις ημιδομημένες συνεντεύξεις των μαθητών η έγγραφη συναίνεσή δόθηκε από τους γονείς τους.

Η ερευνήτρια επέλεξε το εργαλείο της συνέντευξης, καθώς χαρακτηρίζεται από ευελιξία και επιτρέπει τη συλλογή δεδομένων προερχόμενα από πολυαισθητηριακά κανάλια: λεκτικά και μη λεκτικά (Cohen, Manion, & Morrison, 2018). Η συνέντευξη έχει έναν συγκεκριμένο σκοπό και βασίζεται σε ερωτήσεις που υποβάλλονται από τον ερευνητή (Cohen, Manion, & Morrison, 2018). Η ερευνήτρια προχώρησε στον σχεδιασμό των συνεντεύξεων λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους, όπως αυτές περιγράφονται από τους Cohen, Manion & Morrison (2018): τον σκοπό της συνέντευξης, τη φύση του υπό μελέτη φαινομένου, την έμφαση που θέλει να δώσει σε γεγονότα, αντιλήψεις ή στάσεις των υποκειμένων της έρευνας, τα ίδια τα υποκείμενα της έρευνας, το είδος της πληροφορίας που προσδοκεί η ερευνήτρια να λάβει, την επίγνωση της ερευνήτριας σχετικά με τα υποκείμενα της έρευνας και το είδος της σχέσης που αναμένει η ίδια να αναπτύξει με τους συμμετέχοντες στην συνέντευξη. Στον σχεδιασμό των ερωτήσεων της συνέντευξης, η ερευνήτρια έλαβε υπόψη τις υποδείξεις των Cohen, Manion & Morrison (2018) με την επίγνωση ότι η συνέντευξη αποτελεί μία κοινωνική και ερμηνευτική διαδικασία και όχι απλή συλλογή δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό, η ερευνήτρια φρόντισε να χρησιμοποιήσει απλό λεξιλόγιο. Επίσης, απέφυγε την αμφισημία και τις ανακρίβειες, ερωτήσεις που καθοδηγούν, ερωτήματα που περιλαμβάνουν περισσότερα από ένα σημεία εστίασης, ερωτήματα που κάνουν υποθέσεις εκ των προτέρων ή προκαταλαμβάνουν τις απαντήσεις των υποκειμένων της έρευνας. Αντιθέτως, επιδίωξε να δημιουργήσει την κατάλληλη ατμόσφαιρα, ώστε οι συμμετέχοντες στη συνέντευξη να νιώθουν ασφαλείς για να μιλήσουν ελεύθερα. Κάθε φορά που οι συνεντευξιαζόμενοι συναντούσαν δυσκολίες στην κατανόηση της ερώτησης, η ερευνήτρια αναδιατύπωνε τα ερωτήματα. Επιπρόσθετα, όταν διέκρινε ασάφεια στις απαντήσεις ζητούσε από τους συμμετέχοντες την απόδοση των λεχθέντων με διαφορετικό τρόπο. Τέλος, οι συνεντεύξεις έλαβαν χώρα στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου, όπου μπορούσε να διασφαλιστεί η ιδιωτικότητα των συνεντευξιαζόμενων.

4.5 Η ερευνητική μέθοδος

4.5.1 Η μέθοδος της θεματικής ανάλυσης

Προκειμένου να συλλεχθούν, να αναλυθούν και να αξιολογηθούν τα ποιοτικά δεδομένα της συγκεκριμένης έρευνας³⁵ κρίθηκε πρόσφορο να ακολουθηθεί η μέθοδος της θεματικής ανάλυσης. Η θεματική ανάλυση αποτελεί διατμηματική ή κατηγορική προσέγγιση του ερευνητικού υλικού, κατά την οποία ο ερευνητής διαχωρίζει τα κείμενα των δεδομένων σε επιμέρους αποσπάσματα με σκοπό να αποδώσει νοήματα στο ερευνητικό υλικό για να διαμορφώσει προοδευτικά ένα κοινό σύστημα από κώδικες, τις λεγόμενες κατηγορίες ταξινόμησης (Ισαρη, & Πουρκός, 2015). Η διαδικασία αυτή ονομάζεται κωδικοποίηση ή διαφορετικά κατηγοριοποίηση και χαρακτηρίζεται από την ενδελεχή απόδοση ιδιοτήτων στα δεδομένα της έρευνας (Ισαρη, & Πουρκός, 2015• Τσιώλης, 2018). Λαμβάνοντας υπόψη τη συμβατότητα της θεματικής ανάλυσης με την πλειοψηφία των επιστημολογικών θέσεων, ο ερευνητής υποχρεούται να προσδιορίσει την ανάλυσή του ο ίδιος θεωρητικά βασιζόμενος στα κεντρικά ερευνητικά του ερωτήματα και τα μοτίβα που ο ίδιος εντόπισε κατά τη διάρκεια της έρευνας (Ισαρη, & Πουρκός, 2015, Τσιώλης 2018).

Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, η ερευνήτρια αρχικά συγκέντρωσε όλα τα δεδομένα της ερευνητικής διαδικασίας. Στη συνέχεια, προχώρησε στη μετατροπή του ερευνητικού υλικού σε γραπτή ηλεκτρονική μορφή. Οι συνεντεύξεις των μαθητών και της διεύθυνσης απομαγνητοφωνήθηκαν χρησιμοποιώντας συγκεκριμένο πρωτόκολλο που βασίζεται σε ένα σύστημα σημειογραφίας (βλ. Παράρτημα XII, Σύμβολα Μετεγγραφής Συνεντεύξεων). Σε γραπτή ηλεκτρονική μορφή συγκεντρώθηκε και το υπόλοιπο ερευνητικό υλικό (βλ. Παράρτημα XIII, Απόσπασμα Αποτελεσμάτων Συμμετοχικής Παρατήρησης & Παράρτημα XIV, Απόσπασμα Ημερολόγιων Αναστοχασμού Μαθητών). Το υλικό αυτό καταχωρήθηκε σε αρχεία, τα οποία ταξινομήθηκαν σε ηλεκτρονικούς φακέλους στον υπολογιστή. Έπειτα, η ερευνήτρια ακολούθησε τα προτεινόμενα από τους Braun και Clarke (2012) στάδια:

³⁵ Μετεγγραμμένα κείμενα συνεντεύξεων μαθητών και σχολικής ηγεσίας.

Στάδιο 1^ο: Εξοικείωση με τα ερευνητικά δεδομένα

Στο στάδιο αυτό η ερευνήτρια έκρινε σκόπιμο να αναγνώσει το ερευνητικό υλικό αρκετές φορές, ώστε να το κατανοήσει σε βάθος και να κρατήσει συναφείς σημειώσεις.

Στάδιο 2^ο: Κωδικοποίηση

Η ερευνήτρια έδωσε προσοχή ώστε να εντοπίσει τα σημεία που αντιστοιχούν στο κάθε ερευνητικό ερώτημα και στο σύνολο της συνέντευξης και συγκέντρωσε όλα τα συναφή αποσπάσματα για το κάθε ερευνητικό ερώτημα. Η κατηγοριοποίηση των αποσπασμάτων σε ομοειδή με κριτήριο το περιεχόμενο βοηθά τον ερευνητή να εντοπίσει επαναλαμβανόμενα μοτίβα και σχετικές αποκλίσεις (Τσιώλης, 2018). Με αυτόν τον τρόπο (βλ. Παράρτημα XV, Κατηγοριοποίηση αποσπασμάτων σε ομοειδή), αποδόθηκαν κωδικοί - ετικέτες σε τμήματα δεδομένων, οι οποίοι περιείχαν την ερμηνεία της ερευνήτριας (βλ. Παράρτημα XVI, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών, Παράρτημα XVII, Κωδικοποίηση Συμμετοχικής Παρατήρησης & Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας).

Στάδιο 3^ο: Αναζήτηση θεμάτων

Στο 3^ο στάδιο, η ερευνήτρια επεδίωξε να εντοπίσει συνάφειες, μοτίβα που επαναλαμβάνονται καθώς και κοινά χαρακτηριστικά που παρατηρούνται στους κωδικούς. Με την ταξινόμηση των κωδικών σε ομάδες προκύπτουν τα θέματα (βλ. Παράρτημα XIX, Εξαγωγή Θεμάτων). Στη συνέχεια αυτά τυγχάνουν ερμηνείας με γνώμονα τα ερευνητικά ερωτήματα και το κεντρικό αντικείμενο της έρευνας.

Στάδιο 4^ο: Επαναδιαπραγμάτευση θεμάτων

Η ερευνήτρια έχοντας εντοπίσει τα θέματα προχωρά σε έλεγχο προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσο αυτά ανταποκρίνονται στα συλλεχθέντα δεδομένα και στον βαθμό που αυτά καλύπτουν τα τεθέντα ερευνητικά ερωτήματα. Στη συνέχεια, έχοντας επισημάνει κάποιες αναντιστοιχίες μεταξύ θεμάτων και δεδομένων,

αποφασίζει να μην συμπεριλάβει κάποια από αυτά και να κάνει τις κατάλληλες τροποποιήσεις συγχωνεύοντας τα θέματα στα οποία υπήρχε αλληλοεπικάλυψη.

Στάδιο 5^ο: Ορισμός & ονομασία θεμάτων

Στο προτελευταίο στάδιο, η ερευνήτρια αποδίδει τίτλους σε κάθε θέμα και συντάσσει μία επεξηγηματική έκθεση η οποία εμπεριέχει το περιεχόμενό τους και προσδιορίζει τις ιδιότητές τους, καθώς και τη συνάφεια μεταξύ τους

Στάδιο 6^ο: Εξαγωγή αναφοράς

Στο τελευταίο στάδιο η ερευνήτρια εκθέτει τα ευρήματα της έρευνας. Παρουσιάζει το κάθε θέμα ξεχωριστά δίνοντας έμφαση στο περιεχόμενό του, όπως αυτό προέκυψε μέσα από την ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων. Στο στάδιο αυτό, η ερευνήτρια αξιοποιεί αποσπάσματα από τις συνεντεύξεις και τα λοιπά ερευνητικά εργαλεία με σκοπό να τεκμηριώσει τα ευρήματα και να αναδείξει τα θέματα. Όπου κρίνεται αναγκαίο η ερευνήτρια δημιουργεί διαγράμματα (βλ. Σχήματα 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 & 13), προκειμένου να καταδείξει τη συνάφεια ανάμεσα στα θέματα και τις σχέσεις αυτών με τις επιμέρους ιδιότητές τους (Τσιώλης, 2018).

4.5.2 Ζητήματα αξιοπιστίας & εγκυρότητας

Αναφορικά με την αξιολόγηση της έρευνας, η ερευνήτρια προκειμένου να επικυρώσει την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των ευρημάτων ακολούθησε πρόσφορες στρατηγικές, όπως αυτές προτείνονται από τον Τσιώλη (2018). Αρχικά, φρόντισε να εμπλακεί η ίδια, να ασχοληθεί παρατεταμένα, να παρατηρεί με επιμονή, να τριγωνοποιεί τα ευρήματα αξιοποιώντας περισσότερες από μία μεθόδους ποιοτικής έρευνας και να τηρεί αναστοχαστικές σημειώσεις πεδίου με τη μορφή ημερολογίου τάξης (βλ. Παράρτημα XIII, Απόσπασμα Αποτελεσμάτων Συμμετοχικής Παρατήρησης). Σχετικά με τη γενίκευση της έρευνας από το παρόν ερευνητικό πλαίσιο στον ευρύτερο πληθυσμό, είναι δυνατόν να έχει ισχύ η αρχή της μεταφερσιμότητας. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, τα ευρήματα της έρευνας μπορούν να θεωρούνται έγκυρα και σε επιπρόσθετα ομοειδή κοινωνικά πλαίσια (Ισαρη & Πουρκός, 2015 • Τσιώλης, 2018).

4.5.3 Η φάση της προετοιμασίας & του σχεδιασμού του Κ.Π.Π.

Το Καινοτόμο Πολιτιστικό Πρόγραμμα (Κ.Π.Π.) που αποτέλεσε το αντικείμενο της εν λόγω έρευνας αποτέλεσε μέρος του Σχεδίου Δράσης της Εσωτερικής Αξιολόγησης της σχολικής μονάδας³⁶, (βλ. Παράρτημα XX, Απόσπασμα Φόρμας Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης), στο οποίο η ερευνήτρια ορίστηκε συντονίστρια. Η ερευνήτρια αναγκάστηκε να τροποποιήσει τον χρονοπρογραμματισμό των δράσεων του Κ.Π.Π. μέσα στη σχολική χρονιά 2022-2023 λόγω αστάθμητων παραγόντων³⁷. Αρχικά οι δράσεις είχαν προγραμματιστεί να ξεκινήσουν τον Δεκέμβριο του 2022 και να ολοκληρωθούν τον Μάρτιο του 2023. Σύμφωνα με τον νέο προγραμματισμό οι δράσεις, οι οποίες περιγράφονται διεξοδικά παρακάτω, ολοκληρώθηκαν τον Μάιο του 2023. Τέλος, η ερευνήτρια χρειάστηκε να συνεργαστεί με εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας, οι οποίοι προχώρησαν στην ευγενική παραχώρηση επιπρόσθετων ωρών από το δικό τους αναλυτικό ωρολόγιο πρόγραμμα, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι δράσεις, καθώς η δίωρη ανά εβδομάδα διδασκαλία του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας δεν ήταν αρκετή.

Τίτλος Πολιτιστικού Προγράμματος

Καινοτομία & Πολυγλωσσία: Qui non profit, deficit³⁸.

Αφόρμηση

Οι ηγέτες που μετασχηματίζουν επιτυχώς έναν οργανισμό κατά τον Kotter (2007) δημιουργούν ένα όραμα και αναπτύσσουν στρατηγικές για την πραγμάτωση του οράματος. Παρομοίως, η ερευνήτρια λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω παράμετρο επιχείρησε να προωθήσει μία κουλτούρα καινοτομίας στη σχολική μονάδα φροντίζοντας οι δράσεις του πολιτιστικού προγράμματος να εκτείνονται και πέρα από τον τυπικό χρονικό περιορισμό του σχολικού έτους, έτσι ώστε να δημιουργήσει μία συνέχεια στις δράσεις και να αναπτύξει ένα υποστηρικτικό κλίμα

³⁶ Άξονας 9 - Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα.

³⁷ Κλείσιμο σχολείων λόγω κακοκαιρίας, απώλεια διδακτικών ωρών λόγω έκτακτης ανάγκης: άσκηση σεισμού, επίσκεψη συντονιστή εκπαιδευτικού έργου, έκτακτη εκδήλωση σχολείου σε συνεργασία με τον σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων κτλ.

³⁸ Όποιος δεν προχωράει, πάει προς τα πίσω (Λατινική Παροιμία).

προώθησης της καινοτομίας προκειμένου να δράσει το πολιτιστικό πρόγραμμα ως ένας μηχανισμός κινητοποίησης που συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας του οργανισμού.

Η ερευνήτρια – εκπαιδευτικός Αγγλικής Γλώσσας επιδίωξε να ενισχύσει τη γλωσσομάθεια και να καλλιεργήσει την πολυγλωσσία μέσα από την εισαγωγή καινοτόμων δράσεων σε ολόκληρη τη Σχολική Μονάδα στην οποία διεξάγεται η παρούσα μελέτη. Οργάνωσε το πολιτιστικό πρόγραμμα με τη μέθοδο του ανάστροφου σχεδιασμού³⁹ (Wiggins, & McTighe, 2005), ξεκινώντας δηλαδή από τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και με γνώμονα αυτά δόμησε τις δραστηριότητες.

Θεματική

Η θεματική αντλήθηκε από το ευρύτερο θεματικό πεδίο του πολιτισμού και από αυτό της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας.

Κεντρικό Ερώτημα

Το κεντρικό ερώτημα που έθεσε προκειμένου να οργανώσει τις δράσεις συνοψίζεται ως εξής: Με ποιους τρόπους μπορεί η καινοτομία να προάγει τη γλωσσομάθεια και να προδιαθέσει θετικά τους μαθητές απέναντι στην πολυγλωσσία ώστε να καταστούν οι τελευταίοι πιο ανοιχτοί στην εκμάθηση των ξένων γλωσσών;

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την εφαρμογή του Κ.Π.Π. οι μαθητές αναμένεται:

³⁹ Με την μέθοδο του ανάστροφου σχεδιασμού (backward design) σχεδιάστηκε και ο τρόπος αξιολόγησης της προόδου των μαθητών κατά τη συμμετοχή τους στο συγκεκριμένο πολιτιστικό πρόγραμμα.

Επίπεδο Γνώσεων

- Να ανακαλύψουν και να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν περισσότερες Ξ.Γ. από αυτές που διδάσκονται στο σχολείο μέσα από την έκθεσή τους σε αυτές τόσο στον προφορικό, όσο και στον γραπτό λόγο.
- Να αναδείξουν άγνωστες πτυχές σχετικά με την ιστορία και την προέλευση των διάφορων Ευρωπαϊκών Γλωσσών, αντιπαραβάλλοντας δεδομένα, αναλύοντας έννοιες, ταξινομώντας, αποκωδικοποιώντας και ερμηνεύοντας πληροφορίες για τη σύνθεση και τη δημιουργία εικονικών αναπαραστάσεων και πρωτότυπων κειμένων - έργων.
- Να κατανοήσουν τη σημασία της πολυγλωσσίας στη σύγχρονη πολυπολιτισμική πραγματικότητα.

Επίπεδο Δεξιοτήτων

- Να εφαρμόζουν νέες γλωσσικές δομές σε επικοινωνιακό πλαίσιο.
- Να ασκούν κριτική και να ιεραρχήσουν τους τρόπους με τους οποίους η εκμάθηση ξένων γλωσσών μπορεί να καταστεί αποτελεσματική.
- Να χειρίζονται ψηφιακά Εργαλεία Δικτύου 2.0 για να σχεδιάζουν και να παράγουν πρωτότυπα κείμενα με τη συμμετοχή τους σε συλλογικές μαθησιακές δραστηριότητες.
- Να επιλύουν προβλήματα σε αυθεντικές συνθήκες.
- Να πειραματιστούν με τις δεξιότητες του 21ου αιώνα⁴⁰ για να σκέφτονται κριτικά, να δημιουργούν, να συνεργάζονται και να επικοινωνούν.

Επίπεδο Στάσεων

- Να αναθεωρήσουν τις απόψεις τους σχετικά με τη σημαντικότητα της γλωσσομάθειας στη σύγχρονη εποχή.
- Να αισθάνονται θετικά διακείμενοι στην εκμάθηση Ξ.Γ. εντός και εκτός σχολείου.
- Να αισθάνονται αυτόνομοι μέσα από τη συμμετοχή τους στις δράσεις του Κ.Π.Π.

⁴⁰ Τα 4 Cs: Κριτική Σκέψη (Critical Thinking), Δημιουργικότητα (Creativity), Συνεργασία (Collaboration), Επικοινωνία (Communication) (Pardede, 2020).

Ρόλος Εκπαιδευτικού

Ο ρόλος της εκπαιδευτικού είναι διευκολυντικός και καθοδηγητικός, όπως ακριβώς επιτάσσουν οι αρχές της καινοτομίας (βλ. § 2.2.3). Η εκπαιδευτικός συντονίζει το Κ.Π.Π. επιβλέποντας τις δράσεις του και επεμβαίνοντας υποστηρικτικά μόνο αν και όπου της ζητηθεί.

Χρονική Διάρκεια

I. Προκαταρκτικές Δράσεις Κ.Π.Π.: Σχολικό Έτος 2021 – 2022

II. Καινοτόμο Πολιτιστικό Πρόγραμμα: Σχολικό Έτος 2022 – 2023

Τόπος Διεξαγωγής

Αίθουσα Διδασκαλίας

Αίθουσα Τελετών

Αίθουσα Γυμναστηρίου

Εργαστήριο Πληροφορικής

Προκαταρκτικές Δράσεις

Πριν από την έναρξη της εφαρμογής του Πολιτιστικού Προγράμματος, η ερευνήτρια έκρινε σκόπιμο να προετοιμάσει το έδαφος με μία σειρά από προκαταρκτικές δράσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το Σχολικό Έτος 2021-2022 στην ίδια σχολική μονάδα που λαμβάνει χώρα η παρούσα ερευνητική προσέγγιση.

1^η Προκαταρκτική Δράση: Εορτασμός Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών

Για τον εορτασμό της Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών η ερευνήτρια δημιούργησε ένα μάθημα στην E-Class που αποτελεί το επίσημο L.M.S.⁴¹ φιλοξενίας ηλεκτρονικών μαθημάτων του σχολείου. Το μάθημα τιτλοφορείται European Day of

⁴¹ Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης (Language Management System): Λογισμικό που αξιοποιείται για τη διαχείριση, την οργάνωση και την εφαρμογή εκπαιδευτικού υλικού και δραστηριοτήτων (Turnbull, Chugh & Luck, 2020).

Languages - September 26th - E-CLASS/ CELEBRATION FOR ALL! και προσκαλεί τους μαθητές στον Εορτασμό της Ε.Η.Γ. μέσα από δραστηριότητες που προωθούν την Πολυγλωσσία (βλ. Παράρτημα XXI, E-Class για τον Εορτασμό της Ε.Η.Γ.). Στο παραπάνω πλαίσιο οι μαθητές έλαβαν μέρος στον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό Ζαχαροπλαστικής που Διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών⁴² με τίτλο [The Great Bake off Challenge](#) για να τιμήσει την 20η Επέτειο του εορτασμού της Ε.Η.Γ., έστειλαν τις συνταγές τους για ένα γλυκό γενεθλίων και είχαν την τιμή να συμπεριληφθούν τα ονόματά τους στο [Βιβλίο Συνταγών](#) το οποίο δημιουργήθηκε από το Ε.Κ.Σ.Γ. Επίσης, οι μαθητές ήρθαν σε επαφή με πολυμεσικό υλικό σχετικό με την εκμάθηση των Σύγχρονων Γλωσσών ([πληροφοριογράμματα](#)) και έλαβαν μέρος σε ένα παιχνίδι γλωσσικών προκλήσεων [The Secret Agent's Language Challenges](#). Οι δράσεις αυτές είχαν διάρκεια μία εβδομάδας και συμμετείχε σύσσωμη η Σχολική Μονάδα. Οι μαθητές που διακρίθηκαν στον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό έλαβαν τιμητικό έπαινο από τη Διεύθυνση του Σχολείου.

2^η Προκαταρκτική Δράση: Εορτασμός Ευρωπαϊκής Ημέρας Πρωινού

Μετά τον εορτασμό της Ε.Η.Γ οι μαθητές του Τμήματος το οποίο επελέγη να συμμετέχει στην παρούσα έρευνα έδειξαν τον ενθουσιασμό τους για τις δράσεις στις οποίες έλαβαν μέρος και εκδήλωσαν το ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν σε περισσότερες δράσεις. Λαμβάνοντας υπόψη τη στάση και τα ενδιαφέροντα των μαθητών και με αφορμή τη θεματική ενότητα του διδακτικού εγχειριδίου *Think Teen* για την υγιεινή διατροφή⁴³ η ερευνήτρια κάλεσε τους μαθητές να λάβουν μέρος στον Εορτασμό της Ευρωπαϊκής Ημέρας Πρωινού. Αρχικά, οι συμμετέχοντες συμπλήρωσαν σε συνεργατικό έγγραφο τον τίτλο και τη χώρα προέλευσης της Συνταγής που επέλεξαν να υλοποιήσουν για τις ανάγκες του εορτασμού. Στη συνέχεια, κατένειμαν ρόλους για τη διοργάνωση της γιορτής. Ο εορτασμός έλαβε χώρα επιτυχώς λίγο πριν τη λήξη της σχολικής χρονιάς με φόντο μουσικά κομμάτια σε διάφορες Ευρωπαϊκές Γλώσσες ύστερα από επιλογή των μαθητών και με την παρουσία της σχολικής ηγεσίας. Οι μαθητές ετοίμασαν σύμφωνα με τον αρχικό

⁴² Αποτελεί οργανισμό του ΣτΕ που εδρεύει στην πόλη Graz της Αυστρίας στοχεύοντας να προωθεί καινοτόμες πρακτικές μάθησης και διδακτικής των σύγχρονων γλωσσών.

⁴³ [Unit 3 Lesson 1](#), Think Teen Α' Γυμνασίου.

προγραμματισμό το Ευρωπαϊκό πρωινό της επιλογής τους και το μοιράστηκαν με τους συμμαθητές τους (βλ. Παράρτημα VIII, Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π., Προκαταρκτική Δράση 2, Εικόνες 1 & 2)

4.5.4 Η φάση της εφαρμογής του Κ.Π.Π.

Στην παρούσα ενότητα παρατίθεται η περιγραφή των δράσεων του Καινοτόμου Πολιτιστικού Προγράμματος που έλαβε χώρα τη σχολική χρονιά 2022-2023.

1η Δράση: Δημιουργία Πολύγλωσσου Βιβλίου Συνταγών

Τύπος Διδασκαλίας: Σύγχρονη & Ασύγχρονη Διδασκαλία

Χρονική Διάρκεια: 3 διδακτικές ώρες (3 x 45')

Τόπος Διεξαγωγής: Αίθουσα διδασκαλίας, Εργαστήριο Πληροφορικής, Εξ αποστάσεως

Καινοτόμοι Μέθοδοι & Τεχνικές Διδασκαλίας: Βιωματική μάθηση, Διαθεματικότητα, Μεικτή μάθηση, Αυθεντικό πλαίσιο, Δεξιότητες 21ου αιώνα

Περιγραφή: Κατά την 1η διδακτική ώρα με αφορμή την προκαταρκτική δράση Εορτασμός Ευρωπαϊκής Ημέρας Πρωινού (βλ. § 4.5.3, Προκαταρκτική Δράση 2) που πραγματοποιήθηκε την προηγούμενη σχολική χρονιά, οι μαθητές καλούνται να καταγράψουν τη συνταγή με την οποία συμμετείχαν στον συγκεκριμένο Εορτασμό έχοντας ως μέσο μία Ευρωπαϊκή Γλώσσα της επιλογής τους. Αναφέρουν τη χώρα προέλευσης της συνταγής και καταγράφουν όλα τα αναγκαία μεταδεδομένα.

Κατά τη διάρκεια της 2ης διδακτικής ώρας ψηφιοποιούν τις συνταγές και τις μεταφέρουν σε συνεργατικό έγγραφο [Google Doc](#).

Τέλος, η 3η διδακτική ώρα λαμβάνει χώρα στο εργαστήριο της πληροφορικής του σχολείου όπου οι μαθητές αναλαμβάνουν την επιμέλεια του βιβλίου σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχει ορίσει ο εκδότης του βιβλίου, δηλαδή η εκπαιδευτικός (βλ.

Παράρτημα V, Πολύγλωσσο Βιβλίο Συνταγών Ευρωπαϊκού Πρωινού). Οι μαθητές γίνονται επιμελητές και φροντίζουν για τον ορθογραφικό, γραμματικό και συντακτικό των πολύγλωσσων συνταγών καθώς και για τον καλλιτεχνικό σχεδιασμό του βιβλίου⁴⁴.

2η Δράση: Πολύγλωσσος Διαγωνισμός Τρεχούμενης Ορθογραφίας

Τύπος Διδασκαλίας: Σύγχρονη Διδασκαλία

Χρονική Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες (2 x 45')

Τόπος Διεξαγωγής: Αίθουσα διδασκαλίας, Αίθουσα Γυμναστικής

Καινοτόμοι Μέθοδοι & Τεχνικές Διδασκαλίας: Βιωματική μάθηση, Διαθεματικότητα, Μεικτή μάθηση, Αυθεντικό πλαίσιο, Δεξιότητες 21ου αιώνα

Περιγραφή: Κατά την 1η διδακτική ώρα οι μαθητές έρχονται σε επαφή με γραπτά και προφορικά κείμενα σε πέντε διαφορετικές γλώσσες: Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά και Ισπανικά (βλ Παράρτημα VI, Τρεχούμενη Πολύγλωσση Ορθογραφία – Δράση 2^η, Μέρος α. αποσπάσματα από τα πολύγλωσσα κείμενα προς αναπαραγωγή).

Τη 2η διδακτική ώρα οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και μεταβαίνουν στην αίθουσα του γυμναστηρίου όπου υπάρχουν πέντε σταθμοί εργασίας, ένας για κάθε γλώσσα, όπως αυτές αναφέρθηκαν πιο πάνω. Η κάθε ομάδα έχει 3' στη διάθεσή της για να μεταφέρει σε ειδικό έντυπο στον σταθμό εργασίας της το κείμενο που βρίσκεται αναρτημένο στην απέναντι πλευρά της αίθουσας. Τα μέλη της κάθε ομάδας συνεργάζονται τρέχοντας διαδοχικά στην απέναντι πλευρά της αίθουσας, όπου διαβάζουν το αναρτημένο ξενόγλωσσο κείμενο και με την επιστροφή τους το ανακαλούν και το αποτυπώνουν στο αντίστοιχο έγγραφο που βρίσκεται στον οικείο σταθμό (βλ. Παράρτημα VIII, Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π., Εικόνες 3 & 4). Στον επόμενο γύρο, η κάθε μία από τις πέντε ομάδες αναλαμβάνει

⁴⁴ Επιλογή γραμματοσειράς (τύπος & μέγεθος), ορισμός διάστιχου και περιθωρίων, μορφοποίηση κεφαλίδων, σελιδοποίηση κτλ.

τον επόμενο σταθμό εργασίας, που επικεντρώνεται σε άλλη Ξ.Γ. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται μέχρι να περάσουν όλες οι ομάδες από όλους τους σταθμούς εργασίας (βλ Παράρτημα VI, Τρεχούμενη Πολύγλωσση Ορθογραφία – Δράση 2^η, Μέρος β. Έντυπο Ομάδων Δράσης & Μέρος γ. αποσπάσματα από τα πολύγλωσσα κείμενα που αναπαράχθηκαν από τους μαθητές).

3η Δράση: Παρακολούθηση & Συμμετοχή σε Ξενόγλωσση Θεατρική Παράσταση του English Theatre Club

Τύπος Διδασκαλίας: Σύγχρονη Διδασκαλία

Χρονική Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες (2 x 45')

Τόπος Διεξαγωγής: Αίθουσα τελετών του σχολείου

Καινοτόμοι Μέθοδοι & Τεχνικές Διδασκαλίας: Βιωματική μάθηση, Διαθεματικότητα, Αυθεντικό πλαίσιο, Τεχνική Επίλυσης Προβλημάτων

Περιγραφή: Οι μαθητές παρακολουθούν τη διαδραστική Ξενόγλωσση Θεατρική παράσταση *Lady Macbeth* του θιάσου [English Theatre Club](#), ο οποίος με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης και σε συνεννόηση με την εκπαιδευτικό - ερευνήτρια επισκέφτηκε τη σχολική μονάδα. Κατά τη διάρκεια της παράστασης, οι μαθητές κλήθηκαν να ανεβούν πάνω στη σκηνή αναλαμβάνοντας ρόλους ηθοποιών. Ως ηθοποιοί πλέον συμμετέχουν στην εξέλιξη της υπόθεσης έχοντας ως μέσο επικοινωνίας την Ξ.Γ. την οποία χρησιμοποιούν σε αυθεντικές συνθήκες για να λάβουν αποφάσεις για την εξέλιξη της υπόθεσης⁴⁵ της θεατρικής παράστασης (βλ. Παράρτημα VIII, Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π., Εικόνες 5 & 6).

4η Δράση: Ιστοεξερεύνηση μέσω S.A.M.R: Επικοινωνώντας στον Κήπο της Βαβέλ

⁴⁵ Οι μαθητές υποδύονται ρόλους ενόρκων, που συμμετέχουν σε διαβουλεύσεις στην Ξένη Γλώσσα προκειμένου να καταλήξουν στην ετυμολογία.

Τύπος Διδασκαλίας: Σύγχρονη & Ασύγχρονη Διδασκαλία

Χρονική Διάρκεια: 10 διδακτικές ώρες (10 x 45')

Τόπος Διεξαγωγής: Αίθουσα διδασκαλίας, Εργαστήριο Πληροφορικής, Εξ αποστάσεως

Καινοτόμοι Μέθοδοι & Τεχνικές Διδασκαλίας: Βιωματική μάθηση, Διαθεματικότητα, Μεικτή μάθηση, Αυθεντικό πλαίσιο, δεξιότητες 21ου αιώνα, Ιστοεξερεύνηση, τεχνική B.Y.O.D., μάθηση μέσω κινητού, εκπαιδευτικό μοντέλο S.A.M.R, δόμηση δραστηριοτήτων με βάση την ταξινόμια των νοητικών διεργασιών του Bloom.

Περιγραφή: Η δράση αυτή αποτελείται από μία ιστοεξερεύνηση (WebQuest) (βλ. §3.5) που έχει σχεδιαστεί στο περιβάλλον [Zunal](#) από την ερευνήτρια για τις ανάγκες της συγκεκριμένης μελέτης (Kakali, 2023). Ακολουθεί το πρότυπο του εκπαιδευτικού μοντέλου S.A.M.R. (βλ. §3.5). Οι δραστηριότητες δομήθηκαν με βάση την ταξινόμια των νοητικών διεργασιών του Bloom (Anderson, Krathwohl, & Bloom, 2001), ξεκινώντας από αυτές με τις χαμηλότερες απαιτήσεις και καταλήγοντας κλιμακωτά σε αυτές που απαιτούν τις πιο υψηλές νοητικές διεργασίες. Η ιστοεξερεύνηση φέρει τίτλο [Communicating in the Garden of Babel](#)⁴⁶ (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Welcome Page](#)). Στην ιστοεξερεύνηση αυτή, οι μαθητές ακολουθούν μία πορεία με στόχο την προώθηση της πολυγλωσσίας, που απαρτίζεται από τέσσερα επίπεδα: Αντικατάσταση, Επαύξηση, Τροποποίηση και Επαναπροσδιορισμός. Κατά τη διάρκεια αυτού του ταξιδιού αξιοποιούν πολύγλωσσες πηγές και έρχονται σε επαφή με ένα σημαντικό εύρος Ευρωπαϊκών Γλωσσών: Αγγλική, Γερμανική, Γαλλική, Ιταλική και Ισπανική Γλώσσα. Αρχικά, καλλιεργούν τις ήπιες τεχνολογικές δεξιότητες και στη συνέχεια εμπλέκονται σε πιο σύνθετες εργασίες, που συνδέουν τη μάθηση με τον αυθεντικό κόσμο και τους βοηθάει να ανεξαρτητοποιηθούν και να καλλιεργήσουν έναν νέο τρόπο σκέψης μέσα από την τεχνολογία.

⁴⁶ Επικοινωνώντας στον Κήπο της Βαβέλ.

Με αφορμή τον εορτασμό της Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών στις 26 Σεπτεμβρίου, η ερευνήτρια εισάγει τους μαθητές στο θέμα της ιστοεξερεύνησης και τους ενημερώνει ότι η ίδια έχει αναλάβει τον ρόλο του συντονιστή (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Introduction Page](#)). Στη συνέχεια οι μαθητές ενημερώνονται συνοπτικά για τις δραστηριότητες που θα κληθούν να συμμετάσχουν στο πλαίσιο της παρούσας ιστοεξερεύνησης (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Task Page](#)). Στο πρώτο επίπεδο της Αντικατάστασης οι μαθητές καλούνται να παρακολουθήσουν κάποια βίντεο που εστιάζουν στην προέλευση και στην ιστορία 5 Ευρωπαϊκών Γλωσσών: της Αγγλικής, της Γαλλικής, της Γερμανικής, της Ιταλικής και της Ισπανικής, κρατούν σημειώσεις χρησιμοποιώντας το εργαλείο δικτύου 2.0 [Sticky-notes](#) και χωρίζονται σε ομάδες βάσει της Γλώσσας που επιλέγουν (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Process Page](#), Level 1, Task 1a). Στη συνέχεια οι μαθητές καλούνται να κατανεύμουν ρόλους στην ομάδα τους αναλαμβάνοντας τα αντίστοιχα καθήκοντα του γραμματέα, του δημιουργού περιεχομένου, του ερευνητή πολυμέσων, του ειδικού τεχνολογίας και του επιμελητή κειμένων (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Process Page](#), Level 1, Task 1b).

Έπειτα, εμπλέκονται σε μία δραστηριότητα μάθησης μέσω κινητών. Η εκπαιδευτικός είχε ενημερώσει τους μαθητές εκ των προτέρων να φέρουν στην επόμενη συνάντηση την κινητή τους συσκευή (μέθοδος B.Y.O.D.) (βλ. Παράρτημα VIII, Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π., Εικόνα 7). Τα μέλη κάθε ομάδας συνεργάζονται μεταξύ τους προκειμένου να σαρώσουν με την κινητή τους συσκευή μία σειρά [κωδικών Q.R.](#) (βλ. Παράρτημα XXIII, Πολυμεσικό υλικό για την εκμάθηση Ξ.Γ.), ώστε να εξασφαλίσουν την πρόσβασή τους σε πολυμεσικό υλικό⁴⁷ που σχετίζεται με την εκμάθηση των Γλωσσών (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Process Page](#), Level 1, Task 2). Οι μαθητές κρατούν επιπρόσθετες σημειώσεις εμπλουτίζοντας το υλικό που είχαν συγκεντρώσει κατά την προηγούμενη δραστηριότητα. Στην επόμενη δραστηριότητα (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Process](#)

⁴⁷ Βίντεο, πληροφοριογράμματα κτλ.

[Page Level 1, Task3](#)) οι μαθητές λαμβάνουν μέρος σε ένα Quiz για να δοκιμάσουν τις γνώσεις τους σχετικά με τις Ευρωπαϊκές Γλώσσες. Το Quiz χωρίζεται σε 5 κατηγορίες: Γενικές Ερωτήσεις για τις Γλώσσες, Συστήματα Γραφής και Αλφάβητα, Ετοιμολογία, Χώρες και Γλώσσες, Οικογένειες Γλωσσών. Η τελευταία δραστηριότητα στο επίπεδο της αντικατάστασης, καλεί τους μαθητές να συμμετέχουν σε ένα quiz αναγνώρισης γλωσσών (βλ. Παράρτημα VIII, Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π., Εικόνα 8). Οι μαθητές ακούν αυθεντικό κείμενο μίας ευρωπαϊκής γλώσσας που πρέπει να αναγνωρίσουν επιλέγοντας τη σωστή ανάμεσα σε έξι (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Process Page](#), Level 1, Task 4).

Στο δεύτερο επίπεδο της Επαύξησης, οι μαθητές συνεργάζονται για να δημιουργήσουν Αναφορές σχετικά με την εκμάθηση της Ξένης Γλώσσας που έχει επιλέξει η ομάδα τους, αξιοποιώντας επιπρόσθετες πολυμεσικές πηγές και το Εργαλείο Web 2.0 Prezi (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Process Page](#), Level 2, Task 1). Στην επόμενη δραστηριότητα οι μαθητές κλήθηκαν να παιχνιδιοποιήσουν τα τελικά προϊόντα – αναφορές δημιουργώντας Γλωσσικά Παιχνίδια στο Web 2.0 εργαλείο [Kahoot](#) (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Process Page](#), Level 2, Task 2).

Στη συνέχεια έπονται οι δραστηριότητες του επόμενου επιπέδου της Τροποποίησης. Οι μαθητές συνεργάζονται μεταξύ τους για να δημιουργήσουν podcast όπου προάγουν την εκμάθηση της Γλώσσας που έχουν επιλέξει. Αξιοποιούν το Εργαλείο Web 2.0 [Restream](#) προκειμένου να δημιουργήσουν το podcast τους (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Process Page](#), Level 3, Task 1). Μετά την ολοκλήρωση των Podcast η κάθε ομάδα τα διαμοιράζεται στην τάξη για να λάβει ανατροφοδότηση από τις άλλες ομάδες (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Process Page](#), Level 3, Task 2).

Στο τελευταίο επίπεδο του μοντέλου S.A.M.R., αυτό του Επαναπροσδιορισμού οι μαθητές συνεργάζονται με την ομάδα τους για να

δημιουργήσουν ένα ντοκιμαντέρ ή μία ταινία μικρού μήκους. Στη δραστηριότητα αυτή, οι συμμετέχοντες χρησιμοποιούν το εργαλείο Windows Movie Maker αξιοποιώντας τις σημειώσεις για την Εκμάθηση των Γλωσσών που κράτησαν στο Επίπεδο 1, τις Αναφορές που δημιούργησαν στο Επίπεδο 2 και τέλος τα Podcast που ήταν τα τελικά προϊόντα του Επιπέδου 3 (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Process Page](#), Level 4, Task 1). Οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους στην ολομέλεια και ακολουθεί το στάδιο της αυτοαξιολόγησης στην κάθε ομάδα και αυτό της ετεροαξιολόγησης από τις άλλες ομάδες, αλλά και η παροχή ανατροφοδότησης από την εκπαιδευτικό – ερευνήτρια και συντονίστρια της ιστοεξερεύνησης. Στο πλαίσιο αυτό, τα τελικά προϊόντα των μαθητών αποτιμούνται σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια, για τα οποία έχουν λάβει γνώση οι μαθητές πριν από την έναρξη της ιστοεξερεύνησης (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Evaluation Page](#)). Η ιστοεξερεύνηση κλείνει με τον διαμοιρασμό των τελικών προϊόντων στα κοινωνικά δίκτυα, προκειμένου να επιτευχθεί η διάχυσή τους στην ευρύτερη κοινότητα (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Process Page](#), Level 4, Task 2).

Με τη λήξη της ιστοεξερεύνησης οι μαθητές καλούνται να αναστοχαστούν αναφορικά με την πορεία που έχουν διαγράψει στο ηλεκτρονικό ταξίδι των γλωσσών και του πολιτισμού (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Conclusion Page](#)). Καταλήγουν στο συμπέρασμα, ότι έχουν καταστεί έτοιμοι να βοηθήσουν όλους όσοι ενδιαφέρονται να μάθουν μία καινούρια Ξ.Γ. Οι αναφορές τους, τα podcast και οι ταινίες μικρού μήκους που δημιούργησαν μπορούν να βοηθήσουν οποιονδήποτε να αποκτήσει μία θετική στάση απέναντι στην πολυγλωσσία. Με τον τρόπο αυτό, οι μαθητές έχουν συνεισφέρει στη γνώση, καθώς οι Ξ.Γ. τους ανοίγουν νέες ευκαιρίες στη μετέπειτα πορεία της ζωής τους. Τέλος, έχουν συμβάλει στη δημιουργία μίας μικρής, ωστόσο σημαντικής αλλαγής, βελτιώνοντας τον κόσμο στον οποίο όποιο ζούνε.

5η Δράση: Αδελφοποίηση με σχολική μονάδα της Ε.Ε. (Σουηδία)

Τύπος Διδασκαλίας: Σύγχρονη & Ασύγχρονη Διδασκαλία

Χρονική Διάρκεια: 5 διδακτικές ώρες (5 x 45')

Τόπος Διεξαγωγής: Αίθουσα Διδασκαλίας, Σχολική Μονάδα

Καινοτόμοι Μέθοδοι & Τεχνικές Διδασκαλίας: Βιωματική μάθηση, Διαθεματικότητα, Μεικτή μάθηση, Αυθεντικό πλαίσιο, δεξιότητες 21ου αιώνα

Περιγραφή: Μετά από πρόταση μέλους του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων και σε συνεργασία με την ερευνήτρια της παρούσας μελέτης, η σχολική μονάδα στην οποία διεξάγεται η έρευνα αδελφοποιήθηκε με ένα σχολείο στη Σουηδία. Για τις ανάγκες της αδελφοποίησης οι μαθητές που συμμετέχουν στην παρούσα μελέτη αναλαμβάνουν να παρουσιάσουν τόσο τη σχολική μονάδα όσο και την περιοχή όπου διαβιούν δημιουργώντας παρουσιάσεις και βίντεο. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε μία πρώτη σύγχρονη συνάντηση μέσω Google Meet, όπου οι μαθητές είχαν την ευκαιρία χρησιμοποιώντας την Αγγλική Γλώσσα ως κοινό κώδικα επικοινωνίας να συνομιλήσουν με τους Σουηδούς μαθητές, να διαμοιραστούν μαζί τους κάποιες ελληνικές λέξεις και εκφράσεις και να μάθουν και οι ίδιοι αντίστοιχες σουηδικές λέξεις και εκφράσεις (βλ. Παράρτημα VIII, Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π., Εικόνα 9). Επιπρόσθετα, μέσα από μία σειρά ερωταποκρίσεων στην Ε.Γ.1 οι μαθητές αντάλλαξαν πληροφορίες για τα εκπαιδευτικά συστήματα των δύο χωρών, τον πολιτισμό τους, καθώς και σχετικά με την καθημερινότητα και τις ασχολίες των εφήβων στη Σουηδία. Πριν τη λήξη της συνάντησης, οι μαθητές και των δύο χωρών μοιράστηκαν χρησιμοποιώντας τη μητρική τους γλώσσα ένα παραδοσιακό τραγούδι της επιλογής τους (βλ. Παράρτημα VIII, Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π., Εικόνα 10). Η συνάντηση έκλεισε με τη δέσμευση και των δύο σχολείων να ανανεώσουν την επικοινωνία τους σύντομα.

4.5.5 Η φάση της αξιολόγησης του Κ.Π.Π.

Αναφορικά με την αξιολόγηση του Κ.Π.Π, η εκπαιδευτικός κάνει χρήση τόσο της διαμορφωτικής αξιολόγησης, η οποία λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια

διεξαγωγής των δράσεων, όσο και της τελικής, η οποία συνάγεται στο τέλος κάθε δράσης και μετά το πέρας του Κ.Π.Π. στο σύνολό του. Η εκπαιδευτικός αξιολογεί τους μαθητές έχοντας ως σημείο αναφοράς τα κριτήρια αξιολόγησης που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο (βλ. § 4.5.4) και παρουσιάζονται στην ιστοεξερεύνηση (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, [Evaluation Page](#)). Δηλαδή, οι μαθητές θα αξιολογηθούν με βάση τα τελικά προϊόντα και την κριτική τους σκέψη, τις δεξιότητες συγγραφής, τη δημιουργικότητα και τις ψηφιακές δεξιότητες που έχουν αναπτύξει, με βάση τις δεξιότητες συνεργασίας και τέλος βάσει των δεξιοτήτων παρουσίασης των εργασιών τους. Οι μαθητές ήταν ενήμεροι από την έναρξη του Κ.Π.Π. για τα κριτήρια βάσει των οποίων θα αξιολογηθούν.

Η εκπαιδευτικός υιοθετεί εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης, προκειμένου να αξιολογήσει τους συμμετέχοντες στο καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα. Πρώτο εργαλείο εναλλακτικής αξιολόγησης αποτελεί η τήρηση προσωπικού φακέλου (portfolio), ο οποίος τηρείται σε φυσική και ηλεκτρονική μορφή. Οι μαθητές συγκεντρώνουν τα τελικά προϊόντα τους στον ατομικό τους φάκελο. Στον ίδιο φάκελο αρχειοθετούν και τα ημερολόγια αναστοχασμού τα οποία συμπληρώνονται έπειτα από κάθε δράση (βλ. Παράρτημα XIV Αποσπάσματα Ημερολόγιων Αναστοχασμού Μαθητών). Βάσει του φακέλου αυτού, αλλά και ύστερα από την αποτίμηση της όλης συμμετοχής στο Κ.Π.Π. οι μαθητές καλούνται να προβούν στην αυτοαξιολόγηση τους, που αποτελεί το δεύτερο εργαλείο εναλλακτικής αξιολόγησης του προγράμματος. Τέλος, εφαρμόζονται και τεχνικές ετεροαξιολόγησης. Με βάση τα ίδια κριτήρια, οι μαθητές αξιολογούν όπου είναι εφικτό τις ομαδικές εργασίες των λοιπών συμμετεχόντων στο Κ.Π.Π.

Τέλος, αναφορικά με τον τριγωνισμό της αξιολόγησης, αυτός πραγματοποιείται μέσα από τα ημερολόγια αναστοχασμού των μαθητών (βλ. § 4.4.2), τα δεδομένα των συνεντεύξεων (βλ. § 4.4.5), μέσα από τις εργασίες των μαθητών (βλ. § 4.4.3) και το πολυμεσικό υλικό (βλ. § 4.4.4) που αποτυπώνουν τις δράσεις, καθώς και μέσα από τα ημερολόγια της συμμετοχικής παρατήρησης της εκπαιδευτικού (βλ.

§ 4.4.1). Η υιοθέτηση πολλών μορφών αξιολόγησης μέσω του τριγωνισμού ενισχύει τους δείκτες εγκυρότητας των ευρημάτων.

4.6 Επίλογος

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάστηκε η μεθοδολογία της έρευνας. Συγκεκριμένα προσδιορίστηκε η ερευνητική μέθοδος βάσει της οποίας διεξήχθη η παρούσα μελέτη, έπειτα ο πληθυσμός και το δείγμα της έρευνας και στη συνέχεια τα ποιοτικά ερευνητικά εργαλεία που αξιοποιήθηκαν για τη συλλογή των δεδομένων. Τέλος, παρατέθηκαν διεξοδικά τα βήματα του σχεδιασμού, της εφαρμογής και της αξιολόγησης του Κ.Π.Π. Το επόμενο κεφάλαιο παρουσιάζει τα αποτελέσματα της διεξαχθείσας έρευνας και απαντά στα τεθέντα ερευνητικά ερωτήματα (βλ. § 1.4).

Κεφάλαιο 5: Παρουσίαση & Συζήτηση των Αποτελεσμάτων

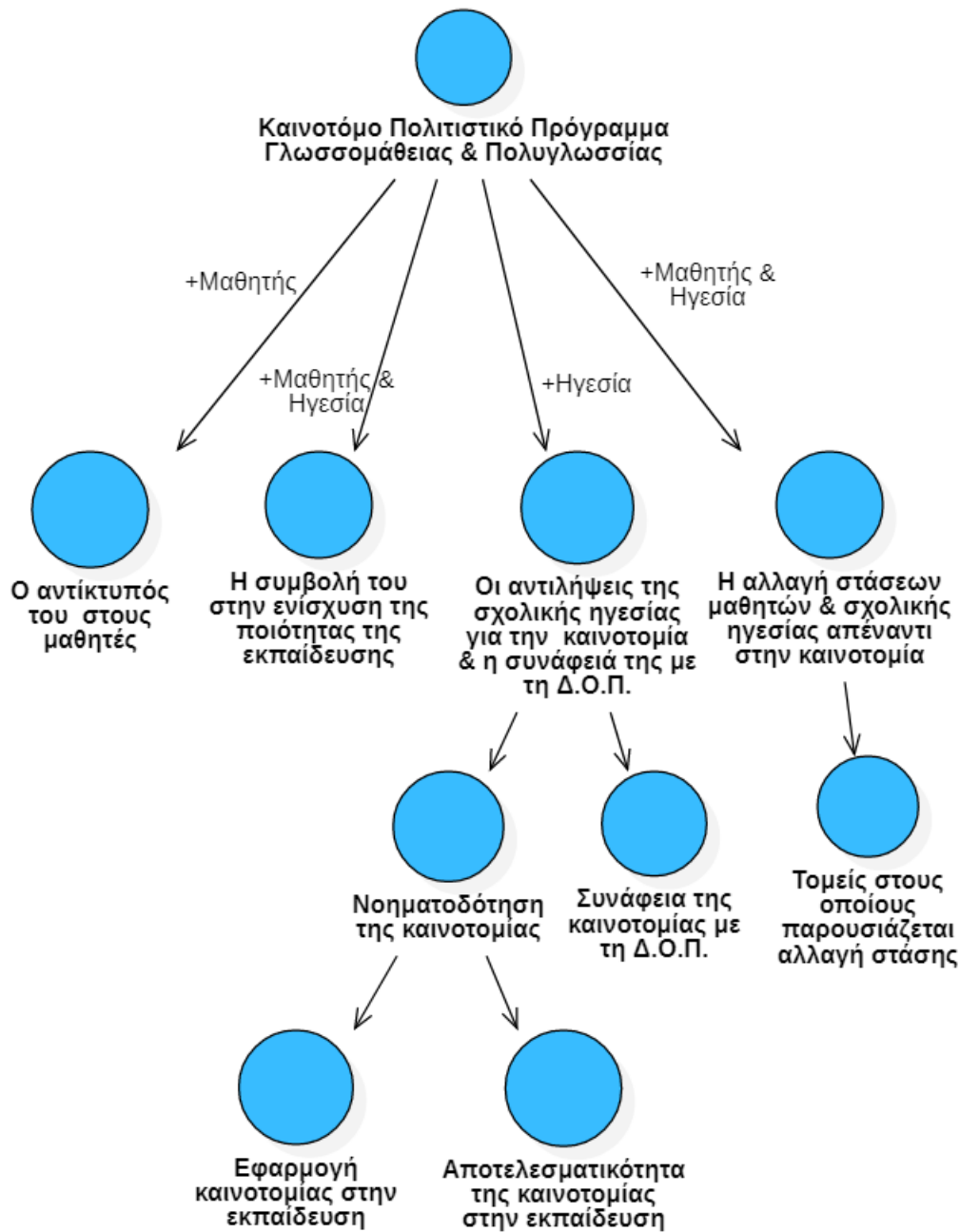
5.1 Εισαγωγή

Το Κεφάλαιο 5 παρουσιάζει τα ευρήματα που προέκυψαν μέσα από την ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων τα οποία παράχθηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής του Κ.Π.Π. Η παραγωγή των δεδομένων έγινε σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό αξιοποιώντας όλα τα ερευνητικά εργαλεία που είχαν προταθεί. Η ανάλυση των δεδομένων στηρίχθηκε στη μέθοδο της θεματικής ανάλυσης ακολουθώντας τα έξι βήματα των Braun και Clarke (2012) (βλ. § 4.5.1).

5.2 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων

Ο σχεδιασμός της έρευνας σε μία ποιοτική προσέγγιση δεν είναι τελεσίδικος, αλλά αποτελεί ένα προσχέδιο το οποίο είναι δυνατόν να τροποποιηθεί σε κάθε μεταγενέστερο στάδιο της έρευνας με γνώμονα πάντα την εξαγωγή όσο το δυνατόν περισσότερων δεδομένων (Ισαρη, & Πουρκός, 2015). Κατά τη διεξαγωγή της συγκεκριμένης ποιοτικής έρευνας η ερευνήτρια, ακολουθώντας τις υποδείξεις των Ίσαρη και Πουρκός (2015) οικοδόμησε τις έννοιες και τις κατηγορίες από τα 'κάτω', μέσω επαγωγικής διαδικασίας φροντίζοντας για την ταξινόμηση των δεδομένων σε πληροφοριακές μονάδες που χαρακτηρίζονται από βαθμιαία κλιμάκωση αφαιρετικότητας. Η ερευνήτρια επιδίωξε να εργαστεί με ευελιξία και χρειάστηκε να επιστρέψει και να επανέλθει ανάμεσα στις κατηγορίες και στα δεδομένα της έρευνάς της έως ότου συνθέσει το επιθυμητό σύνολο θεμάτων και επιμέρους ενοτήτων, καθώς η ποιοτική έρευνα αποτελεί μία δυναμική διαδικασία και χαρακτηρίζεται αναδυόμενη (Ισαρη, & Πουρκός, 2015). Σύμφωνα με τον Θεματικό Χάρτη⁴⁸ (βλ. Σχήμα 3) τα αποτελέσματα της έρευνας περιστρέφονται γύρω από τους 4 θεματικούς άξονες οι οποίοι έρχονται σε αντιστοιχία με τα ισάριθμα ερευνητικά ερωτήματα.

⁴⁸ Για την απεικόνιση των θεματικών χαρτών αξιοποιήθηκε το λογισμικό StarUML..

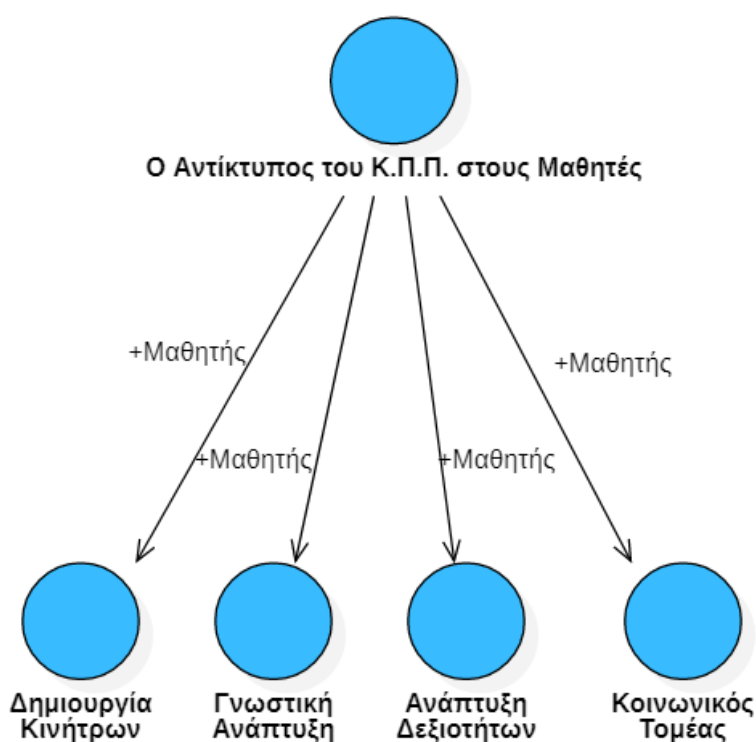

Σχήμα 3: Θεματικός Χάρτης

5.3 Ανάλυση και συζήτηση των αποτελεσμάτων

Στοιχεία της ψυχαναλυτικής θεωρίας και της ανάλυσης λόγου αξιοποιούνται για την αποκωδικοποίηση της ομιλίας, όπως για παράδειγμα οι παύσεις, τα αντιφατικά στοιχεία και οι σιωπές κατά τη διάρκεια της ομιλίας ενός προσώπου αποτελούν δεδομένα που ερμηνεύονται ως ενδείξεις συγκρούσεων, δυσκολίας ή

ακόμα και εσωτερικών εντάσεων (Ισαρη, & Πουρκός, 2015). Τόσο η ανάλυση όσο και η ερμηνεία των αποτελεσμάτων περιέχει την εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τα δεδομένα και τη σύνοψη αυτών των συμπερασμάτων σε σχηματοποιημένες αναπαραστάσεις πινάκων και σχημάτων (Creswell, 2016). Στην ανάλυση που έπεται οι 18 μαθητές που συμμετέχουν στην έρευνα αναφέρονται ως συνεντευξιζόμενοι με το γράμμα Σ και με αύξοντα αριθμό από το 1 έως και το 18⁴⁹. Τα στελέχη της σχολικής ηγεσίας αναπαριστούνται ως υποκείμενα της έρευνας με το γράμμα Υ και αύξοντα αριθμό από 1 έως και 2⁵⁰.

Σχήμα 4: Ο αντίκτυπος του Κ.Π.Π. στους μαθητές. Τα υποθέματα.

⁴⁹ Για παράδειγμα Σ1 για τον πρώτο συνεντευξιζόμενο μαθητή, Σ2 για τον δεύτερο κ.ο.κ.

⁵⁰ Το σύμβολο Υ1 αντιστοιχεί στη Διευθύντρια της σχολικής μονάδας και το σύμβολο Υ2 στην Υποδιευθύντρια της σχολικής μονάδας.

5.3.1 Οι αντιλήψεις των μαθητών απέναντι στο καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα (Ερευνητικό Ερώτημα 1)

Ο πρώτος Θεματικός Άξονας εκθέτει την οπτική των μαθητών απέναντι στο καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ερευνητικά εργαλεία⁵¹ τα αποτελέσματα καταδεικνύουν ότι το Κ.Π.Π. είχε αντίκτυπο σε τέσσερις τομείς: α) στη δημιουργία κινήτρων, β) στη γνωστική ανάπτυξη των μαθητών, γ) στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και δ) στον κοινωνικό τομέα (βλ. Σχήμα 4). Τα αποτελέσματα έχουν προκύψει τόσο από τις συνεντεύξεις, τα ημερολόγια αναστοχασμού, τις εργασίες των μαθητών, όσο και από τα δεδομένα της συμμετοχικής παρατήρησης. Ακολουθεί η περιγραφή των τεσσάρων υποθεμάτων.

1^ο Υποθέμα : Δημιουργία Κινήτρων

Το Κ.Π.Π. κινητοποίησε τους μαθητές (βλ. Σχήματα 5 & 6). Τα κίνητρα που ανέπτυξαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του Κ.Π.Π. διαχωρίζονται σε εξωγενή και ενδογενή (βλ. Σχήμα 5). Στις ερωτήσεις που έθεσε η ερευνήτρια στη διάρκεια της συνέντευξης (βλ. Παράρτημα IX & XVI, Πρωτόκολλο & Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών) οι περισσότεροι μαθητές κατέδειξαν τη χρησιμότητα εκμάθησης μίας ξένης γλώσσας ως εξής:

Σ1: «Είναι πολύ χρήσιμο να μαθαίνει κανείς ξένες γλώσσες γιατί τον βοηθάνε αργότερα να βρει δουλειά, να κάνει ένα ταξίδι, να γνωρίσει νέο κόσμο, να ανταλλάξει ιδέες, να διευρύνει το πνεύμα του».

Σ15: «Μάθαμε ... να δημιουργούμε χρήσιμες εργασίες που θα μας βοηθήσουν για τη ζωή μας ως ενήλικοι... Για παράδειγμα δημιουργήσαμε ... podcasts, short films».

Σ17: «Η μάθηση των νέων γλωσσών μπορεί να σε βοηθήσει πολύ: ...να ακούς τραγούδια, να βλέπεις ταινίες, να πηγαίνεις σε ξενόγλωσσο θέατρο, να ταξιδεύεις στο εξωτερικό».

Σ18: «Το να μάθεις μία ξένη γλώσσα είναι πολύ χρήσιμο, επειδή μπορείς να επικοινωνήσεις με ανθρώπους από άλλες χώρες».

⁵¹ Συνεντεύξεις μαθητών, συμμετοχική παρατήρηση, ημερολόγια μαθητών, δείγματα εργασιών και πολυμεσικό υλικό.

Σ3: «Θα ξεκινήσω να μαθαίνω μία ξένη γλώσσα που είναι λιγότερο γνωστή.. είμαι σίγουρη ότι θα την αξιοποιήσω στο μέλλον.. θα με βοηθήσει στην επαγγελματική αποκατάσταση».

Σ2: «Θα προσπαθήσω να χρησιμοποιώ τις ξένες γλώσσες που μαθαίνω όσο περισσότερο μπορώ, όταν κάνω ταξίδια».

Όπως συνάγεται από τις παραπάνω απαντήσεις των μαθητών και σε συνάφεια με τα ευρήματα από τα υπόλοιπα ερευνητικά εργαλεία, το Κ.Π.Π. ανέδειξε τη χρησιμότητα της εκμάθησης των ξένων γλωσσών, καθώς οι μαθητές εκφράζουν την πρόθεσή τους να μάθουν μία νέα ξένη γλώσσα ή να εξασκήσουν όσες ήδη γνωρίζουν με σκοπό α) τη μελλοντική τους επαγγελματική αποκατάσταση (**Σ1, Σ3**) και β) την κοινωνικοποίησή τους ομιλώντας τη γλώσσα αυτή για να αποκτήσουν νέους φίλους (**Σ1, Σ18**) ή κατά τη διάρκεια ταξιδιών (**Σ1, Σ2, Σ17**). Καταδεικνύεται, δηλαδή, η εξωγενής κινητοποίησή των μαθητών.

Από την άλλη, εξίσου σημαντική ήταν η συνεισφορά του Κ.Π.Π. και στη δημιουργία ενδογενών κινήτρων, όπως διαφαίνεται από τις αντίστοιχες απαντήσεις των μαθητών κατά τη διάρκεια της συνέντευξης. Οι απαντήσεις των μαθητών καταδεικνύουν τη δημιουργία θετικών συναισθημάτων και την κινητοποίηση του ενδιαφέροντος. Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές κατά τη διεξαγωγή του Κ.Π.Π. δηλώνουν ότι άντλησαν ικανοποίηση από τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες, αλλά και από το γεγονός ότι τα τελικά προϊόντα τους είχαν χρησιμότητα λόγω της σύνδεσής τους με τον έξω κόσμο. Επίσης, νιώθουν ευχαρίστηση και εκδηλώνουν τον ενθουσιασμό τους για πολλές από τις δραστηριότητες του προγράμματος και για το γεγονός ότι βίωσαν πρωτόγνωρες εμπειρίες με βιωματικό τρόπο. Εκφράζουν ιδιαίτερο ενθουσιασμό για τη χρήση της τεχνολογίας και για τη μέθοδο B.Y.O.D. κατά την οποία χρησιμοποίησαν τα κινητά τους τηλέφωνα, αλλά και την ανυπομονησία τους για τη συνέχεια της διεξαγωγής του προγράμματος και τη συνέχεια των καινοτόμων δράσεων και την επόμενη σχολική χρονιά. Ακολουθούν ενδεικτικά αποσπάσματα από τις συνεντεύξεις:

Σ5: «Κυρία, σε κανένα άλλο σχολείο δεν κάνουν τόσο ευχάριστες δραστηριότητες. Ό,τι κάναμε αυτήν την χρονιά μας έκανε να αγαπήσουμε τα Αγγλικά, το σχολείο και να δίνουμε προσοχή στο μάθημα».

Σ15: «Μάθαμε μέσα από ευχάριστες δραστηριότητες... Για παράδειγμα, δημιουργήσαμε παιχνίδια στο kahoot».

Σ8: «Η τεχνολογία... μας βοήθησε πάρα πολύ να μάθουμε με τρόπο ευχάριστο και διασκεδαστικό... να δούμε το σχολείο και την εκμάθηση των ξένων γλωσσών ως παιχνίδι».

Σ14: «Μας δώσατε ιδέες να χρησιμοποιήσουμε τα ίδια εργαλεία και σε άλλα μαθήματα, αλλά και για δικό μας προσωπικό όφελος... Εγώ για παράδειγμα, χρησιμοποίησα το Google Docs μαζί με άλλους δύο συμμαθητές μου για να κάνουμε μία εργασία συνεργατική στο μάθημα της ιστορίας».

Σ16: «Η μάθηση των ξένων γλωσσών είναι πολύ ενδιαφέρουσα εμπειρία που με βοήθησε πολύ να καταλάβω τις κουλτούρες και τα έθιμα πολλών χωρών».

Σ2: «Εμένα προσωπικά μου άρεσε πάρα πολύ που ασχοληθήκαμε με δραστηριότητες εκτός σχολικού βιβλίου και που αποκτήσαμε εμπειρίες από πράγματα που δεν είχαμε ξανακάνει ούτε εντός σχολείου, ούτε εκτός. Θα ήθελα να συνεχίσουμε με παρόμοιες δράσεις και του χρόνου».

Σ5: «Με ενθουσίασε πολύ που χρησιμοποιήσαμε τα κινητά μας τηλέφωνα για να σαρώσουμε κώδικες Q.R.».

Σ15: «Η εμπειρία μας ... ήταν μοναδική. Δεν βαρεθήκαμε ούτε μία στιγμή με αποτέλεσμα να προσπαθούμε συνέχεια να συμμετέχουμε ενεργά».

Τα παραπάνω ευρήματα επικυρώνονται και από τα δεδομένα της συμμετοχικής παρατήρησης. Η εκπαιδευτικός – ερευνήτρια κατά τη διάρκεια της ιστοεξερεύνησης (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest) καταγράφει την εκδήλωση ενθουσιασμού απέναντι στις αυθεντικές και καινοτόμες δραστηριότητες του Κ.Π.Π. και αναφέρει το γεγονός ότι οι μαθητές εκφράζουν την ανυπομονησία τους για τη συνέχεια των βιωματικών δράσεων και την επιθυμία τους να συμμετέχουν και την επόμενη σχολική χρονιά σε παρόμοιες καινοτόμες δράσεις. Από τις αναστοχαστικές σημειώσεις στο πεδίο της έρευνας επιβεβαιώνεται η ενδογενής κινητοποίηση των μαθητών και ο μεγάλος βαθμός συμμετοχικότητας αυτών. Συγκεκριμένα «η εκπαιδευτικός παρατήρησε έκπληκτη ότι ακόμη και οι αδύναμοι μαθησιακά μαθητές παρέμειναν εξαιρετικά κινητοποιημένοι» (βλ. Παράρτημα XIII, Απόσπασμα Αποτελεσμάτων Συμμετοχικής Παρατήρησης).

2^ο Υποθέμα: Γνωστική Ανάπτυξη

Αναφορικά με το υποθέμα της γνωστικής ανάπτυξης (βλ. Σχήματα 5 & 6) το εν λόγω Κ.Π.Π. συνέβαλε α) στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων που είχαν τεθεί (**Σ6, Σ9**) και β) στη μαθησιακή εξέλιξη της ομάδας στόχου (**Σ15, Σ11, Σ7**). Οι μαθητές αναγνωρίζουν τη συμβολή της συνεργασίας προκειμένου να φέρουν εις πέρας τις δραστηριότητες επιτυχώς και να παραδώσουν τα τελικά προϊόντα. Παράλληλα, θεωρούν ότι η τεχνολογία τους βοήθησε σημαντικά να διευρύνουν τις γνώσεις τους στον τομέα των Ξένων Γλωσσών. Συνολικά, θεωρούν ότι μέσα από το Κ.Π.Π. εξελίχθηκαν μαθησιακά και αποκόμισαν πολύτιμα εφόδια, καθώς έμαθαν να σκέφτονται και να βρίσκουν νέους τρόπους για να κατακτούν τη γνώση.

Σ6: «Είναι σημαντικό γιατί συνεργαστήκαμε... Ο καθένας μπόρεσε να βοηθήσει την ομάδα του με τον τρόπο που μπορεί, σε ό,τι είναι ο ίδιος καλύτερος. Μέσα από τη συνεργασία με όλα τα μέλη της ομάδας μας ολοκληρώσαμε τις εργασίες μας πιο γρήγορα».

Σ9: «Μάθαμε να τα βγάζουμε πέρα και να μην τα παρατάμε».

Σ15: «Με την τεχνολογία ήρθαμε σε επαφή με ένα πλήθος ξένων γλωσσών που δεν είχαμε συναντήσει πιο παλιά, όπως για παράδειγμα στη δραστηριότητα που ακούγαμε άγνωστη ξένη γλώσσα και έπρεπε να την αναγνωρίσουμε μέσα από μία λίστα. Η τεχνολογία μας βοήθησε να μάθουμε περισσότερα για ξένες γλώσσες που μας ήταν άγνωστες πιο παλιά».

Σ11: «Με τις καινοτόμες δράσεις του προγράμματος μάθαμε να σκεφτόμαστε, μάθαμε να ανακαλύπτουμε, να δημιουργούμε πράγματα που έχουν αξία για εμάς τους ίδιους αλλά και για την κοινωνία».

Σ7: «Έμαθα να μαζεύω νέες εμπειρίες και πώς να μαθαίνω μία ξένη γλώσσα».

3^ο Υποθέμα: Ανάπτυξη Δεξιοτήτων

Σχετικά με την ανάπτυξη δεξιοτήτων όπως συνάγεται από τις απαντήσεις των μαθητών στη συνέντευξη (βλ. Σχήματα 5 & 6), οι μαθητές ανέπτυξαν α) τις λεγόμενες ήπιες δεξιότητες ή δεξιότητες ζωής, β) τα 4C της μάθησης και γ) ψηφιακές δεξιότητες (βλ. Σχήμα 5). Όπως προέκυψε από την έρευνα, οι ήπιες δεξιότητες οι οποίες αναπτύχθηκαν είναι οι ακόλουθες: α) δεξιότητες επίλυσης προβλήματος (**Σ4**),

β) μεταγνωστικές δεξιότητες, (Σ1, Σ14, Σ15) γ) ομαδικότητα (Σ5) και δ) διαχείριση χρόνου (Σ5).

Οι μαθητές μετά την εφαρμογή του Κ.Π.Π. απέκτησαν δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, καθώς αναγνωρίζουν ότι έμαθαν να αντιμετωπίζουν μόνοι τους τα προβλήματα που εμφανίστηκαν κατά την πορεία των δραστηριοτήτων μέσα από τη συνεργασία και την επίμονη προσπάθεια.

Σ4: «Ήταν λίγο δύσκολο να ακολουθήσω τον ρυθμό σε κάποιες από τις δραστηριότητες της ιστοεξερεύνησης. Ωστόσο, με τη βοήθεια της ομάδας μου ξεπέρασα όλες τις δυσκολίες. Είναι τελικά σημαντική η συνεργασία».

Αρκετοί μαθητές ανέπτυξαν μεταγνωστικές δεξιότητες, καθώς επισημαίνουν ότι μέσω της τεχνολογίας έγιναν πιο αυτόνομοι, ικανοί δηλαδή να επιτύχουν τους μαθησιακούς στόχους με τον εκπαιδευτικό να έχει υποστηρικτικό ρόλο.

Σ1: «Μας δώσατε ιδέες πώς μπορούμε να μάθουμε νέες γλώσσες».

Σ15: «... με όλα αυτά που κάναμε φέτος έχουν βοηθηθεί και τα παιδιά που δεν μπορούν να κάνουν πολλά μαθήματα έξω να αποκτήσουν εμπειρίες και να μάθουν ότι μπορούν και μόνοι τους να διαβάσουν και να προετοιμαστούν για ένα πτυχίο».

Σ14: «Μας δώσατε ιδέες να χρησιμοποιήσουμε τα ίδια εργαλεία και σε άλλα μαθήματα, αλλά και για δικό μας προσωπικό όφελος... Εγώ για παράδειγμα, χρησιμοποίησα το Google Docs μαζί με άλλους δύο συμμαθητές μου για να κάνουμε μία εργασία συνεργατική στο μάθημα της ιστορίας».

Επίσης, η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών αναφέρει τη δυναμική της ομάδας ως παράγοντα που συνέβαλε στην ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων και στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων.

Σ5: «Μας διευκόλυνε που εργαζόμασταν σε ομάδες και είχαμε ό,τι χρειάζεται μέσα στο περιβάλλον της ιστοεξερεύνησης... χωρίς να είμαστε αναγκασμένοι να σας κάνουμε συνεχώς ερωτήσεις».

Τέλος, οι μαθητές μέσα από το Κ.Π.Π. έμαθαν να διαχειρίζονται τον χρόνο τους ατομικά, αλλά και σε επίπεδο τάξης, καθώς οι ομάδες που ολοκλήρωναν τις δραστηριότητες πρώτες βοηθούσαν και τις υπόλοιπες ομάδες.

Σ5: «...η ομάδα που τελείωνε πρώτη, ρωτούσε αν κάποιος αντιμετώπιζε κάποιο πρόβλημα και βοηθούσε και τις υπόλοιπες ομάδες αν είχαν κάπου κολλήσει».

Η ανάπτυξη των ήπιων δεξιοτήτων επικυρώνεται και από τις αναστοχαστικές σημειώσεις της εκπαιδευτικού κατά τη διάρκεια της συμμετοχικής παρατήρησης. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της 4^{ης} δράσης, η ερευνήτρια επισημαίνει ότι ο ρόλος του εκπαιδευτικού κατέστη διευκολυντικός, καθώς οι μαθητές ανέπτυξαν μόνοι τους ικανότητα να αντιμετωπίζουν μεταξύ τους αποτελεσματικά τις δυσκολίες που προέκυπταν: «Τα τυχόν τεχνολογικά προβλήματα που ανέκυψαν (για παράδειγμα δυσκολία εγγραφής στο Prezi) αντιμετωπίστηκαν από τους ίδιους τους μαθητές, χωρίς να χρειαστεί να συνδράμει η εκπαιδευτικός, παρά ελάχιστα» (βλ. Παράρτημα XIII, Απόσπασμα Αποτελεσμάτων Συμμετοχικής Παρατήρησης).

Ταυτόχρονα, από τις απαντήσεις των μαθητών συνάγεται ότι αυτοί εξάσκησαν τα 4C της μάθησης: α) την επικοινωνία (Communication) (**Σ7, Σ9, Σ15**), β) τη συνεργασία (Collaboration) (**Σ7, Σ9, Σ15**), γ) τη δημιουργικότητα (Creativity) (**Σ6, Σ11**) και δ) την κριτική σκέψη (Critical thinking) (**Σ2**).

Η πλειοψηφία των δραστηριοτήτων ήταν συνεργατικές. Απαιτούσαν τη συνεργασία και την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των μελών των ομάδων προκειμένου οι μαθητές να ολοκληρώσουν τις δραστηριότητες επιτυχώς:

Σ9: «Εμένα προσωπικά, αν και δεν μου αρέσει να συνεργάζομαι στο σχολείο με άλλους γιατί είμαστε όλοι τόσο διαφορετικοί μεταξύ μας, διαπίστωσα μέσα από τις δράσεις αυτές φέτος ότι η συνεργασία με τους συμμαθητές είναι πολύτιμη... Μαθαίνουμε να συνυπάρχουμε, να ακούμε τη γνώμη του άλλου και να αποφασίζουμε από κοινού».

Σ15: «Μάθαμε να επικοινωνούμε και να συνεργαζόμαστε».

Σ7: «Το να κάνουμε τέτοιες δραστηριότητες στην ξένη γλώσσα βοηθά πολύ να την μάθουμε καλύτερα, ειδικά όταν είμαστε μέρος μίας ομάδας».

Επίσης, οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να αναδείξουν τη δημιουργικότητά τους και να καλλιεργήσουν τη φαντασία τους και την προσωπική τους έκφραση, προκειμένου να ολοκληρώσουν την παραγωγή των τελικών προϊόντων (βλ. § 4.5.4 & Παράρτημα V, Δημιουργία Πολύγλωσσου Βιβλίου Συνταγών, Παράρτημα VII, Δείγματα Εργασιών – Δράση Ιστοεξερεύνησης, Αναφορές (Reports), podcast,

ντοκιμαντέρ, short films, Παράρτημα VIII, Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π., Εικόνες 1 & 2, Προκαταρκτική Δράση: Εορτασμός Ευρωπαϊκής Ημέρας Πρωινού).

Σ6: «Μου άρεσε ιδιαίτερα που δημιουργήσαμε παιχνίδια στο Kahoot, αναφορές, podcast και ντοκιμαντέρ».

Σ11: «...και ενίσχυσα τη δημιουργικότητά μου καθώς έμαθα να χειρίζομαι ηλεκτρονικά εργαλεία που δεν ήξερα πιο πριν».

Η εμπλοκή των μαθητών σε αυθεντικές δραστηριότητες που καλλιέργησαν τη δημιουργικότητά τους, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, συνέβαλε και στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης, καθώς οι μαθητές ανέπτυξαν δεξιότητες ανώτερης σκέψης (higher order thinking). Για παράδειγμα, οι μαθητές καλλιέργησαν δεξιότητες εναλλακτικής αξιολόγησης ασκούμενοι στην αυτοαξιολόγηση και στην ετεροαξιολόγηση όταν κλήθηκαν να αποτιμήσουν τα τελικά προϊόντα της δική τους ομάδας, αλλά και των άλλων ομάδων και όταν κλήθηκαν να ανατροφοδοτήσουν την ποιότητα της συνεργασίας σε επίπεδο ομάδας και τάξης:

Σ2: «[αποκτήσαμε] νέες δεξιότητες, όπως για παράδειγμα να αξιολογούμε τον εαυτό μας, την ομάδα μας ως προς τη συνεργασία και τις εργασίες των άλλων ομάδων».

Τα παραπάνω ευρήματα επικυρώνονται και από τα δεδομένα των συνεντεύξεων της σχολικής ηγεσίας (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας). Η διευθύντρια της σχολικής μονάδας επισημαίνει σχετικά:

Υ1: «Το καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα συνέβαλε στην ενίσχυση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου καθώς βοήθησε τους μαθητές να συνδέσουν τη μάθηση, την κατάκτηση των γνώσεων με ευχάριστες δραστηριότητες, βοήθησε να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη, τον δημιουργικό αναστοχασμό».

Τέλος, όπως συνάγεται από τα δεδομένα των συνεντεύξεων, το Κ.Π.Π. έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να εξασκήσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες (**Σ11, Σ13**) αναπτύσσοντας α) τον πληροφοριακό γραμματισμό και β) τον τεχνολογικό γραμματισμό.

Η εφαρμογή του Κ.Π.Π. έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να γνωρίσουν και να χρησιμοποιήσουν πλήθος εργαλείων Web 2.0⁵² με σκοπό να ολοκληρώσουν αυθεντικές δραστηριότητές στην ιστοεξερεύνηση *Communicating in the Garden of Babel* (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest) ακολουθώντας τα 4 επίπεδα του παιδαγωγικού μοντέλου S.A.M.R. (βλ. §3.5).

Σ13: «Θα αρχίσω μαθήματα μόνος μου μέσα από τον υπολογιστή. Έτσι, δεν θα έχω τόσο πολύ άγχος γιατί θα μελετώ όποτε έχω διαθέσιμο χρόνο και δεν θα ανησυχώ για τα λάθη μου, γιατί θα μπορώ να επαναλάβω όσες φορές θέλω τις δραστηριότητες μέχρι να τα καταφέρω [...]. Επίσης, θα μπορώ να έχω βοήθεια μέσα από τον υπολογιστή, χρησιμοποιώντας για παράδειγμα online λεξικά».

Σ11: «...ενίσχυσα τη δημιουργικότητά μου, καθώς έμαθα να χειρίζομαι ηλεκτρονικά εργαλεία που δεν ήξερα πιο πριν».

4^ο Υποθέμα: Κοινωνικός Τομέας

Τέλος, αξιοσημείωτη είναι η επίδραση του Κ.Π.Π. στην κοινωνική ζωή των μαθητών (βλ. Σχήματα 5 & 6). Οι μαθητές μέσα από το πρόγραμμα αυτό επισημαίνουν ότι δημιούργησαν στενούς δεσμούς με τους συμμαθητές τους (**Σ9**). Αρκετοί από αυτούς κλήθηκαν να συνεργαστούν με άτομα που δεν είχαν ξανασυνεργαστεί στο παρελθόν, γεγονός που τους βοήθησε να αναπτύξουν σχέσεις μεταξύ τους. Η συλλογική προσπάθεια για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού ενίσχυσε το αίσθημα του ανήκειν σε μία ομάδα:

Σ9: «Μάθαμε να συνυπάρχουμε, να ακούμε τη γνώμη του άλλου και να αποφασίζουμε από κοινού [...] και να αποκτάμε καινούριους φίλους».

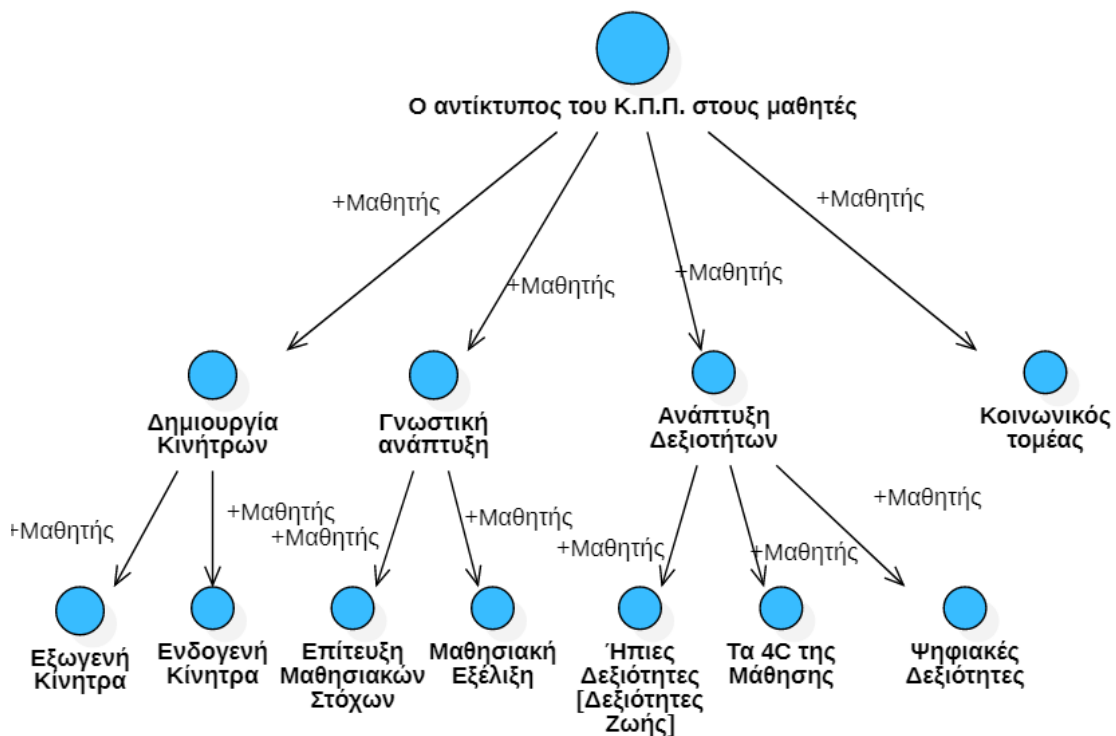
Η εκπαιδευτικός – ερευνήτρια παρατηρεί και καταγράφει σχετικά στο πλαίσιο της συμμετοχικής παρατήρησης (βλ. Παράρτημα XVII, Κωδικοποίηση Συμμετοχικής Παρατήρησης): «Αρχικά, μία μαθήτρια εξέφρασε την επιθυμία της να αλλάξει ομάδα προκειμένου να είναι με την παρέα της. Ωστόσο, στη συνέχεια συνεργάστηκε αποτελεσματικά αναλαμβάνοντας ενεργητικό ρόλο και πρωτοβουλίες και

⁵² Web 2.0 Εργαλείο Prezi για τη δημιουργία αναφορών, Web 2.0 Εργαλείο Kahoot για τη δημιουργία εκπαιδευτικών παιχνιδιών, Web 2.0 Εργαλείο Restream για τη δημιουργία Podcast, Web 2.0 Εργαλείο Movie Maker για τη δημιουργία Ντοκιμαντέρ και σύντομων ταινιών.

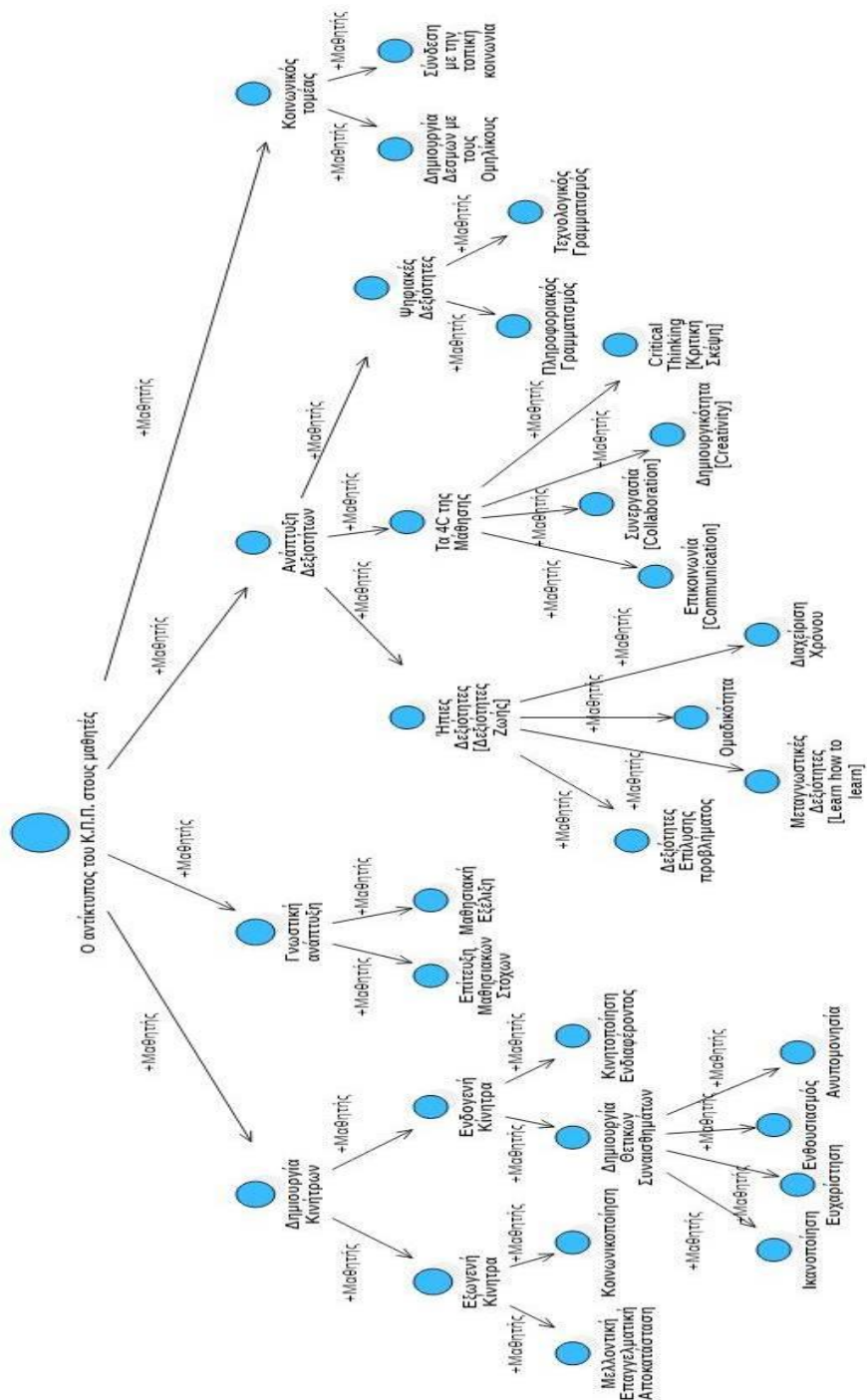
δημιούργησε στενούς δεσμούς με τα άτομα με τα οποία δεν είχε εκ των προτέρων ιδιαίτερες φιλικές σχέσεις».

Επίσης, μέσα από το Κ.Π.Π. ενισχύθηκε η εξωστρέφεια των μαθητών (Σ1). Οι μαθητές δημιούργησαν αυθεντικές εργασίες που τους προετοίμασαν για την ενήλικη ζωή. Επίσης, διαμοιράστηκαν τα τελικά προϊόντα των δράσεων με την ευρύτερη τοπική κοινωνία δημιουργώντας ευρύτερες κοινωνικές διασυνδέσεις. Χαρακτηριστικά αναφέρει κάποιος από τους μαθητές:

Σ1: «Ήταν χρήσιμο που μοιραστήκαμε τις εργασίες μας ηλεκτρονικά, καθώς τώρα μπορούν να τις δουν περισσότεροι μαθητές».

Σχήμα 5: Ο αντίκτυπος του Κ.Π.Π. στους μαθητές. Τα υποθέματα των υποθεμάτων.

Σχήμα 6: Οι αντιλήψεις των μαθητών για το Κ.Π.Π.

5.3.2 Η συμβολή του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος στην ενίσχυση της ποιότητας στην εκπαίδευση (Ερευνητικό Ερώτημα 2)

Από την επεξεργασία των δεδομένων της έρευνας αναδείχθηκαν οι τομείς στους οποίους παρατηρείται ενίσχυση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης μετά την εφαρμογή του Κ.Π.Π. Για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων αξιοποιούνται όλα τα ερευνητικά εργαλεία (βλ. § 4.4). Αρχικά παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την οπτική των μαθητών (βλ. Σχήμα 7) και έπειτα από την οπτική της σχολικής ηγεσίας (βλ. Σχήμα 8). Στο τέλος, εξετάζεται αν και σε ποιο βαθμό παρατηρείται ταύτιση μεταξύ των δύο οπτικών.

5.3.2.1 Η οπτική των μαθητών για τη συμβολή του Κ.Π.Π. στην ποιότητα της εκπαίδευσης

1^ο Υποθέμα: Στήριξη Γλωσσομάθειας ενδοσχολικά

Στην πρώτη ερώτηση⁵³ που έθεσε στους μαθητές η ερευνήτρια κατά τη διάρκεια των ημιδομημένων συνεντεύξεων οι συνεντευζιαζόμενοι εξέφρασαν τις απόψεις τους συλλογίζόμενοι τις εμπειρίες που αποκόμισαν και τα συναισθήματα που βίωσαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος (βλ. Παράρτημα XVI, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών, Ερώτηση 1). Η πλειοψηφία απάντησε θετικά και υποστήριξε ότι το ερευνητικό πρόγραμμα βοήθησε τους μαθητές να αποκομίσουν γνώσεις και εμπειρίες, αλλά και να διάκινται θετικά απέναντι στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών στο σχολείο (Σ5) (βλ. Σχήμα 7).

Σ5: «Ό,τι κάναμε αυτήν την χρονιά μας έκανε να αγαπήσουμε τα Αγγλικά, το σχολείο και να δίνουμε μεγαλύτερη προσοχή στο μάθημα [της ξένης γλώσσας]».

Σ15: «...με όλα αυτά που κάναμε φέτος έχουν βοηθηθεί και τα παιδιά που δεν μπορούν να κάνουν πολλά μαθήματα έξω να αποκτήσουν εμπειρίες, γνώσεις και να μάθουν ότι μπορούν και μόνοι τους να διαβάσουν περισσότερο και να προετοιμαστούν για ένα πτυχίο».

⁵³ «Λαμβάνοντας υπόψη σου τις εμπειρίες, τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκόμισες κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του Κ.Π.Π. κρίνεις ότι το σχολείο μπορεί να συμβάλλει στην εκμάθηση Ξένων Γλωσσών; Αιτιολόγησε την απάντησή σου».

Το Κ.Π.Π. έδωσε την ευκαιρία σε κάποιους μαθητές να αναθεωρήσουν τη γνώμη τους για τη διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας στο σχολείο και να αποβάλουν στερεότυπες αντιλήψεις σχετικά με τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών ενδοσχολικά:

Σ2: «Εγώ, κυρία, για χρόνια στο δημοτικό δεν αγαπούσα τα Αγγλικά, και δεν πίστευα ότι στο σχολείο μπορώ να μάθω κάτι καινούριο. Τώρα όμως έχω αλλάξει γνώμη».

Απαλλαγμένοι από στερεότυπες αντιλήψεις οι μαθητές είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τη συμβολή του σχολείου στην εκμάθηση της Ξένης Γλώσσας. Τονίζουν μάλιστα το γεγονός ότι το Κ.Π.Π. τους έδωσε την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με ξένες γλώσσες που δεν ομιλούνται ευρέως. Κάποιοι μαθητές επισημαίνουν μάλιστα ότι η μάθηση της Ξένης Γλώσσας συνδέεται με τη μελέτη πολιτισμικών στοιχείων⁵⁴ άλλων χωρών.

Σ15: .. το σχολείο μας έδωσε την ευκαιρία να μάθουμε περισσότερα και για τη Αγγλική Γλώσσα αλλά και για άλλες λιγότερο γνωστές, για τον πολιτισμό και τις χώρες όπου ομιλούνται αυτές οι γλώσσες.

Σ16: Η μάθηση των ξένων γλωσσών είναι πολύ ενδιαφέρουσα εμπειρία που με βοήθησε πολύ να καταλάβω τις κουλτούρες και τα έθιμα πολλών χωρών.

Η στήριξη της γλωσσομάθειας ενδοσχολικά προκύπτει και από τις απαντήσεις που έδωσαν οι συνεντευξιαζόμενοι στην Ερώτηση 11⁵⁵ της συνέντευξης (βλ. Παράρτημα XVI, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών) σχετικά με τα μελλοντικά τους σχέδια για την εκμάθηση των Ξένων Γλωσσών. Κάποιοι μαθητές δηλώνουν την πρόθεσή τους να ξεκινήσουν να μαθαίνουν μία Ξ.Γ. πέρα από αυτές που διδάσκονται ενδοσχολικά:

Σ3: «Θα ξεκινήσω να μαθαίνω μία ξένη γλώσσα που είναι λιγότερο γνωστή.. είμαι σίγουρη ότι θα την αξιοποιήσω στο μέλλον».

Σ2: «Μου γεννήθηκε η επιθυμία να ξεκινήσω μια ακόμη ξένη γλώσσα, μαθαίνω ήδη δύο εκτός σχολείου, Αγγλικά και Ισπανικά».

⁵⁴ Μελέτη κουλτούρας, ηθογραφίας και ιστορίας.

⁵⁵ «Ποια είναι τα μελλοντικά σου σχέδια για την εκμάθηση Ξ.Γ.;».

Η αξιοποίηση της τεχνολογίας κατά τη διάρκεια του Κ.Π.Π. συνέβαλε στην αυτονομία των μαθητών και οδηγεί κάποιους μαθητές να αναλάβουν την πρωτοβουλία να ξεκινήσουν μόνοι τους ηλεκτρονικά μαθήματα Ξ.Γ:

Σ13: «Θα αρχίσω μαθήματα μόνος μου μέσα από τον υπολογιστή».

2^ο Υποθέμα: Προετοιμασία μαθητών για την ενήλικη ζωή

Μετά την εφαρμογή του Κ.Π.Π. οι συνεντευξιαζόμενοι μαθητές αναγνωρίζουν ότι έχουν συμμετάσχει σε αυθεντικές δραστηριότητες, δραστηριότητες δηλαδή που έχουν συνάφεια με τη σύγχρονη πραγματικότητα και εκφράζουν την πεποίθηση ότι έχουν προετοιμαστεί για την ένταξή τους στην κοινωνία ως ενήλικες (βλ. Σχήμα 7). Είναι χαρακτηριστικό ότι οι περισσότεροι από αυτούς χρησιμοποιούν με μεγάλη συχνότητα λέξεις όπως «χρήσιμος» και «χρησιμότητα» για να αποτιμήσουν τις δράσεις στις οποίες συμμετείχαν. Η χρήση αυτών των λέξεων υποδηλώνει τη σύνδεση με τον έξω κόσμο:

Σ15: «Μάθαμε ... να δημιουργούμε *χρήσιμες* εργασίες που θα μας βοηθήσουν για τη ζωή μας ως ενήλικι... Για παράδειγμα δημιουργήσαμε ... podcasts, short films».

Σ3: «Μάθαμε πώς να χρησιμοποιούμε τα Αγγλικά για κάτι που είναι *χρήσιμο*».

Κάποιοι μαθητές αναγνωρίζουν τη χρησιμότητα των Ξ.Γ. στην παγκοσμιοποιημένη κοινωνία και τη σημαντικότητα του να ομιλεί κάποιος ξένες γλώσσες ως ενήλικας:

Σ18: «Το να μάθεις μία ξένη γλώσσα είναι πολύ χρήσιμο, επειδή μπορείς να επικοινωνήσεις με ανθρώπους από άλλες χώρες».

3^ο Υποθέμα: Καλλιέργεια εμπιστοσύνης στη δημόσια εκπαίδευση

Ταυτόχρονα, οι μαθητές μετά την εφαρμογή του Κ.Π.Π. ανέπτυξαν αισθήματα εμπιστοσύνης απέναντι στη δημόσια εκπαίδευση (βλ. Σχήμα 7). Όπως διαφαίνεται από την επεξεργασία των δεδομένων των συνεντεύξεων, το Κ.Π.Π.

έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να αποκομίσουν γνώσεις και εμπειρίες συμμετέχοντας σε αυθεντικές βιωματικές δράσεις. Χρησιμοποίησαν πλήθος εργαλείων Web 2.0 και επίλυσαν προβλήματα που προέκυψαν προκειμένου να ολοκληρώσουν τις δραστηριότητες, τα τελικά προϊόντα των οποίων είχαν χρησιμότητα στον έξω κόσμο, όπως για παράδειγμα δημιουργία podcast, ταινιών μικρού μήκους και ντοκιμαντέρ. Με τον τρόπο αυτό άρχισαν να κτίζουν την εμπιστοσύνη τους στο σχολείο:

Σ4: «Ναι στο σχολείο μπορούμε να μάθουμε Αγγλικά και πολλά περισσότερα πράγματα από το φροντιστήριο».

Σ15: «Κάναμε δραστηριότητες που δεν είχαμε ξανακάνει ούτε στο σχολείο, ούτε αλλού».

Σ18: «Κατάλαβα ότι η προσπάθεια που κάνουμε και μόνοι μας μαζί με το σχολείο μας βοηθάει και είναι σημαντικό για μένα γιατί δεν κάνω μαθήματα εκτός σχολείου».

4^ο Υποθέμα: Σύνδεση με την τοπική κοινωνία

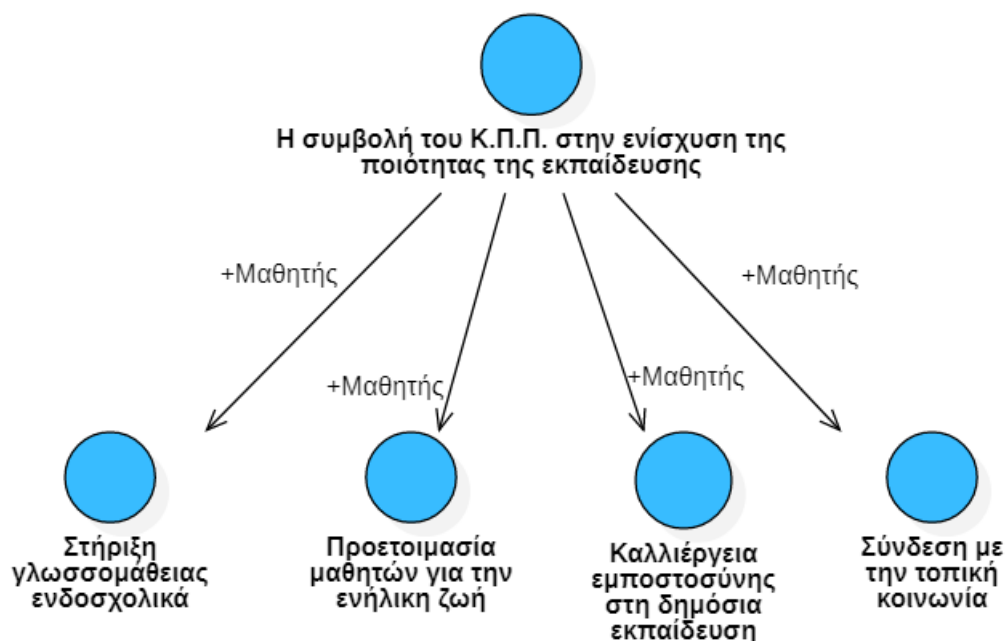
Τέλος, η συμβολή του Κ.Π.Π. στην ποιότητα της εκπαίδευσης τεκμηριώνεται μέσα από την εξωστρέφεια της σχολικής μονάδας, όπως την αντιλαμβάνονται οι μαθητές (βλ. Σχήμα 7). Στην Ερώτηση 6 που σχετίζεται με την αποτελεσματικότητα της μάθησης (βλ. Παράρτημα XVI, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών), κάποιος μαθητής αναφέρει την αξία του διαμοιρασμού των τελικών προϊόντων ώστε να έχουν σε αυτά πρόσβαση περισσότεροι μαθητές:

Σ1: «Ήταν χρήσιμο που μοιραστήκαμε τις εργασίες μας ηλεκτρονικά, καθώς τώρα μπορούν να τις δουν περισσότεροι μαθητές».

Κάποιος άλλος μαθητής αναφέρεται έμμεσα στη σύνδεση με την τοπική κοινωνία καθώς αναγνωρίζει τη χρησιμότητα των τελικών προϊόντων του Κ.Π.Π. στην ευρύτερη κοινωνία

Σ11: «Μάθαμε να δημιουργούμε πράγματα που έχουν αξία για εμάς τους ίδιους αλλά και για την κοινωνία».

Από την επεξεργασία των υποθεμάτων προκύπτει το ακόλουθο Σχήμα 7 που απεικονίζει τη συμβολή του Κ.Π.Π. στην ενίσχυση της ποιότητας της εκπαίδευσης από την οπτική των μαθητών:

Σχήμα 7: Η συμβολή του Κ.Π.Π στην ποιότητα της εκπαίδευσης. Οπτική μαθητών.

5.3.2.2 Η οπτική της σχολικής ηγεσίας για τη συμβολή του Κ.Π.Π. στην ποιότητα της εκπαίδευσης

Οι απαντήσεις της σχολικής ηγεσίας στα ερωτήματα της συνέντευξης (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας), αναδεικνύουν τη συμβολή του Κ.Π.Π. στην ποιότητα του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου από την οπτική της σχολικής ηγεσίας (βλ. Σχήμα 8).

1^ο Υποθέμα: Στήριξη γλωσσομάθειας ενδοσχολικά

Από τις απαντήσεις των συνεντευξιαζόμενων (Y1 & Y2) συνάγεται ότι το Κ.Π.Π. συνέβαλε στη στήριξη της γλωσσομάθειας (βλ. Σχήμα 8). Η διευθύντρια (Y1) κρίνει πολύτιμη την εμπειρία των μαθητών να συμμετάσχουν στις δράσεις του Κ.Π.Π. και επισημαίνει την κινητοποίηση όλων των μαθητών και την καθολική

συμμετοχή στο πρόγραμμα. Εστιάζει στην ενεργητική στάση των πιο αδύναμων μαθητών αναφορικά με τις Ξ.Γ. και παρατηρεί ότι τόσο η συμμετοχή όσο και η προσπάθεια στις δράσεις της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας είναι καθολική. Στη συνέχεια, επισημαίνει την τριβή των μαθητών με ένα μεγάλο εύρος Ξ.Γ. κατά τη διάρκεια του Κ.Π.Π., τονίζει το όφελος από την επαφή με Ξ.Γ. που δεν διδάσκονται εντός του σχολείου και κρίνει πιθανό να αυξηθεί η ζήτηση για την εκμάθηση περισσότερων Ξ.Γ. από τους μαθητές που συμμετείχαν στο Κ.Π.Π.

Υ1: «Ήταν εξαιρετικά πολύτιμη εμπειρία [...] ο αντίκτυπος στους μαθητές ήταν πολύ μεγάλος καθώς είχε προηγηθεί η περίοδος του κορονοϊού [...] ήταν πολύ σημαντικό, καθώς το πρόγραμμα αυτό ήταν βιωματικό [...] με αποτέλεσμα οι μαθητές να εκδηλώσουν έναν έντονο ενθουσιασμό, άκρατο ενθουσιασμό, συμμετείχαν καθολικά. Όλοι οι μαθητές κινητοποιήθηκαν ιδιαίτερα να συμμετάσχουν. Ακόμη και οι μαθητές πιστεύω που ήταν διστακτικοί, καθώς παρουσίαζαν αδυναμίες στις ξένες γλώσσες είχαν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με περισσότερες από τις γλώσσες που μαθαίνουν στο σχολείο με τον τρόπο αυτό (...) απέκτησαν γνώσεις σε ξένες γλώσσες οι οποίες δεν ομιλούνται τόσο συχνά. Πιστεύω ότι μελλοντικά θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον να μάθουνε ακόμα μία ξένη γλώσσα».

Παρόμοια άποψη έχει και η υποδιευθύντρια της σχολικής μονάδας, η οποία αποτιμά ιδιαίτερα σημαντική τη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία στην περίοδο μετά την πανδημία. Συγχρόνως, τονίζει την προσφορά γνώσεων και εμπειριών στον τομέα της γλωσσομάθειας:

Υ2: «Το ότι το καινοτόμο αυτό πρόγραμμα εστίασε φέτος στη γλωσσομάθεια και την προώθηση της πολυγλωσσίας είναι ιδιαίτερα σημαντικό καθώς τα τελευταία χρόνια οι μαθητές δεν είχαν την ευκαιρία ούτε να ταξιδέψουν για να εξασκήσουν την ξένη γλώσσα, ούτε να συμμετάσχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης. Επομένως, θεωρώ ότι το παρόν πρόγραμμα ικανοποίησε σε πολύ μεγάλο βαθμό τις ανάγκες των μαθητών αναφορικά με τις γλώσσες προσφέροντας γνώσεις και εμπειρίες».

2^ο Υποθέμα: Προετοιμασία μαθητών για την ενήλικη ζωή

Πέρα από την ενίσχυση της Γλωσσομάθειας το Κ.Π.Π. προετοίμασε τους μαθητές για την ενήλικη ζωή (βλ. Σχήμα 8), όπως συνάγεται από τις απαντήσεις της

σχολικής ηγεσίας στη 2^η Ερώτηση⁵⁶ της συνέντευξης αναφορικά με τη συνεισφορά του Κ.Π.Π. στη βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου. Τόσο η διευθύντρια (Y1), όσο και η υποδιευθύντρια (Y2) αναγνωρίζουν ότι η εμπλοκή των μαθητών σε αυθεντικές δραστηριότητες συνέβαλαν στη γνωστική και ψυχοσυναισθηματική ωρίμανση των εμπλεκομένων και στην καλλιέργεια ήπιων δεξιοτήτων.

Y1: «Το καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα συνέβαλε στην ενίσχυση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου, καθώς βοήθησε στη σύσφιξη των σχέσεων ανάμεσα στους μαθητές, βοήθησε τους μαθητές να συνδέσουν τη μάθηση, την κατάκτηση των γνώσεων με ευχάριστες δραστηριότητες, βοήθησε να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη, τον δημιουργικό αναστοχασμό. Άρα τους βοήθησε τόσο γνωστικά, όσο και κοινωνικά να αποκτήσουν, δηλαδή, να καλλιεργήσουν τις λεγόμενες ήπιες δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν μετέπειτα να ενταχθούν ως ολοκληρωμένοι ενήλικες στην κοινωνία».

Y2: «Οι μαθητές αποκόμισαν πολύτιμες εμπειρίες ζωής. Έμαθαν να συνεργάζονται, να μαθαίνουν μέσα από την τεχνολογία καλλιεργώντας ψηφιακές δεξιότητες, ...δεξιότητες κοινωνικές τις λεγόμενες δεξιότητες ζωής ώστε να προετοιμαστούν για την ενήλικη ζωή. Θεωρώ ότι έμαθαν να αντλούν ικανοποίηση από το σχολείο. Τους δόθηκε η ευκαιρία να εκφραστούν δημιουργικά, να φανεί ο καθένας χρήσιμος στον τομέα που μπορεί».

Μεταξύ των υπολοίπων θίγεται παραπάνω και το ζήτημα του σεβασμού στη διαφορετικότητα (Y2) και δίνεται έμφαση στην ανάπτυξη των θετικών συναισθημάτων ικανοποίησης και χαράς από την πλευρά των εμπλεκομένων στο πολιτιστικό πρόγραμμα (Y1, Y2).

3^ο Υποθέμα: Καλλιέργεια εμπιστοσύνης στη δημόσια εκπαίδευση

Από τις συνεντεύξεις της σχολικής ηγεσίας προκύπτει ότι το Κ.Π.Π. άσκησε θετική επίδραση στην καλλιέργεια εμπιστοσύνης απέναντι στο σχολείο (βλ. Σχήμα 8). Η σχολική ηγεσία θεωρεί ότι το κτίσιμο εμπιστοσύνης στο σχολείο έχει άμεση

⁵⁶ «Συνέβαλε και με ποιον τρόπο η εφαρμογή του Κ.Π.Π. στην ενίσχυση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου;»

συνάφεια με τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου και κατά συνέπεια επιτυγχάνεται μέσα από την εφαρμογή της καινοτομίας.

Η πρώτη συνεντευξιαζόμενη (Y1) συσχετίζει την εμπιστοσύνη στο σχολείο με την πνευματική ανάταση των μαθητών και τη σύσφιξη των διαπροσωπικών σχέσεων ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέλη, δηλαδή ανάμεσα σε μαθητές, σχολική ηγεσία και εκπαιδευτικό προσωπικό:

Y1: «Άνοιξε το πνεύμα [των μαθητών] ενισχύθηκε το αίσθημα της εμπιστοσύνης στο δημόσιο σχολείο, δέσαμε σαν ομάδα»

Επιπρόσθετα, η δεύτερη συνεντευξιαζόμενη (Y2) συσχετίζει την εμπιστοσύνη στο δημόσιο σχολείο με την αποδοχή από την ευρύτερη κοινωνία, όπως είναι ο σύλλογος γονέων και κηδεμόνων, αλλά και με την θετική ανατροφοδότηση από το βοηθητικό προσωπικό της σχολικής μονάδας:

Y2: «Το γεγονός ότι στο σχολείο μας γίνονται δράσεις, οι οποίες γίνονται ευρύτερα γνωστές, βοηθάει στο να αναδειχθεί το σχολείο μας ως ποιοτική κοινότητα μάθησης στην ευρύτερη κοινωνία. Είναι χαρακτηριστικό ότι έχω ακούσει ενθαρρυντικά σχόλια από γονείς και από το λοιπό βοηθητικό προσωπικό. Συνεπώς, θεωρώ ότι έχει τονωθεί το αίσθημα εμπιστοσύνης στη δημόσια εκπαίδευση».

4^ο Υποθέμα: Εξωστρέφεια Σχολικής Μονάδας

Λαμβάνοντας υπόψη το παραπάνω, ο επόμενος δείκτης που πιστοποιεί τη συμβολή του Κ.Π.Π. στην ενίσχυση της ποιότητας της εκπαίδευσης είναι η εξωστρέφεια της σχολικής μονάδας (βλ. Σχήμα 8).

Η υποδιευθύντρια (Y2) αναγνωρίζει ότι η υλοποίηση του Κ.Π.Π. έγινε η αφορμή να προβληθεί η σχολική μονάδα και το έργο της στην ευρύτερη τοπική κοινότητα:

Y2: «Η εφαρμογή του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος ανέδειξε το σχολείο μας... αναδείχθηκαν οι καλές πρακτικές με αποτέλεσμα να θεωρηθεί το σχολείο μας καινοτόμο στην ευρύτερη τοπική κοινωνία».

Εξίσου σημαντική θεωρεί και η διευθύντρια (Y1) την προβολή του σχολείου μέσα από το Κ.Π.Π.:

Y1: «Θεωρώ πολύ σημαντικό ότι οι δράσεις αυτές έγιναν ευρύτερα γνωστές. Με τον τρόπο αυτό ενισχύθηκε η σύνδεση με την τοπική κοινωνία. Λαμβάνοντας υπόψη τις παραμέτρους της εισαγωγής της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας είναι πάρα πολύ σημαντικό που υλοποιήθηκε φέτος το καινοτόμο αυτό πολιτιστικό πρόγραμμα στο σχολείο μας, καθώς έγινε ευρύτερα γνωστό σε ολόκληρη την τοπική κοινωνία - Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων».

Σύσσωμη η εκπαιδευτική ηγεσία (Y1 & Y2) θεωρεί ότι η εξωστρέφεια της σχολικής μονάδας μέσω του Κ.Π.Π. που είναι συνυφασμένη με την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου θα γίνει η αφορμή μελλοντικών εισροών στο σχολείο:

Y2: «Έχει ακουστεί η δράση αυτή και σε όμορα σχολεία και μάλιστα σε κάποια δημοτικά οι τελειόφοιτοι εκδηλώνουν ενδιαφέρον να έρθουν να εγγραφούν στο σχολείο μας, όπου γίνονται διάφορες δράσεις που ενισχύουν τη γλωσσομάθεια. Η εκμάθηση των ξένων γλωσσών είναι μία πονεμένη ιστορία για πολλούς γονείς. Είναι πάρα πολύ ενθαρρυντικό να ενισχύεται μέσα στο δημόσιο σχολείο η εκμάθηση των ξένων γλωσσών. Με τον τρόπο αυτό αναβαθμίζεται το εκπαιδευτικό έργο και αυτό φαίνεται από τις ανατροφοδοτήσεις και τον ενθουσιασμό πολλών γονέων».

Y2: «Θέλω να πιστεύω ότι του χρόνου θα έχουμε περισσότερες εγγραφές στην πρώτη γυμνασίου και από όμορες σχολικές μονάδες [...]».

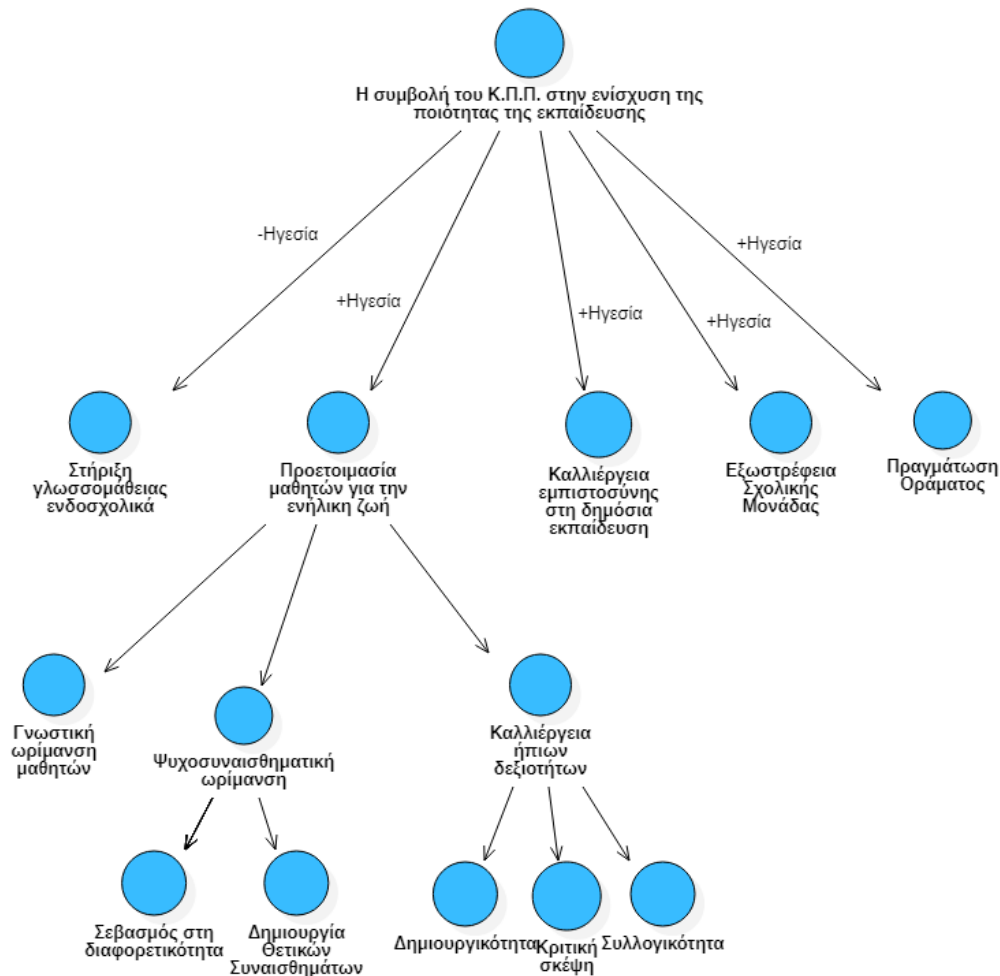
5^ο Υποθέμα: Πραγμάτωση Οράματος

Το τελευταίο υποθέμα που προκύπτει σχετίζεται με την πραγμάτωση του οράματος της σχολικής μονάδας. Η διευθύντρια (Y1) θεωρεί την καινοτομία παράμετρο του οράματος της σχολικής μονάδας και τη συσχετίζει με την προσπάθεια για βελτίωση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου:

Y1: «Η καινοτομία, καθώς αποτελεί μέρος του οράματος που έχει μία σχολική μονάδα είναι ενδεικτική για το σχολείο, ακολουθεί τις αλλαγές που γίνονται στην κοινωνία, είναι δείγμα της προσπάθειας για βελτίωση».

Η υποδιευθύντρια υπογραμμίζει τη σημαντικότητα της εφαρμογής της καινοτομίας στην περίοδο μετά την πανδημία και την χαρακτηρίζει ως έκφανση του οράματος της σχολικής μονάδας:

Υ2: «Κατά τη γνώμη μου, η εφαρμογή του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος ανέδειξε το σχολείο μας. Αποτέλεσε υλοποίηση του οράματος σε μία μάλιστα άνυδρη περίοδο. Οι μαθητές αποκόμισαν πολύτιμες εμπειρίες ζωής [...] ενισχύθηκε ένα θετικό κλίμα σύμπνοιας και συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών».

Σχήμα 8: Η συμβολή του Κ.Π.Π. στην ποιότητα της εκπαίδευσης. Οπτική ηγεσίας.

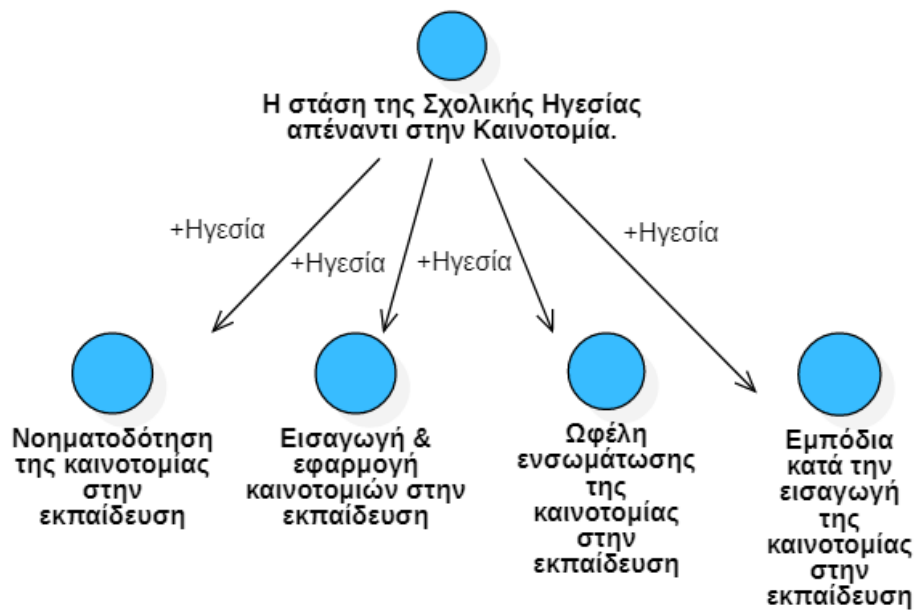
Στο Σχήμα 8 εικονίζεται η οπτική της σχολικής ηγεσίας αναφορικά με τη συμβολή του Κ.Π.Π. στην ποιότητα της εκπαίδευσης. Συγκρίνοντας τις οπτικές μαθητών και σχολικής ηγεσίας (βλ. Σχήματα 7 & 8), αξίζει να επισημανθεί ότι οι αντιλήψεις και των δύο πλευρών ταυτίζονται ως προς τους τομείς στους οποίους

παρατηρείται η βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Η οπτική της σχολικής ηγεσίας αναδεικνύει επιπροσθέτως την πραγμάτωση του οράματος ως ένδειξη βελτίωσης της ποιότητας μέσα από την εφαρμογή του Κ.Π.Π. Η παραπάνω ταύτιση μεταξύ των δύο οπτικών επικυρώνει τα αποτελέσματα της έρευνας και προσδίδει εγκυρότητα και αξιοπιστία στα ευρήματα.

5.3.3 Οι αντιλήψεις της σχολικής ηγεσίας απέναντι στην καινοτομία & η συνάφειά τους με την άσκηση διοίκησης ολικής ποιότητας (**Ερευνητικό Ερώτημα 3**)

5.3.3.1 Οι αντιλήψεις της σχολικής ηγεσίας απέναντι στην καινοτομία

Μέσα από τη συνέντευξη της σχολικής ηγεσίας η ερευνήτρια επιδίωξε να διερευνήσει τη στάση αυτής απέναντι στην εκπαιδευτική καινοτομία προκειμένου να απαντήσει στο 3^ο Ερευνητικό Ερώτημα. Το Σχήμα 9 απεικονίζει τους τομείς που εκθέτουν τις αντιλήψεις που υιοθετεί η σχολική ηγεσία απέναντι στην καινοτομία. Συγκεκριμένα, η ερευνήτρια με τις ερωτήσεις που έθεσε στη σχολική ηγεσία (βλ. Παράρτημα Χ, Πρωτόκολλο Συνέντευξης Σχολικής Ηγεσίας, Ερωτήσεις 3, 4, 5, 6 & 7) επιδίωξε να αναδείξει α) τον τρόπο με τον οποίο η σχολική ηγεσία νοηματοδοτεί την καινοτομία στην εκπαίδευση, β) τους τρόπους με τους οποίους εισάγει και εφαρμόζει καινοτομίες στη σχολική μονάδα ευθύνης, γ) τα οφέλη που προκύπτουν από την ενσωμάτωση της καινοτομίας στην εκπαίδευση και δ) τα εμπόδια που καθιστούν δυσλειτουργική την ενσωμάτωση της καινοτομίας στην εκπαίδευση (βλ. Σχήμα 9).

Σχήμα 9: Οι αντιλήψεις της Σχολικής Ηγεσίας για την Καινοτομία.

1^ο Υποθέμα: Νοηματοδότηση της καινοτομίας στην εκπαίδευση

Μέσα από την επεξεργασία των δεδομένων της συνέντευξης προκύπτει ότι η σχολική ηγεσία: α) ταυτίζει την καινοτομία με τη βελτίωση της ποιότητας ενός εκπαιδευτικού οργανισμού (Y1, Y2), β) θεωρεί ότι προετοιμάζει τους μαθητές για την ομαλή ένταξή τους στην ενήλικη ζωή (Y2), γ) συμβάλλει στη μαθησιακή εξέλιξη και στην ψυχοσυναισθηματική στήριξη των μαθητών (Y2), δ) συνδράμει στην ανάκτηση εμπιστοσύνης στην εκπαίδευση (Y2) και ε) ενισχύει το συλλογικό πνεύμα στη λειτουργία της σχολικής μονάδας (Y1) (βλ. Σχήμα 10).

Οι απόψεις και των δύο συνεντευξιαζόμενων (Y1 & Y2) συγκλίνουν ως προς την ταύτιση της καινοτομίας με τη βελτίωση της ποιότητας του οργανισμού στον οποίο εφαρμόζεται:

Y1: «Η καινοτομία αποφέρει οφέλη στη σχολική μονάδα που την υιοθετεί. Οδηγεί στη βελτίωση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου»

Y2: «Σε μία κοινωνία που μεταλλάσσεται [...] η καινοτομία αποτελεί συνώνυμο της αλλαγής, της προόδου».

Η δεύτερη συνεντευξιαζόμενη (Y2) υποστηρίζει πως η καινοτομία μπορεί να ενισχύσει τις δεξιότητες των μαθητών, να τους βοηθήσει να αναπτύξουν θετικά συναισθήματα.

Y2: «Η καινοτομία μπορεί να κινητοποιήσει τους μαθητές, είναι αυτή που θα τους βοηθήσει να αναπτύξουν δεξιότητες κοινωνικές - τεχνικής φύσης, να καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη [...], να αντλήσουν ικανοποίηση από το γεγονός ότι αποτέλεσαν μέρος μιας ομάδας, μιας κοινότητας μάθησης».

Συγχρόνως, η υποδιευθύντρια τονίζει την αναγκαιότητα για την εισαγωγή της καινοτομίας, καθώς την περιγράφει ως τον μοχλό παροχής νέων ερεθισμάτων στους εφήβους και το σκαλοπάτι που θα οδηγήσει στην οικοδόμηση της εμπιστοσύνης απέναντι στην παρεχόμενη από το σχολείο εκπαίδευση, αλλά και στο αγαθό της παιδείας:

Y2: «Ο ρόλος της καινοτομίας στην εκπαίδευση είναι ιδιαίτερα σημαντικός καθώς οι έφηβοι τα τελευταία χρόνια είναι λιγότερο κινητοποιημένοι και προσανατολισμένοι στη μόρφωση χρειάζονται νέα ερεθίσματα προκειμένου να ξαναποκτήσουμε και να χτίσουμε σταδιακά την εμπιστοσύνη στην παιδεία και στο σχολείο».

Επιπροσθέτως, η πρώτη συνεντευξιαζόμενη (Y1) αποδίδει την αποτελεσματικότητα της καινοτομίας και στον παράγοντα της συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων στην εκπαίδευση φορέων, δηλαδή, σχολικής ηγεσίας, εκπαιδευτικών, συλλόγου γονέων και κηδεμόνων και τοπικής κοινωνίας, με τον τρόπο που μπορεί να συμβάλλει ο καθένας:

Y1: «[Η καινοτομία] απαιτεί τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων, όχι μόνο των εκπαιδευτικών αλλά και την ενθάρρυνση από τη σχολική ηγεσία, τη στήριξη του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων, την ανάδειξη και τη διάχυση των δράσεων από την τοπική κοινωνία».

2^ο Υποθέμα: Εισαγωγή & εφαρμογή καινοτομιών στην εκπαίδευση

Η σχολική ηγεσία δήλωσε ότι τα τελευταία έτη προέβη σε ενέργειες που στηρίζουν την καινοτομία: α) προωθώντας τη μάθηση μέσα από πολιτισμικές δράσεις

(Y1 & Y2), β) υλοποιώντας ευρωπαϊκές συνεργασίες και εκπαιδευτικές εκδρομές στο εξωτερικό (Y1) και γ) εισάγοντας ομίλους δημιουργικής γραφής (Y2) (βλ. Σχήμα 10).

Συγκεκριμένα, η διευθύντρια (Y1) παρουσιάζει το προφίλ της σχολικής μονάδας επισημαίνοντας ότι η εφαρμογή της καινοτομίας στη σχολική μονάδα αποτελεί μέρος μίας μακρόχρονης παράδοσης, αναφέρει τη συμμετοχή σε ευρωπαϊκές δράσεις και καινοτόμους διαγωνισμούς και επισημαίνει την κτήση βραβείων:

Y1: «Το σχολείο μας έχει μία μακριά παράδοση σχετικά με την καινοτομία, έχουν υλοποιηθεί πολλές καινοτόμες δράσεις στο παρελθόν που αφορούν ανταλλαγές Ευρωπαϊκές Erasmus και συνεργασίες e-twinning, έχει συμμετάσχει σε διαγωνισμούς τεχνολογίας, δημιουργικής γραφής και έχει κερδίσει κάποια βραβεία».

Έπειτα, και οι δύο συνεντευξιζούσες (Y1 & Y2) αναφέρονται στις καινοτομίες που εστιάζουν σε εκφάνσεις του πολιτισμού: τη συμμετοχή του σχολείου στο ξενόγλωσσο βιωματικό θέατρο⁵⁷ και στην πολυφωνική συναυλία με μουσικά ακούσματα από την Κάτω Ιταλία.⁵⁸

Y1: «Φέτος πάντως πήρα την πρωτοβουλία [...] να καλέσω το English Theatre Club, προκειμένου να έχουν οι μαθητές την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ξενόγλωσσο θέατρο με βιωματικό μάλιστα τρόπο, καθώς κλήθηκαν να ανέβουν στη σκηνή και να αναλάβουν ρόλο μαζί με τους ηθοποιούς εξασκώντας την αγγλική γλώσσα».

Y2: «Σε συνεργασία με τη διευθύντρια [...] φέραμε το πολυφωνικό συγκρότημα Encardia για να αποκτήσουν οι μαθητές νέες εμπειρίες διασκεδάζοντας με μια καινούρια μορφή μουσικής που προέρχεται από έναν άλλον πολιτισμό και εκφράζει μία διαφορετική κουλτούρα».

Τέλος, η υποδιευθύντρια (Y2) περιγράφει την καινοτόμο εισαγωγή του Ομίλου Δημιουργικής Γραφής στο σχολείο:

Y2: «Από την αρχή της χρονιάς στο πλαίσιο των σχολικών ομίλων διοργανώσαμε έναν όμιλο δημιουργικής γραφής. Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία

⁵⁷ [English Theatre Club](#).

⁵⁸ Έθνικ συγκρότημα Encardia.

να καλλιεργήσουν την αποκλίνουσα σκέψη, την καλλιτεχνική έκφραση και να συμμετάσχουν σε διαγωνισμό για να διεκδικήσουν και να κερδίσουν κάποιοι από αυτούς βραβεία».

3ο Υποθέμα: Οφέλη από την ενσωμάτωση της καινοτομίας στην εκπαίδευση

Αναφορικά με τα οφέλη της ενσωμάτωσης της καινοτομίας στην εκπαίδευση, οι απαντήσεις της σχολικής ηγεσίας στην Ερώτηση 6⁵⁹ της συνέντευξης επικεντρώνονται: α) στο μαθητοκεντρικό περιβάλλον (Y1), β) στη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου και του οργανισμού (Y1 & Y2), γ) στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα (Y1 & Y2), δ) στην ανάκτηση εμπιστοσύνης στην εκπαίδευση (Y1) και ε) στην εξωστρέφεια της σχολικής μονάδας (Y2) (βλ. Σχήμα 10).

Πιο αναλυτικά το Y2 της έρευνας τονίζει το μαθητοκεντρικό στοιχείο μέσα από την αναγωγή του ρόλου του εκπαιδευτικού σε διευκολυντή της εκπαιδευτικής διαδικασίας:

Y2: «Ο εκπαιδευτικός καθίσταται διευκολυντής της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η έμφαση είναι στον μαθητή».

Και τα δύο υποκείμενα της έρευνας (Y1 & Y2) συσχετίζουν την αποτελεσματικότητα της μάθησης μέσω της καινοτομίας με τη βελτίωση της ποιότητας της σχολικής μονάδας:

Y1: «Οι εκπαιδευτικοί καθιστούν [τους μαθητές] πιο αποτελεσματικούς στην εκπαιδευτική πράξη. Επομένως, ο θετικός αντίκτυπος επεκτείνεται και στη σχολική μονάδα, καθώς τα μαθησιακά αποτελέσματα κρίνονται πιο ικανοποιητικά σε κάθε επικείμενη εσωτερική ή εξωτερική αξιολόγηση, τυπική ή μη τυπική».

Y2: «Οι εκπαιδευτικοί αντλούν μεγαλύτερη ικανοποίηση από το εκπαιδευτικό τους έργο, καθώς βλέπουν τους μαθητές να ανταποκρίνονται με μεγαλύτερο

⁵⁹ «Ποια είναι τα οφέλη που μπορεί να αποκομίσουν οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί μέσα από την ενσωμάτωση της καινοτομίας στην εκπαιδευτική πράξη; Ποιος ο αντίκτυπος της εφαρμογής της καινοτομίας στη σχολική μονάδα και στην ευρύτερη τοπική κοινωνία;».

ενδιαφέρον. Αυτό τους οδηγεί στο να προσπαθούν περισσότερο να βελτιώνονται οι ίδιοι και να βελτιώνουν παράλληλα και την ποιότητα της διδασκαλίας τους».

Επιπρόσθετα, και τα δύο υποκείμενα της έρευνας (Y1 & Y2) αναφέρονται στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων που είναι συνυφασμένες με τις ανάγκες της κοινωνίας που μεταλλάσσεται.

Y1: «...[οι μαθητές] καλλιεργούν την κριτική τους ικανότητα, δεξιότητες ζωής, καθώς επίσης και τις ήπιες δεξιότητες, οι οποίες και πιο σημαντικές, καθώς τους προετοιμάζουν για την ενήλικη ζωή».

Y2: «Οι μαθητές καλλιεργούν τις δεξιότητες του εικοστού πρώτου αιώνα, τις δεξιότητες της πληροφορικής και της επικοινωνίας».

Το Y1 της έρευνας αναφέρεται στην ανάκτηση της εμπιστοσύνης στην παιδεία μέσα από την αποβολή των στερεότυπων αντιλήψεων:

Y1: «...[οι μαθητές] αλλάζουν κάποιες στερεότυπες αντιλήψεις τους για το σχολείο».

Το Y2 της έρευνας θεωρεί σημαντικό όφελος την εξωστρέφεια της σχολικής μονάδας και τη συσχετίζει με την αποβολή των στερεότυπων αντιλήψεων και την επιθυμία για αλλαγή:

Y2: «Όταν η καινοτομία διαχέεται στην ευρύτερη τοπική κοινωνία τότε τα οφέλη της τα απολαμβάνουν όλοι γιατί όλοι μαζί είναι έτοιμοι να εγκαταλείψουν στερεότυπα μοτίβα σκέψης και συμπεριφοράς και καθίστανται πιο ανοιχτοί στην αλλαγή».

4^ο Υποθέμα: Εμπόδια ενάντια στην ενσωμάτωση της καινοτομίας στην εκπαίδευση

Τέλος, η Ερώτηση 7 της συνέντευξης⁶⁰ ανέδειξε ως εμπόδια που καθιστούν προβληματική την εισαγωγή και την εφαρμογή της καινοτομίας στην εκπαίδευση: α) την ανεπαρκή υλικοτεχνική υποδομή (Y1 & Y2), β) την επαγγελματική εξουθένωση των εκπαιδευτικών (Y1 & Y2), γ) την ανεπαρκή κατάρτιση των εκπαιδευτικών (Y1),

⁶⁰ «Ποια εμπόδια πιστεύετε ότι επηρεάζουν την ανάπτυξη και την εφαρμογή καινοτομιών στην ελληνική εκπαίδευση;»

δ) το προβληματικό οργανωσιακό πλαίσιο (Y2), ε) την έλλειψη κουλτούρας καινοτομίας (Y2), στ) την αντίσταση στην αλλαγή (Y2) και ζ) τις ελλείψεις σε ανθρώπινους πόρους (Y1) (βλ. Σχήμα 10).

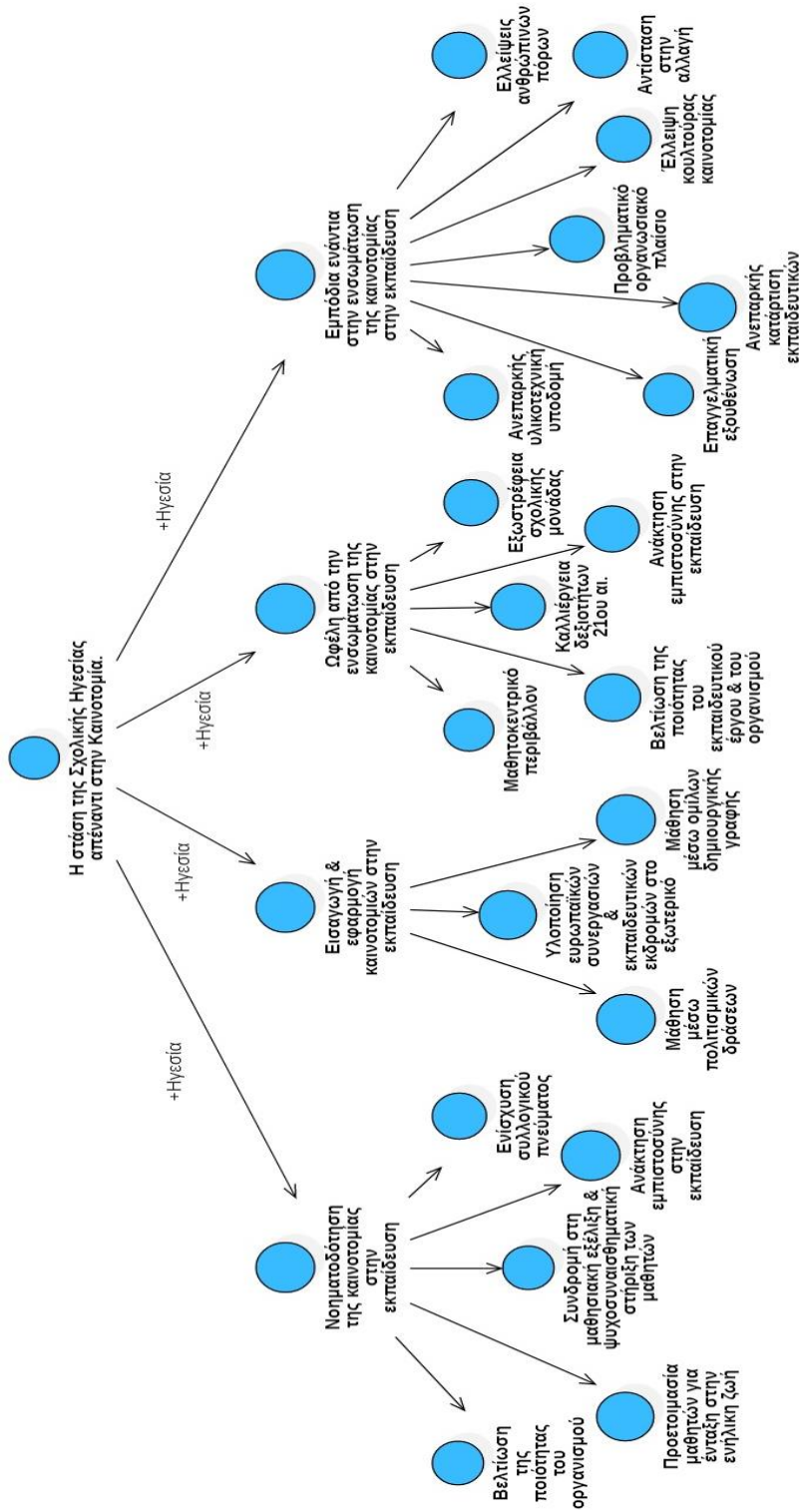
Οι απόψεις της σχολικής ηγεσίας συγκλίνουν, καθώς και τα δύο υποκείμενα της έρευνας (Y1 & Y2) αναφέρουν την προβληματική υλικοτεχνική υποδομή και την επαγγελματική εξουθένωση των εκπαιδευτικών ως δύο από τα πιο σημαντικά εμπόδια. Η διευθύντρια (Y1) επισημαίνει το γεγονός ότι «πολλά εργαστήρια πληροφορικής δεν είναι καλά εξοπλισμένα» και θεωρεί τροχοπέδη την επαγγελματική εξουθένωση των εκπαιδευτικών:

Y1: «Οι εκπαιδευτικοί βιώνουν επαγγελματική εξουθένωση με αποτέλεσμα να μην έχουν κίνητρα να ασχοληθούν με τη βελτίωση του εκπαιδευτικού τους έργου και την εφαρμογή της καινοτομίας κατ' επέκταση . Σημειωτέον ότι έχει επαυξηθεί ο φόρτος ο εργασιακός και παρά την ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης η γραφειοκρατία εξακολουθεί να τη χαρακτηρίζει».

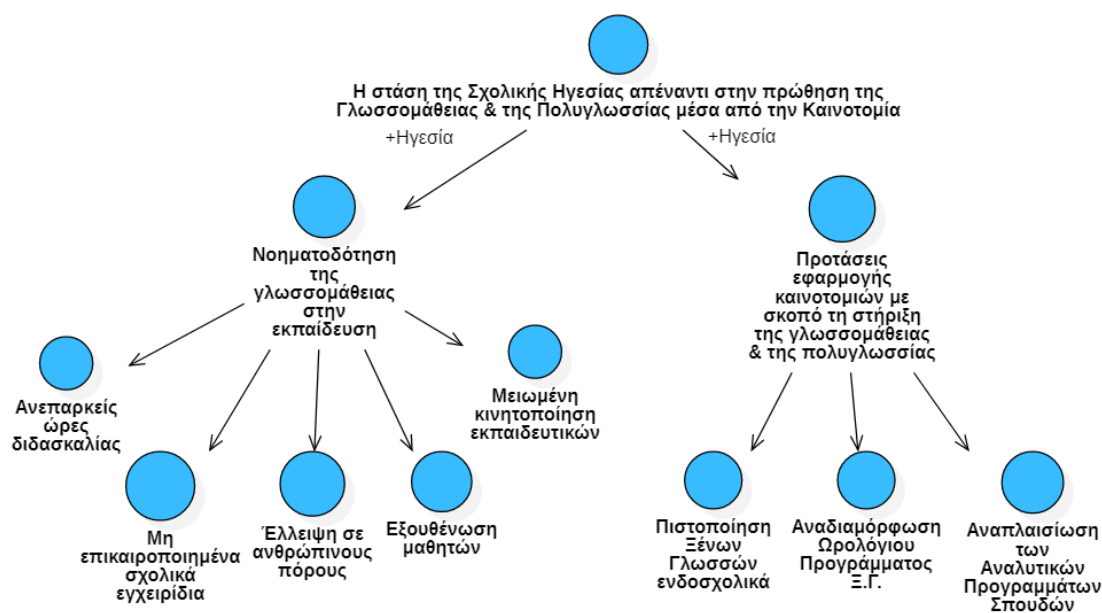
Στον καθημερινό εργασιακό φόρτο και στις πολύπλευρες πιέσεις που δέχονται οι εκπαιδευτικοί αναφέρεται και η υποδιευθύντρια (Y2):

Y2: «Οι εκπαιδευτικοί έχουν να αντιμετωπίσουν καθημερινά πολλά προβλήματα, δέχονται πιέσεις από την κοινωνία, από γονείς και μαθητές με αποτέλεσμα να νιώθουν ότι το έργο τους δεν αναγνωρίζεται».

Συγχρόνως, στο πλαίσιο της συνέντευξης η σχολική ηγεσία αναφέρει ότι «δεν γίνονται συχνά κατάλληλες επιμορφώσεις» (Y1), «απουσιάζει το οργανωσιακό πλαίσιο» (Y2), «απουσιάζει σε μεγάλο βαθμό η κουλτούρα καινοτομίας από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα» (Y2) και παρατηρείται «αντίσταση στην αλλαγή της νοοτροπίας» (Y2) και «ελλείψεις στο προσωπικό» (Y1).

Σχήμα 10: Οι αντιλήψεις της Σχολικής Ηγεσίας για την Καινοτομία. Τα Υποθέματα.

Σχήμα 11: Οι αντιλήψεις της Σχολικής Ηγεσίας για την Καινοτομία στον τομέα της Γλωσσομάθειας & της Πολυγλωσσίας.

Η ερευνήτρια επιδίωξε μέσα από τη συνέντευξη να εκμαιεύσει πιο συγκεκριμένα τη στάση της σχολικής ηγεσίας απέναντι στην καινοτομία στον τομέα της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας (βλ. Σχήμα 11). Για τον λόγο αυτό εστίασε α) στον τρόπο με τον οποίο η σχολική ηγεσία νοηματοδοτεί τη γλωσσομάθεια στην εκπαίδευση και β) στις προτάσεις της σχολικής ηγεσίας για την εφαρμογή καινοτομιών που αποσκοπούν στη στήριξη της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας.

1^ο Υποθέμα: Νοηματοδότηση της γλωσσομάθειας στην εκπαίδευση

Μέσα από τις απαντήσεις των συνεντευξιαζόμενων (Y1 & Y2) στα ερωτήματα⁶¹ που έθεσε η ερευνήτρια κατά τη διάρκεια της συνέντευξης (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας, Μέρος III,

⁶¹ Ερωτήσεις 8, 9, 10 & 11, Μέρος III, Καινοτομία & Γλωσσομάθεια (βλ. Παράρτημα X, Πρωτόκολλο Συνέντευξης Σχολικής Ηγεσίας).

Καινοτομία & Γλωσσομάθεια) προκύπτει ότι η σχολική ηγεσία: α) κρίνει ανεπαρκείς τις ώρες διδασκαλίας των Ξ.Γ. στο ωρολόγιο πρόγραμμα (Y1), β) χαρακτηρίζει μη επικαιροποιημένα τα σχολικά εγχειρίδια (Y1 & Y2), γ) τονίζει την έλλειψη εκπαιδευτικών Ξ.Γ. (Y1 & Y2), δ) αναγνωρίζει την εξουθένωση των μαθητών, καθώς το μάθημα της Ξ.Γ. διδάσκεται και εξωσχολικά (Y2) και τέλος ε) αναφέρεται στη μειωμένη κινητοποίηση αρκετών εκπαιδευτικών (Y2) (βλ. Σχήμα 11).

Η διευθύντρια (Y1) εκφράζει την απογοήτευσή της για τη θέση της γλωσσομάθειας στο τρέχον εκπαιδευτικό σύστημα:

Y1: «Δυστυχώς η ξένη γλώσσα δεν έχει τη θέση που θα έπρεπε να έχει στη σχολική εκπαίδευση. Τα τελευταία χρόνια έχουν μειωθεί οι ώρες της διδασκαλίας, τα βιβλία χρειάζονται ανανέωση, οι ώρες διδασκαλίας δεν επαρκούν, οι εκπαιδευτικοί αργούν να τοποθετηθούν ή δεν τοποθετούνται καθόλου με αποτέλεσμα να χάνονται εκατοντάδες ώρες διδασκαλίας και μαζί με αυτές να χάνεται και η εμπιστοσύνη όλων στο σχολείο».

Η υποδιευθύντρια συμπληρώνει (Y2) σχετικά συσχετίζοντας την ελλιπή κινητοποίηση των εκπαιδευτικών με αυτή των μαθητών:

Y2: «Κατά τη γνώμη μου οι μαθητές νιώθουν εξουθένωση τη στιγμή που κάνουν μαθήματα ξένων γλωσσών και εκτός σχολείου, με αποτέλεσμα η διδασκαλία των ξένων γλωσσών στα σχολεία να μην αναγνωρίζεται στον βαθμό που θα έπρεπε. Έτσι, γίνεται ένας φαύλος κύκλος. Οι εκπαιδευτικοί δεν κινητοποιούνται να καινοτομήσουν».

2^ο Υποθέμα: Προτάσεις εφαρμογής καινοτομιών με σκοπό τη στήριξη της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας

Όπως προκύπτει από την επεξεργασία των δεδομένων της έρευνας (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας, Μέρος III, Καινοτομία & Γλωσσομάθεια), η σχολική ηγεσία (Y1 & Y2) θεωρεί ότι η γλωσσομάθεια και η πολυγλωσσία μπορεί να στηριχθεί ενδοσχολικά: α) με την πιστοποίηση των Ξ.Γ. ενδοσχολικά (Y1), β) με την αναδιαμόρφωση του ωρολογίου προγράμματος των Ξ.Γ. (Y2) και γ) την αναπλαισίωση των αναλυτικών

προγραμμάτων σπουδών, ώστε η καινοτομία να ενταχθεί επισήμως σε αυτά (Y2) (βλ. Σχήμα 11).

Η διευθύντρια (Y1) συσχετίζει τη δυνατότητα πιστοποίησης της γνώσης των Ξ.Γ. ενδοσχολικά με την ανάκτηση εμπιστοσύνης στη δημόσια εκπαίδευση:

Y1: «Στη δημόσια εκπαίδευση θα έπρεπε με κάποιον τρόπο να στηριχθεί η γλωσσομάθεια και η πολυγλωσσία, να μπορεί ο μαθητής να πιστοποιηθεί από το σχολείο, προκειμένου μαθητές και γονείς αλλά και η ευρύτερη κοινωνία να ανακτήσουν την εμπιστοσύνη τους στην ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης».

Η υποδιευθύντρια (Y2) προτείνει την προσθήκη ωρών διδασκαλίας στις Ξ.Γ. και την αναπλαισίωση των προγραμμάτων σπουδών μέσα από τη δυνατότητα παρακολούθησης μίας Ξ.Γ. μετά από επιλογή και τη δημιουργία ολιγάριθμων τμημάτων:

Y2: «Θεωρώ ότι θα έπρεπε να προστεθούν ώρες διδασκαλίας στα μαθήματα της ξένης γλώσσας [...]. Καλό, αν και ουτοπικό, θα ήταν η δυνατότητα επιλογής περισσότερων ξένων γλωσσών στα σχολεία, καθώς και η δημιουργία πιο μικρών τμημάτων».

5.3.3.2 Η συνάφεια μεταξύ καινοτομίας & διοίκησης ολικής ποιότητας από την οπτική της ηγεσίας

Η ερευνήτρια εξετάζει τη συνάφεια της καινοτομίας με τη διοίκηση ολικής ποιότητας μέσα από την επεξεργασία των δεδομένων συνεντεύξεων της σχολικής ηγεσίας. Αρχικά, είναι αξιοσημείωτο, ότι και τα δύο υποκείμενα της έρευνας (διευθύντρια και υποδιευθύντρια) επισημαίνουν την ύπαρξη αρκετών παραγόντων που εμποδίζουν την ανάπτυξη και την εφαρμογή της καινοτομίας (βλ. § 5.3.2.1). Χαρακτηριστικό είναι ότι η διευθύντρια (Y1) θεωρεί ότι κάποια εμπόδια είναι «αντικειμενικά», όπως για παράδειγμα η πανδημία, ενώ η υποδιευθύντρια (Y2) τονίζει την «αντίσταση στην αλλαγή της νοοτροπίας» από την πλευρά των εκπαιδευτικών και επισημαίνει την έλλειψη κουλτούρας καινοτομίας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας, Ερώτηση 7). Την αντίσταση στην αλλαγή γενικεύει η διευθύντρια (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας, Ερώτηση

11), καθώς θεωρεί ότι η στάση αυτή χαρακτηρίζει όχι μόνο τους εκπαιδευτικούς, αλλά τους μαθητές και την κοινωνία ολόκληρη.

Και οι δύο συνεντευξιαζόμενες υποστηρίζουν ότι η εκπαιδευτική ηγεσία διαμορφώνει την ποιότητα ενός οργανισμού σε διοικητικό επίπεδο⁶² και σε παιδαγωγικό-διδακτικό επίπεδο⁶³ (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας, Ερώτηση 13). Η διευθύντρια αναγνωρίζει την καινοτομία ως σημαντική παράμετρο της Δ.Ο.Π. καθώς εκφράζει το όραμα του οργανισμού, κινητοποιεί τους εμπλεκόμενους και ενισχύει την ομαδικότητα (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας, Ερώτηση 14):

Υ1: «Σημαντικό κομμάτι της διοίκησης ολικής ποιότητας θεωρώ ότι είναι η καινοτομία καθώς αποτελεί μέρος του οράματος που έχει μία σχολική μονάδα [...] ακολουθεί τις αλλαγές που γίνονται στην κοινωνία και είναι δείγμα της προσπάθειας για βελτίωση. Επίσης, η καινοτομία κινητοποιεί περισσότερο εκπαιδευτικούς, μαθητές και τοπική κοινωνία, ενισχύει τη συνεργασία γεγονός που συμβάλλει και στη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου».

Παρόμοια είναι η θέση της υποδιευθύντριας η οποία θεωρεί τη συμβολή της καινοτομίας σημαντική στην άσκηση της Δ.Ο.Π και επισημαίνει ότι «η καινοτομία βελτιώνει το παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο, καθώς επίσης και τον τρόπο με τον οποίο ο μαθητής βλέπει το σχολείο» (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας, Ερώτηση 14).

Και οι δύο συνεντευξιαζόμενες δηλώνουν ανοιχτές στην ενθάρρυνση του προσωπικού για την υιοθέτηση καινοτόμων προγραμμάτων (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας, Ερώτηση 18). Η διευθύντρια δηλώνει την πρόθεσή της να ενημερώσει τους εκπαιδευτικούς του σχολείου για τα καινοτόμα προγράμματα που μπορούν να αναλάβουν:

Υ1: «Η διεύθυνση του σχολείου μας σκοπεύει να [...] ενημερώσει τους εκπαιδευτικούς για τα είδη των καινοτόμων προγραμμάτων που υπάρχουν».

⁶² Βελτίωση διοικητικών διαδικασιών, διεκπεραίωση γραφειοκρατίας, διαχείριση ανθρώπινων πόρων (βλ. Παράρτημα XIX, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας, Ερώτηση 13).

⁶³ Παιδαγωγική ευθύνη, καλλιέργεια αποτελεσματικής επικοινωνίας, ενθάρρυνση & καλλιέργεια συλλογικότητας (βλ. Παράρτημα XIX, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας, Ερώτηση 13).

Η υποδιευθύντρια δεσμεύεται να παρακινήσει τους εκπαιδευτικούς μέσα από τον διάλογο και την ενίσχυση της συνεργασίας:

Υ2: «Θα ενθαρρύνω, λοιπόν, τον εποικοδομητικό διάλογο και τη συνεργασία, καθώς όλοι μαζί μπορούμε να κάνουμε μία πολύ μικρή αλλαγή καινοτομώντας».

Ωστόσο, αξίζει να επισημανθεί ότι και οι δύο συνεντευξιαζόμενες αρνούνται να χαρακτηρίσουν τον εαυτό τους ως καινοτόμο ηγέτη που ασκεί Δ.Ο.Π. (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας, Ερώτηση 19):

Υ1: «Όχι δεν θα μπορούσα να χαρακτηρίσω τον εαυτό μου καινοτόμο ηγέτη που ασκεί διοίκηση ολικής ποιότητας [...] δεν επαρκεί ο χρόνος να ασχοληθώ με την καινοτομία».

Υ2: «...Δεν είμαι όμως σίγουρη αν μπορώ να χαρακτηρίσω τον εαυτό μου ηγέτη καινοτόμο που ασκεί διοίκηση ολικής ποιότητας. Θα ήθελα όμως μία μέρα να με χαρακτηρίσουν οι άλλοι».

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, η συνάφεια μεταξύ Δ.Ο.Π. και καινοτομίας ανιχνεύεται από την πλευρά της σχολικής ηγεσίας σε θεωρητικό επίπεδο. Στην πράξη όμως, παρόλο που και τα δύο στελέχη της σχολικής ηγεσίας θεωρούν ότι ενθαρρύνουν την καινοτομία δεν πιστεύουν ότι ενσαρκώνουν τον ρόλο του καινοτόμου ηγέτη που ασκεί διοίκηση ολικής ποιότητας.

5.3.4 Η συμβολή του Κ.Π.Π. στην αλλαγή στάσεων μαθητών & σχολικής ηγεσίας (Ερευνητικό Ερώτημα 4)

Μέσα από την επεξεργασία των δεδομένων της έρευνας⁶⁴ η ερευνήτρια επιδιώκοντας να απαντήσει στο 4^ο Ερευνητικό Ερώτημα (βλ. § 1.4) ανέδειξε τους τομείς στους οποίους παρουσιάζεται αλλαγή τόσο στη στάση των μαθητών (βλ. Σχήμα 12), όσο και της σχολικής ηγεσίας (βλ. Σχήμα 13) μετά την εφαρμογή του Κ.Π.Π. στη σχολική μονάδα.

Αναφορικά με την αλλαγή στη στάση των μαθητών, διαπιστώθηκε ότι το καινοτόμο πρόγραμμα α) στήριξε την πολυγλωσσία, β) προώθησε τη γλωσσομάθεια,

⁶⁴ Απομαγνητοφωνημένες συνεντεύξεις, ημερολόγια τάξης, ημερολόγια μαθητών, δείγματα εργασιών κτλ.

γ) ενίσχυσε την εμπιστοσύνη στη διδασκαλία της Ξ.Γ. ενδοσχολικά, δ) καλλιέργησε την εμπιστοσύνη στον εαυτό, ε) οδήγησε στην ανάπτυξη της συναισθηματικής νοημοσύνης, στ) αύξησε τη συμμετοχικότητα στη βιωματική μάθηση, ζ) και προετοίμασε τους μαθητές για την ενήλικη ζωή (βλ. Σχήμα 12). Όλα τα παραπάνω συνάγονται λαμβάνοντας υπόψη την οπτική και τις ανατροφοδοτήσεις των ίδιων των μαθητών τόσο στις συνεντεύξεις όσο και στα ημερολόγια αναστοχασμού⁶⁵, τις αναστοχαστικές σημειώσεις της εκπαιδευτικού-ερευνήτριας κατά τη διάρκεια των δράσεων και τη συνέντευξη της σχολικής ηγεσίας.

Συγκεκριμένα, η στήριξη της πολυγλωσσίας (α) γίνεται εμφανής καθώς οι περισσότεροι μαθητές δηλώνουν στις συνεντεύξεις τους και καταγράφουν στα ημερολόγια τους τον ενθουσιασμό τους για το γεγονός ότι ήρθαν σε επαφή για πρώτη φορά με έναν σημαντικό αριθμό ξένων γλωσσών (βλ. Παράρτημα XXII, *Communicating in the Garden of Babel* WebQuest, D. Process Page, S.A.M.R. Level 1: Substitution, Task 4). Στην Ερώτηση 10 της συνέντευξης⁶⁶ δηλώνει ένας μαθητής σχετικά:

Σ6: «Ήταν πολύ ενδιαφέρον να μαθαίνουμε και για ξένες γλώσσες που δεν διδασκόμαστε».

Συγχρόνως, οι μαθητές εκφράζουν έκπληξη για το γεγονός ότι μπόρεσαν να εξασκηθούν στις προσληπτικές και παραγωγικές δεξιότητες σε Ξ.Γ. που δεν γνώριζαν εκ των προτέρων (βλ. Παράρτημα XIV, Αποσπάσματα Ημερολογίων Αναστοχασμού Μαθητών α & β, Δράση: Πολύγλωσση Τρεχούμενη Ορθογραφία). Συνακόλουθα, με τη συμμετοχή των μαθητών στις δράσεις του Κ.Π.Π. ενισχύθηκε η πολυγλωσσία:

Student Diary - Reflection 1: “Racing back and forth, trying to replicate a foreign text was definitely a great challenge for me”.

Student Diary - Reflection 2: “I think that switching to the next text written in another language every three minutes was particularly interesting”.

⁶⁵ Βλ. Παράρτημα XIV, Αποσπάσματα Ημερολογίων Αναστοχασμού Μαθητών.

⁶⁶ «Τι θεωρείς ότι είναι αυτό που περισσότερο αποκόμισες από τη συμμετοχή σου στο Κ.Π.Π.;».

Student Diary - Reflection 3: “I think that the variety of languages was very challenging (...) The many different languages that I didn’t know were very interesting”.

Student Diary - Reflection 4: “At first glance, a foreign language looks like absolute nonsense, but with enough determination you can learn to speak all the languages you’re interested in”.

Student Diary - Reflection 5: “I’ve realised that English is really important because it gives you the opportunity to communicate with people from all around the world”.

Student Diary - Reflection 6: «Το να μαθαίνει κάποιος ξένες γλώσσες κατά τη γνώμη μου είναι πολύ βοηθητικό, καθώς μαθαίνουμε για άλλους πολιτισμούς, την ιστορία τους, το σύστημά τους κ.λπ.».

Παράλληλα, η ερευνήτρια παρατήρησε μέσα από τις συνεντεύξεις των μαθητών την αύξηση ενδιαφέροντος για την εκμάθηση Ξ.Γ. (β). Κάποιος μαθητής μάλιστα συσχετίζει την κατάκτηση μίας γλώσσας με τη γνώση των πολιτιστικών στοιχείων της χώρας στην οποία η συγκεκριμένη γλώσσα ομιλείται:

Σ16: «Η μάθηση των ξένων γλωσσών είναι πολύ ενδιαφέρουσα εμπειρία που με βοήθησε πολύ να καταλάβω τις κουλτούρες και τα έθιμα πολλών χωρών».

Άλλος μαθητής, κάνει έκδηλο το όφελος που έχει αποκομίσει στον τομέα της συναισθηματικής νοημοσύνης:

Σ9: «Συμπεραίνω πως μία ξένη γλώσσα μπορεί να φαίνεται δύσκολη, αλλά αν ακούσεις και μιλήσεις, σίγουρα με την τριβή θα κάνεις πρόοδο».

Η εκπαιδευτικός – ερευνήτρια καταγράφει στο Ημερολόγιο της Τάξης (βλ. Παράρτημα XVII, Κωδικοποίηση Συμμετοχικής Παρατήρησης) τη διαφοροποίηση στη συμπεριφορά των μαθητών (δ, ε, ζ) επισημαίνοντας την ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσα από την αποτίμηση των τελικών προϊόντων – εργασιών των μαθητών: «Τα τελικά προϊόντα εξέπληξαν την εκπαιδευτικό, καθώς στην πλειοψηφία τους καταδεικνύουν την εξαιρετική επιμέλεια των συμμετεχόντων και αποτελούν απόρροια της εξαιρετικής συνεργασίας και τεκμήρια καλλιτεχνικής προσωπικής

έκφρασης, δημιουργικότητας, ευρηματικότητας, πίστης στον εαυτό, ανάληψης πρωτοβουλιών και προσήλωσης στον στόχο».

Συγχρόνως, αναγνωρίζει τη συμμετοχικότητα των μαθητών (στ) παρατηρώντας ότι «όλες οι ομάδες των μαθητών κατάφεραν να συμβαδίσουν με την πορεία της ιστοεξερεύνησης και να οικειοποιηθούν το νέο περιβάλλον. Συνεργάστηκαν αποτελεσματικά και ανέλαβαν πρωτοβουλίες». Τέλος, η ερευνήτρια αποτιμά τα εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του Κ.Π.Π., καθώς και κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων. Η στάση του σώματος των μαθητών, οι εκφράσεις τους και οι χειρονομίες τους, το ύφος της ομιλίας και ο τόνος της φωνής δηλώνουν τον ενθουσιασμό τους, την κινητοποίησή τους και αντικαθρεφτίζουν το σύνολο των θετικών συναισθημάτων που οι μαθητές βίωσαν κατά τη διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας.

Παράλληλα, η σχολική ηγεσία επιβεβαιώνει την αλλαγή στάσης των μαθητών ως προς τη διδασκαλία της Ξ.Γ. στο σχολείο (γ) μέσα από την απάντησή της στην Ερώτηση 15 της συνέντευξης⁶⁷ (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας):

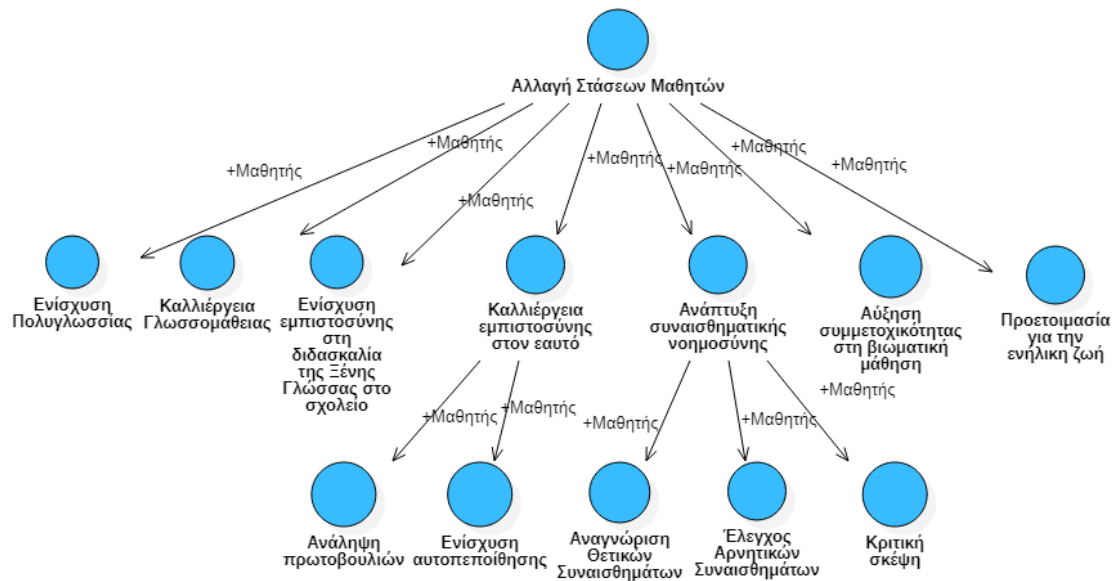
ΠΡΙΝ: «Η διδασκαλία των ξένων γλωσσών στα σχολεία αντιμετωπίζεται από τους μαθητές αρκετά συχνά με κριτική διάθεση». (Y2)

ΜΕΤΑ: «Θεωρώ ότι το παρόν καινοτόμο πρόγραμμα έδωσε την ευκαιρία σε μαθητές [...] να αναθεωρήσουν σε αρκετά μεγάλο βαθμό τις απόψεις τους για τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας στο σχολείο. Γενικότερα, οι μαθητές φαίνονται πιο θετικά διακείμενοι απέναντι στο τι μπορούν να καταφέρουν στον τομέα των ξένων γλωσσών μέσα από το σχολείο». (Y2)

«Η στάση των μαθητών με την εφαρμογή της καινοτομίας στο σχολείο έχει διαφοροποιηθεί σε κάποιο βαθμό. Οι μαθητές φαίνονται κινητοποιημένοι και πρόθυμοι να συμμετάσχουν στο μάθημα της ξένης γλώσσας με λιγότερο σκεπτικισμό, έχουν αποκομίσει πολύτιμες εμπειρίες, έχουν μάθει να

⁶⁷ «Κατά πόσο και με ποιον τρόπο θεωρείτε ότι έχει αλλάξει η στάση των μαθητών απέναντι στη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία μετά από την εφαρμογή του Κ.Π.Π. στη συγκεκριμένη σχολική μονάδα;».

συνεργάζονται, να μοιράζονται τα συναισθήματά τους, έχουν αποκτήσει νέες δεξιότητες, δεξιότητες σημαντικές για τη μετέπειτα ζωή τους» (Y1).

Σχήμα 12: Αλλαγή στη στάση των μαθητών απέναντι στην Καινοτομία. Οι τομείς.

Από την άλλη πλευρά, οι αλλαγές στη στάση της σχολικής ηγεσίας σχετίζονται α) με την ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτομιών, β) την κινητοποίηση και ενθάρρυνση των εκπαιδευτικών για την εφαρμογή των καινοτομιών, γ) την υποστήριξη των εκπαιδευτικών κατά τη διεξαγωγή καινοτόμων προγραμμάτων και δ) την εκδήλωση ενδιαφέροντος για προσωπική ανάπτυξη (βλ. Σχήμα 13).

Υποθέμα 1^ο: Ανάλυση πρωτοβουλιών

Από τις απαντήσεις της σχολικής ηγεσίας στην Ερώτηση 17 της συνέντευξης⁶⁸ (βλ. Παράρτημα XVIII, Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας) η ερευνήτρια διαπιστώνει μία θετική επίδραση του Κ.Π.Π. ως προς την ανάληψη πρωτοβουλιών από την πλευρά της διεύθυνσης (βλ Σχήμα 13). Συγκεκριμένα, η πρώτη συνεντευξιάζουσα (Y1) δηλώνει την ύπαρξη στασιμότητας τα τελευταία χρόνια. Επισημαίνει ότι μετά την πανδημία εξακολουθεί να υφίσταται μία δυσκαμψία

⁶⁸ Ε: «Ποια είναι η πρόθεσή σας για την ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων προγραμμάτων για το επόμενο έτος;».

σχετικά με την ανάληψη νέων καινοτόμων προγραμμάτων. Ωστόσο, τονίζει ότι η εφαρμογή του Κ.Π.Π. αποτέλεσε το εφαλτήριο για την ανάληψη νέων πρωτοβουλιών στο μέλλον.

ΠΡΙΝ: «Η αλήθεια είναι ότι τα τελευταία χρόνια λόγω της πανδημίας δεν αναλάβαμε πρωτοβουλίες για τη διεξαγωγή καινοτόμων δράσεων». (Y1)

ΜΕΤΑ: «Ακόμη και τώρα είμαστε λιγάκι διστακτικοί, αλλά η εφαρμογή του Κ.Π.Π. φέτος μας έδωσε το έναυσμα να δραστηριοποιηθούμε στο προσεχές μέλλον. Ως διεύθυνση είμαστε ανοιχτοί να προωθήσουμε καινοτόμα προγράμματα τα οποία, είτε θα εφαρμοστούν διαθεματικά με τη συνεργασία περισσότερων εκπαιδευτικών σε περισσότερα μαθήματα, είτε όχι». (Y1)

Η παραπάνω θετική πρόθεση επικυρώνεται περαιτέρω όταν η παραπάνω συνεντευξιάζουσα δηλώνει ότι θα στηρίζει την ερευνήτρια μελλοντικά για τη διοργάνωση μίας γιορτής πολυγλωσσίας με στόχο την ενίσχυση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Συγχρόνως, δίνει την ιδέα για τη συμμετοχή της ευρύτερης τοπικής κοινωνίας στη γιορτή της πολυγλωσσίας, ώστε να ενισχυθεί μέσα από τη διάχυση της δράσης η εξωστρέφεια της σχολικής μονάδας.

Y1: «Θα στηρίξουμε τη διοργάνωση - όπως έχουμε ήδη προσχεδιάσει - μιας γιορτής πολυγλωσσίας, όπου θα δώσουμε την ευκαιρία στους μαθητές να γνωρίσουν με βιωματικό τρόπο περισσότερες ξένες γλώσσες. Μπορούμε να συνεργαστούμε και με όμορες σχολικές μονάδες».

Παρόμοια στάση κρατά και η δεύτερη συνεντευξιάζουσα (Y2) αναφέροντας την πρόθεση συνεργασίας με το Ίδρυμα Νιάρχος και τον σχεδιασμό για τη σύσταση περισσότερων σχολικών ομίλων, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των μαθητών με διαφορετικά στιλ μαθήσεως σύμφωνα με τη θεωρία του Gardner (1983) περί πολλαπλής νοημοσύνης (βλ. § 3.2).

Y2: «...θα επιδιώξουμε να συνεργαστούμε με το ίδρυμα Νιάρχος, θα βάλουμε στόχο να διοργανώσουμε και άλλους ομίλους, όχι μόνο δημιουργικής γραφής, γιατί με τον τρόπο αυτό καλύπτουμε τις διαφοροποιημένες ανάγκες των μαθητών...»

Επίσης, εντοπίζει τον θετικό αντίκτυπο της εφαρμογής του Κ.Π.Π. και θεωρεί ότι συνέβαλε στην κινητοποίηση των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας:

Υ2: «Χαίρομαι που το Κ.Π.Π. μου έδωσε την ευκαιρία να δω ότι στο σχολείο μας υπάρχουν αρκετοί εκπαιδευτικοί πρόθυμοι να στηρίξουν καινοτόμες δράσεις».

Υποθέμα 2^ο: Κινητοποίηση & ενθάρρυνση εκπαιδευτικών

Οι απαντήσεις των συνεντευξιαζόμενων στην Ερώτηση 18 της συνέντευξης⁶⁹ καταδεικνύουν την αυξημένη ενεργητικότητα της σχολικής ηγεσίας αναφορικά με τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων μετά την υλοποίηση του Κ.Π.Π. (βλ. Σχήμα 13). Συγκεκριμένα, εκθέτουν τους τρόπους με τους οποίους η διεύθυνση σκοπεύει να ενθαρρύνει τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας στην εισαγωγή της καινοτομίας. Οι απόψεις και των δύο συνεντευξιαζόμενων συγκλίνουν σε μεγάλο βαθμό. Η πρώτη συνεντευξιαζόμενη αναφέρει ως σημαντικό βήμα για την ενθάρρυνση των εκπαιδευτικών την ενημέρωση:

Υ1: «[η διεύθυνση] θα ενημερώσει τους εκπαιδευτικούς για τα είδη των καινοτόμων προγραμμάτων που υπάρχουν».

Η δεύτερη συνεντευξιαζόμενη θεωρεί τον εποικοδομητικό διάλογο, τη συνεργασία και την ανταλλαγή απόψεων και καλών πρακτικών σημαντικούς παράγοντες για την κινητοποίηση των εκπαιδευτικών:

Υ2: «Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν καινοτόμα προγράμματα μέσα από τον διάλογο με εκπαιδευτικούς που έχουν υλοποιήσει στο παρελθόν αντίστοιχα προγράμματα [...]. Θα ενθαρρύνω, λοιπόν, τον εποικοδομητικό διάλογο και τη συνεργασία, καθώς όλοι μαζί μπορούμε να κάνουμε μία πολύ μικρή αλλαγή καινοτομώντας.».

Επίσης, τονίζει ότι οι ίδιοι οι μαθητές ενθαρρύνουν έμμεσα τους εκπαιδευτικούς για την ανάληψη καινοτόμων προγραμμάτων στις σχολικές μονάδες,

⁶⁹ «Με ποιον τρόπο σκοπεύετε να ενθαρρύνετε τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν καινοτόμα προγράμματα; Αναφέρετε συγκεκριμένα παραδείγματα».

καθώς οι εκπαιδευτικοί επιδιώκοντας να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους καταφεύγουν στη χρήση της καινοτομίας στην εκπαιδευτική πράξη:

Υ2: «Οι ίδιοι οι μαθητές αποτελούν ένα κίνητρο, καθώς εκφράζουν τις ανησυχίες τους, την επιθυμία τους να γίνεται το μάθημα και με εναλλακτικό τρόπο, δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον όταν χρησιμοποιούμε κάθε καινούργια τεχνική - μέθοδο διδασκαλίας, όταν τροποποιούμε τη διδασκαλία μας με τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες - στα ενδιαφέροντα των μαθητών αλλά και στον ολοένα μεταβαλλόμενο χαρακτήρα της σύγχρονης κοινωνίας και τις αυξημένες απαιτήσεις της».

Υποθέμα 3^ο: Υποστήριξη εκπαιδευτικών κατά τη διεξαγωγή καινοτόμων προγραμμάτων

Μία επιπρόσθετη αλλαγή που διαφαίνεται στη στάση της σχολικής ηγεσίας μετά το Κ.Π.Π. είναι η δέσμευση, η σταθερότητα, δηλαδή, με την οποία σκοπεύει να αντιμετωπίσει τον ρόλο της καινοτομίας στη σχολική μονάδα (βλ. Σχήμα 13). Συγκεκριμένα, η πρώτη συνεντευξιαζόμενη τονίζει τη σημασία της υποστήριξης των εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια διεξαγωγής των δράσεων καινοτομίας σε μακροπρόθεσμη κλίμακα. Με τον τρόπο αυτό, θεωρεί, ότι οι εκπαιδευτικοί αναπτύσσουν εμπιστοσύνη απέναντι στο σχολείο, καθώς με γνώμονα το παρελθόν νιώθουν ότι θα λάβουν την ίδια υποστήριξη και κατά τη διάρκεια υλοποίησης μελλοντικών δράσεων:

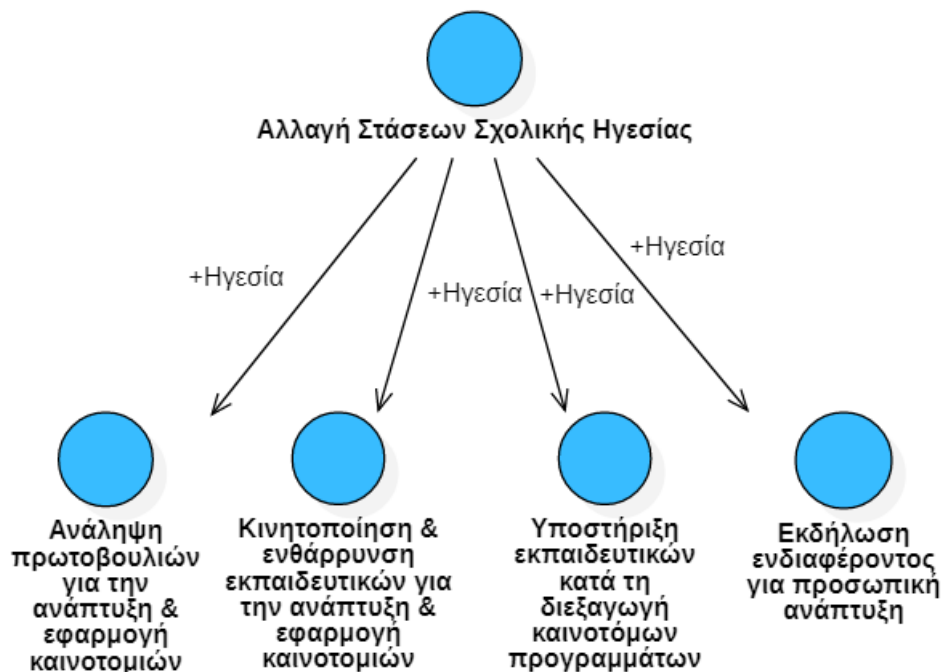
Υ1: «Στην ενθάρρυνση των εκπαιδευτικών θεωρώ ότι βοηθάει πάρα πολύ και η στήριξη των εκπαιδευτικών σε προηγούμενες δράσεις. Από εδώ και στο εξής θα φροντίσουμε να καταστήσουμε την καινοτομία κεντρικό άξονα του σχολείου στηρίζοντας συστηματικά τους εκπαιδευτικούς».

Υποθέμα 4^ο: Εκδήλωση ενδιαφέροντος για προσωπική ανάπτυξη

Τέλος, η επεξεργασία των δεδομένων της έρευνας ανέδειξε την κινητοποίηση της σχολικής ηγεσίας για προσωπική αλλαγή και βελτίωση (βλ. Σχήμα 13). Η επίδραση του Κ.Π.Π. στη βελτίωση του οργανισμού οδήγησε στη δημιουργία επιπρόσθετων εγγενών κινήτρων για προσωπική ανάπτυξη. Η δεύτερη συνεντευξιαζούσα (Υ2) παρατηρεί πως το Κ.Π.Π. τη βοήθησε να θέσει προσωπικούς

στόχους αυτοβελτίωσης. Στη συνέχεια, συσχετίζει τη βελτίωση της ποιότητας ενός οργανισμού με τους ανθρώπινους πόρους του οργανισμού. Θεωρεί, δηλαδή, ότι η αυτοβελτίωση μπορεί να συμβάλλει δυνητικά και στην ενίσχυση της ποιότητας του οργανισμού.

Υ2: «Είναι κάτι που αγαπώ [η θέση ευθύνης] και θέλω να το κάνω, γιατί μου αρέσει να προσφέρω στους συναδέλφους, στους μαθητές, στην κοινωνία. Μετά τις δράσεις του Κ.Π.Π. νιώθω πιο ανοιχτή σε ό,τι καινούργιο και σε ό,τι σχετίζεται με την αυτοβελτίωση, καθώς με αυτόν τον τρόπο θα βάλω στόχο να βρω απαντήσεις για το πώς μπορεί να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό έργο στο σχολείο».

Σχήμα 13: Αλλαγή στη στάση της Σχολικής Ηγεσίας απέναντι στην Καινοτομία. Οι τομείς.

5.4 Προεκτάσεις και περιορισμοί της έρευνας

Στην παράγραφο αυτή παρατίθενται οι περιορισμοί που σχετίζονται με την παρούσα μελέτη. Κύριο περιορισμό της έρευνας αποτελεί το γεγονός ότι η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε ένα συγκεκριμένο τμήμα μίας συγκεκριμένης σχολικής

μονάδας. Συνεπώς, τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτουν από μία αριθμητικά περιορισμένη πληθυσμιακή ομάδα. Η σχολική μονάδα στην οποία πραγματοποιήθηκε η έρευνα έχει συγκεκριμένο κοινωνικό-πολιτισμικό χαρακτήρα. Βρίσκεται σε προάστιο της Ανατολικής Αττικής που χαρακτηρίζεται από υψηλό βιοτικό επίπεδο⁷⁰. Επομένως, οι συγκεκριμένοι μαθητές ενδέχεται να μην αντιπροσωπεύουν πλήρως τον μέσο Έλληνα μαθητή. Το ίδιο ισχύει και με τη συμμετοχή της συγκεκριμένης σχολικής ηγεσίας στην έρευνα. Συνακόλουθα, γεννάται ο προβληματισμός εάν οι παραπάνω συμμετέχοντες στην ερευνητική διαδικασία μπορούν και σε τι βαθμό να αποτελέσουν αρκετά αξιόπιστο δείγμα για τη γενίκευση των αποτελεσμάτων της έρευνας στον ευρύτερο πληθυσμό. Ωστόσο, αντίλογο στον παραπάνω συλλογισμό αποτελεί το γεγονός ότι οι έφηβοι μαθητές στην Ελλάδα βιώνουν τις ίδιες εμπειρίες παντού εξαιτίας της κοινωνικής δικτύωσης που αποτελεί απόρροια των μεταβαλλόμενων συνθηκών της σύγχρονης τεχνοκρατικής κοινωνίας. Ως εκ τούτου, και η σχολική ηγεσία καλείται να αντιμετωπίσει τις ίδιες προκλήσεις σε ευρεία κλίμακα.

Επιπρόσθετος περιοριστικός παράγοντας μπορεί να θεωρηθεί η διάρκεια της έρευνας. Η συγκεκριμένη έρευνα περιορίστηκε στη διεξαγωγή ενός συγκεκριμένου Κ.Π.Π. που διεξήχθη κατά τη διάρκεια ενός σχολικού έτους. Τέλος, περιορισμό της μελέτης αποτελεί το γεγονός ότι δεν εξετάστηκε η οπτική των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών, αλλά ούτε και των εκπαιδευτικών⁷¹ - παρά μόνο της σχολικής ηγεσίας - απέναντι στην καινοτομία με στόχο την προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας.

5.5 Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Κατά τη διάρκεια συγγραφής της παρούσας μελέτης, αλλά και κατά τη διάρκεια του προγραμματισμού της ερευνητικής διαδικασίας διαπιστώθηκε ότι υπάρχει έλλειψη συναφών ερευνών και σχετικής ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας που να εστιάζουν στη προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας μέσα από

⁷⁰ Οι γονείς των μαθητών είναι στην πλειοψηφία τους μορφωμένοι και οι οικογένειες οικονομικά εύρωστες.

⁷¹ Τόσο των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών (ΠΕ05 Γαλλικής Γλώσσας, ΠΕ06 – Αγγλικής Γλώσσας, ΠΕ07 Γερμανικής Γλώσσας), όσο και των υπόλοιπων ειδικοτήτων.

την εισαγωγή της καινοτομίας στην εκπαίδευση. Συνακόλουθα, θα ήταν ωφέλιμο να πραγματοποιηθούν μελλοντικά έρευνες που θα επικεντρώνονται στο παραπάνω θεματικό πεδίο. Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η συγκεκριμένη έρευνα ήταν μικρής κλίμακας θα παρουσίαζε μεγαλύτερο ενδιαφέρον η μακροχρόνια μελέτη σε μεγαλύτερες ομάδες δείγματος που θα εξετάζουν τη στάση των μαθητών απέναντι στη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία πριν και μετά την υλοποίηση καινοτόμων δράσεων. Με τον τρόπο αυτό τα αποτελέσματα θα έχουν μεγαλύτερη αξιοπιστία και εγκυρότητα. Παράλληλα, θα ήταν πρόσφορο να διερευνηθεί μελλοντικά μαζί με τη στάση της σχολικής ηγεσίας και η οπτική των γονέων και των λοιπών εκπαιδευτικών της ομάδας στόχου, ώστε να ανιχνευτεί από κάθε πλευρά η επίδραση της παρέμβασης. Τέλος, επειδή η παρούσα έρευνα διεξήχθη σε σχολείο της Δ.Ε. είναι αναγκαίο να διερευνηθεί εάν και κατά πόσο τα αποτελέσματά της ισχύουν και στις άλλες βαθμίδες εκπαίδευσης, όπου η γλωσσομάθεια έχει επίσης θέση. Συνεπώς, προτείνεται η διεξαγωγή παρόμοιων και πιο εκτεταμένων ερευνών σε σχολεία της Π.Ε και σε φορείς της τριτοβάθμιας⁷². Στο πλαίσιο μίας έρευνας ακόμη πιο ευρείας κλίμακας, προκειμένου να πραγματοποιηθεί συγκριτική αξιολόγηση μεταξύ οργανισμών θα ωφελούσε η επίσκεψη σε άλλες χώρες, προκειμένου να γίνουν διακρατικές συγκρίσεις⁷³, όπως προτείνει ο Sallis (2002).

Επίσης, όπως παρατηρούν οι Σπυροπούλου, Αναστασάκη, Δελιγιάννη, Κούτρα και Μπούρας (2008) είναι αναγκαία η συστηματική ένταξη Καινοτόμων Προγραμμάτων σε ευρεία κλίμακα, προκειμένου να επανεκτιμηθεί ο θεσμός τους και να μην συνιστούν απομονωμένη νησίδα, αλλά εστία βελτίωσης της ποιότητας του διδακτικού έργου.

5.6 Επίλογος

Το τελευταίο κεφάλαιο της παρούσας ερευνητικής εργασίας επικεντρώθηκε στην παρουσίαση των ευρημάτων της εν λόγω έρευνας, τα οποία προέκυψαν μετά την επεξεργασία των ποιοτικών δεδομένων που είχαν συλλεχθεί κατά τη διάρκεια της

⁷² Πανεπιστήμια, Δ.Ι.Ε.Κ. κτλ.

⁷³ Τα συνέδρια και τα σεμινάρια αποτελούν καλές πηγές πληροφόρησης. Συγχρόνως, η μελέτη επίσημων πηγών από τον εκπαιδευτικό τύπο, όπως είναι οι ετήσιες αναφορές και οι εκθέσεις αξιολόγησης μπορούν να παρέχουν πολύτιμα στοιχεία (Sallis, 2002).

εφαρμογής του Κ.Π.Π. Στη συνέχεια, παρουσιάστηκαν οι προεκτάσεις και οι περιορισμοί της έρευνας. Τέλος, ακολούθησαν οι προτάσεις της ερευνήτριας για περαιτέρω έρευνα. Παρακάτω παρουσιάζονται τα συμπεράσματα τα οποία προέκυψαν μετά την εφαρμογή του Κ.Π.Π. και μετά την επεξεργασία των δεδομένων της έρευνας.

Συμπεράσματα

Σκοπός της παρούσας διατριβής ήταν η ανίχνευση της συμβολής της καινοτομίας στην ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και η ανάδειξη του τρόπου με τον οποίο η σχολική ηγεσία προσλαμβάνει την καινοτομία. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε τη σχολική χρονιά 2022-2023 σε σχολική μονάδα ημιαστικής περιοχής της Ανατολικής Αττικής μέσα από την εφαρμογή ενός καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος που είχε ως στόχο την ενίσχυση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας.

Η επιλογή των συγκεκριμένων ποιοτικών ερευνητικών εργαλείων (βλ. § 4.4) συνέτεινε στην ανάδειξη των θεμάτων αναφορικά με την αξιοποίηση της καινοτομίας για την ενίσχυση της ποιότητας του οργανισμού και την προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Η παρούσα μελέτη ανέδειξε πτυχές που συμπληρώνουν τα υπάρχοντα κενά της βιβλιογραφίας και συμβάλλουν στη νοηματοδότηση της καινοτομίας και στην προβολή της ως μοχλού διασφάλισης της ποιότητας στην εκπαίδευση και προώθησης της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας.

Πιο κάτω παρατίθενται τα πορίσματα της έρευνας συνθετικά προκειμένου να αποτιμηθεί: α) η στάση μαθητών και σχολικής ηγεσίας απέναντι στα ερευνητικά ερωτήματα, β) η αναγκαιότητα για αλλαγές που προκύπτουν από τη δυνητική επίδραση που άσκησε το Κ.Π.Π. στα υποκείμενα της έρευνας, γ) τυχόν προβληματισμοί που αναδύονται σχετικά με την προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας μέσα από την καινοτομία και δ) η συνάφεια ανάμεσα στα πορίσματα και το ευρύτερο εκπαιδευτικό πλαίσιο σε εθνική και παγκόσμια κλίμακα.

Αναφορικά με το 1^ο Ερευνητικό Ερώτημα (βλ. § 1.4), δηλαδή τον τρόπο που οι μαθητές βίωσαν τη συμμετοχή τους στις δράσεις του Κ.Π.Π. η επεξεργασία των αποτελεσμάτων της έρευνας καταδεικνύει ότι τα πορίσματα μέσα από τα οποία διαφαίνεται η στάση των μαθητών συγκλίνουν με την προϋπάρχουσα βιβλιογραφία (Σπυροπούλου, κ.α., 2008). Συγκεκριμένα, όπως διαφαίνεται από την επεξεργασία των δεδομένων της έρευνας και τον βαθμό συμμετοχικότητας της ομάδας στόχου ο

αντίκτυπος του Κ.Π.Π. στους μαθητές υπήρξε ουσιαστικός ως προς την προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας. Συγκεκριμένα, το Κ.Π.Π. συνέβαλε στη δημιουργία ενδογενών και εξωγενών κινήτρων αναφορικά με τη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία. Επιπρόσθετα, ενίσχυσε γνωστικά τους μαθητές μέσα από την επίτευξη των μαθησιακών στόχων και συμβάλλοντας στην περαιτέρω μαθησιακή εξέλιξη. Εξίσου σημαντική ήταν η συμβολή του Κ.Π.Π. στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών τόσο στον πρακτικό τομέα (δεξιότητες ζωής – ήπιες δεξιότητες), όσο και στον ψηφιακό τομέα (ψηφιακός εγγραμματισμός), αλλά και σε συνάρτηση με τις ανάγκες της σύγχρονης εποχής (τα 4C της μάθησης: επικοινωνία, κριτική σκέψη, συνεργασία, δημιουργικότητα). Τέλος, ο αντίκτυπος του Κ.Π.Π. στους μαθητές αντανακλάται και στον κοινωνικό τομέα, μέσα από τη δημιουργία δεσμών με τους ομήλικους και τη σύνδεση με την τοπική κοινωνία μέσω διάχυσης των δράσεων. Συνυπολογίζοντας όλα τα παραπάνω, συνάγεται ότι το παρόν Κ.Π.Π. ήταν επιτυχές ως προς την εκπλήρωση του αρχικού σκοπού του και των επιμέρους στόχων του.

Τα στοιχεία που συνθέτουν τη συμβολή του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος στην ενίσχυση της ποιότητας της εκπαίδευσης απαντούν το 2^ο ερευνητικό ερώτημα (βλ. § 1.4). Η οπτική των μαθητών αναδεικνύει τα στοιχεία που τεκμηριώνουν τη συμβολή του Κ.Π.Π. στην ποιότητα της εκπαίδευσης. Οι μαθητές νιώθουν ότι έλαβαν στήριξη της γλωσσομάθειας ενδοσχολικά, αναγνωρίζουν τη συμβολή του Κ.Π.Π. στην προετοιμασία τους για την ενήλικη ζωή, συνακόλουθα ανακτούν μέρος της εμπιστοσύνης τους στη δημόσια εκπαίδευση και συνδέονται με την τοπική κοινωνία ενισχύοντας την εξωστρέφεια της σχολικής μονάδας.

Τα πιο πάνω αποτελέσματα επικυρώνονται και από την οπτική της σχολικής ηγεσίας. Η σχολική ηγεσία κρίνει ότι η ενίσχυση της γλωσσομάθειας, οι αυθεντικές δραστηριότητες που προετοιμάζουν τους εφήβους για την ενήλικη ζωή, η ανάκτηση της εμπιστοσύνης στο σχολείο και η εξωστρέφεια της σχολικής μονάδας μέσα από το συγκεκριμένο Κ.Π.Π. επαυξάνουν την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, εκτός από τη γνωστική ωρίμανση των μαθητών επισημαίνουν και την ψυχοσυναισθηματική ωρίμανση, καθώς και την καλλιέργεια των ήπιων δεξιοτήτων

ως στοιχεία που ενισχύουν την ποιότητα. Οι παραπάνω αντιλήψεις της σχολικής ηγεσίας συνάδουν με τα ευρήματα ερευνών που παρουσιάζουν τη σχολική ηγεσία συνειδητοποιημένη αναφορικά με τον αντίκτυπο της εφαρμογής της εκπαιδευτικής καινοτομίας στην ποιότητα της παρεχόμενης διδασκαλίας (Μπάτος, 2017· Σπυροπούλου, Δ., Αναστασάκη, Α., Δεληγιάννη, Δ., Κούτρα, Χ., & Μπούρας, Σ. , 2008).

Επιπρόσθετα από την οπτική των μαθητών, η σχολική ηγεσία αποτιμά πιο σφαιρικά τη συμβολή του Κ.Π.Π. Αναγάγει το Κ.Π.Π. ως ένα σημαντικό μέρος του οράματος της σχολικής μονάδας και θεωρεί ότι το Κ.Π.Π. αναδεικνύει την πραγμάτωση του οράματος, γεγονός που πιστοποιεί την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Συνακόλουθα, η ταύτιση των δύο οπτικών μεταξύ μαθητών και σχολικής ηγεσίας ενισχύει τους δείκτες εγκυρότητας και αξιοπιστίας των ευρημάτων της έρευνας.

Τα ερευνητικά δεδομένα που επικεντρώνονται στη στάση της σχολικής ηγεσίας απέναντι στην καινοτομία συνιστούν απάντηση στο 3^ο ερευνητικό ερώτημα της έρευνας (βλ. § 1.4). Η σχολική ηγεσία νοηματοδοτεί την καινοτομία ως εργαλείο βελτίωσης της ποιότητας του οργανισμού, αναγνωρίζει τη συνδρομή της στη μαθησιακή εξέλιξη και ψυχοσυναισθηματική στήριξη των μαθητών, στην ανάκτηση της εμπιστοσύνης στην εκπαίδευση, στην ενίσχυση του συλλογικού πνεύματος και στην προετοιμασία των μαθητών για την ενήλικη ζωή τους. Η παραπάνω νοηματοδότηση επικυρώνεται και στην πράξη, καθώς η σχολική ηγεσία κρατά ανοιχτή στάση ως προς την εισαγωγή και την εφαρμογή των καινοτομιών στην εκπαίδευση. Παραθέτει μάλιστα και παραδείγματα στήριξης της καινοτομίας στη συγκεκριμένη σχολική μονάδα. Αξιοσημείωτο είναι ότι ανάμεσα στα οφέλη της καινοτομίας, η σχολική ηγεσία συγκαταλέγει τη βελτίωση της ποιότητας όχι μόνο του εκπαιδευτικού έργου, αλλά και του ίδιου του οργανισμού.

Από την άλλη, η σχολική ηγεσία δεν παραλείπει να κάνει αναφορά στα εμπόδια που καθιστούν την ενσωμάτωση της καινοτομίας στις σχολικές μονάδες δυσμενή. Οι δυσχέρειες αυτές σχετίζονται με τους ανθρώπινους πόρους που παρουσιάζουν αντίσταση στην αλλαγή λόγω επαγγελματικής εξουθένωσης και

ανεπαρκούς κατάρτισης, με την ελλιπή υλικοτεχνική υποδομή ή ακόμη και με την έλλειψη κουλτούρας καινοτομίας γενικά σε επίπεδο σχολικής μονάδας ή εθνικό. Τα εμπόδια που αναφέρει η σχολική ηγεσία αποτελούν κοινό παρονομαστή για έναν μεγάλο αριθμό σχολικών μονάδων στην Ελλάδα, σύμφωνα με την πρόσφατη βιβλιογραφία. Οι Κούλης & Μπαγάκης (2022) και οι Σπυροπούλου κ.α. (2008) εντοπίζουν συγκεκριμένα εμπόδια που παρακωλύουν την εισαγωγή και αποτελεσματική εφαρμογή της καινοτομίας στην εκπαίδευση στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, αναφέρουν ότι η ελληνική τάξη και ευρύτερα ο σχολικός οργανισμός χαρακτηρίζονται από έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας, οι υλικοτεχνικές υποδομές κρίνονται ακατάλληλες και οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν με δυσπιστία την εφαρμογή της καινοτομίας, καθώς συχνά καλούνται να επιμορφωθούν επιφανειακά σε καινοτόμες δράσεις δίχως άρτιο σχεδιασμό (Κούλης & Μπαγάκης, 2022).

Από την επεξεργασία των ερευνητικών δεδομένων προέκυψε και η στάση της σχολικής ηγεσίας απέναντι στην προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας μέσα από την καινοτομία. Η σχολική ηγεσία αναγνωρίζει τις δυσκολίες που παρουσιάζει η διδασκαλία των Ξ.Γ. στα σχολεία. Κρίνει τις ώρες διδασκαλίας ανεπαρκείς, τα σχολικά εγχειρίδια μη επικαιροποιημένα και την κινητοποίηση των εκπαιδευτικών προβληματική. Επισημαίνει ως επιπρόσθετο εμπόδιο την εξουθένωση των μαθητών και τις ελλείψεις σε ξενόγλωσσο διδακτικό προσωπικό. Παρά τη διστακτικότητα της σχολικής ηγεσίας ως προς τη λειτουργία της γλωσσομάθειας στα σχολεία, αποτελεί ενθαρρυντικό γεγονός το ότι παραθέτει συγκεκριμένες προτάσεις στήριξης της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας ενδοσχολικά: την πιστοποίηση των Ξ.Γ. ενδοσχολικά, την αναδιαμόρφωση του ωρολόγιου προγράμματος και την παράλληλη αναπλαισίωση των Α.Π.Σ. για τις Ξ.Γ. Αυτό σημαίνει ότι η στάση της σχολικής ηγεσίας παραμένει ανοιχτή παρά τα ρεαλιστικά εμπόδια που διακρίνει.

Αναφορικά με τη συνάφεια μεταξύ καινοτομίας και διοίκησης ολικής ποιότητας, σε θεωρητικό επίπεδο μέσα από την παρούσα έρευνα επιβεβαιώνεται η συσχέτιση. Η σχολική ηγεσία αναγνωρίζει τον κεντρικό ρόλο της στη διαμόρφωση της ποιότητας ενός οργανισμού και θεωρεί την καινοτομία ως σημαντική παράμετρο

της Δ.Ο.Π. Σε πρακτικό όμως επίπεδο, παρόλο που και τα δύο στελέχη της σχολικής ηγεσίας δηλώνουν την πρόθεση τους να ενθαρρύνουν την καινοτομία, αρνούνται να αυτοχαρακτηριστούν ως ηγέτες καινοτόμοι που ασκούν Δ.Ο.Π. Η ερμηνεία της αντίφασης μεταξύ θεωρίας και πράξης μπορεί ερμηνευτεί ως εξής στο δεδομένο πλαίσιο. Η διευθύντρια διάγει μόλις τη δεύτερη χρονιά της στη συγκεκριμένη θέση ευθύνης. Άρα, θεωρεί ότι δεν έχει συνεισφέρει αρκετά υπέρ της καινοτομίας. Επιπλέον, από τα ερευνητικά στοιχεία προκύπτει ότι και οι δύο συνεντευξιαζόμενες αισθάνονται επαγγελματική εξουθένωση. Συνεπώς, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι υπάρχει μία εύλογη δυσκαμψία από την πλευρά τους να υλοποιήσουν το όραμα της καινοτομίας.

Μελετώντας τη συναφή βιβλιογραφία, η παραπάνω στάση της σχολικής ηγεσίας αντικατοπτρίζει τη θεωρία της Καμπύλης της Μετάβασης (βλ. Waters, 2005). Σύμφωνα, με τη θεωρία αυτή, η υιοθέτηση της καινοτομίας και της αλλαγής σε έναν οργανισμό δεν γίνεται ξαφνικά. Τα άτομα (στην προκειμένη περίπτωση η σχολική ηγεσία) φτάνουν στο σημείο να υιοθετήσουν την αλλαγή (την καινοτομία), ύστερα από μία αρχική διακύμανση, που εμπεριέχει την άρνηση. Στη συνέχεια βιώνουν την εμπειρία της εφαρμογής. Μέχρι να φτάσει κάποιος στη φάση της αποδοχής, η οποία σηματοδοτεί τη συμφιλίωση με την αλλαγή – καινοτομία, απαιτείται μία σειρά βημάτων που οδηγούν σε αυξημένες ικανότητες, οι οποίες είναι ανάλογες του χρόνου που έχει παρέλθει.

Το 4^ο και τελευταίο ερευνητικό ερώτημα (βλ. § 1.4) ανέχνευσε τις πιθανές αλλαγές στη στάση των μαθητών και της σχολικής ηγεσίας απέναντι στην καινοτομία μετά την εφαρμογή του Κ.Π.Π. Τα δεδομένα της έρευνας καταδεικνύουν ότι οι μαθητές μέσα από τη συμμετοχή τους στο Κ.Π.Π. ανέκτησαν σε ικανοποιητικό βαθμό την εμπιστοσύνη τους στη διδασκαλία της Ξ.Γ. στο σχολείο καλλιεργώντας περαιτέρω τη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία. Παράλληλα, σε ψυχοσυναισθηματικό επίπεδο το Κ.Π.Π. ενίσχυσε την εμπιστοσύνη στον εαυτό τους και την ανάπτυξη συναισθηματικής νοημοσύνης. Συνακόλουθα, οι μαθητές έχουν καταστεί πιο έτοιμοι για την ενήλικη ζωή. Τα ευρήματα αυτά επικυρώνουν τη θεωρία στη σχετική βιβλιογραφία που υποστηρίζει ότι η εφαρμογή της καινοτομίας με τη

μορφή μίας νέας διδακτικής και μαθησιακής προσέγγισης επηρεάζει θετικά τη μάθηση και την απόδοση των εκπαιδευόμενων (Serdyukov, 2017, βλ. § 2.2.2).

Από την πλευρά της σχολικής ηγεσίας, η εφαρμογή του Κ.Π.Π. ενθάρρυνε την ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη και την εφαρμογή των καινοτομιών και την εκδήλωση ενδιαφέροντος για προσωπική ανάπτυξη. Συγχρόνως, η σχολική ηγεσία κινητοποιήθηκε να ενθαρρύνει τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας ευθύνης σχετικά με την ανάπτυξη και την εφαρμογή καινοτομιών. Απόδειξη αυτού αποτελεί η δέσμευσή της να παρέχει πρόσθετη στήριξη κατά τη διεξαγωγή των καινοτόμων προγραμμάτων. Η στάση αυτή της σχολικής ηγεσίας απαντάται στη σχετική βιβλιογραφία. Συγκεκριμένα γίνεται αναφορά για την υποστηρικτική στάση της σχολικής ηγεσίας και τη συνεισφορά της στην υιοθέτηση της αλλαγής και της καινοτομίας (Kennedy, 1987). Συγχρόνως, η ενθάρρυνση του προσωπικού απέναντι στην καινοτομία χαρακτηρίζεται στη βιβλιογραφία ως απαραίτητο στοιχείο για την καινοτομία στη διδασκαλία της Αγγλικής ως Ξ.Γ. (Waters & Vilches, 2001).

Η στάση της σχολικής ηγεσίας, όπως έχει σκιαγραφηθεί από τα αποτελέσματα της έρευνας, συνάδει επιπρόσθετα με το μοντέλο των 4 φάσεων των Bridges & Mitchell (2000). Σύμφωνα με το μοντέλο αυτό, η δέσμευση έρχεται μέσα από τα στάδια της άρνησης, της αντίστασης και της διερεύνησης (Bridges & Mitchell, 2000). Παρομοίως, στη συγκεκριμένη έρευνα οι αρκετά συχνές αναφορές στις δράσεις και στα εμπόδια του παρελθόντος από την πλευρά της διοίκησης αντικατοπτρίζουν το στάδιο της άρνησης που βιώνει ή βίωσε η συγκεκριμένη ηγεσία, καθώς και την φόβο ως μηχανισμό άμυνας και αντίστασης στην αλλαγή (βλ. § 2.3.4, Sallis, 2002). Η αντίσταση γίνεται έκδηλη με την αδυναμία της σχολικής ηγεσίας να αυτοχαρακτηριστεί ‘καινοτόμος ηγέτης που ασκεί Δ.Ο.Π.. Το Κ.Π.Π. στην προκειμένη περίπτωση έχει δράσει ως μοχλός διερεύνησης και βοήθησε τη σχολική ηγεσία να προχωρήσει σε επαναδιαπραγμάτευση πριν φτάσει στο τελευταίο στάδιο της δέσμευσης για αλλαγή και υιοθέτηση της καινοτομίας.

Συνοψολογίζοντας τα πορίσματα της έρευνας και τον χαρακτήρα της σύγχρονης κοινωνίας γεννάται ο ακόλουθος προβληματισμός. Αν και η σύγχρονη κοινωνία χαρακτηρίζεται πολυπολιτισμική και τα περισσότερα σχολεία έχουν

πολυπολιτισμική σύνθεση (Κοιλιάρη, 2016· Soler-Carbonell, 2017) η προώθηση της πολυγλωσσίας στην Ελλάδα μέσω της εκπαίδευσης πραγματοποιείται σε ιδιαίτερα περιορισμένη κλίμακα. Έχοντας κατά νου τον θετικό αντίκτυπο του Κ.Π.Π. στους μαθητές και το γεγονός ότι η γλωσσομάθεια δεν στηρίζεται επαρκώς από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα (Κοιλιάρη, 2016), προτείνεται η ανάδειξή της μέσα από την εισαγωγή επιπρόσθετων καινοτόμων δράσεων και με τη συνδρομή της σχολικής ηγεσίας, καθώς ο ρόλος της για την αποτελεσματική εφαρμογή της καινοτομίας είναι επιτελικός, όπως επιβεβαιώνεται από πρόσφατες έρευνες (Καράβα, 2018· Δροσάτος, 2019).

Το Κ.Π.Π. που εφαρμόστηκε στην παρούσα ερευνητική μελέτη, θα μπορούσε μελλοντικά παρά την περιορισμένη εμβέλεια να αποτελέσει σημείο αναφοράς για όλους τους ερευνητές της εκπαιδευτικής κοινότητας και εφαλτήριο για περαιτέρω προβληματισμούς και έρευνα. Καθώς αναπτύχθηκε για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας και έτυχε ένθερμης αποδοχής από τους μαθητές και τη σχολική ηγεσία, προτείνεται η εφαρμογή του σε μεγαλύτερη κλίμακα. Με αυτόν τον τρόπο θα κριθεί η αποτελεσματικότητά του μακροπρόθεσμα και θα συμβάλλει στη βελτίωση του εκάστοτε εκπαιδευτικού οργανισμού στηρίζοντας τη βιώσιμη ανάπτυξη στην εκπαίδευση σύμφωνα με τις αρχές του μοντέλου επιχειρηματικής αριστείας E.F.Q.M. (Sütööná, A., Teplická, K., & Straka, M., 2022 · Αντωνιάδης, 2020, βλ. § 2.3.5).

Λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα της συγκεκριμένης έρευνας, κρίνεται να αναγκαίο να επισημανθεί ότι το κλειδί για την επιτυχία στην κοινωνία βρίσκεται στην εκπαίδευση (Serdyukon, 2017). Η εκπαίδευση, που αποτελεί συλλογική ευθύνη της κοινωνίας, είναι αναγκαίο να αναδιαμορφωθεί μέσα από ένα εκπαιδευτικό σύστημα⁷⁴ που καλλιεργεί την αυτονομία, την αυτο-αποτελεσματικότητα, την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από τη διαμόρφωση μίας κοινής κουλτούρας, αυτήν της καινοτομίας (Serdyukon, 2017). Συνακόλουθα, το μέλλον της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ή και όλης της εκπαίδευσης γενικότερα και κατ' επέκταση της ίδιας της

⁷⁴ Οι συνιστώσες που συνθέτουν ένα εκπαιδευτικό σύστημα ορίζονται από τις δομές, τα εργαλεία και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (Serdyukon, 2017).

κοινωνίας εναποτίθεται στα χέρια του εκπαιδευτικού και της σχολικής ηγεσίας, οι οποίοι καλούνται έχοντας ως μοχλό την καινοτομία να φτάσουν στο τελευταίο στάδιο του μοντέλου των 4 φάσεων των Bridges & Mitchell⁷⁵ (2000), ώστε να ξεκλειδώσουν την πρόοδο και την εξέλιξη και να καταστήσουν την ποιότητα κεντρικό άξονα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και τους μαθητές κοινωνούς της.

⁷⁵ Άρνηση, Αντίσταση, Διερεύνηση, Δέσμευση (Bridges & Mitchell, 2000).

Βιβλιογραφία

Ξενόγλωσση

- Afrianto, A. (2018). Being a professional teacher in the era of industrial revolution 4.0: opportunities, challenges and strategies for innovative classroom practices. *English Language Teaching and Research*, 2(1).
- Afsar, B., Badir, Y.F., & Saeed, B.B. (2014). Transformational leadership and innovative work behavior. *Industrial Management & Data Systems*, 114(8), 1270 – 1300.
- Alismail, H.A., & McGuire, P. (2015). 21 st century standards and curriculum: Current research and practice. *Journal of Education and Practice*, 6(6), 150-154.
- Anderson, L.W., Krathwohl, D.R., & Bloom, B.S. (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. Longman.
- Barsh, J., Capozzi, M. M., & Davidson, J. (2008). Leadership and innovation. *McKinsey Quarterly*, 1, 36.
- Bates, T., & Sangra, A. (2013). *Managing Technology in Higher Education. Strategies for Transforming Teaching and Learning*. San Francisco, CA: Wiley – Jossey Bass.
- Bon, A.T., & Mustafa, E.M.A. (2013). Impact of total quality management on innovation in service organisations: Literature review and new conceptual framework. Malaysian Technical Universities Conference on Engineering & Technology 2012. 516-529.
- Borins, S. (2002). Leadership and innovation in the public sector. *Leadership & Organisation Development Journal*, 23(8), 467-476.
- Braun, V., & Clarke, V. (2012). Thematic analysis. In H. Cooper, P. M. Camic, D. L. Long, A. T. Panter, D. Rindskopf, & K. J. Sher (Eds.), *APA handbooks in psychology. APA handbook of research methods in psychology. Research designs: Quantitative, qualitative, neuropsychological, and biological*, 2 pp. 57–71).
- Bridges, W. & S. Mitchell (2000). Leading transitions: A new model for change. *Leader to Leader*, 16. 30–36.
- Brown, H. D. (2007). *Principles of language learning and teaching*. New York, NY: Pearson Education.
- Chalmers, D. & Thomson, K. (2008). *Snapshot of Teaching and Learning Practice in Australian Higher Education Institutions*. Carrick Institute for Learning and Teaching in Higher Education Ltd, Sydney, NSW.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research Methods in Education* (8th ed.). London: Routledge.

- Creswell, J. (2016). Η έρευνα στην εκπαίδευση. Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας (μτφ. Ν. Κουβαράκου). Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Ίων.
- Cvetek, S. (2008). Applying chaos theory to lesson planning and delivery. *European Journal of Teacher Education*, 31(3), 247-56.
- Dahil, L., & Karabulut, A. (2013). Effects of Total Quality Management on Teachers and Students. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 106. 1021-1030.
- Dema, O., & Moeller, A.K. (2012). Teaching culture in the 21st century language classroom. *Touch the World*, 75-91.
- Deming, W.E. (1982). *Out of Crisis*. MIT. Cambridge. MA.
- Dewey, J. (1934). *Art as Experience*. New York: Minton Balch.
- Elrehail, H., Emeagwali, O.L., Alsaad, A., & Alzghoul, A. (2017). The impact of transformational and authentic leadership on innovation in higher education: The contingent role of knowledge sharing, *Telematics and Informatics*, 35(1).
- Embi, M.A., & Abdullah A. (2009). Meaningful learning in a networked learning environment. In Mohamed Amin Embi (ed.) *Computer-Mediated Communication: Pedagogical Implications of Malaysian Research Findings*. Shah Alam: Karisma Publications. 128-141.
- Evans, R., & Leppmann, P. (1970). *Resistance to Innovation in Higher Education*. Jossey-Bass Publishers Inc.: San Francisco, CA.
- Flick, U., Von Kardoff, E., & Steinke, I. (2004). *A Companion to Qualitative Research*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Furlong, A. & Bernaus, M. (2017). CLIL as a plurilingual approach or language of real life and language as carrier of culture. *Research Papers in Language Teaching and Learning*, 8(1), 34-43.
- Gardner, H. (1983). *Frames of Mind: A Theory of Multiple Intelligences*. New York: Basic Books.
- Goode, T., Sockalingam, S., Brown, M., & Jones, W. (2000). *A Planner's Guide: Infusing Principles, Content and Themes related to Cultural and Linguistic Competence into Meetings and Conferences*. Washington, DC: Georgetown University Center for Child and Human Development, National Center for Cultural Competence.
- Hermann, M., Pentek, T., & Otto, B. (2016). Design principles for industrie 4.0 scenarios. *Proceedings of the Annual Hawaii International Conference on System Sciences*. 6-7 January 2016, pp. 3928–3937.
- Hides, M.T., Davies, J., & Jackson, S. (2004). Implementation of EFQM excellence model self-assessment in the UK higher education sector – lessons learned from other sectors. *The TQM Magazine*, 16 (3), 194-201.
- Hoang, D.T., & Igel, B. (2005). The impact of total quality management on innovation. Findings from a developing country. *International Journal of Quality & Reliability Management*, 23(6), 1092-1117.

- Hoque, A. K. M. & Hossain, M. & Zaman, M. (2017). Total Quality Management in Educational Institutions. 10, 116-123.
- Kakali, A. (2023). *WebQuest: Communicating in the Garden of Babel*. Ανάκτηση στις 15/2/2023 από <https://zunal.com/author.php?w=779636>.
- Kean, A.Ch., & Kwe N.M. (2014). Meaningful learning in the teaching of culture: the project based learning approach. *Journal of Education and Training Studies*, 2(2), 189-197.
- Kennedy, C. (1987). Innovating for a change. *ELT Journal*. 41(3). 163–170.
- Kioui, A., & Dimoulas, D. (2021). School Evaluation for Quality Enhancement in Education: An Overview. *Multilingual Academic Journal of Education and Social Sciences*, 9(1), 133-144.
- Kotter, J. (2007). “Leading Change: Why Transformation efforts fail?”, *Harvard Business Review (HBR)*, January, pp. 1-10.
- Kuang, J. F. (2007). Developing students’ cultural awareness through foreign language teaching. *Sino-US English Teaching*, 4(12), 74-81.
- Kukulka-Hulme, A. (2010). Learning cultures on the move: Where are we heading? *Educational Technology & Society*, 13(4), 4-14.
- Lee, L. (2009). Promoting intercultural exchanges with blogs and podcasting: A study of Spanish-American telecollaboration. *Computer Assisted Language Learning*, 22(5), 425-443.
- Mačianskienė, N., & Bijeikiene, V. (2013). Extracurricular language and culture promotion events as informal language learning settings. *6th International Conference of Education, Research and Innovation*, 1600-1609.
- Mangelson, J., & Castek, J. (2008). Thinking outside the book: Engaging students with WebQuests. *Book Links*, 46-47.
- Marron, J.M, & Cunniff, D. (2014). What is an innovative educational leader? *Contemporary Issues in Education Research – Second Quarter 2014*, 7(2), 145-150.
- Mejias, J. E. (2019). The SAMR model to using technology innovatively in the EFL classroom. *Proceedings of the III English Teaching Congress*, 13-14 November 2019. Huetar Northern Region.
- Moore, Z. (2006). Technology and teaching culture: What Spanish teachers do. *Foreign Language Annals*, 39(4), 579-594.
- Moyle, K.P. (2010). *Building Innovation: Learning with Technologies*. National Library of Australia: Acer Press.
- Oikonomou, E. (2010). Effects of task-based instruction on motivation to learn. *Research Papers in Language Teaching and Learning* 1(1), 12-35.
- Oke, A., Munshi, N., & Walumbwa, F.O. (2008). The influence of leadership on innovation processes and activities. *Organizational Dynamics*, 38(1), 64-72.
- Pardede, P. (2020). Integrating the 4Cs into EFL integrated skills learning. *Journal of English Teaching*, 6 (1), p.71-85.

- Patel, M. P., & Deshpande, V.A. (2017). Application of Plan-Do-Check-Act cycle for quality and productivity improvement - A review. *International Journal for Research in Applied Science & Engineering Technology*, 5. 197-201.
- Pellegrin, R. J. (1966). An analysis of sources and processes of innovation in education. Conference on Educational Change, February 28, 1966. Illinois.
- Peterson, E., & Coltrane, B. (2003). Culture in second language teaching. *Eric Digest*, 3(9).
- Prajogo, D., & Sohal, A. (2000). *TQM and Innovation: A Literature Review and Research Framework*. Department of Management, Monash University: Australia.
- Puentedura, R.R. (2009). *As we may teach: educational technology. From theory into practice*. Apple.
- Rehman, Z., & Aurangzeb, W. (2021). The SAMR Model and Bloom's Taxonomy as a Framework for Evaluating Technology Integration at University Level. 10.31703/gesr.2021(VI-IV).01.
- Ritchie, J., & Lewis, J. (2003). *Qualitative Research Practice – A Guide for Social Science Students and Researchers*. London, Thousand Oaks, CA: Sage Publications Ltd.
- Sallis, E. (2002). *Total Quality Management in Education* (3rd ed.). London: Kogan Page.
- Saussure, F. (1982). *Course in General Linguistics*. London: Bloomsbury.
- Savignon, S. J., & Sysoyev, P. V. (2005). Cultures and comparisons: Strategies for learners. *Foreign Language Annals*, 38(3), 357-365.
- Schulz, R. A. (2007). The challenge of assessing cultural understanding in the context of foreign language instruction. *Foreign Language Annals*, 40(1), 9-26.
- Seechaliao, Th. (2017). Instructional Strategies to Support Creativity and Innovation in Education. *Journal of Education and Learning*, 6(4), 201-208.
- Serdyukov, P. (2017). Innovation in education: what works, what doesn't, and what to do about it?. *Journal of research in innovative teaching and learning*, 10(1): 4-33.
- Soler-Carbonell, J. (2017). Πολυγλωσσία. *Key Concepts in Intercultural Dialogue*, 17. Μτφρ. Ρ. Σπυριδάκου.
- Sümerli, S.S., & Uygur, A. (2013). EFQM Excellence Model. *International Review of Management and Business Research*, 2(4), 980-993.
- Sütöová, A., Teplická, K., Straka, M. (2022). Application of the EFQM Model in the Education Institution for Driving Improvement of Processes towards Sustainability. *Sustainability* 2022, 14, 7711.
- Turnbull, D., Chugh, R., & Luck, J. (2020). Learning Management Systems, An Overview. In A. Tatnall (Ed.) *Encyclopedia of Education and Information Technologies*. (pp.1052-1058). Berlin: Springer.

- Vincent-Lancrin, S., Urgel, J., Kar, S., & Jacotin, G. (2019), *Measuring Innovation in Education 2019: What Has Changed in the Classroom?*, Educational Research and Innovation, OECD Publishing, Paris.
- Wahyuni, S., Mujiyanto, J., Rukmini, D., & Fitriati, S. W. (2019, June). Examining Teachers' Innovation in EFL Classrooms in Promoting Students' Autonomous Learning. In UNNES International Conference on English Language Teaching, Literature, and Translation (ELTLT 2018) (pp. 330-339). Atlantis Press.
- Wani, I.A., & Mehradj, H.K. (2014). Total quality management in education: An analysis. *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, 3, 71-78.
- Waters, A. & Vilches, M. L. C. (2008). Factors affecting ELT reforms: The case of the Philippines Basic Education Curriculum. *RELC Journal* 39(1). 5–24.
- Waters, A. (2005). Expertise in teacher education: Helping teachers to learn. In K. Johnson (ed.), *Expertise in second language learning and teaching*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 210–229.
- Waters, A. (2009). Managing innovation in English language education. *Language Teaching*, 42(4), 421-458.
- Wiggins, G.P., & McTighe, J. (2005). *Understanding by Design*. 2nd ed. Upper Saddle River, NJ: Pearson.
- Yunus, M. M. (2018). Innovation in education and language learning in 21st century. *Journal of Sustainable Development Education and Research*, 2(1), 33-34.

Ελληνική

- Αντωνιάδης, Σ. (2020). Διοίκηση Ολικής Ποιότητας: Η εφαρμογή του μοντέλου αριστείας EFQM στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Διερεύνηση ποιοτικών χαρακτηριστικών μέσα από κριτήρια του μοντέλου. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://apothesis.eap.gr/archive/item/154441>.
- Αποστολοπούλου, Π. (2021). Η κινητοποίηση των μαθητών της Γαλλικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση μέσα από καινοτόμες ιδέες και τεχνικές: ένα στοίχημα που πρέπει να κερδηθεί. Η περίπτωση των Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων. Μη δημοσιευμένη μεταπτυχιακή διατριβή. Πάτρα: Ε.Α.Π.
- Βιταντζάκης, Ν. (2012). Αναζητώντας τους προσανατολισμούς της Ποιότητας στην Εκπαίδευση. Ένα οδοιπορικό από την Τριτοβάθμια έως την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Στο Α. Τριλιανός, Γ. Κουτρομάνος & Ν. Αλεξόπουλος (Επιμ.) Πανελλήνιο Συνέδριο με διεθνή συμμετοχή Η Ποιότητα στην Εκπαίδευση, Τάσεις και Προοπτικές, 11-13 Μαΐου 2012, Τόμος Β', 401-412.
- Βλαχοπούλου, Π. (2021). Διοίκηση ολικής ποιότητας και εφαρμογή καινοτομιών στη σχολική εκπαίδευση: Διερεύνηση των αντιλήψεων εκπαιδευτικών

- Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Ν. Άρτας. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://apothesis.eap.gr/archive/item/147186>.
- Βλάχος, Δ. (2007). Οι ξένες γλώσσες στη δημόσια υποχρεωτική εκπαίδευση. Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
- Βότση, Ε. (2016). Η εκπαιδευτική καινοτομία στην ελληνική σχολική πραγματικότητα και η αυτονομία της σχολικής μονάδας. Πρακτικά 1ου Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή Ελλάδα – Ευρώπη 2020 Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση, Έρευνα, Καινοτομία και Οικονομία. Αθήνα 1-3/7/2016, 517-523.
- Δακοπούλου, Α. (2008). Εκπαιδευτική Αλλαγή - Μεταρρύθμιση - Καινοτομία. Στο: Αθανασούλα-Ρέππα, Α., Δακοπούλου, Α., Κουτούζης, Μ., Μαυρογιώργος, Γ., Χαλκιώτης. Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων, Τομ. Α' (2^η έκδ.) Εκπαιδευτική Διοίκηση και Πολιτική. 165-211. Πάτρα, Ε. Α. Π.
- Δροσάτος, Δ.Β. (2019). Η καινοτομία στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω της χρήσης των Τ.Π.Ε.. Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 10, 22-28.
- Ζωγόπουλος, Ε. (2010). Ανάλυση παραγόντων και κριτηρίων και υλοποίηση μοντέλου βελτίωσης ολικής ποιότητας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. (Διδακτορική Διατριβή). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/29745>.
- Θεοδωρόπουλος, Ν. (2019). Καινοτομία στο δημόσιο σχολείο: Προσλήψεις και πρακτικές των εκπαιδευτικών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. (Διδακτορική Διατριβή). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/45219?locale=el>.
- Ι.Ε.Π. (2022). Οδηγίες για τη διδασκαλία των μαθημάτων της Ξένης Γλώσσας του Γυμνασίου για το σχ. έτος 2022-2023. Ανακτήθηκε στις 20/1/2023 από <http://iep.edu.gr/el/graf-b-yliko-2022-2023/gymnasio-3>.
- Ι.Ε.Π. (χ.χ.) Νέα Προγράμματα Σπουδών. Ανακτήθηκε στις 20/1/2023 από <http://iep.edu.gr/el/nea-programmata-spoudon-arxiki-selida>.
- Ίσαρη, Φ., & Πουρκός, Μ. (2015). *Ποιοτική Μεθοδολογία Έρευνας: Εφαρμογές στην Ψυχολογία και στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Καράβα, Φ. (2018). Καινοτόμα προγράμματα και καινοτόμες μέθοδοι διδασκαλίας στην Α/θμια Εκπαίδευση. Βαθμός αποδοχής από τους εκπαιδευτικούς και εμπόδια στην εφαρμογή τους. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://core.ac.uk/download/pdf/161657333.pdf>.
- Κοιλιάρη, Α. (2016). Το διακύβευμα της πολυγλωσσίας στην Ελληνική εκπαίδευση. *Επιστήμες Αγωγής Θεματικό Τεύχος 2015*, σσ. 206-219.

- Κούλης Α. Κ., & Μπαγάκης Γ. (2022). Διερεύνηση των προσδοκιών των εκπαιδευτικών από την επιμόρφωση στο πεδίο των καινοτόμων διδακτικών μεθόδων. *Ερευνα στην Εκπαίδευση*, 11(1), 64–82.
- Κουτουβέλα, Χ. (2015). Από τη Σχολική Αποτελεσματικότητα στην «Ποιότητα της Σχολικής Ζωής»: Εμπειρική Προσέγγιση στο Ελληνικό Σχολείο. (Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/36864>.
- Κουτρομπέλη, Α. (2018). Απόψεις των εκπαιδευτικών για την πολυγλωσσία και τη ‘διαχείριση’ γλωσσών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://dspace.uowm.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/2367/y>.
- Κωνσταντίνου, Ν. (2008). Ο επανασχεδιασμός της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας στο δημόσιο σχολείο: εφικτός ή πυροτέχνημα; *Issues*, 22, 10-12.
- Λαλιώτη, Ε. (2022). Η κουλτούρα του ελληνικού δημόσιου σχολείου. (Διδακτορική Διατριβή). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/51988>.
- Μπαλτσιώτης, Λ. (1997). Η πολυγλωσσία στην Ελλάδα. *Σύγχρονα Θέματα*, 63(19), 89-95.
- Μπάτος, Κ. (2017). Εισαγωγή και εφαρμογή καινοτομιών στην εκπαίδευση. Αντιλήψεις και πρακτικές διευθυντών Γυμνασίων του Νομού Κορινθίας. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://amitos.library.uop.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/3648/%=y>.
- Μπιρμπίλη, Μ. (2015). Η ανανέωση της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας ως διάσταση του εκπαιδευτικού εκσυγχρονισμού. (Διδακτορική Διατριβή). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/35793?lang=e/mode/2up>.
- Μπλούκα, Ε. (2021). Διαγλωσσικότητα και Πολυγλωσσία: Θεωρητική προσέγγιση και διδακτικές προκλήσεις. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://hellanicus.lib.aegean.gr/bitstream/handle/11610/24462/y>.
- Μυλωνά, Β. & Γκαρνάρα, Ρ.Σ. (2019). Μέτρηση δημιουργικότητας και ποιότητας στην εκπαίδευση. Στο Φ. Γούσιας (επιμ.) Για τον παιδαγωγό του σήμερα. Πρακτικά 6^{ου} Συνεδρίου Νέος Παιδαγωγός, 11-12 Μαΐου 2019, Αθήνα.
- Μυλωνάκη, Α. (2022). Καινοτομία στην Εκπαίδευση: Οι νέες τεχνολογίες, η Ηγεσία και η Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε συνάρτηση με την καινοτομία. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://dione.lib.unipi.gr/xmlui/bitstream/handle/unipi/14092/Mylonaki=y>.
- Νεστοράτου, Σ. (2015). Γλώσσα και πολιτισμός. *Societas Classica*, 7(1), σσ.166-178.

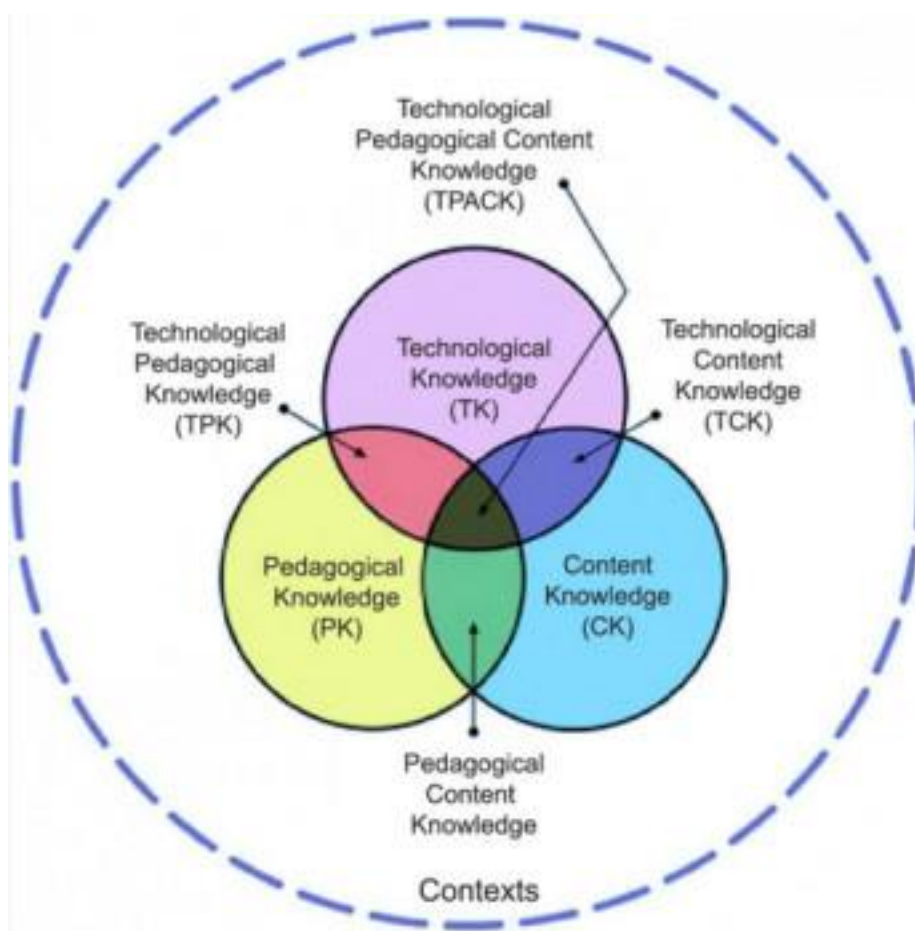
- Νόβα, Ο. (2011). Η θέση της ξένης γλώσσας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ως δείκτης της ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης. Μη δημοσιευμένη μεταπτυχιακή διατριβή. Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ.
- Π.Ι. (2007). *Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό: Πολιτιστικά Προγράμματα*, Τόμος Ε'. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Σιούτας, Ν., Ζημιανίτης, Κ., Κουταλέλη, Ε., & Παναγοπούλου, Έ. (2011). Δημιουργική σκέψη–παραγωγή καινοτόμων και πρωτότυπων ιδεών. ΥΠΕΘ: Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων.
- Σπυροπούλου, Δ., Αναστασάκη, Α., Δεληγιάννη, Δ., Κούτρα, Χ., & Μπούρας, Σ. (2008). Καινοτόμα προγράμματα στην Εκπαίδευση. Στο Δ. Βλάχος, Ι. Δαγκλής, & Α. Ζουγανέλη (επιμ.) *Η ποιότητα στην Εκπαίδευση*. Έρευνα για την αξιολόγηση ποιοτικών χαρακτηριστικών του συστήματος πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (σσ. 197-239). Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Σπύρου, Σ. (2018). Διαχείριση της αλλαγής και της καινοτομίας στη σχολική μονάδα: Η περίπτωση της παιδαγωγικής αξιοποίησης εφαρμογών και βιβλίων Επαυξημένης Πραγματικότητας στην εκπαιδευτική διαδικασία. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <https://hellenicus.lib.aegean.gr/handle/11610/18541>.
- Ταμίσογλου, Χ. (2020). *Ηγεσία στην Εκπαίδευση: Ο Ρόλος του Διευθυντή Σχολικής Μονάδας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τζώτζου Μ., Πούλου Μ., Καραλής Θ., & Υφαντή Α. (2022). Μία ‘οικοσυστημική’ θεώρηση των αναδυόμενων προκλήσεων στη σχολική εκπαίδευση του 21ου αιώνα – η περίπτωση του ελληνικού δημόσιου σχολείου. *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, 11(1), 1–17.
- Τσάκνη, Γ. (2012). Η εφαρμογή της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας στο Δημόσιο Τομέα. Μελέτη περίπτωσης: Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από <http://pandemos.panteion.gr/index.php?op=record&lang=el&pid=iid:5881>.
- Τσιάκαλος, Γ. (2006). Η Βαβέλ, ο Χούμπολτ και η τάξη της ενιαίας σκέψης. Στο *Απέναντι στα Εργαστήρια του Ρατσισμού* (σσ. 307-311). Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Τσιαχτσή, Α.Α. (2022). Εκπαιδευτική πρόταση για την ένταξη του προγράμματος Out of Eden Learn στη διδασκαλία των Αγγλικών στο Γυμνάσιο. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Ανακτήθηκε στις 15/3/2023 από https://dione.lib.unipi.gr/xmlui/bitstream/handle/unipi/14525/Tsiachti_Athena_thesis_mhm2021-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- Τσιώλης, Γ. (2018). Θεματική ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Στο Γ. Ζαϊμάκης (επιμ.), *Ερευνητικές διαδρομές στις κοινωνικές επιστήμες. Θεωρητικές – Μεθοδολογικές Συμβολές και Μελέτες Περίπτωσης*. Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Φ.Ε.Κ 3311/Β/26-7-2021. Εισαγωγή της Αγγλικής Γλώσσας στο Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

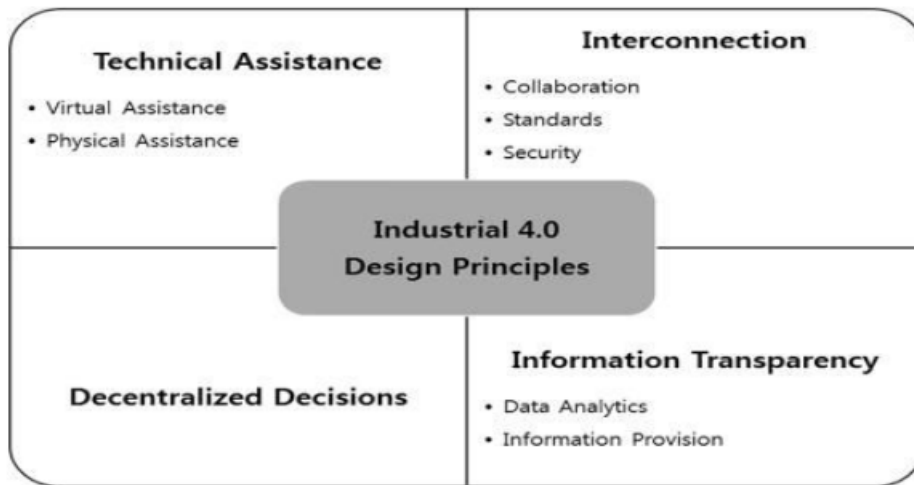
Παράρτημα Ι Μοντέλο Τεχνολογικής Παιδαγωγικής Γνώσης Περιεχομένου

(Ανακτήθηκε από: <http://www.tpack.org/>
με την άδεια του εκδότη © 2012 by tpack.org)

Παράρτημα II Αρχές Βιομηχανικής Επανάστασης 4.0

(Herman, Pentek & Otto, 2016)

Παράρτημα ΙΙΙ Έντυπο Συμμετοχικής Παρατήρησης

Πρωτόκολλο Συμμετοχικής Παρατήρησης Κ.Π.Π.			
Ερευνήτρια:		Ημερομηνία:	
Τόπος:		Α/Α Δράσης:	
Τίτλος Δράσης:		Διάρκεια:	
Συνοπτική Περιγραφή:			
1. Στάση μαθητών απέναντι στην καινοτομία:			
2. Συμμετοχικότητα:			
3. Εκπαιδευτικό κλίμα – συναισθήματα μαθητών:			
4. Διάδραση μαθητών:			
5. Επίτευξη στόχων:			
6. Προβλήματα:			
7. Επιπρόσθετα σχόλια:			

Student Diary Reflections

Activity:

Date: Name:

1. What did you find challenging?

.....
.....
.....

2. What interested you?

.....
.....
.....

3. What new things did you learn?

.....
.....
.....

4. Did you encounter any difficulties? Which are they?

.....
.....
.....

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?

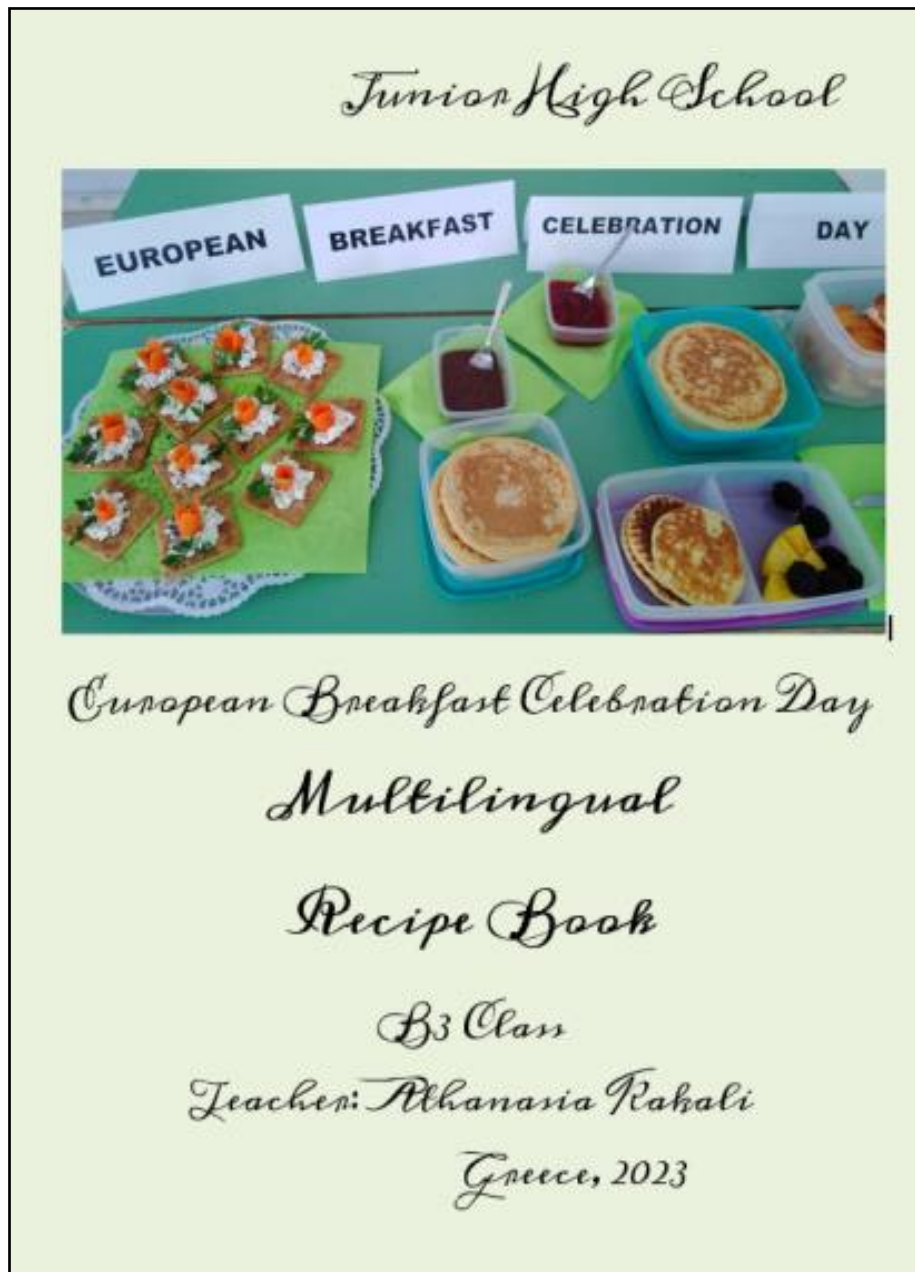
.....
.....
.....

Παράρτημα V Πολύγλωσσο Βιβλίο Συνταγών
Ευρωπαϊκού Πρωινού – Δράση 1^η

Αποσπάσματα από τη συνεργατική πολύγλωσση εργασία των μαθητών

☞ [European Breakfast Multilingual Book](#)

α. Εξώφυλλο Πολύγλωσσου Βιβλίου Συνταγών

β. Αποσπάσματα από το συνεργατικό Πολύγλωσσο Βιβλίο Συνταγών των μαθητών – Δράση 1^η

Creator: Elifhoris)

Recipen: Tarta de vainilla fácil
Country of Origin: Spain
Language: Spanish

MY EUROPEAN BREAKFAST DAY RECIPE!

Ingredients

2½ tazas de Harina de trigo (375 gramos)
1 taza de Azúcar (200 gramos)
2 cucharaditas de Esencia de vainilla
2 unidades de Huevos
125 gramos de Margarina
1 vaso de Leche pasteurizada
2 cucharaditas de Polvo para hornear

Como hacer Tarta de vainilla fácil:

1. Coge un recipiente y mezcla margarina con el azúcar, bate hasta crear una masa homogénea y cremosa.
2. Añade a la mezcla anterior los huevos de uno en uno, en seco, hasta que el primero no esté completamente integrado en el resto de la mezcla.
3. Añade la harina previamente tamizada con los polvos de hornear, poco a poco y sin dejar de batir.
4. Vierte poco a poco la leche y sigue batiendo para que no queden grumos. La mezcla debe quedar un poco húmeda y homogénea. Añade la esencia de vainilla, si lo deseas puedes incorporar más cantidad.
5. Vierte la mezcla en un molde para horno previamente engrasado y enharinado y hornéala durante 20-30 minutos a 180°C (el horno debe estar precalentado). Es muy importante que vigiles constantemente la tarta de vainilla, puesto que en función de la potencia de tu horno puede que tarde más o menos en hacerse.
6. Comprueba que está lista pinchándola con un palillo, si sale limpio es que ya está. Retira la tarta de vainilla del horno y deja que enfriar, luego desmóldala y deja que acabe de enfriarse sobre una rejilla.
Puedes decorarla con merengue, con ganache de chocolate, frosting de fresa... ¡las posibilidades son infinitas!

Συνταγή 1: Ισπανική Γλώσσα

Creator: Eleni

MY EUROPEAN BREAKFAST DAY RECIPE!

Recipe name: Cookies
Country of Origin: Persia
Language: English

Ingredients

100 g. granulated sugar
160 g. brown sugar
120 g. melted butter
1 egg
1 tbsp. vanilla
160 g. all-purpose flour
1/2 tsp. baking soda
200 g. couverture finely chopped

Preparation

In a large bowl mix sugar and brown sugar. Add melted butter and mix with the whisk. Add the egg and mix well with the whisk until the ingredients are homogenized. Pour the vanilla and mix the mixture. Add flour and baking soda. Mix using a wooden spoon. Add the couverture to your cookie dough and mix with gentle movements. Take a small piece of dough and with your hands shape it into a round shape. Lay parchment paper on a baking pan and place the dough. Repeat the process until the mixture is finished. Be sure to leave enough space in the pan for the cookies to rise and not stick to baking. If necessary, bake the cookies in 2 or 3 doses. Bake for 10-15 minutes and take them out of the oven.

Συνταγή 2: Αγγλική Γλώσσα

Creator: Konstaina-Evangelia

MY EUROPEAN BREAKFAST DAY RECIPE!

Recipe name: Gâteaux à la carotte
Country of Origin: France
Language: French

Ingredients

200 grammes d'huile légère
270 grammes de sucre
300 grammes de farine
1 cuillère à café de levure chimique
150 grammes de raisins secs
150 grammes de noix
200 grammes de carottes coupées en morceaux
1 tranche d'orange avec le zeste
un verre de jus d'orange
1 cuillère à café de soda
4 œufs
2 cuillères à café de cannelle

Preparation

1. Battez les raisins secs, les noix et les carottes au mixeur pendant 15 secondes et versez-le dans un bol
2. Nous avons battu les œufs, le sucre, l'huile, le jus mélangé avec du soda et une tranche d'orange au mixeur pendant 2 minutes
3. Ajouter la farine, la levure chimique, la cannelle et le mélange d'ingrédients hachés et les battre au mixeur pendant 10 secondes
4. Verser dans une forme beurrée et cuire au four à 180 degrés pendant une heure

Συνταγή 3: Γαλλική Γλώσσα

Creator: Aggelos

MY EUROPEAN BREAKFAST DAY RECIPE!

Recipe name: Pancakes
Country of Origin: Ancient Greece
Language: Ελληνικά

Υλικά

125 γρ. αλεύρι για όλες τις χρήσεις
2 κ.γ. μπέικιν πάουντερ
1/4 κ.γ. αλάτι
1 κ.σ. ζάχαρη
1 αυγό
120 γρ. ξηνόγαλο
125 γρ. γάλα
2 κ.σ. βούτυρο λιωμένο & 40 γρ. κρέμ

Εκτέλεση

Αναμιγνύουμε όλα τα υλικά σε μία μπασίνα.
Ρίχνουμε λίγο μείγμα σε προθερμασμένο τηγάνι με λίγο λάδι.
Όταν δούμε ότι το μίγμα είναι έτοιμο το γυρίζουμε.
Μετά ξαναγυρίζουμε το μίγμα όταν δούμε ότι είναι έτοιμο.
Επαναλαμβάνουμε τη διαδικασία και με το υπόλοιπο μίγμα.

Συνταγή 4: Ελληνική Γλώσσα

Παράρτημα VI Τρεχόμενη Πολύγλωσση Ορθογραφία – Δράση 2^η

α. Αποσπάσματα από τα πολύγλωσσα κείμενα προς αναπαραγωγή

<p>MULTILINGUAL RUNNING DICTATION CONTEST</p> <p style="text-align: center;">ENGLISH</p> <p>London</p> <p>London is a famous and historic city. It is the capital of England in the United Kingdom. The city is quite popular for international tourism because London is home to one of the oldest-standing monarchies in the western hemisphere. Rita and Joanne recently traveled to London. They were very excited for their trip because this was their first journey overseas from the United States.</p> <p>Among the popular sights that Rita and Joanne visited are Big Ben, Buckingham Palace, and the London Eye. Big Ben is one of London's most famous monuments. It is a large clock tower located at the northern end of Westminster Palace. The clock tower is 96 meters tall. Unfortunately, Rita and Joanne were only able to view the tower from the outside. The women learned that the tower's interior is undergoing renovations until 2021.</p> <p>Fortunately, the London Eye, the city's famous Ferris wheel, was open to the public. The London Eye is situated along the southern shores of the Thames River. This attraction stands 135 meters high. It is one of London's most well-known spots for gaining aerial views of the city. Each capsule of the Ferris wheel can hold up to 25 passengers. When their capsule stopped at the top of the Ferris wheel, the women took spectacular panoramic photographs of the beautiful cityscape below.</p> <p>Joanne and Rita had an amazing time visiting the city of London, and they are inspired to seek more international travel destinations in the future.</p> <p>Linguacom</p>	<p>MULTILINGUAL RUNNING DICTATION CONTEST</p> <p style="text-align: center;">DEUTSCH</p> <p>Vorstellung</p> <p>Mein Name ist Anna. Ich komme aus Österreich und lebe seit drei Jahren in Deutschland. Ich bin 15 Jahre alt und habe zwei Geschwister: Meine Schwester heißt Klara und ist 13 Jahre alt, mein Bruder Michael ist 18 Jahre alt. Wir wohnen mit unseren Eltern in einem Haus in der Nähe von München. Meine Mutter ist Köchin, mein Vater arbeitet in einer Bank.</p> <p>Ich lese gerne und mag Tiere: Wir haben einen Hund, zwei Katzen und im Garten einen Teich mit Goldfischen. Ich gehe auch gerne in die Schule, mein Lieblingsfach ist Mathematik. Physik und Chemie mag ich nicht so gerne.</p> <p>Nach der Schule gehe ich oft mit meinen Freundinnen im Park spazieren, manchmal essen wir ein Eis. Am Samstag gehen wir oft ins Kino. Am Sonntag schlafe ich lange, dann koche ich mit meiner Mutter das Mittagessen. Nach dem Essen gehen wir mit dem Hund am See spazieren. Sonntag ist mein Lieblingstag!</p> <p>Linguacom</p>
<p>MULTILINGUAL RUNNING DICTATION CONTEST</p> <p style="text-align: center;">FRANÇAIS</p> <p>Je m'appelle Jessica</p> <p>Je m'appelle Jessica. Je suis une fille, je suis française et j'ai treize ans. Je vais à l'école à Nice, mais j'habite à Cagnes-Sur-Mer. J'ai deux frères. Le premier s'appelle Thomas, il a quatorze ans. Le second s'appelle Yann et il a neuf ans. Mon papa est italien et il est fleuriste. Ma mère est allemande et est avocate. Mes frères et moi parlons français, italien et allemand à la maison. Nous avons une grande maison avec un chien, un poisson et deux chats.</p> <p>Aujourd'hui, on est samedi, nous rendons visite à notre grand-mère. Elle a 84 ans et elle habite à Antibes. J'adore ma grand-mère, elle est très gentille. Elle fait des bons gâteaux.</p> <p>Lundi, je retourne à l'école. Je suis contente, je vais voir Amélie. C'est ma meilleure amie. J'aime beaucoup l'école. Mes matières préférées sont le français et le sport. J'aime beaucoup lire et je nage très bien.</p> <p>Linguacom</p>	<p>MULTILINGUAL RUNNING DICTATION CONTEST</p> <p style="text-align: center;">ITALIANO</p> <p>La giornata di Carlo</p> <p>Ciao, mi chiamo Carlo e ho 18 anni. Oggi vorrei parlarvi della mia tipica giornata. Mi alzo sempre alle 7:00 e faccio una buona colazione con tè e biscotti.</p> <p>Dopo aver incontrato il mio amico Marco prendo alle 7:40 l'autobus che mi porta a scuola.</p> <p>Mi piace molto la mia scuola perché ho molte materie che riguardano il mondo dell'informatica! Ogni giorno ho 6 ore di lezione, tranne il sabato in cui ne ho 5.</p> <p>Quando torno a casa studio e faccio i compiti, ma mi diverto anche giocando al computer e suonando la mia chitarra. Ceno alle 19:00 con la mia famiglia, composta da mia mamma, mio papà e i miei tre fratelli. Alle 22:30 circa vado a letto a leggere alcuni libri prima di dormire.</p> <p>Linguacom</p>

β. Έντυπο Ομάδων Δράσης Τρεχούμενης Πολύγλωσσης Ορθογραφίας

TEAM: **DATE:**

TEAM MEMBERS:

.....

MULTILINGUAL RUNNING DICTATION

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Word Count:

Teacher Comments:

γ. Αποσπάσματα από τα πολύγλωσσα κείμενα που αναπαράχθηκαν από τους μαθητές

α. Ισπανική Γλώσσα

TEAM : ..Español..... DATE: 20/03/23.....

TEAM MEMBERS: ..

MULTILINGUAL RUNNING DICTATION

" Mi familia no es muy grande, somos solo cuatro personas: mi padre, mi madre, mi hermana y yo. También tenemos un perro

β. Ιταλική Γλώσσα

TEAM : ..(1) Italiana..... DATE: 20/03/23.....

TEAM MEMBERS: ..

MULTILINGUAL RUNNING DICTATION

" Ciao, mi ^{Carlo} ~~amigo~~ ^{amico} ho 18 anni. Oggi parlo della mia ~~tipica~~ ^{tipica} giornata. Mi alzo sempre 17:00

γ. Γερμανική Γλώσσα

TEAM : ..Deutsch..... DATE: 20/03/23.....

TEAM MEMBERS: ..

MULTILINGUAL RUNNING DICTATION

" Mein Name ist Anna. Ich komme aus Österreich und lebe seit drei Jahren in Deutschland

δ. Γαλλική Γλώσσα

TEAM: France DATE: 20/03

TEAM MEMBERS:

MULTILINGUAL RUNNING DICTATION

Je m'appelle Jessica, je suis
fille. J'ai treize ans.
J'ai un frère, je suis à la maison,
mais j'habite au Hains-Cover-
Site. Je vas à école, Un our
pouzon aux deux. a Nice man
J'ai deux frères. Premier man
s'appelle Thomas. Et tu
France. 11/12. Français. JP 5/11

ε. Αγγλική Γλώσσα

TEAM: English DATE: 20/03/22

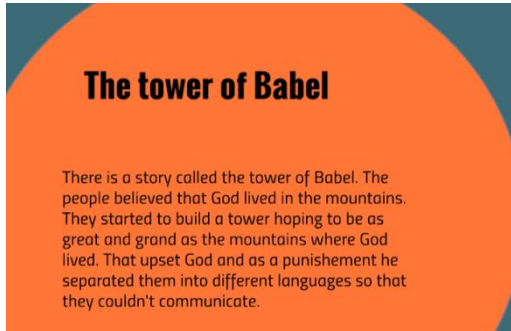
TEAM MEMBERS:

MULTILINGUAL RUNNING DICTATION

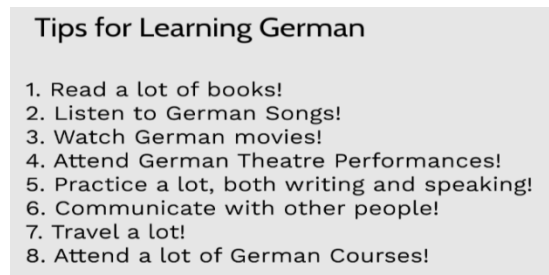
London is a famous and historic city.
It is the capital of England in the United Kingdom.
The city is quite popular for international
tourism, because London is home to one of
the oldest standing monarchies.

Παράρτημα VII Foreign Language Learning & Tips – Reports
 Δείγματα Εργασιών – Αναφορές (Reports) – Web 2.0 Tool Prezi
 Δράση Ιστοεξερεύνησης: Communicating in the Garden of Babel

1. 🗨️ Italian Language Learning & Tips

2. 🗨️ German Language Learning & Tips

3. 🗨️ English Language Learning & Tips

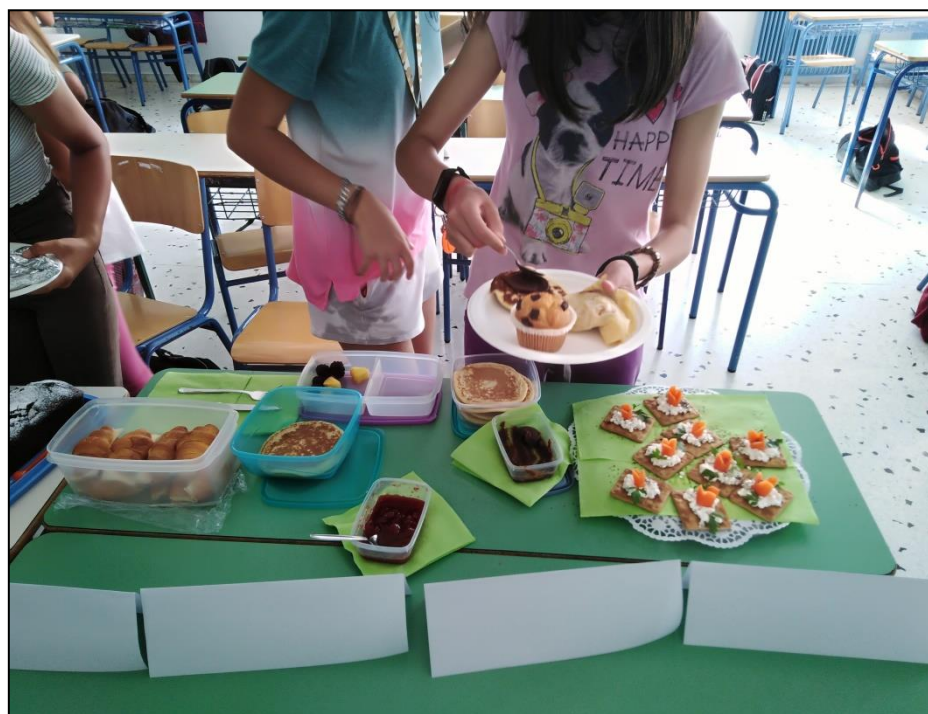
4. 🗨️ French Language Learning & Tips

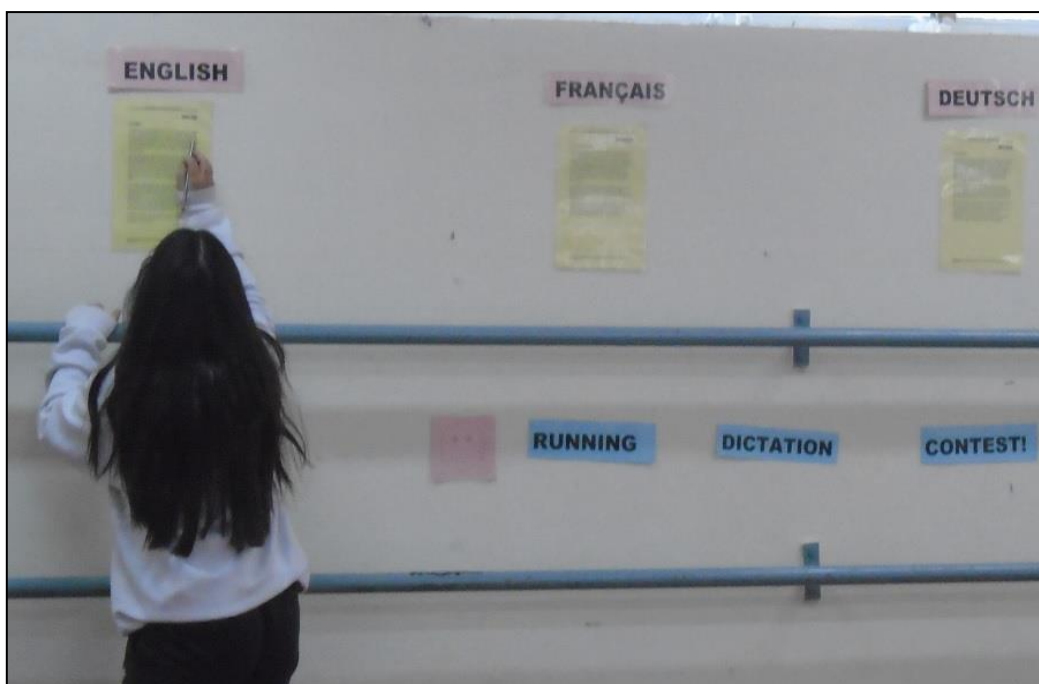
Παράρτημα VIII Φωτογραφικά Στιγμιότυπα των Δράσεων του Κ.Π.Π.

Εικόνα 1. Εορτασμός Ημέρας Ευρωπαϊκού Πρωινού – Προετοιμασία

Εικόνα 2. Εορτασμός Ημέρας Ευρωπαϊκού Πρωινού – Εκδήλωση

Εικόνα 3. Πολύγλωσσος Διαγωνισμός Τρεχούμενης Ορθογραφίας – Η Δράση

Εικόνα 4. Πολύγλωσσος Διαγωνισμός Τρεχούμενης Ορθογραφίας – Σταθμός Εργασίας

Εικόνα 5. Ξενόγλωσση Θεατρική Παράσταση – Lady Macbeth / English Theatre Club

Εικόνα 6. Ξενόγλωσση Θεατρική Παράσταση – Βιωματική μάθηση: Οι μαθητές σε ρόλους ενόρκων

Εικόνα 7. Communicating in the garden of Babel – Μέθοδος B.Y.O.D.

Εικόνα 8. Communicating in the garden of Babel – Ιστοξερευνώντας στο εργαστήριο

Εικόνα 9. Αδελφοποίηση με σχολική μονάδα της Ε.Ε. (Σουηδία) – Συνομιλία μέσω Ξ.Γ.1

Εικόνα 10. Αδελφοποίηση με σχολική μονάδα της Ε.Ε. (Σουηδία) – Τραγούδι στη μητρική γλώσσα

Παράρτημα ΙΧ Πρωτόκολλο Συνέντευξης Μαθητών

Οδηγός Συνέντευξης	
Θέμα:	Οι αντιλήψεις των μαθητών μετά την εφαρμογή του Κ.Π.Π.
Ημερομηνία:	18 – 5 – 2023
Τόπος:	Εργαστήριο Πληροφορικής του σχολείου
<p>Αγαπητοί μαθητές μου,</p> <p>πριν αρχίσει η διαδικασία της συνέντευξης, επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι οι απαντήσεις σας θα μαγνητοφωνηθούν και θα παραμείνουν εμπιστευτικές με σκοπό να εξάγω κάποια συμπεράσματα σχετικά με το Κ.Π.Π. στο οποίο συμμετείχατε την τρέχουσα σχολική χρονιά.</p>	
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	
1	Λαμβάνοντας υπόψη σου τις εμπειρίες, τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκόμισες κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του Κ.Π.Π. κρίνεις ότι το σχολείο μπορεί να συμβάλει στην εκμάθηση Ξένων Γλωσσών; Αιτιολόγησε την απάντησή σου.
2	Πριν από την εφαρμογή του Κ.Π.Π. σε ποιον βαθμό και με ποιον τρόπο πίστευες ότι σε βοηθούσε το σχολείο στην καλλιέργεια γνώσεων και δεξιοτήτων στις Ξένες Γλώσσες;
3	Μετά την εφαρμογή του Κ.Π.Π. πώς αντιλαμβάνεσαι την εκμάθηση μίας Ξ.Γ στο σχολικό πλαίσιο, αλλά και γενικότερα;
4	Ποια δράση από όλες όσες τέθηκαν σε εφαρμογή θεωρείς ότι συνέβαλε περισσότερο στο να αποκομίσεις περισσότερες γνώσεις και δεξιότητες αναφορικά με την εκμάθηση Ξ.Γ. και γιατί;
5	Με ποιον τρόπο θεωρείς ότι η συνεργασία σε ομάδες συνέβαλε στην αντιμετώπιση κάποιων δυσκολιών και στην αποτελεσματικότητα της μάθησης;
6	Με ποιον τρόπο θεωρείς ότι η δημιουργικότητα συνέβαλε στην αποτελεσματικότητα της μάθησης;
7	Με ποιον τρόπο θεωρείς ότι η τεχνολογία συνέβαλε στην αποτελεσματικότητα της μάθησης;
8	Ποιες δυσκολίες συνάντησες κατά τη διάρκεια του Κ.Π.Π. και με ποιον τρόπο τις αντιμετώπισες;
9	Πόσο σημαντική θεωρείς ότι είναι η ενσωμάτωση της καινοτομίας στη διδασκαλία; Αιτιολόγησε την άποψή σου.
10	Τι θεωρείς ότι είναι αυτό που περισσότερο αποκόμισες από τη συμμετοχή σου στο Κ.Π.Π.;
11	Ποια είναι τα μελλοντικά σου σχέδια για την εκμάθηση Ξ.Γ.;
12	Με ποιον τρόπο θα ήθελες να συνεχιστούν οι δράσεις του Κ.Π.Π. στο σχολείο σου την επόμενη σχολική χρονιά;

Παράρτημα Χ Πρωτόκολλο Συνέντευξης Σχολικής Ηγεσίας

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Ημερομηνία:	Ωρα:	Τόπος:	Ερευνήτρια:

Β. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΑΖΟΜΕΝΟΥ

Φύλο:	Ηλικία:	Κλάδος:	Θέση ευθύνης:	Προϋπηρεσία (σε έτη):	Τυπικά προσόντα:
				Συνολικά:	
				Στη σχολική μονάδα:	
				Στη θέση ευθύνης:	

Γ. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΗΜΙΔΟΜΗΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Μέρος Ι: Καινοτόμο Πολιτιστικό Πρόγραμμα

1. Ποια θεωρείτε ότι είναι τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του Κ.Π.Π. α) στους μαθητές β) στους εκπαιδευτικούς και γ) στην ευρύτερη τοπική κοινωνία (σύλλογος γονέων & κηδεμόνων, όμορα σχολεία, δήμος);
2. Συνέβαλε και με ποιον τρόπο η εφαρμογή του Κ.Π.Π. στην ενίσχυση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου;

Μέρος ΙΙ: Καινοτομία

3. Πώς αντιλαμβάνεστε την έννοια της εκπαιδευτικής καινοτομίας στην εκπαίδευση;
4. Έχετε συμμετάσχει σε επιμορφώσεις αναφορικά με την αξιοποίηση της καινοτομίας στην εκπαιδευτική πράξη; Αν ναι, σε ποιες και πώς αυτές θεωρείτε ότι επηρέασαν τη στάση σας απέναντι στην καινοτομία;
5. Από τη θέση ευθύνης που κατέχετε έχετε προβεί σε ενέργειες προκειμένου να εισάγετε την καινοτομία στη σχολική μονάδα στην οποία ανήκετε; Αν ναι, αναφέρατε παραδείγματα σε βάθος πενταετίας.

6. Ποια είναι τα οφέλη που μπορεί να αποκομίσουν οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί μέσα από την ενσωμάτωση της καινοτομίας στην εκπαιδευτική πράξη; Ποιος ο αντίκτυπος της εφαρμογής της καινοτομίας στη σχολική μονάδα και στην ευρύτερη τοπική κοινωνία;

7. Ποια εμπόδια πιστεύετε ότι επηρεάζουν την ανάπτυξη και την εφαρμογή καινοτομιών στην ελληνική εκπαίδευση;

Μέρος III: Καινοτομία & Γλωσσομάθεια

8. Πώς αντιλαμβάνεστε τη θέση της Γλωσσομάθειας στη σχολική εκπαίδευση; Κατά πόσο και με ποιον τρόπο θεωρείτε ότι η καινοτομία στην εκπαίδευση μπορεί να προάγει τη γλωσσομάθεια και να ενισχύσει την πολυγλωσσία;

9. Ως διευθύντρια / υποδιευθύντρια έχετε αναλάβει πρωτοβουλίες προκειμένου να ενισχύσετε τη γλωσσομάθεια μέσα από την καινοτομία; Αν ναι, αναφέρατε παραδείγματα σε βάθος πενταετίας.

10. Ποια είναι τα οφέλη για μαθητές και εκπαιδευτικούς από την ενσωμάτωση της καινοτομίας στη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών;

11. Ποια εμπόδια πιστεύετε ότι επηρεάζουν την εφαρμογή καινοτομιών στη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών;

Μέρος IV: Καινοτομία & Διοίκηση Ολικής Ποιότητας

12. Ποιος ο ρόλος του ηγέτη στην εισαγωγή, εφαρμογή και αξιολόγηση των καινοτομιών;

13. Με ποιον τρόπο συμβάλλει η εκπαιδευτική ηγεσία στη διαμόρφωση της ποιότητας ενός εκπαιδευτικού οργανισμού;

14. Με ποιον τρόπο συμβάλλει η εφαρμογή της καινοτομίας στη διοίκηση ολικής ποιότητας;

Μέρος V: Αλλαγή στάσεων & αντιλήψεων

15. Κατά πόσο και με ποιον τρόπο θεωρείτε ότι έχει αλλάξει η στάση των μαθητών απέναντι στη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία μετά από την εφαρμογή του Κ.Π.Π. στη συγκεκριμένη σχολική μονάδα;

16. Παραθέστε τις προτάσεις σας και τα σχόλιά σας σχετικά με τη βελτίωση της αξιοποίησης της καινοτομίας στην εκπαιδευτική διαδικασία με στόχο την προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας.

17. Ποια είναι η πρόθεσή σας για την ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων προγραμμάτων για το επόμενο έτος;

18. Με ποιον τρόπο σκοπεύετε να ενθαρρύνετε τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν καινοτόμα προγράμματα; Αναφέρετε συγκεκριμένα παραδείγματα.

19. Θα χαρακτηρίζατε τον εαυτό σας καινοτόμο ηγέτη που ασκεί διοίκηση ολικής ποιότητας; Αιτιολογήστε την απάντησή σας παραθέτοντας συγκεκριμένα παραδείγματα.

Παράρτημα XI Έντυπο Συγκατάθεσης Γονέων & Κηδεμόνων

Αγαπητοί Γονείς & Κηδεμόνες,

Ονομάζομαι Αθανασία Κακαλή και υπηρετώ οργανικά ως καθηγήτρια Αγγλικής Γλώσσας (ΠΕ06) στο Γυμνάσιο των παιδιών σας από τη σχολική χρονιά 2021-2022 για δύο (2) συναπτά έτη.

Με την παρούσα επιστολή σας ενημερώνω αναφορικά με την πρόθεσή μου να εφαρμόσω στο τμήμα στο οποίο φοιτούν τα παιδιά σας ένα Καινοτόμο Πολιτιστικό Πρόγραμμα στο πλαίσιο της έρευνας που εκπονώ για τις ανάγκες της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής μου στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα 'Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων' του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Η Διατριβή μου διερευνά τον ρόλο του Καινοτόμου Πολιτιστικού Προγράμματος, τον τρόπο και τον βαθμό με τον οποίο αυτό μπορεί να συμβάλει στην ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης στον τομέα της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας.

Οι μαθητές θα κληθούν να λάβουν μέρος σε μία σειρά από δράσεις που δημιουργήθηκαν από την ερευνήτρια για να ικανοποιήσουν τον σκοπό της συγκεκριμένης έρευνας. Μετά την περάτωση των δράσεων, θα ζητηθεί από τους μαθητές να συμμετάσχουν σε ατομικές συνεντεύξεις, οι οποίες θα είναι συναφείς με την εμπειρία από τη συμμετοχή τους στο Καινοτόμο Πολιτιστικό Πρόγραμμα.

Σας γνωστοποιώ ότι η συμμετοχή των μαθητών στις συνεντεύξεις γίνεται τιμής ένεκεν, εθελοντικά, εμπιστευτικά και ανώνυμα. Σε κάποιες περιπτώσεις θα γίνει ηχητική καταγραφή των συνεντεύξεων, προκειμένου η ερευνήτρια να διευκολυνθεί στη διαδικασία συλλογής των ερευνητικών δεδομένων. Τα ντοκουμέντα που θα παραχθούν θα απομαγνητοφωνηθούν και θα καταγραφούν για να εξυπηρετήσουν ερευνητικούς σκοπούς.

Επαφίεμαι στη διάθεσή σας να παρέχω επιπρόσθετες διευκρινήσεις στην περίπτωση που το κρίνετε απαραίτητο.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω εκ των προτέρων τις ευχαριστίες μου για τη συγκατάθεση και τη συμβολή σας στην πραγμάτωση της ερευνητικής μου προσπάθειας.

Με εκτίμηση,
Η Εκπαιδευτικός του Τμήματος,
Αθανασία Κακαλή.

Διάβασα τα παραπάνω και δίνω τη συγκατάθεσή μου προκειμένου το παιδί μου να συμμετάσχει στο Καινοτόμο Πολιτιστικό Πρόγραμμα.

Δήλωση Συγκατάθεσης: ΝΑΙ / ΟΧΙ *(βάζω σε κύκλο την επιλογή μου)*

Όνοματεπώνυμο Γονέα / Κηδεμόνα:

Όνοματεπώνυμο Μαθητή / Μαθήτριας:

Υπογραφή Γονέα / Κηδεμόνα:

Ερευνήτρια: Αθανασία Κακαλή, kakali@sch.gr

Παράρτημα XII Σύμβολα Μετεγγραφής Συνεντεύξεων

Πίνακας συμβόλων μετεγγραφής συνεντεύξεων	
((γέλια))	Οι διπλές παρενθέσεις και η πλάγια γραφή υποδηλώνουν πληροφορίες παραγωγιστικές (εκτός ομιλίας).
[...]	Κείμενο που παραλείπεται
E	Ερευνήτρια
Σ1, Σ2, Σ3 κλπ.	Συνεντευξιαζόμενος 1, 2, 3 κλπ.
Υ1, Υ2	Υποκείμενο Έρευνας 1, 2

Παράρτημα XIII Απόσπασμα Αποτελεσμάτων Συμμετοχικής Παρατήρησης

Πρωτόκολλο Συμμετοχικής Παρατήρησης Κ.Π.Π.			
Ερευνήτρια:	Αθανασία Κακαλή	Ημερομηνία:	Μάρτιος - Απρίλιος 2023
Τόπος:	Εργαστήριο Πληροφορικής	Α/Α Δράσης:	4 ^η
Τίτλος Δράσης:	Ιστοεξερεύνηση: Επικοινωνώντας στον Κήπο της Βαβέλ	Διάρκεια:	10 x 45'
Συνοπτική Περιγραφή:	Οι μαθητές εμπλέκονται σε μία ιστοεξερεύνηση που ακολουθεί το μοντέλο S.A.M.R.: παρακολουθούν την ιστορία 5 ευρωπαϊκών γλωσσών, έρχονται σε επαφή με τα πολιτισμικά στοιχεία περισσότερων, δημιουργούν συνεργατικά συναφείς αναφορές, γλωσσικά παιχνίδια, podcast και τέλος ντοκιμαντέρ – ταινίες μικρού μήκους.		
Στάση μαθητών απέναντι στην καινοτομία:	Οι μαθητές παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενθουσιασμό μόλις αντικρίζουν το καινοτόμο περιβάλλον της ιστοεξερεύνησης: Communicating in the Garden of Babel. Οικειοποιούνται το καινούριο περιβάλλον και παραμένουν ιδιαίτερα ενεργητικοί κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης δράσης εκφράζοντας την ανυπομονησία τους για τη συνέχεια και την επιθυμία τους να συμμετέχουν και την επόμενη σχολική χρονιά σε παρόμοια δράση.		
Συμμετοχικότητα:	Οι μαθητές πλοηγούνται στον ιστότοπο της ιστοεξερεύνησης ακολουθώντας τις οδηγίες για κάθε δραστηριότητα χωρίς να ζητάνε τη συνδρομή της εκπαιδευτικού. Αν τυχόν χρειαστούν κάποια βοήθεια απευθύνονται στους ομήλικους.		
Εκπαιδευτικό κλίμα – συναισθήματα μαθητών:	Οι μαθητές εκδήλωσαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη δράση της ιστοεξερεύνησης. Ήταν εμφανής ο ενθουσιασμός τους όπως υποδηλώνουν τα επιφωνήματα χαράς τα οποία εξέφρασαν και τα πλατιά χαμόγελα στα πρόσωπά τους. Είχαν περιέργεια για το τι θα ακολουθήσει στη συνέχεια,		

	<p>έδειχναν απροκάλυπτα την ικανοποίησή τους για την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων και ανυπομονούσαν για τη συνέχεια. Είναι χαρακτηριστικό ότι όταν χτυπούσε το κουδούνι για διάλειμμα, σχεδόν κανένας μαθητής δεν ήθελε να σηκωθεί για να βγει έξω.</p>
Διάδραση μαθητών:	<p>Οι μαθητές συνεργάστηκαν αποτελεσματικά βοηθώντας ο ένας τον άλλον τόσο στο πλαίσιο της ομάδας, όσο και οι ομάδες μεταξύ τους. Η παρουσία των αδύναμων μαθητών ήταν ενεργητική συντριπτικά, καθώς μπόρεσαν να επικοινωνήσουν τα σημεία όπου δυσκολεύονται με τη βοήθεια των υπολοίπων.</p>
Επίτευξη στόχων:	<p>Όλες οι ομάδες των μαθητών κατάφεραν να συμβαδίσουν με την πορεία της ιστοεξερεύνησης και να οικειοποιηθούν το νέο περιβάλλον. Συνεργάστηκαν αποτελεσματικά και ανέλαβαν πρωτοβουλίες. Τα τελικά προϊόντα εξέπληξαν την εκπαιδευτικό, καθώς στην πλειοψηφία τους καταδεικνύουν την εξαιρετική επιμέλεια των συμμετεχόντων και αποτελούν απόρροια της εξαιρετικής συνεργασίας και τεκμήρια καλλιτεχνικής προσωπικής έκφρασης, δημιουργικότητας, ευρηματικότητας, πίστης στον εαυτό, ανάληψης πρωτοβουλιών και προσήλωσης στον στόχο.</p>
Προβλήματα:	<p>Αρχικά, μία μαθήτρια εξέφρασε την επιθυμία της να αλλάξει ομάδα προκειμένου να είναι με την παρέα της. Ωστόσο, στη συνέχεια συνεργάστηκε αποτελεσματικά αναλαμβάνοντας ενεργητικό ρόλο και πρωτοβουλίες και δημιούργησε στενούς δεσμούς με τα άτομα με τα οποία δεν είχε εκ των προτέρων ιδιαίτερες φιλικές σχέσεις. Τα τυχόν τεχνολογικά προβλήματα που ανέκυψαν (για παράδειγμα δυσκολία εγγραφής στο Prezi) αντιμετωπίστηκαν από τους ίδιους τους μαθητές, χωρίς να χρειαστεί να συνδράμει η εκπαιδευτικός, παρά ελάχιστα.</p>
	<p>Η εκπαιδευτικός παρατήρησε έκπληκτη ότι ακόμη και οι αδύναμοι μαθησιακά μαθητές παρέμειναν εξαιρετικά κινητοποιημένοι και αναλάμβαναν πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της ομάδας τους με τον</p>

**Επιπρόσθετα
σχόλια:**

τρόπο που αυτοί μπορούσαν καταβάλλοντας επίμονη προσπάθεια να τα καταφέρουν. Το γεγονός ότι οι μαθητές χρησιμοποιούσαν για πρώτη φορά κάποια εργαλεία Web 2.0 (για παράδειγμα το restream για τη δημιουργία podcast) δεν τους γέμισε άγχος, αλλά έκανε ακόμη πιο έντονο τον ενθουσιασμό τους και τους όπλισε με επιμονή και υπομονή για να φέρουν εις πέρας κάθε δραστηριότητα. Ενθαρρυντικό είναι επίσης το γεγονός ότι δεν υπήρξε ανταγωνισμός ανάμεσα στις ομάδες. Αντιθέτως, η ομάδα που πρώτη ολοκλήρωνε μία δραστηριότητα έπαιρνε την πρωτοβουλία να συνδράμει, προκειμένου και οι άλλες ομάδες να ολοκληρώσουν. Τέλος, η εκπαιδευτικός – ερευνήτρια παρατήρησε πως κάποια εργαλεία ενθουσίασαν ιδιαίτερα κάποιους μαθητές και τα χρησιμοποίησαν εκτός του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού πλαισίου.

Παράρτημα XIV Αποσπάσματα Ημερολόγιων Αναστοχασμού Μαθητών

α. Δράση: Πολύγλωσση Τρεχούμενη Ορθογραφία – Γλώσσα: Αγγλική

sporty and languages
Student Diary Reflections

Activity: Multilingual...Running...Dictation.....
Date: 20/03/23..... Name: [REDACTED].....

1. What did you find challenging?
I think that the variety of languages was very.....
challenging. Also the team work was very challenging.
.....

2. What interested you?
The many different languages that I didn't know.....
were very interesting.
.....

3. What new things did you learn?
I learnt some words in languages which I didn't
know.....
.....

4. Did you encounter any difficulties? Which are they?
The only difficulty was remembering the German
words.....
.....

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?
The knowledge of foreign languages is very beneficial,
and I think it is very important to know the language
of a country that we want to travel to.....

Can be combined!

Student Diary Reflections

Activity: Multilingual Running Dictation

Date: 30-03-2023 Name: ...

1. What did you find challenging?

Racing back and forth, trying to replicate a foreign text was definitely a great challenge for me.

2. What interested you?

I think that switching to the next text, written in another language, every three minutes was particularly interesting.

3. What new things did you learn?

I learnt that you can't do anything when you're in a hurry for sure. All the words I read each round were getting mixed up in my mind every time!

4. Did you encounter any difficulties? Which are they?

I personally found it difficult to read and remember foreign words, especially the ones that come from languages I've never learnt.

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?

At first glance, a foreign language looks like absolute nonsense, but with enough determination you can learn to speak all the languages you're interested in.

Student Diary Reflections

Activity: English Theatre

Date: 30-3-2023 Name: [REDACTED]

1. What did you find challenging?

Me gusta mucho los actores que jugaron muy bien. Eso es difícil

2. What interested you?

Me interesante los actores

3. What new things did you learn?

El amor no es facil, quiere sacrificios y esperanza

4. Did you encounter any difficulties? Which are they?

El diálogo es difícil para comredes las letras

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?

La lengua de ingles estuve un poco difícil pero entendi trama del teatro

Student Diary Reflections

Activity: English Theatre

Date: 30/03/2023 Name: [REDACTED]

1. What did you find challenging?

I found more challenging when Pumpkins did a joke to Miss Lady!

2. What interested you?

I interested me when judge asked from children to tell him if Miss Lady was guilty!

3. What new things did you learn?

I learnt more English words.

4. Did you encounter any difficulties? Which are they?

The difficulty ~~was~~ in the encounter was the pronunciation.

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?

I am feeling comfortable about learning foreign languages and now I am happy! The theatre helped me and I improved!

Student Diary Reflections

Activity: Communicating in the garden of Babel

Date: 12/05/2023 Name: [REDACTED]

1. What did you find challenging?

I found it challenging to get through all the levels of the activity while working in a team.

2. What interested you?

I was interested by all the creating we did regarding the foreign language we chose (the report presentation, the kahoot game and the podcast).

3. What new things did you learn?

I improved several skills, such as communicating and collaborating skills and I enhanced my creativity. As a result, our project ^{turned out} to be informative, yet original.

4. Did you encounter any difficulties? Which are they?

It was a tiny bit difficult to keep up with the activities included in communicating in the garden of Babel, since most of them were challenging.

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?

Doing such activities for a foreign language helps a lot to learn that language, especially if you're teamed up with others.

Student Diary Reflections

Activity: Activity: Greece - Sweden: Partnership

Date: 28/4/23 Name:

1. What did you find challenging?

Μετα αρκετά δύσκολο να καταλάβω και να ακούσω τις προτάσεις τους και να σκέφτομαι το υποσυνείδητο που μας έθεταν.

2. What interested you?

Μου φάνηκε ενδιαφέρον το καθημερινό πρόγραμμα τους όπως και το κλίμα της περιοχής τους.

3. What new things did you learn?

Έμαθα για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Σουηδίας και περισσότερες πληροφορίες για την καθημερινή ζωή τους.

4. Did you encounter any difficulties? Which are they?

Η μόνη ~~ε~~ δυσκολία που αντιμετώπιζα ήταν, ότι η σύνδεση μας ήταν κακή και κάηαφαν λίγα τα αρχεία.

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?

Ένα από τα σημαντικότερα πράγματα είναι να μαθαίνεις γλώσσες. Έχεις την ευκαιρία να επικοινωνείς με ξένους ανθρώπους και να μαθαίνεις για τον χώρο τους.

Παράρτημα XV Κατηγοριοποίηση αποσπασμάτων σε ομοειδή

Ημερολόγια Αναστοχασμού Μαθητών
Οι απόψεις των μαθητών για την εκμάθηση των Ξ.Γ.

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?
My conclusions about learning foreign languages are that it could be very interesting to learn about other languages.

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?
My conclusion is: ~~that~~ learning a language could be only good for you. There's no negative.

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?
I think that learning foreign languages help you for your future career and for yourself because you feel that you have achieve something for you.

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?
Το να μαθαίνει κάποιος ξένες γλώσσες κατά τη γνώμη μου είναι πολύ βασικό, καθώς μάθαίνουμε για άλλους πολιτισμούς, την ιστορία τους, το σύστημα τα κλπ.

5. Which are your conclusions about learning foreign languages?
I've realized that English is really important because it gives you the opportunity to communicate with people from all around the world.

Παράρτημα XVI Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών (Απόσπασμα)

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών	
Κείμενο	Κωδικοί
<p>Ερώτηση 1: Λαμβάνοντας υπόψη σου τις εμπειρίες, τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκόμισες κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του Κ.Π.Π. κρίνεις ότι το σχολείο μπορεί να συμβάλει στην εκμάθηση Ξένων Γλωσσών; Αιτιολόγησε την απάντησή σου.</p>	
<p>Σ5: Εγώ ένα έχω να πω, αυτά που κάνουμε εμείς εδώ δεν γίνονται σε κανένα άλλο σχολείο [...]</p> <p>Ε: Δηλαδή; Μπορείς να εξηγήσεις τι εννοείς;</p> <p>Σ5: Κυρία, σε κανένα άλλο σχολείο δεν κάνουν τόσο ευχάριστες δραστηριότητες. Ό,τι κάναμε αυτήν την χρονιά μας έκανε να αγαπήσουμε τα Αγγλικά, το σχολείο και να δίνουμε μεγαλύτερη προσοχή στο μάθημα</p> <p>Σ1: Μας δώσατε ιδέες πώς μπορούμε να μάθουμε νέες γλώσσες.</p> <p>Σ15: Κυρία, μπράβο σας, γιατί με όλα αυτά που κάναμε φέτος έχουν βοηθηθεί και τα παιδιά που δεν μπορούν να κάνουν πολλά μαθήματα έξω να αποκτήσουν εμπειρίες, γνώσεις και να μάθουν ότι μπορούν και μόνοι τους να διαβάσουν περισσότερο και να προετοιμαστούν για ένα πτυχίο [...]</p> <p>Σ3: Εγώ πιστεύω ότι και στο σχολείο μπορούμε να μάθουμε ενδιαφέροντα πράγματα. Μέσα από την ποικιλία των δραστηριοτήτων το σχολείο μπορεί να φροντίσει να μαθαίνει ο κάθε μαθητής με τον τρόπο που είναι καλύτερος γι εκείνον [...]. Το πρόβλημα είναι ότι οι ώρες του μαθήματος δεν είναι πολλές. Αλλά αν προσπαθήσουμε παράλληλα και μόνοι μας μπορούμε να αποκομίσουμε πολλά περισσότερα με τη βοήθεια του σχολείου πάντα και με τη δική σας [...]</p>	<p>κινητοποίηση μαθητών & δημιουργία ενδογενών κινήτρων (intrinsic motivation)</p> <p>Ανάληψη πρωτοβουλιών - αυτονόμηση μαθητών (learn how to learn)</p> <p>Κάλυψη αναγκών όλων των μαθησιακών τύπων(θεωρία της πολλαπλής νοημοσύνης του Gardner).</p> <p>Ανάληψη πρωτοβουλιών - αυτονόμηση μαθητών (learn how to learn).</p>

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών

Κείμενο

Κωδικοί

Ερώτηση 2: Πριν από την εφαρμογή του Κ.Π.Π. σε ποιον βαθμό και με ποιον τρόπο πίστευες ότι σε βοηθούσε το σχολείο στην καλλιέργεια γνώσεων και δεξιοτήτων στις Ξένες Γλώσσες;

Σ2: Εγώ, κυρία, για χρόνια στο δημοτικό δεν αγαπούσα τα Αγγλικά, και δεν πίστευα ότι στο σχολείο μπορώ να μάθω κάτι καινούριο. Τώρα όμως έχω αλλάξει γνώμη και τα Αγγλικά έχουν γίνει ένα από τα αγαπημένα μου μαθήματα.

Άγχος & Φόβος

vs

δημιουργία θετικών συναισθημάτων.

Σ18: Κι εμένα [...] Ήμουν αδύναμος στα Αγγλικά και φοβόμουν να συμμετέχω στο μάθημα [...] Τώρα όμως δεν με νοιάζει τι θα πουν οι άλλοι, σκέφτομαι ότι μπορώ να προσπαθήσω ,όπως κάνουν και οι άλλοι συμμαθητές μου και αυτό με έχει βοηθήσει να βελτιωθώ [...]

Αίσθημα κατωτερότητας – φόβος αποτυχίας – φόβος αρνητικής κριτικής από ομήλικους

Ενίσχυση αυτοπεποίθησης των μαθητών.

Σ17: Είμαστε μία πολύ ωραία ομάδα..

Ε: Είστε μοναδικοί όλοι σας

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών

Κείμενο	Κωδικοί
<p>Ερώτηση 3: Μετά την εφαρμογή του Κ.Π.Π. πώς αντιλαμβάνεσαι την εκμάθηση μίας Ξ.Γ στο σχολικό πλαίσιο, αλλά και γενικότερα;</p>	
<p>Σ1: Είναι πολύ χρήσιμο να μαθαίνει κανείς ξένες γλώσσες γιατί τον βοηθάνε αργότερα να βρει δουλειά, να κάνει ένα ταξίδι, να γνωρίσει νέο κόσμο, να ανταλλάξει ιδέες, να διευρύνει το πνεύμα του</p>	<p>Χρήσιμη η εκμάθηση Ξ.Γ: Εύρεση εργασίας, κοινωνικοποίηση, ανταλλαγή ιδεών, ενίσχυση κριτικής σκέψης, ψυχαγωγία</p>
<p>Σ17: [...] Και να παίζει video games με χρήστες που βρίσκονται σε άλλη χώρα και δεν μιλούν Ελληνικά....</p>	<p>Συνδρομή σχολείου στην εκμάθηση Ξ.Γ</p>
<p>Σ13: Το σχολείο μπορεί να βοηθήσει πολύ στη διδασκαλία των Αγγλικών. Θα ήθελα να μπορούσαμε να διαλέξουμε από περισσότερες ποια δεύτερη ξένη γλώσσα θα θέλαμε να μάθουμε μέσα στο σχολείο.</p>	<p>Δυνατότητα επιλογής δεύτερης Ξ.Γ από ευρεία γκάμα</p>
<p>Σ8: Το άσχημο είναι ότι όσοι καθηγητές δεν είναι μόνιμοι στο σχολείο μας, έρχονται αργά και έτσι χάνουμε διδακτικές ώρες. Στα Αγγλικά αυτό δεν ισχύει. Κάναμε περισσότερες ώρες μάθημα, και μέσω της τεχνολογίας... Επίσης, συναντηθήκαμε και εκτός σχολείου μέσα από τον υπολογιστή σύγχρονα για το escape room. Απίστευτη εμπειρία[...] ((γέλια))</p>	<p>Εμπλουτισμός ωρών διδασκαλίας</p> <p>Συνδρομή τεχνολογίας, σύγχρονης & ασύγχρονης εξ αποστάσεως διδασκαλίας</p>
<p>Σ16: Κυρία, το running dictation ήταν τέλειο, τέλειο, τέλειο [...] Πότε θα το ξανακάνουμε;</p>	<p>Δημιουργία θετικών συναισθημάτων</p>
<p>Ε: Ωραία, χαίρομαι που σου άρεσε. Θα οργανώσουμε νέες δράσεις και του χρόνου.</p>	<p>Κινητοποίηση ενδιαφέροντος</p>
<p>Σ15: Για να μάθει κανείς μία Ξ.Γ. δεν είναι αρκετό να μάθει μόνο λεξιλόγιο και γραμματική. Είναι σημαντικό να διαβάσει για τη χώρα, τον πολιτισμό της, τα ήθη και τα έθιμα, την ιστορία της γλώσσας αυτής και αυτό ακριβώς κάναμε κι εμείς φέτος.</p>	<p>Εκμάθηση Ξ.Γ μέσα από τη μελέτη πολιτισμικών στοιχείων: κουλτούρα, ηθογραφία, ιστορία</p>
<p>Σ2: Μαθαίνοντας για άλλους πολιτισμούς, μαθαίνουμε να αγαπάμε την ξένη γλώσσα, αλλά και τη δική μας</p>	<p>Καλλιέργεια ενσυναίσθησης ως προς τη μητρική γλώσσα σε συνδυασμό με την κατάκτηση ξένων γλωσσών</p>
<p>Σ4: Ναι στο σχολείο μπορούμε να μάθουμε Αγγλικά και πολλά περισσότερα πράγματα από το φροντιστήριο.</p>	<p>Καλλιέργεια εμπιστοσύνης απέναντι στο σχολείο</p>

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών

Κείμενο	Κωδικοί
Ερώτηση 4: Ποια δράση από όλες όσες τέθηκαν σε εφαρμογή θεωρείς ότι συνέβαλε περισσότερο στο να αποκομίσεις περισσότερες γνώσεις και δεξιότητες αναφορικά με την εκμάθηση Ξ.Γ. και γιατί;	
<p>Σ15: Η δράση της ιστοεξερεύνησης κυρία. Πώς το είχαμε ονομάσει... μμμ... ναι ... Communicating in the garden of Babel. Συνεργαστήκαμε σε ομάδες με άτομα που δεν είχαμε ξανασυνεργαστεί. Κάναμε δραστηριότητες που δεν είχαμε ξανακάνει ούτε στο σχολείο, ούτε αλλού, χρησιμοποιήσαμε την τεχνολογία, τα κινητά μας τηλέφωνα [...]</p>	<p>Ανάπτυξη συνεργατικότητας Συνδρομή στην κοινωνικοποίηση των μαθητών Καλλιέργεια εμπιστοσύνης στο σχολείο</p>
<p>Σ12: Ναι, μου άρεσε πολύ που χρησιμοποιήσαμε QR codes με τα κινητά μας τηλέφωνα για να έχουμε πρόσβαση σε υλικό σχετικά με την Ξένη γλώσσα της ομάδας μας.</p>	<p>Βελτίωση μέσω της τεχνολογίας</p>
<p>Σ15: Μου άρεσε που μάθαμε περισσότερα για τις άλλες Ξ.Γ. καθώς η κάθε ομάδα είχε αναλάβει να μελετήσει μία χώρα, τον πολιτισμό της, την ιστορία αυτής της ξένης γλώσσας [...]</p>	<p>Εκμάθηση Ξ.Γ μέσα από τη μελέτη πολιτισμικών στοιχείων: κουλτούρα, ηθογραφία, ιστορία</p>
<p>Σ11: Εμένα μου άρεσε η συνεργασία με τους άλλους μαθητές και ο διαγωνισμός Running Dictation. Ήταν εκπληκτικό... κάθε ομάδα περνούσε από όλες τις γλώσσες και μάθαμε ότι αν προσπαθήσουμε όλοι μπορούμε να γράψουμε μία γλώσσα που δεν την έχουμε διδαχθεί [...] Με δυσκολίες βέβαια. Αλλά αν προσπαθήσει κανείς, μαθαίνει, όλα είναι δυνατά.</p>	<p>Ανάπτυξη συνεργατικότητας Ενίσχυση αυτοπεποίθησης, Κινητοποίηση για την επίτευξη στόχων</p>
<p>Σ17: Πιο διασκεδαστικό ήταν η δημιουργία του Βιβλίου Συνταγών, μας έκανε να μάθουμε πράγματα με διασκεδαστικό τρόπο και να θέλουμε να έχουμε περισσότερες ώρες Αγγλικών ((γέλια)) αν είναι να είναι τόσο ευχάριστες.</p>	<p>Μάθηση μέσω διασκέδασης</p>

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών

Κείμενο	Κωδικοί
<p>Ερώτηση 5: Με ποιον τρόπο θεωρείς ότι η συνεργασία σε ομάδες συνέβαλε στην αντιμετώπιση κάποιων δυσκολιών και στην αποτελεσματικότητα της μάθησης;</p>	
<p>Σ17: Είναι πιο διασκεδαστικό, όταν κάνουμε κάτι να το κάνουμε με την παρέα μας [...]</p>	<p>Ενίσχυση κινήτρων</p>
<p>Σ18: Εγώ πιστεύω ότι το να συνεργάζεσαι με τους άλλους σε βοηθάει να μάθεις από αυτούς και να μάθουν οι άλλοι από εσένα. Έτσι έχεις λιγότερο άγχος και μπορείς να λύσεις τα προβλήματα που παρουσιάζονται πιο εύκολα.</p>	<p>Αλληλοϋποστήριξη ομηλίκων</p> <p>Εξάλειψη αρνητικών συναισθημάτων: φόβου & άγχους</p> <p>Επίλυση προβλημάτων</p>
<p>Σ6: Είναι σημαντικό γιατί συνεργαστήκαμε με τους φίλους μας [...]. Ο καθένας μπόρεσε να βοηθήσει την ομάδα του με τον τρόπο που μπορεί, σε ό,τι είναι ο ίδιος καλύτερος. Μέσα από τη συνεργασία με όλα τα μέλη της ομάδας μας ολοκληρώσαμε τις εργασίες μας πιο γρήγορα.</p>	<p>Ταύτιση με τους ομηλικούς</p> <p>Αποδοχή διαφορετικότητας & καλλιέργεια εμπιστοσύνης στον εαυτό</p> <p>Συνδρομή στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων & στη μαθησιακή εξέλιξη</p>
<p>Σ2: Ναι, πιστεύω πως η συνεργασία βοηθάει, γιατί μας κάνει να έχουμε λιγότερο άγχος και να πιστεύουμε περισσότερο ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε.</p>	<p>Εξάλειψη αρνητικών συναισθημάτων: φόβου & άγχους</p> <p>Καλλιέργεια εμπιστοσύνης στον εαυτό</p>
<p>Σ9: Εμένα προσωπικά, αν και δεν μου αρέσει να συνεργάζομαι στο σχολείο με άλλους γιατί είμαστε όλοι τόσο διαφορετικοί μεταξύ μας, διαπίστωνα μέσα από τις δράσεις αυτές φέτος ότι η συνεργασία με τους συμμαθητές είναι πολύτιμη [...]. Μάθαμε να συνυπάρχουμε, να ακούμε τη γνώμη του άλλου και να αποφασίζουμε από κοινού... να γινόμαστε καλύτεροι και να αποκτάμε καινούριους φίλους. Μάθαμε να τα βγάζουμε πέρα και να μην τα παρατάμε.</p>	<p>Αποδοχή διαφορετικότητας</p> <p>Ταύτιση με τους ομηλικούς</p> <p>Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας & συνεργασίας</p> <p>Συνδρομή στην κοινωνικοποίηση των μαθητών</p> <p>Συνδρομή στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων & στη μαθησιακή εξέλιξη</p>

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών

Κείμενο	Κωδικοί
Ερώτηση 6: Με ποιον τρόπο θεωρείς ότι η δημιουργικότητα συνέβαλε στην αποτελεσματικότητα της μάθησης;	
<p>Σ15: Μάθαμε μέσα από ευχάριστες δραστηριότητες να δημιουργούμε χρήσιμες εργασίες που θα μας βοηθήσουν για τη ζωή μας ως ενήλικι... Για παράδειγμα δημιουργήσαμε παιχνίδια στο kahoot, podcasts, short films.</p>	<p>Ενδογενής κινητοποίηση μαθητών: παροχή ικανοποίησης, δημιουργία παιχνιδιών</p> <p>Εξωγενής κινητοποίηση μαθητών: επίτευξη στόχων, προετοιμασία για την ενήλικη ζωή</p> <p>Κινητοποίηση φαντασίας</p> <p>Μάθηση μέσω διασκέδασης</p>
<p>Σ3: Χρησιμοποιήσαμε τη φαντασία μας και ήταν πολύ διασκεδαστικό που δημιουργήσαμε παρουσιάσεις, παιχνίδια podcast και ταινίες. Μάθαμε πώς να χρησιμοποιούμε τα Αγγλικά για κάτι που είναι χρήσιμο.</p>	<p>Συνδρομή στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων & στη μαθησιακή εξέλιξη</p>
<p>Σ7: Το να κάνουμε τέτοιες δραστηριότητες στην ξένη γλώσσα βοηθά πολύ να την μάθουμε καλύτερα, ειδικά όταν είμαστε μέρος μίας ομάδας [...]</p>	<p>Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας & συνεργασίας</p>
<p>Σ1: Βρήκα πολύ ενδιαφέρον το ότι δημιουργήσαμε, την παρουσίαση με την αναφορά, το παιχνίδι kahoot, το podcast, το ντοκιμαντέρ. Ήταν χρήσιμο που μοιραστήκαμε τις εργασίες μας ηλεκτρονικά, καθώς τώρα μπορούν να τις δούνε περισσότεροι μαθητές.</p>	<p>Κινητοποίηση ενδιαφέροντος</p> <p>Κινητοποίηση ενδιαφέροντος μέσα από την επίτευξη στόχων</p> <p>Ενίσχυση εξωστρέφειας</p>

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών

Κείμενο	Κωδικοί
Ερώτηση 7: Με ποιον τρόπο θεωρείς ότι η τεχνολογία συνέβαλε στην αποτελεσματικότητα της μάθησης;	
<p>Σ8: Η τεχνολογία έχει μπει στη ζωή μας, κάνουμε τα πάντα με την τεχνολογία, επομένως φέτος στις δράσεις που κάναμε μας βοήθησε πάρα πολύ να μάθουμε με τρόπο ευχάριστο και διασκεδαστικό. Για παράδειγμα, τα παιχνίδια που ετοιμάσαμε και παίξαμε στο Kahoot, η χρήση των κινητών μας κ.λπ. [...]</p>	<p>Ενδογενής κινητοποίηση μαθητών: παροχή ικανοποίησης, δημιουργία παιχνιδιών</p> <p>Μάθηση μέσω διασκέδασης - Δημιουργία θετικών συναισθημάτων</p>
<p>Σ3: [...] Μέσα από την τεχνολογία δοκιμάσαμε καινούριες δραστηριότητες, είχαμε την ευκαιρία να εργαστούμε σε ομάδες βοηθώντας ο καθένας τον άλλον όπως μπορεί... λύναμε τις περισσότερες απορίες μεταξύ μας χωρίς να έχουμε την ανάγκη να σας κάνουμε συνέχεια ερωτήσεις [...]</p>	<p>Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας & συνεργασίας</p> <p>Κάλυψη αναγκών όλων των μαθησιακών τύπων (θεωρία της πολλαπλής νοημοσύνης του Gardner).</p> <p>Επίλυση προβλημάτων</p>
<p>Σ14:[...] Φέτος περάσαμε καταπληκτικά... Το μάθημα έγινε με τέτοιο τρόπο που ανυπομονούσαμε για το επόμενο.. Χρησιμοποιήσαμε κάποια εργαλεία για πρώτη φορά όπως το restream για να δημιουργήσουμε podcast, το prezī για τις αναφορές [...] Το google docs για το πολύγλωσσο συνεργατικό βιβλίο συνταγών. Μας δώσατε ιδέες να χρησιμοποιήσουμε τα ίδια εργαλεία και σε άλλα μαθήματα, αλλά και για δικό μας προσωπικό όφελος [...] Εγώ για παράδειγμα, χρησιμοποίησα το Google Docs μαζί με άλλους δύο συμμαθητές μου για να κάνουμε μία εργασία συνεργατική στο μάθημα της ιστορίας [...] Ήταν πολύ πιο απλό.. παλαιότερα σπαταλούσαμε άπειρο χρόνο με το να στέλνουμε email [...].</p>	<p>Ανάληψη πρωτοβουλιών - αυτονόμηση μαθητών (learn how to learn)</p> <p>Εξωγενής κινητοποίηση μαθητών: επίτευξη μαθησιακών στόχων</p> <p>Κινητοποίηση ενδιαφέροντος μέσα από την επίτευξη στόχων</p> <p>Κινητοποίηση φαντασίας</p> <p>Αλληλοϋποστήριξη ομηλικών</p>

Σ15: Με την τεχνολογία ήρθαμε σε επαφή με ένα πλήθος ξένων γλωσσών που δεν είχαμε συναντήσει πιο παλιά, όπως για παράδειγμα στη δραστηριότητα που ακούγαμε άγνωστη ξένη γλώσσα και έπρεπε να την αναγνωρίσουμε μέσα από μία λίστα... Η τεχνολογία ήταν αυτή που μας κίνησε και την περιέργεια αλλά και μας βοήθησε να μάθουμε περισσότερα για ξένες γλώσσες που μας ήταν άγνωστες πιο παλιά [...]

Σ1: Μάθαμε ότι μέσα από την τεχνολογία [...] ότι η τεχνολογία μάλλον μπορεί να μας βοηθήσει να μάθουμε καινούρια πράγματα, να αποκτήσουμε στο σχολείο περισσότερες γνώσεις για μία ξένη γλώσσα που αγαπάμε και να ξεκινήσουμε να μαθαίνουμε μία καινούρια ξένη γλώσσα [...]

Συνδρομή στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων & στη μαθησιακή εξέλιξη

Κινητοποίηση περιέργειας

Καλλιέργεια εμπιστοσύνης απέναντι στο σχολείο

Κινητοποίηση ενδιαφέροντος

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών

Κείμενο	Κωδικοί
<p>Ερώτηση 8: Ποιες δυσκολίες συνάντησες κατά τη διάρκεια του Κ.Π.Π. και με ποιον τρόπο τις αντιμετώπισες;</p>	
<p>Σ4: Ήταν λίγο δύσκολο να ακολουθήσω τον ρυθμό σε κάποιες από τις δραστηριότητες της ιστοεξερεύνησης. Ωστόσο, με τη βοήθεια της ομάδας μου ξεπέρασα όλες τις δυσκολίες. Είναι τελικά σημαντική η συνεργασία [...]</p>	<p>Ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων</p>
<p>Σ17: Ήταν δύσκολο να καταγράψουμε το podcast γιατί μας φάνηκε τόσο διασκεδαστικό που με την ομάδα μου γελούσαμε όλη την ώρα [...]</p>	<p>Μάθηση μέσω διασκέδασης - Δημιουργία θετικών συναισθημάτων</p>
<p>Σ5: Η δυσκολία ήταν όταν έπρεπε να γράψω σε γλώσσες που δεν ήξερα, ή όταν έπρεπε να ακούσω γλώσσες που δεν είχα ξανακούσει.. Προσπαθώντας για δεύτερη και τρίτη φορά, διαπίστωσα ότι τελικά δεν πρέπει να τα παρατάμε [...]. Στο τέλος όλοι μας μπορούμε να τα καταφέρουμε και να είμαστε ευχαριστημένοι με το αποτέλεσμα. Επίσης, μου άρεσε που η ομάδα που τελείωνε πρώτη, ρωτούσε αν κάποιος αντιμετώπιζε κάποιο πρόβλημα και βοηθούσε και τις υπόλοιπες ομάδες αν είχαν κάπου κολλήσει [...].</p>	<p>Κινητοποίηση περιέργειας Κινητοποίηση για την επίτευξη στόχων Ενίσχυση αυτοπεποίθησης, Ενδογενής κινητοποίηση μαθητών: παροχή ικανοποίησης, Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας & συνεργασίας & επίλυσης προβλήματος Αλληλοϋποστήριξη ομηλίκων</p>

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών

Κείμενο	Κωδικοί
Ερώτηση 9: Πόσο σημαντική θεωρείς ότι είναι η ενσωμάτωση της καινοτομίας στη διδασκαλία; Αιτιολόγησε την άποψή σου.	
<p>Σ15: Η εμπειρία μας τη φετινή χρονιά από τις δράσεις του καινοτόμου προγράμματος ήταν μοναδική. Δεν βαρεθήκαμε ούτε μία στιγμή με αποτέλεσμα να προσπαθούμε συνέχεια να συμμετέχουμε ενεργά, αποκτήσαμε νέες γνώσεις [...] το σχολείο μας έδωσε την ευκαιρία να μάθουμε περισσότερα και για τη Αγγλική Γλώσσα αλλά και για άλλες λιγότερο γνωστές, για τον πολιτισμό και τις χώρες όπου ομιλούνται αυτές οι γλώσσες.</p> <p>Σ8: Μας δώσατε την ευκαιρία να δούμε το σχολείο και την εκμάθηση των ξένων γλωσσών ως παιχνίδι. Μέσα από τις δραστηριότητες που δεν είχαμε ξανακάνει αφήσαμε τη φαντασία μας να δουλέψει, γίναμε πιο δημιουργικοί και εκφράσαμε τις επιθυμίες μας, τις ανησυχίες μας και το καλλιτεχνικό μας ταλέντο.</p> <p>Σ2: [...] Θεωρώ σημαντικό που εργαστήκαμε σε ομάδες, έτσι μπορέσαμε όλοι μέσα από τη συνεργασία να νιώσουμε χρήσιμοι και να συμβάλλουμε όλοι με τον τρόπο που ο καθένας μπορεί [...] αποκτώντας νέες δεξιότητες, όπως για παράδειγμα να αξιολογούμε τον εαυτό μας, την ομάδα μας ως προς τη συνεργασία και τις εργασίες των άλλων ομάδων [...]</p> <p>Σ11: Με τις καινοτόμες δράσεις του προγράμματος μάθαμε να σκεφτόμαστε, να βρίσκουμε μόνοι λύσεις στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε [...] μάθαμε να ανακαλύπτουμε, να δημιουργούμε πράγματα που έχουν αξία για εμάς του ίδιους αλλά και για την κοινωνία, να χαιρόμαστε που μαθαίνουμε να μοιραζόμαστε τα επιτεύγματά μας και τη χαρά μας.</p>	<p>Δημιουργία θετικών συναισθημάτων</p> <p>Ενδογενής κινητοποίηση μαθητών: παροχή ικανοποίησης, Κινητοποίηση ενδιαφέροντος</p> <p>Βιωματική προσέγγιση</p> <p>Καλλιέργεια εμπιστοσύνης στο σχολείο για την εκμάθηση Ξ.Γ.</p> <p>Εκμάθηση Ξ.Γ μέσα από τη μελέτη πολιτισμικών στοιχείων: κουλτούρα, ηθογραφία, ιστορία</p> <p>Μάθηση μέσω διασκέδασης - Κινητοποίηση φαντασίας</p> <p>Καλλιέργεια προσωπικής έκφρασης</p> <p>Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας & συνεργασίας</p> <p>Εξατομικευμένη προσέγγιση μαθησιακής διαδικασίας</p> <p>Καλλιέργεια δεξιοτήτων αυτοαξιολόγησης & ετεροαξιολόγησης – ανάπτυξη κριτικής σκέψης</p> <p>Συνδρομή στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων & στη μαθησιακή εξέλιξη</p> <p>Επίλυση προβλημάτων</p> <p>Ανάληψη πρωτοβουλιών με σκοπό την αυτοβελτίωση</p> <p>Ανάπτυξη του αισθήματος του ανήκειν</p>

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών

Κείμενο

Κωδικοί

Ερώτηση 10: Τι θεωρείς ότι είναι αυτό που περισσότερο αποκόμισες από τη συμμετοχή σου στο Κ.Π.Π.;

Σ11: Βελτίωσα τις επικοινωνιακές και συνεργατικές δεξιότητες και ενίσχυσα τη δημιουργικότητά μου καθώς έμαθα να χειρίζομαι ηλεκτρονικά εργαλεία που δεν ήξερα πιο πριν. Συνολικά, το Κ.Π.Π. διακρίθηκε για την πρωτοτυπία του και τον πληροφοριακό του χαρακτήρα.

Σ3: Νέες γνώσεις και νέες λέξεις σε διάφορες γλώσσες [...]

Σ6: Ήταν πολύ ενδιαφέρον να μαθαίνουμε και για ξένες γλώσσες που δεν διδασκόμαστε. Μου άρεσε ιδιαίτερα που δημιουργήσαμε παιχνίδια στο Kahoot, αναφορές, podcast και ντοκιμαντέρ.

Σ8: Έμαθα να συνεργάζομαι σε μία ομάδα, έμαθα να διαχειρίζομαι τις συγκρούσεις και να επικοινωνώ αποτελεσματικά. Συγχρόνως, κατάλαβα ότι οι ξένες γλώσσες είναι χρήσιμες και γι αυτό είναι σημαντικό να προσπαθούμε...

Σ7: Έμαθα να μαζεύω νέες εμπειρίες και πώς να μαθαίνω μία ξένη γλώσσα και συνειδητοποίησα ότι η επόμενη ξένη γλώσσα θα είναι πιο εύκολη να την μάθω.

Σ17: Η μάθηση των νέων γλωσσών μπορεί να σε βοηθήσει πολύ: ...να ακούς τραγούδια, να βλέπεις ταινίες, να πηγαίνεις σε ξενόγλωσσο θέατρο, να ταξιδεύεις στο εξωτερικό..

Σ16: Η μάθηση των ξένων γλωσσών είναι πολύ ενδιαφέρουσα εμπειρία που με βοήθησε πολύ να καταλάβω τις κουλτούρες και τα έθιμα πολλών χωρών.

Σ18: Το να μάθεις μία ξένη γλώσσα είναι πολύ χρήσιμο, επειδή μπορείς να επικοινωνήσεις με ανθρώπους από άλλες χώρες

Σ9: Συμπεραίνω πώς μία ξένη γλώσσα μπορεί να φαίνεται δύσκολη, αλλά αν ακούσεις και μιλήσεις, σίγουρα με την τριβή θα κάνεις πρόοδο.

Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας & συνεργασίας
Ενίσχυση δημιουργικότητας

Συνδρομή στη μαθησιακή εξέλιξη

Ενδογενής κινητοποίηση μαθητών

Κινητοποίηση ενδιαφέροντος

Ενίσχυση δημιουργικότητας

Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας & συνεργασίας & επίλυσης προβλημάτων

Εξωγενής κινητοποίηση μαθητών

Μαθησιακή εξέλιξη μέσα από τη βιωματική μάθηση

αυτονόμηση μαθητών (learn how to learn)

Ενίσχυση αυτοπεποίθησης

Εξωγενής κινητοποίηση μαθητών

Κινητοποίηση ενδιαφέροντος μέσα από την απόκτηση πολιτισμικών γνώσεων

Εξωγενής κινητοποίηση μαθητών: κατάκτηση της γλώσσας ως κώδικα επικοινωνίας

Ενίσχυση αυτοπεποίθησης

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών

Κείμενο	Κωδικοί
Ερώτηση 11: Ποια είναι τα μελλοντικά σου σχέδια για την εκμάθηση Ξ..Γ.;	
<p>Σ3: Θα ξεκινήσω να μαθαίνω μία ξένη γλώσσα που είναι λιγότερο γνωστή. Είμαι σίγουρη ότι θα την αξιοποιήσω στο μέλλον [...] θα με βοηθήσει στην επαγγελματική αποκατάσταση</p>	<p>Εξωγενής κινητοποίηση μαθητών: επίτευξη μαθησιακών στόχων</p>
<p>Σ13: Θα αρχίσω μαθήματα μόνος μου μέσα από τον υπολογιστή. Έτσι, δεν θα έχω τόσο πολύ άγχος γιατί θα μελετώ όποτε έχω διαθέσιμο χρόνο και δεν θα ανησυχώ για τα λάθη μου γιατί θα μπορώ να επαναλάβω όσες φορές θέλω τις δραστηριότητες μέχρι να τα καταφέρω, επίσης, θα μπορώ να έχω βοήθεια μέσα από τον υπολογιστή, χρησιμοποιώντας για παράδειγμα online λεξικά [...].</p>	<p>Ανάληψη πρωτοβουλιών - αυτονόμηση μαθητών (learn how to learn)</p> <p>Δημιουργία θετικών συναισθημάτων</p> <p>Ενίσχυση αυτοπεποίθησης μέσα από την επανάληψη και τη συνδρομή της τεχνολογίας</p>
<p>Σ18: Θα χρησιμοποιήσω την τεχνολογία προκειμένου να γίνω καλύτερη στα Αγγλικά γιατί έχω κάποιες αδυναμίες που θέλω να αντιμετωπίσω [...] κατάλαβα ότι η προσπάθεια που κάνουμε και μόνιμα μαζί με το σχολείο μας βοηθάει και είναι σημαντικό για μένα γιατί δεν κάνω μαθήματα εκτός σχολείου.</p>	<p>Συνδρομή στη μαθησιακή εξέλιξη: γνωστική ενδυνάμωση εαυτού</p> <p>Ανάληψη πρωτοβουλιών - αυτονόμηση μαθητών (learn how to learn)</p> <p>Καλλιέργεια εμπιστοσύνης στο σχολείο</p>
<p>Σ2: Μου γεννήθηκε η επιθυμία να ξεκινήσω μια ακόμη ξένη γλώσσα, μαθαίνω ήδη δύο εκτός σχολείου, Αγγλικά και Ισπανικά.. Επίσης, θα προσπαθήσω να χρησιμοποιώ τις ξένες γλώσσες που μαθαίνω όσο περισσότερο μπορώ, όταν κάνω ταξίδια [...] ήδη έχω μία φίλη από Ισπανία και μιλάμε συχνά στον messenger</p>	<p>Εξωγενής κινητοποίηση μαθητών</p> <p>Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας</p>
<p>Σ6: Εγώ λόγω της ιστοπλοΐας κάνω συχνά ταξίδια στο εξωτερικό για αγώνες και στο μέλλον θα βάλω ως στόχο να μάθω τα βασικά σε πολλές γλώσσες προκειμένου να συνεννοούμαι με τους υπόλοιπους αθλητές στη μητρική τους γλώσσα [...]</p>	<p>Εξωγενής κινητοποίηση μαθητών</p>

Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Μαθητών

Κείμενο

Κωδικοί

Ερώτηση 12: Με ποιον τρόπο θα ήθελες να συνεχιστούν οι δράσεις του Κ.Π.Π. στο σχολείο σου την επόμενη σχολική χρονιά;

Σ2: Εμένα προσωπικά μου άρεσε πάρα πολύ που ασχοληθήκαμε με δραστηριότητες εκτός σχολικού βιβλίου και που αποκτήσαμε εμπειρίες από πράγματα που δεν είχαμε ξανακάνει ούτε εντός σχολείου ούτε εκτός. Θα ήθελα να συνεχίσουμε με παρόμοιες δράσεις και του χρόνου [...]

Κινητοποίηση ενδιαφέροντος μέσα από τη βιωματική μάθηση

Σ13: Εγώ θα ήθελα να διοργανώνουμε ημέρες Ευρωπαϊκού πρωινού ((γέλια)), να μαγειρεύουμε όλοι μαζί και να εκδίδουμε βιβλία συνταγών!

Ανάληψη πρωτοβουλιών μέσω βιωματικής μάθησης

Ανάγκη καλλιτεχνικής έκφρασης –δημιουργικότητας

Σ5: Με ενθουσίασε πολύ που χρησιμοποιήσαμε τα κινητά μας τηλέφωνα για να σαρώσουμε κώδικες Q.R. Θα ήθελα να κάνουμε περισσότερες ιστοξερευνήσεις, ενδεχομένως και στα άλλα μαθήματα. Μας διευκόλυνε που εργαζόμασταν σε ομάδες και είχαμε ό,τι χρειάζεται μέσα στο περιβάλλον της ιστοξερευνήσης [...] χωρίς να είμαστε αναγκασμένοι να σας κάνουμε συνεχώς ερωτήσεις [...]

Δημιουργία θετικών συναισθημάτων

Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας & συνεργασίας

Ενίσχυση αυτονομίας

Σ1: Πιστεύω πως θα ήταν πολύ χρήσιμο να οργανώσουμε ένα ταξίδι του χρόνου στο εξωτερικό, σε μία ή περισσότερες χώρες, προκειμένου να χρησιμοποιήσουμε στην πράξη τις γλώσσες που διδασκόμαστε στο σχολείο ή ακόμη και κάποιες άλλες.. ώστε να αντιληφθούμε τη χρησιμότητά τους και να κινητοποιηθούμε να μάθουμε καινούριες [...]

Εξωγενής κινητοποίηση μαθητών.

Παράρτημα XVII Κωδικοποίηση Συμμετοχικής Παρατήρησης
(Απόσπασμα)

Πρωτόκολλο Συμμετοχικής Παρατήρησης Κ.Π.Π.			
Ερευνήτρια:	Αθανασία Κακαλή	Ημερομηνία:	Μάρτιος - Απρίλιος 2023
Τόπος:	Εργαστήριο Πληροφορικής	Α/Α Δράσης:	4 ^η
Τίτλος Δράσης:	Ιστοεξερεύνηση: Επικοινωνώντας στον Κήπο της Βαβέλ	Διάρκεια:	10 x 45'
Συνοπτική Περιγραφή:	Οι μαθητές εμπλέκονται σε μία ιστοεξερεύνηση που ακολουθεί το μοντέλο S.A.M.R.: παρακολουθούν την ιστορία 5 ευρωπαϊκών γλωσσών, έρχονται σε επαφή με τα πολιτισμικά στοιχεία περισσότερων, δημιουργούν συνεργατικά συναφείς αναφορές, γλωσσικά παιχνίδια, podcast και τέλος ντοκιμαντέρ – ταινίες μικρού μήκους.		
	Σημειώσεις Εκπαιδευτικού-Ερευνήτριας	Απόδοση Κωδικών	
Στάση μαθητών απέναντι στην καινοτομία:	Οι μαθητές παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενθουσιασμό μόλις αντικρίζουν το καινοτόμο περιβάλλον της ιστοεξερεύνησης: Communicating in the Garden of Babel. Οικειοποιούνται το καινούριο περιβάλλον και παραμένουν ιδιαίτερα ενεργητικοί κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης δράσης εκφράζοντας την ανυπομονησία τους για τη συνέχεια και την επιθυμία τους να συμμετέχουν και την επόμενη σχολική χρονιά σε παρόμοια δράση.	<p>Εκδήλωση ενθουσιασμού για την καινοτομία</p> <p>Αίσθημα ασφάλειας</p> <p>Συμμετοχικότητα</p> <p>Εκδήλωση ανυπομονησίας</p>	

<p>Συμμετοχικότητα:</p>	<p>Οι μαθητές πλοηγούνται στον ιστότοπο της ιστοεξερεύνησης ακολουθώντας τις οδηγίες για κάθε δραστηριότητα χωρίς να ζητάνε τη συνδρομή της εκπαιδευτικού. Αν τυχόν χρειαστούν κάποια βοήθεια απευθύνονται στους ομήλικους.</p>	<p>Αυτονομία μαθητών Πίστη στον εαυτό Συντονιστικός ρόλος εκπαιδευτικού Συνεργασία μεταξύ ομηλικών</p>
<p>Εκπαιδευτικό κλίμα – συναισθήματα μαθητών:</p>	<p>Οι μαθητές εκδήλωσαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη δράση της ιστοεξερεύνησης. Ήταν εμφανής ο ενθουσιασμός τους όπως υποδηλώνουν τα επιφωνήματα χαράς τα οποία εξέφρασαν και τα πλατιά χαμόγελα στα πρόσωπά τους. Είχαν περιέργεια για το τι θα ακολουθήσει στη συνέχεια, έδειχναν απροκάλυπτα την ικανοποίησή τους για την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων και ανυπομονούσαν για τη συνέχεια. Είναι χαρακτηριστικό ότι όταν χτυπούσε το κουδούνι για διάλειμμα, σχεδόν κανένας μαθητής δεν ήθελε να σηκωθεί για να βγει έξω.</p>	<p>Εκδήλωση ενδιαφέροντος</p> <p>Εκδήλωση ενθουσιασμού</p> <p>Έκφραση θετικών συναισθημάτων: χαρά, ικανοποίηση, περιέργειας & ανυπομονησίας</p> <p>Προσήλωση στον στόχο.</p>
<p>Διάδραση μαθητών:</p>	<p>Οι μαθητές συνεργάστηκαν αποτελεσματικά βοηθώντας ο ένας τον άλλον τόσο στο πλαίσιο της ομάδας, όσο και οι ομάδες μεταξύ τους. Η παρουσία των αδύναμων μαθητών ήταν ενεργητική συντριπτικά, καθώς μπόρεσαν να επικοινωνήσουν τα σημεία όπου δυσκολεύονται με τη βοήθεια των υπολοίπων.</p>	<p>Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας & συνεργασίας Ενεργοποίηση – καθολικότητα συμμετοχής Επίλυση προβλημάτων μέσω της συνεργασίας Πίστη στη δυναμική της ομάδας</p>

<p>Επίτευξη στόχων:</p>	<p>Όλες οι ομάδες των μαθητών κατάφεραν να συμβαδίσουν με την πορεία της ιστοεξερεύνησης και να οικειοποιηθούν το νέο περιβάλλον. Συνεργάστηκαν αποτελεσματικά και ανέλαβαν πρωτοβουλίες. Τα τελικά προϊόντα εξέπληξαν την εκπαιδευτικό, καθώς στην πλειοψηφία τους καταδεικνύουν την εξαιρετική επιμέλεια των συμμετεχόντων και αποτελούν απόρροια της εξαιρετικής συνεργασίας και τεκμήρια καλλιτεχνικής προσωπικής έκφρασης, δημιουργικότητας, ευρηματικότητας, πίστης στον εαυτό, ανάληψης πρωτοβουλιών και προσήλωσης στον στόχο.</p>	<p>Προσήλωση στον στόχο</p> <p>Δεξιότητες συνεργασίας</p> <p>Ανάληψη πρωτοβουλιών</p> <p>Επίτευξη στόχων</p> <p>Ενίσχυση δημιουργικότητας και προσωπικής έκφρασης</p> <p>Εμπιστοσύνη στον εαυτό</p> <p>Προσήλωση στον στόχο</p>
<p>Προβλήματα:</p>	<p>Αρχικά, μία μαθήτρια εξέφρασε την επιθυμία της να αλλάξει ομάδα προκειμένου να είναι με την παρέα της. Ωστόσο, στη συνέχεια συνεργάστηκε αποτελεσματικά αναλαμβάνοντας ενεργητικό ρόλο και πρωτοβουλίες και δημιούργησε στενούς δεσμούς με τα άτομα με τα οποία δεν είχε εκ των προτέρων ιδιαίτερες φιλικές σχέσεις. Τα τυχόν τεχνολογικά προβλήματα που ανέκυψαν (για παράδειγμα δυσκολία εγγραφής στο Prezi) αντιμετωπίστηκαν από τους ίδιους τους μαθητές, χωρίς να χρειαστεί να συνδράμει η εκπαιδευτικός, παρά ελάχιστα.</p>	<p>Δεξιότητες συνεργασίας</p> <p>Ενεργητικότητα</p> <p>Σύσφιξη διαπροσωπικών σχέσεων</p> <p>Ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης προβλήματος</p> <p>Ανάληψη πρωτοβουλιών Πίστη στον εαυτό</p> <p>Ρόλος εκπαιδευτικού διευκολυντικός.</p>

**Επιπρόσθετα
σχόλια:**

Η εκπαιδευτικός παρατήρησε έκπληκτη ότι ακόμη και οι αδύναμοι μαθησιακά μαθητές παρέμειναν εξαιρετικά κινητοποιημένοι και αναλάμβαναν πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της ομάδας τους με τον τρόπο που αυτοί μπορούσαν καταβάλλοντας επίμονη προσπάθεια να τα καταφέρουν. Το γεγονός ότι οι μαθητές χρησιμοποιούσαν για πρώτη φορά κάποια εργαλεία Web 2.0 (για παράδειγμα το restream για τη δημιουργία podcast) δεν τους γέμισε άγχος, αλλά έκανε ακόμη πιο έντονο τον ενθουσιασμό τους και τους όπλισε με επιμονή και υπομονή για να φέρουν εις πέρας κάθε δραστηριότητα.

Ενθαρρυντικό είναι επίσης το γεγονός ότι δεν υπήρξε ανταγωνισμός ανάμεσα στις ομάδες. Αντιθέτως, η ομάδα που πρώτη ολοκλήρωνε μία δραστηριότητα έπαιρνε την πρωτοβουλία να συνδράμει, προκειμένου και οι άλλες ομάδες να ολοκληρώσουν.

Τέλος, η εκπαιδευτικός – ερευνήτρια παρατήρησε πως κάποια εργαλεία ενθουσίασαν ιδιαίτερα κάποιους μαθητές και τα χρησιμοποίησαν εκτός του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού πλαισίου.

Συμμετοχικότητα

Ανάληψη
πρωτοβουλιών

Προσήλωση στον
στόχο

Απόκτηση νέων
εμπειριών

Βελτίωση
δεξιοτήτων Τ.Π.Ε.

Απουσία
αρνητικών
συναισθημάτων

Εκδήλωση
ενθουσιασμού

Προσήλωση στον
στόχο.

Απουσία
ανταγωνισμού

Ανάπτυξη
δεξιοτήτων
συνεργασίας σε
επίπεδο τάξης

Ανάγκη για
προσωπική
έκφραση

Ενίσχυση
δημιουργικότητας.

Παράρτημα XVIII Κωδικοποίηση Συνεντεύξεων Σχολικής Ηγεσίας (Αποσπάσματα)

Μέρος Ι: Καινοτόμο Πολιτιστικό Πρόγραμμα

1. Ποια θεωρείτε ότι είναι τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του Κ.Π.Π. α) στους μαθητές, β) στους εκπαιδευτικούς και γ) στην ευρύτερη τοπική κοινωνία (σύλλογος γονέων & κηδεμόνων, όμορα σχολεία, δήμος);

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Ήταν εξαιρετικά πολύτιμη εμπειρία [...] ο αντίκτυπος στους μαθητές ήταν πολύ μεγάλος καθώς είχε προηγηθεί η περίοδος του κορονοϊού [...] ήταν πολύ σημαντικό καθώς το πρόγραμμα αυτό ήταν βιωματικό [...] με αποτέλεσμα οι μαθητές να εκδηλώσουν έναν έντονο ενθουσιασμό - άκρατο ενθουσιασμό. Συμμετείχαν καθολικά όλοι. Οι μαθητές κινητοποιήθηκαν ιδιαίτερα να συμμετάσχουν. Ακόμη και οι μαθητές πιστεύω που ήταν διστακτικοί - καθώς παρουσίαζαν αδυναμίες στις ξένες γλώσσες - είχαν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με περισσότερες από τις γλώσσες που μαθαίνουν στο σχολείο. Με τον τρόπο αυτό άνοιξε το πνεύμα τους, ενισχύθηκε το αίσθημα της εμπιστοσύνης στο δημόσιο σχολείο τους, δέσανε σαν ομάδα, απέκτησαν γνώσεις σε ξένες γλώσσες οι οποίες δεν ομιλούνται τόσο συχνά [...] Πιστεύω ότι μελλοντικά θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον να μάθουνε ακόμα μία ξένη γλώσσα.</p>	<p>Ανάπτυξη θετικών συναισθημάτων</p> <p>Κινητοποίηση μαθητών</p> <p>Εμπλουτισμός γνώσεων & εμπειριών</p> <p>Κτίσιμο εμπιστοσύνης στο σχολείο</p> <p>Αλλαγή στάσεων</p>
<p>Αναφορικά με τον αντίκτυπο του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος στους εκπαιδευτικούς χαίρομαι που είδα φέτος στο σχολείο μας να συνεργάζονται οι εκπαιδευτικοί και να εμπνέονται. Είναι σημαντικό να γίνονται καινοτόμες δράσεις καθώς με τον τρόπο αυτό οι νέες ιδέες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και σε περισσότερα μαθήματα στο εκπαιδευτικό πλαίσιο με αποτέλεσμα τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης.</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη τις παραμέτρους της εισαγωγής της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας είναι πάρα πολύ σημαντικό που υλοποιήθηκε φέτος το καινοτόμο αυτό</p>	<p>Ενίσχυση συνεργασίας</p> <p>Δημιουργία έμπνευσης</p> <p>Ενίσχυση διαθεματικότητας</p> <p>Βελτίωσης της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου- Εξωστρέφεια</p>

πολιτιστικό πρόγραμμα στο σχολείο μας καθώς έγινε ευρύτερα γνωστό σε ολόκληρη την τοπική κοινωνία, στο Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων [...]έχει ακουστεί η δράση αυτή και σε όμορα σχολεία και μάλιστα σε κάποια δημοτικά οι τελειόφοιτοι εκδηλώνουν ενδιαφέρον να έρθουν να εγγραφούν στο σχολείο μας όπου γίνονται διάφορες δράσεις που ενισχύουν τη γλωσσομάθεια. Η εκμάθηση των ξένων γλωσσών είναι μία πονεμένη ιστορία για πολλούς γονείς. Είναι πάρα πολύ ενθαρρυντικό να ενισχύεται μέσα στο δημόσιο σχολείο η εκμάθηση των ξένων γλωσσών. Με τον τρόπο αυτό αναβαθμίζεται το εκπαιδευτικό έργο και αυτό φαίνεται από τις ανατροφοδοτήσεις και τον ενθουσιασμό πολλών γονέων.

Εμπιστοσύνη στο δημόσιο σχολείο Μείωση μαθητικής διαρροής σε ιδιωτικά

Βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου

Υ2: Δεν έχω λόγια!! Μακάρι να γίνονται συνέχεια τέτοιες δράσεις... είμαι υπέρ της καινοτομίας είχαμε καταπονηθεί πάρα πολύ με τον κορονοϊό. Οι μαθητές έχουν γίνει πιο ευάλωτοι και χρειάζονται καινοτόμες δράσεις [...]Οι δράσεις αυτές φέτος τους έβγαλαν από το λήθαργο, τους κινητοποίησαν. Το ότι το καινοτόμο αυτό πρόγραμμα εστίασε φέτος στη γλωσσομάθεια και την προώθηση της πολυγλωσσίας είναι ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς τα τελευταία χρόνια οι μαθητές δεν είχαν την ευκαιρία ούτε να ταξιδέψουν για να εξασκήσουν την ξένη γλώσσα ούτε να συμμετάσχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης. Επομένως, θεωρώ ότι το παρόν πρόγραμμα ικανοποίησε σε πολύ μεγάλο βαθμό τις ανάγκες των μαθητών αναφορικά με τις γλώσσες προσφέροντας γνώσεις και εμπειρίες.

Κινητοποίηση μαθητών

Στήριξη γλωσσομάθειας Ενίσχυση προσωπικής εξέλιξης

Πιστεύω ότι πήραν και άλλοι εκπαιδευτικοί ερεθίσματα για να πραγματοποιήσουν παρόμοιες δράσεις στο μέλλον [...] Λειτουργήσε δηλαδή το πρόγραμμα αυτό ως μία μορφή ενδοσχολικής επιμόρφωσης. Γενικά στο σχολείο μας οι εκπαιδευτικοί είναι συνεργάσιμοι και πρόθυμοι να αναλάβουν συνεργατικές δράσεις. Οπότε ο αντίκτυπος του προγράμματος είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Καλλιέργεια συλλογικότητας

Τα τελευταία χρόνια γίνεται λόγος για διάχυση των εκπαιδευτικών δράσεων. Άρα το γεγονός ότι στο σχολείο μας γίνονται δράσεις οι οποίες γίνονται ευρύτερα γνωστές βοηθάει στο να

Εμπιστοσύνη στο σχολείο

αναδειχθεί το σχολείο μας ως ποιοτική κοινότητα μάθησης στην ευρύτερη κοινωνία. Είναι χαρακτηριστικό ότι έχω ακούσει ενθαρρυντικά σχόλια από γονείς και από το λοιπό βοηθητικό προσωπικό. Συνεπώς, θεωρώ ότι έχει τονωθεί το αίσθημα εμπιστοσύνης στη δημόσια εκπαίδευση.

2. Συνέβαλε και με ποιον τρόπο η εφαρμογή του Κ.Π.Π. στην ενίσχυση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Το καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα συνέβαλε στην ενίσχυση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου, καθώς βοήθησε στη σύσφιξη των σχέσεων ανάμεσα στους μαθητές. Βοήθησε τους μαθητές να συνδέσουν τη μάθηση - την κατάκτηση των γνώσεων με ευχάριστες δραστηριότητες, βοήθησε να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη, τον δημιουργικό αναστοχασμό. Άρα, τους βοήθησε τόσο γνωστικά όσο και κοινωνικά να αποκτήσουν, δηλαδή, να καλλιεργήσουν τις λεγόμενες ήπιες δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν μετέπειτα να ενταχθούν ως ολοκληρωμένοι ενήλικες στην κοινωνία. Επίσης, θεωρώ πολύ σημαντικό ότι οι δράσεις αυτές έγιναν ευρύτερα γνωστές. Με τον τρόπο αυτό ενισχύθηκε η σύνδεση με την τοπική κοινωνία [...]</p>	<p>Βελτίωση διαπροσωπικών σχέσεων</p> <p>Ανάπτυξη θετικών συναισθημάτων</p> <p>Ενίσχυση κριτικής σκέψης</p> <p>Προετοιμασία για την ενήλικη ζωή</p> <p>Διάχυση στην τοπική κοινωνία</p>
<p>Υ2: Κατά τη γνώμη μου, η εφαρμογή του καινοτόμου πολιτιστικού προγράμματος ανέδειξε το σχολείο μας, αποτέλεσε υλοποίηση του οράματος σε μία μάλιστα άνοδρη περίοδο. Οι μαθητές αποκόμισαν πολύτιμες εμπειρίες ζωής. Έμαθαν να συνεργάζονται, να μαθαίνουν μέσα από την τεχνολογία καλλιεργώντας ψηφιακές δεξιότητες, δεξιότητες κοινωνικές, τις λεγόμενες δεξιότητες ζωής, ώστε να προετοιμαστούν για την ενήλικη ζωή. Θεωρώ ότι έμαθαν να αντλούν ικανοποίηση από το σχολείο, τους δόθηκε η ευκαιρία να εκφραστούν δημιουργικά, να φανεί ο καθένας χρήσιμος στον τομέα που μπορεί. [...] Αναδείχθηκαν οι καλές</p>	<p>Διάχυση στην τοπική κοινωνία</p> <p>Ολοκλήρωση οράματος</p> <p>Προετοιμασία για την ενήλικη ζωή</p> <p>Ενίσχυση συνεργασίας</p> <p>Καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων – Τ.Π.Ε</p> <p>Ανάπτυξη θετικών συναισθημάτων</p> <p>Ενίσχυση δημιουργικότητας & προσωπικής έκφρασης</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα</p>

πρακτικές με αποτέλεσμα να θεωρηθεί το σχολείο μας καινοτόμο στην ευρύτερη τοπική κοινωνία. Θέλω να πιστεύω ότι του χρόνου θα έχουμε περισσότερες εγγραφές στην πρώτη γυμνασίου και από όμορες σχολικές μονάδες [...] Ενισχύθηκε ένα θετικό κλίμα σύμπνοιας και συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών.

– εξατομικευμένη διδασκαλία
Καλλιέργεια εμπιστοσύνης στη δημόσια εκπαίδευση
Διάχυση στην τοπική κοινωνία
Ενίσχυση συλλογικότητας-βελτίωση διαπροσωπικών σχέσεων

Μέρος II: Καινοτομία

3. Πώς αντιλαμβάνεστε την έννοια της εκπαιδευτικής καινοτομίας στην εκπαίδευση;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Η καινοτομία είναι όραμα, είναι κουλτούρα ανάτασης και δημιουργίας, απαιτεί τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων, όχι μόνο των εκπαιδευτικών, αλλά και την ενθάρρυνση από τη σχολική ηγεσία, τη στήριξη του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων, την ανάδειξη και τη διάχυση των δράσεων από την τοπική κοινωνία και θεωρητικά αλλά και πρακτικά η καινοτομία αποφέρει οφέλη στη σχολική μονάδα που την υιοθετεί, οδηγεί στη βελτίωση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου προσαρμόζεται στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες μιας διαρκούς εξελισσόμενης κοινωνίας και καθιστά την αντίσταση στην αλλαγή λιγότερο σθεναρή.</p>	<p>Ενίσχυση συλλογικότητας-βελτίωση διαπροσωπικών σχέσεων</p> <p>Βελτίωσης ποιότητας του οργανισμού</p> <p>Προσαρμογή στις κοινωνικές επιταγές για εξέλιξη & βελτίωση</p>
<p>Υ2: Ο ρόλος της καινοτομίας την εκπαίδευση είμαι ιδιαίτερα σημαντικός, καθώς οι έφηβοι τα τελευταία χρόνια είναι λιγότερο κινητοποιημένοι και προσανατολισμένοι στη μόρφωση, χρειάζονται νέα ερεθίσματα προκειμένου να ξαναποκτήσουν και να χτίσουν σταδιακά την εμπιστοσύνη στην παιδεία και στο σχολείο. Η καινοτομία μπορεί να κινητοποιήσει τους μαθητές είναι αυτή που θα τους διδάξει πέρα από τα αυστηρά όρια του αναλυτικού προγράμματος, θα τους οδηγήσει σε νέα μονοπάτια, θα τους βοηθήσει να αναπτύξουν δεξιότητες κοινωνικές, τεχνικής φύσης να καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη, την έκφραση, την προσωπική έκφραση, να συνεργαστούν μεταξύ τους να αντλήσουν ικανοποίηση από το γεγονός ότι αποτέλεσαν</p>	<p>Καλλιέργεια εμπιστοσύνης στη δημόσια εκπαίδευση</p> <p>Κινητοποίηση μαθητών</p> <p>Προετοιμασία για την ενήλικη ζωή</p> <p>Ενίσχυση προσωπικής έκφρασης</p> <p>Ενίσχυση συνεργασίας</p>

μέρος μιας ομάδας, μιας κοινότητας μάθησης. Σε μία κοινωνία που μεταλλάσσεται λόγω των τεχνολογικών αλλαγών, δεν μπορεί παρά να μην είναι κεντρικός ο ρόλος της καινοτομίας. [...] Η καινοτομία αποτελεί συνώνυμο της αλλαγής, της προόδου

Ανάπτυξη θετικών συναισθημάτων

Αλλαγή, εξέλιξη & πρόοδος

4. Έχετε συμμετάσχει σε επιμορφώσεις αναφορικά με την αξιοποίηση της καινοτομίας στην εκπαιδευτική πράξη; Αν ναι, σε ποιες και πώς αυτές θεωρείτε ότι επηρέασαν τη στάση σας απέναντι στην καινοτομία;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Τα τελευταία χρόνια γίνονται ολοένα και περισσότερες επιμορφώσεις με αντικείμενο ό,τι αλλάζει στην εκπαίδευση. Χαίρομαι ιδιαίτερα που συμμετείχα σε κάποιες εξ αποστάσεως επιμορφωτικές δράσεις - κυρίως ημερίδες στους τομείς τεχνολογίας, των εργαστηρίων δεξιοτήτων και του θεσμού του συμβούλου σχολικής ζωής στα σχολεία - καθώς μου παρέιχαν πολύτιμες γνώσεις για να ακολουθώ την κοινωνία που αλλάζει.</p> <p>Θεωρώ, λοιπόν, ότι ο εκπαιδευτικός δεν πρέπει να μένει στατικός αλλά να ακολουθεί την εποχή που αλλάζει. Μέσα από όλες τις επιμορφώσεις αυτές συνειδητοποίησα ότι είναι σημαντικό να διαχειριζόμαστε τη μάθηση ολιστικά, να φροντίσουμε να ενισχύουμε τους μαθητές ψυχοσυναισθηματικά, να παρέχουμε διαρκώς νέα κίνητρα που να ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα των μαθητών, όπως αυτά διαμορφώνονται μέσα στη σύγχρονη κοινωνία.</p>	<p>Παροχή γνώσεων</p> <p>Ανάγκη στήριξης μαθητών γνωστικά, ψυχοσυναισθηματικά και κοινωνικά</p> <p>Ανάγκη παροχής κινήτρων & εξατομικευμένης στήριξης των μαθητών.</p>
<p>Υ2: Η αλήθεια είναι ότι δεν συμμετείχα τα τελευταία χρόνια σε επιμορφώσεις λόγω έλλειψης ελεύθερου χρόνου. Ωστόσο, πιστεύω στη διά βίου μάθηση και θεωρώ καθήκον μου να αυτό βελτιώνομαι [...] Στην παρούσα φάση αν και συμπληρώνω πάνω από 30 χρόνια υπηρεσίας φοιτώ για την απόκτηση δεύτερου βασικού τίτλου σπουδών στον τομέα των Κοινωνικών Επιστημών. Στηρίζω την καινοτομία και με την ιδιότητα του συγγραφέα, καθώς ηγούμαι μίας ομάδας δημιουργικής γραφής. Οπότε, είμαι θετικά διακείμενη στη σχολική καινοτομία, αρκεί να λαμβάνει χώρα σε οργανωμένο πλαίσιο καθώς δημιουργεί κίνητρα για μάθηση, δίνει νέα</p>	<p>Αυτοβελτίωση & διά βίου μάθηση</p> <p>Παροχή κινήτρων</p> <p>Αναθεώρηση τρόπου σκέψης –</p>

ερεθίσματα και βοηθά μαθητές και εκπαιδευτικούς να αναθεωρήσουν τις εσφαλμένες ενδεχομένως στερεότυπες αντιλήψεις τους για την εκπαίδευση και την ποιότητά της.

επαναπροσδιορισμός αξιών – καλλιέργεια κριτικής ικανότητας

5. Από τη θέση ευθύνης που κατέχετε έχετε προβεί σε ενέργειες προκειμένου να εισάγετε την καινοτομία στη σχολική μονάδα στην οποία ανήκετε; Αν ναι, αναφέρατε παραδείγματα σε βάθος πενταετίας.

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Το σχολείο μας έχει μία μακριά παράδοση σχετικά με την καινοτομία. Έχει υλοποιήσει πολλές καινοτόμες δράσεις στο παρελθόν που αφορούν ανταλλαγές Ευρωπαϊκές Erasmus και συνεργασίες e-twinning, έχει συμμετάσχει σε διαγωνισμούς τεχνολογίας, δημιουργικής γραφής και έχει κερδίσει κάποια βραβεία. Εγώ προσωπικά ανέλαβα τα διευθυντικά μου καθήκοντα πέρυσι σε μία περίοδο όπου ακόμη ήμασταν υπό την επήρεια των περιοριστικών μέτρων, οπότε δεν μπορούσαμε τηρώντας τα μέτρα να υλοποιήσουμε δια ζώσης πολλά πράγματα [...] Φέτος πάντως, πήρα την πρωτοβουλία με αφορμή το καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα που διοργανώθηκε στο σχολείο μας να καλέσω το English Theatre club, προκειμένου να έχουν οι μαθητές την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ξενόγλωσσο θέατρο με βιωματικό μάλιστα τρόπο, καθώς κλήθηκαν να ανέβουν στη σκηνή και να αναλάβουν ρόλο μαζί με τους ηθοποιούς εξασκώντας την αγγλική γλώσσα.</p> <p>Συγχρόνως, πήρα την πρωτοβουλία να φέρω στο σχολείο τους Encardia, ένα πολυφωνικό συγκρότημα από την Κάτω Ιταλία - και παλιότερα έχει έρθει στο σχολείο και ενθουσιάστηκε τους μαθητές - προκειμένου οι μαθητές να έχουν ποικίλα ακούσματα.</p>	<p>Υλοποίηση ευρωπαϊκών συνεργασιών & εκπαιδευτικών εκδρομών στο εξωτερικό</p> <p>Συμμετοχή σε διαγωνισμούς</p> <p>Μάθηση μέσω πολιτισμού: Παρακολούθηση Βιωματικού Ξενόγλωσσου θεάτρου</p> <p>Μάθηση μέσω πολιτισμού: επαφή με παραδοσιακή μουσική έθνικ</p>
<p>Υ2: Σε συνεργασία με τη διευθύντρια φροντίσαμε φέτος και αναπληρώσαμε το χαμένο κενό των τελευταίων ετών. Φέραμε το πολυφωνικό συγκρότημα Encardia για να αποκτήσουν οι μαθητές νέες εμπειρίες διασκεδάζοντας με μια καινούρια μορφή μουσικής που προέρχεται από έναν άλλον</p>	<p>Μάθηση μέσω πολιτισμού: επαφή με παραδοσιακή μουσική έθνικ</p>

πολιτισμό και εκφράζει μία διαφορετική κουλτούρα. [...]

Από την αρχή της χρονιάς στο πλαίσιο των σχολικών ομίλων διοργανώσαμε έναν όμιλο δημιουργικής γραφής. Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να καλλιεργήσουν την αποκλίνουσα σκέψη, την καλλιτεχνική έκφραση και να συμμετάσχουν σε διαγωνισμό για να διεκδικήσουν και να κερδίσουν κάποιοι από αυτούς βραβεία.

Καλλιέργεια προσωπικής έκφρασης: μάθηση μέσω δημιουργικής γραφής

6. Ποια είναι τα οφέλη που μπορεί να αποκομίσουν οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί μέσα από την ενσωμάτωση της καινοτομίας στην εκπαιδευτική πράξη; Ποιος ο αντίκτυπος της εφαρμογής της καινοτομίας στη σχολική μονάδα και στην ευρύτερη τοπική κοινωνία;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Τα οφέλη της καινοτομίας είναι πολλαπλά για όλους τους εμπλεκόμενους παράγοντες, οι μαθητές βιώνουν νέες εμπειρίες, βλέπουν τη μάθηση πιο ενδιαφέρουσα, αλλάζουν κάποιες στερεότυπες αντιλήψεις τους για το σχολείο, καλλιεργούν την κριτική τους ικανότητα, δεξιότητες ζωής, καθώς επίσης και τις ήπιες δεξιότητες, οι οποίες και πιο σημαντικές, καθώς τους προετοιμάζουν για την ενήλικη ζωή .</p> <p>Οι εκπαιδευτικοί αναθεωρούν τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας τους μαθαίνουν να συνεργάζονται, να προωθούν τη διαθεματικότητα, κινητοποιούν τους μαθητές, τους εμπνέουν και τους καθιστούν πιο αποτελεσματικούς στην εκπαιδευτική πράξη .</p> <p>Επομένως, ο θετικός αντίκτυπος επεκτείνεται και στη σχολική μονάδα, καθώς τα μαθησιακά αποτελέσματα κρίνονται πιο ικανοποιητικά σε κάθε επικείμενη εσωτερική ή εξωτερική αξιολόγηση τυπική ή μη τυπική.</p> <p>Η διάχυση των αποτελεσμάτων της καινοτομίας στην ευρύτερη τοπική κοινωνία την καθιστά συμμετέχο στην επιτυχία.</p>	<p>Καλλιέργεια κριτικής ικανότητας & χτίσιμο εμπιστοσύνης στο σχολείο</p> <p>Προετοιμασία για την ενήλικη ζωή</p> <p>Ενίσχυση συνεργασίας</p> <p>Κινητοποίηση μαθητών</p> <p>Βελτίωση επίδοσης μαθητών, της ποιότητας του οργανισμού & του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου</p> <p>Καλλιέργεια εμπιστοσύνης στη δημόσια εκπαίδευση μέσα από τη διάχυση των αποτελεσμάτων.</p>
<p>Υ2: Οι μαθητές καλλιεργούν τις δεξιότητες του εικοστού πρώτου αιώνα, τις δεξιότητες της πληροφορικής και της επικοινωνίας [...]. Ο εκπαιδευτικός καθίσταται διευκολυντής της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η έμφαση είναι στο μαθητή. Ο μαθητής εξασκεί την κριτική του ικανότητα, μαθαίνει να συνεργάζεται. [...]</p>	<p>Καλλιέργεια δεξιοτήτων 21^{ου} αιώνα</p> <p>Μαθητοκεντρικό περιβάλλον</p> <p>Καλλιέργεια κριτικής ικανότητας</p>

Οι εκπαιδευτικοί αντλούν μεγαλύτερη ικανοποίηση από το εκπαιδευτικό τους έργο, καθώς βλέπουν τους μαθητές να ανταποκρίνονται με μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Αυτό τους οδηγεί στο να προσπαθούν περισσότερο να βελτιώνονται οι ίδιοι και να βελτιώνουν παράλληλα και την ποιότητα της διδασκαλίας τους [...].

Όταν η καινοτομία διαχέεται στην ευρύτερη τοπική κοινωνία, τότε τα οφέλη της τα απολαμβάνουν όλοι γιατί όλοι μαζί είναι έτοιμοι να εγκαταλείψουν στερεότυπα μοτίβα σκέψης και συμπεριφοράς και καθίστανται πιο ανοιχτοί στην αλλαγή. Ό,τι παραχθεί και σε πρακτικό επίπεδο, τα τελικά προϊόντα, δηλαδή, ανήκουν σε όλους και όλοι μπορούν να αποκομίσουν κέρδη.

Ενίσχυση συνεργασίας

Ενεργοποίηση μαθητών

Αυτοβελτίωση & βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου

Επαναπροσδιορισμός αξιών & στάσης απέναντι στην αλλαγή

Κοινωνία συμμετοχός της επιτυχίας: ενίσχυση συλλογικότητας

7. Ποια εμπόδια πιστεύετε ότι επηρεάζουν την ανάπτυξη και την εφαρμογή καινοτομιών στην ελληνική εκπαίδευση;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Πολλές φορές τα εμπόδια μπορεί να είναι αντικειμενικά. Για παράδειγμα, τα τελευταία χρόνια τα περιοριστικά μέτρα έκαναν την εκπαίδευση να πάει πολύ πίσω σε πρακτικό επίπεδο [...]. Πολλά σχολεία επίσης υστερούν σε τεχνολογικό εξοπλισμό, είτε δεν είναι άρτια εξοπλισμένα είτε τα τεχνολογικά μηχανήματα είναι πεπαλαιωμένα και δυσχεραίνουν το έργο εκπαιδευτικών και μαθητών. Πολλά εργαστήρια πληροφορικής δεν είναι καλά εξοπλισμένα. Οι αίθουσες διδασκαλίας δεν διευκολύνουν πολλές φορές την εφαρμογή της καινοτομίας, καθώς είναι μικρές. Από το σχολείο απουσιάζουν σημαντικοί πόροι - υλικοί και μη. Για παράδειγμα, υπάρχουν ελλείψεις στο προσωπικό. Δεν γίνονται συχνά κατάλληλες και επιμορφώσεις. Παράλληλα, οι εκπαιδευτικοί βιώνουν επαγγελματική εξουθένωση, με αποτέλεσμα να μην έχουν κίνητρα να ασχοληθούν με τη βελτίωση του εκπαιδευτικού τους έργου και την εφαρμογή της καινοτομίας κατ'επέκταση. Σημειωτέον ότι έχει επαυξηθεί ο φόρτος ο εργασιακός και παρά την ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης η γραφειοκρατία εξακολουθεί να τη χαρακτηρίζει [...].</p>	<p>Ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή</p> <p>Ελλείψεις ανθρώπινων πόρων</p> <p>Ελλιπής κατάρτιση εκπαιδευτικών</p> <p>Έλλειψη κινήτρων: επαγγελματική εξουθένωση</p>

Υ2: Η εποχή που διανύουμε είναι δύσκολη. Οι εκπαιδευτικοί έχουν να αντιμετωπίσουν καθημερινά πολλά προβλήματα. Δέχονται πιέσεις από την κοινωνία, από γονείς και μαθητές, με αποτέλεσμα να νιώθουν ότι το έργο τους δεν αναγνωρίζεται και να προβάλλουν αντίσταση στην αλλαγή της νοοτροπίας. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι δύσκολο να αναπτυχθεί η καινοτομία. Θεωρώ ότι απουσιάζει σε μεγάλο βαθμό η κουλτούρα καινοτομίας από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα [...]. Βέβαια, τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει αξιόλογες προσπάθειες. Για παράδειγμα, επιμορφώσεις, εισαγωγή καινοτόμων μαθημάτων, όπως είναι τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων. Από την άλλη, όμως, απουσιάζει το οργανωσιακό πλαίσιο με αποτέλεσμα να δυσχεραίνει η εφαρμογή καινοτόμων ιδεών. Η έλλειψη υλικοτεχνικού εξοπλισμού και επαρκών υποδομών εντείνει περισσότερο το πρόβλημα. [...]

Επαγγελματική εξουθένωση

Αντίσταση στην αλλαγή

Έλλειψη κουλτούρας καινοτομίας

Ελλιπής οργάνωση

Ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή

Μέρος III: Καινοτομία & Γλωσσομάθεια

8. Πώς αντιλαμβάνεστε τη θέση της Γλωσσομάθειας στη σχολική εκπαίδευση; Κατά πόσο και με ποιον τρόπο θεωρείτε ότι η καινοτομία στην εκπαίδευση μπορεί να προάγει τη γλωσσομάθεια και να ενισχύσει την πολυγλωσσία;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Δυστυχώς η ξένη γλώσσα δεν έχει τη θέση που θα έπρεπε να έχει στη σχολική εκπαίδευση. Τα τελευταία χρόνια έχουν μειωθεί οι ώρες της διδασκαλίας, τα βιβλία χρειάζονται ανανέωση, οι ώρες διδασκαλίας δεν επαρκούν, οι εκπαιδευτικοί αργούν να τοποθετηθούν ή δεν τοποθετούνται καθόλου, με αποτέλεσμα να χάνονται εκατοντάδες ώρες διδασκαλίας και μαζί με αυτές να χάνεται και η εμπιστοσύνη όλων στο σχολείο.</p> <p>Στη δημόσια εκπαίδευση θα έπρεπε με κάποιον τρόπο να στηριχθεί η γλωσσομάθεια και η πολυγλωσσία, να μπορεί ο μαθητής να πιστοποιηθεί από το σχολείο, προκειμένου μαθητές και γονείς, αλλά και η ευρύτερη κοινωνία να ανακτήσουν την εμπιστοσύνη τους στην ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Η καινοτομία μπορεί να συμβάλλει στην</p>	<p>Ανεπαρκείς ώρες διδασκαλίας</p> <p>Μη επικαιροποιημένα σχολικά εγχειρίδια</p> <p>Έλλειψη σε ανθρώπινους πόρους</p> <p>Έλλειψη εμπιστοσύνης στο δημόσιο σχολείο</p> <p>Πιστοποίηση Ξ.Γ. μέσα στο σχολείο</p>

<p>αναθεώρηση για πολλά από τα στερεότυπα. Μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα της διδασκαλίας, παρέχοντας χειροπιαστά αποτελέσματα, δημιουργώντας, δηλαδή, κίνητρα στους μαθητές να δουν με υπευθυνότητα τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας στο σχολείο.</p>	<p>Βελτίωση ποιότητας διδασκαλίας & αναθεώρηση στερεοτύπων</p>
<p>Υ2: Κατά τη γνώμη μου, οι μαθητές νιώθουν εξουθένωση τη στιγμή που κάνουν μαθήματα ξένων γλωσσών και εκτός σχολείου, με αποτέλεσμα η διδασκαλία των ξένων γλωσσών στα σχολεία να μην αναγνωρίζεται στον βαθμό που θα έπρεπε. Έτσι, γίνεται ένας φαύλος κύκλος, οι εκπαιδευτικοί δεν κινητοποιούνται να καινοτομήσουν. Σημαντικά είναι και τα γνωστά προβλήματα: απουσία εκπαιδευτικών, πεπαλαιωμένα βιβλία που δεν υιοθετούν καινοτόμες μέθοδοι διδασκαλίας. Θεωρώ ότι θα έπρεπε να προστεθούν Ώρες διδασκαλίας στα μαθήματα της ξένης γλώσσας. Οι εκπαιδευτικοί θα έπρεπε να τοποθετούνται από την αρχή της χρονιάς σε όλα τα μαθήματα και όχι μόνο στα πανελληνίως εξεταζόμενα, ώστε να ευδοκιμήσουν οι κατάλληλες συνθήκες για την εφαρμογή της καινοτομίας στη διδασκαλία ξένων γλωσσών. Καλό, αν και ουτοπικό, θα ήταν η δυνατότητα επιλογής περισσότερων ξένων γλωσσών στα σχολεία καθώς και η δημιουργία πιο μικρών τμημάτων.</p>	<p>Δημιουργία κινήτρων</p> <p>Εξουθένωση μαθητών</p> <p>Ελλιπής κινητοποίηση εκπαιδευτικών</p> <p>Έλλειψη σε ανθρώπινους πόρους</p> <p>Μη επικαιροποιημένα σχολικά εγχειρίδια</p> <p>Αναδιαμόρφωση ωρολόγιου προγράμματος Ξ.Γ.</p> <p>Σωστή διαχείριση ανθρώπινων πόρων</p> <p>Δυνατότητα επιλογής Ξ.Γ.</p> <p>Δημιουργία ολιγάριθμων τμημάτων</p>

9. Ως διευθύντρια / υποδιευθύντρια έχετε αναλάβει πρωτοβουλίες προκειμένου να ενισχύσετε τη γλωσσομάθεια μέσα από την καινοτομία; Αν ναι, αναφέρατε παραδείγματα σε βάθος πενταετίας.

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Φέτος είχαμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε την ξενόγλωσση θεατρική παράσταση από το English Theatre club που φιλοξενήσαμε στο σχολείο μας. Η απήχυσή του στους μαθητές ήτανε ιδιαίτερα ενθαρρυντική. Και σίγουρα είναι μία δράση που θα την επαναλάβουμε και του χρόνου. Στο τέλος της χρονιάς με δική μου πρωτοβουλία καλέσαμε το πολυφωνικό συγκρότημα της Κάτω Ιταλίας Encardia - όπως ανέφερα και πριν - το οποίο έχει ξανά φιλοξενηθεί στο σχολείο μας,</p>	<p>Μάθηση μέσω πολιτισμού: Παρακολούθηση Βιωματικού Ξενόγλωσσου θεάτρου</p> <p>Μάθηση μέσω πολιτισμού: επαφή με παραδοσιακή μουσική έθνικ</p>

<p>προκειμένου να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με διαφορετικά γλωσσικά ακούσματα.</p>	
<p>Υ2: Σε συνεργασία με τη διευθύντρια φέραμε το English Theatre club. Οι μαθητές παρακολούθησαν με βιωματικό τρόπο την ξενόγλωσση παράσταση: ανέβηκαν πάνω στη σκηνή και μίλησαν μαζί με τους ηθοποιούς στα αγγλικά αναλαμβάνοντας ρόλους. Παράλληλα, φέραμε το συγκρότημα Encardia, το οποίο έδωσε στους μαθητές την ευκαιρία να ακούσουν ήχους από ένα άλλο σημείο της Ευρώπης να έρθουν δηλαδή σε επαφή με τα αντίστοιχα πολιτισμικά στοιχεία.</p>	<p>Μάθηση μέσω πολιτισμού: Παρακολούθηση Βιωματικού Ξενόγλωσσου θεάτρου</p> <p>Μάθηση μέσω πολιτισμού: επαφή με παραδοσιακή μουσική έθνικ</p>
<p>Συγχρόνως, στηρίζαμε το καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα που υλοποιήθηκε φέτος στο σχολείο παραχωρώντας το εργαστήριο της πληροφορικής σε κάποιες ώρες διδασκαλίας και τροποποιώντας κατάλληλα το πρόγραμμα, ώστε να αποβεί πιο πρόσφορη η εφαρμογή και η αποτελεσματικότητα του προγράμματος</p>	<p>Στήριξη Κ.Π.Π.: παροχή πόρων & αναδιאμόρφωση προγράμματος</p>

10. Ποια είναι τα οφέλη για μαθητές και εκπαιδευτικούς από την ενσωμάτωση της καινοτομίας στη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Θεωρώ ότι οι μαθητές και εκπαιδευτικοί μπορούν να αποκομίσουν τα μέγιστα από την εφαρμογή της καινοτομίας στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας. Οι μαθητές μπορούν να ταυτίσουν την εκμάθηση της ξένης γλώσσας με θετικά συναισθήματα ικανοποίησης και ενδιαφέροντος. Όταν ο μαθητής είναι κινητοποιημένος, μπορεί να καταστεί πιο αποτελεσματική η μάθηση, η κατάκτηση, δηλαδή, της ξένης γλώσσας.</p> <p>Ο εκπαιδευτικός μέσα από την εφαρμογή της καινοτομίας στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας, μπορεί να εμφυσήσει στους μαθητές το ενδιαφέρον για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας, να γίνει αφορμή να δούν οι μαθητές την ξένη γλώσσα στο σχολείο με διαφορετικό μάτι και άρα να συμβάλλει στην ενίσχυση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου και στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας.</p>	<p>Ενεργοποίηση ενδιαφέροντος & δημιουργία θετικών συναισθημάτων</p> <p>Εκμάθηση Ξ.Γ. μέσω κινητοποίησης</p> <p>Ενεργοποίηση ενδιαφέροντος, ενίσχυση ποιότητας διδασκαλίας & βελτιστοποίηση αποτελεσμάτων.</p>
<p>Υ2: Μέσα από την καινοτομία οι μαθητές μπορούν να αγαπήσουν την ξένη γλώσσα,</p>	<p>Ανάπτυξη θετικών συναισθημάτων &</p>

μπορούν να αγαπήσουν το σχολείο. μπορούν να εκτιμήσουν τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας στο σχολείο και να προσπαθήσουν περισσότερο για να κατακτήσουν τους γλωσσικούς τους στόχους. Είτε αυτό σημαίνει απόκτηση ενός πτυχίου, είτε σημαίνει απόκτηση γνώσεων, τις οποίες θα αξιοποιήσουν αργότερα για να σπουδάσουν, για παράδειγμα στο εξωτερικό

Ο εκπαιδευτικός από την άλλη, μέσα από την καινοτομία και την αποτελεσματική εφαρμογή της μπορεί να νιώσει ικανοποίηση, να περιορίσει τα αισθήματα κόπωσης, ή αλλιώς επαγγελματικής εξουθένωσης, να αποκτήσει κίνητρα, να επιμένει, να προσπαθεί, να οραματίζεται, να βελτιώνει και να βελτιώνεται, προκειμένου να συμβάλλει στην παροχή παιδείας.

ενσυναίσθησης

Συνδρομή στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων

Ανάπτυξη θετικών συναισθημάτων
-Μείωση επαγγελματικής εξουθένωσης

Κινητοποίηση εκπαιδευτικών – Δημιουργία οράματος

11. Ποια εμπόδια πιστεύετε ότι επηρεάζουν την εφαρμογή καινοτομιών στη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Δεν υπάρχουν εκπαιδευτικοί, υπάρχουν ελλείψεις ωρών διδασκαλίας, δεν υπάρχει εμπιστοσύνη σε ό,τι παρέχεται δωρεάν από το σχολείο. Επίσης, οι συνθήκες δεν ευνοούν καθώς έχουμε ελλείψεις στον υλικοτεχνικό εξοπλισμό, αύξηση στα διοικητικά καθήκοντα των εκπαιδευτικών, έλλειψη κουλτούρας καινοτομίας, αδιαφορία και εξουθένωση [...]. Το ότι συχνά δεν υπάρχει αναγνώριση στο εκπαιδευτικό έργο και ιδιαίτερα αυτό που σχετίζεται με τις ξένες γλώσσες αποτελεί τροχοπέδη στην εφαρμογή καινοτομιών [...]. Πολλές φορές δεν είναι μόνο οι μαθητές δύσκαμπτοι, αλλά και η ίδια η κοινωνία η οποία δεν είναι τόσο ανοιχτή για να φιλοξενήσει την αλλαγή.</p>	<p>Έλλειψη πόρων (ανθρώπινο δυναμικό, υλικών, ωρών διδασκαλίας)</p> <p>Επαγγελματική εξουθένωση & απουσία οράματος</p> <p>Απαξίωση της εκπαίδευσης</p> <p>Αντίσταση στην αλλαγή</p>
<p>Υ2: Το γεγονός ότι η ξένη γλώσσα δεν πιστοποιείται μέσα από το σχολείο εμποδίζει την ανάπτυξη εμπιστοσύνης στην παρεχόμενη εκπαίδευση στο σχολικό πλαίσιο. Λίγοι γονείς αναγνωρίζουν ότι η εκμάθηση της ξένης γλώσσας γίνεται ολιστικά και κάθε εμπειρία είναι πολύτιμη. Στο πλαίσιο αυτό ο εκπαιδευτικός αποθαρρύνεται, συναντά εμπόδια</p>	<p>Απουσία εμπιστοσύνης στο εκπαιδευτικό σύστημα</p> <p>Απαξίωση της εκπαίδευσης</p>

από τους μαθητές, αλλά και τους γονείς που δεν πιστεύουν στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας στο σχολείο. Μαζί με αυτά έχει να παλέψει και με τα εμπόδια που σχετίζονται με την ύλη που τρέχει, τις χαμένες διδακτικές ώρες, τα ανεπαρκή βιβλία και τον ελλιπή τεχνολογικό εξοπλισμό.

Έλλειψη πόρων (υλικών, ωρών διδασκαλίας)

Μέρος IV: Καινοτομία & Διοίκηση Ολικής Ποιότητας

12. Ποιος ο ρόλος του ηγέτη στην εισαγωγή, εφαρμογή και αξιολόγηση των καινοτομιών;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Ο σχολικός ηγέτης οφείλει να έχει κεντρικό ρόλο αναφορικά με την ανάπτυξη και την εφαρμογή της καινοτομίας σε μία σχολική μονάδα. Προκειμένου να εφαρμοστεί η καινοτομία σε μία σχολική μονάδα, είναι αναγκαίο να επικρατεί ένα πάρα πολύ καλό κλίμα συνεργασίας [...]. Ο ηγέτης είναι αυτός που μπορεί με τη στάση του να παροτρύνει τους εκπαιδευτικούς να υιοθετήσουν καινοτόμες ιδέες και να επιδιώκουν συνεχώς να βελτιώνονται. Στο χέρι του είναι να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τις συγκρούσεις και τα προβλήματα που ανακύπτουν ανάμεσα σε μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς, ώστε να δημιουργήσει ένα πρόσφορο έδαφος, στο οποίο μπορούν να έχουν θέση οι καινοτομίες.</p>	<p>Καλλιέργεια συλλογικού πνεύματος</p> <p>Κινητοποίηση εκπαιδευτικών</p> <p>Διαχείριση συγκρούσεων & επίλυση προβλημάτων</p>
<p>Υ2: Προσωπικά πιστεύω στη μεταφορά ενέργειας. Εάν ο διευθυντής - και ο υποδιευθυντής - αγκαλιάζει τις καινοτομίες, είναι ανοιχτός στην προσωπική του βελτίωση και στη βελτίωση της σχολικής μονάδας, τότε μπορεί να δημιουργηθεί με τη στάση του αυτή ανάλογη διάθεση και στους εκπαιδευτικούς. Είναι πάρα πολύ σημαντικό οι εκπαιδευτικοί να έχουν τη στήριξη από την ηγεσία, προκειμένου να επιλύουν τα εμπόδια που συναντούν κατά την εισαγωγή και την ανάπτυξη της καινοτομίας σε ένα σχολείο. Επίσης, αναφορικά με την αξιολόγηση της καινοτομίας είναι αναγκαίο να λαμβάνει χώρα συστηματικά, ώστε εκ των αποτελεσμάτων να κρίνεται εάν χρειάζεται να υπάρξουν κάποιες τροποποιήσεις ή βελτιωτικές</p>	<p>Κουλτούρα αλλαγής</p> <p>Στήριξη στην επίλυση προβλημάτων</p> <p>Διαμορφωτική αξιολόγηση προγραμμάτων καινοτομίας</p>

κινήσεις προς όφελος όλων: της σχολικής μονάδας, μαθητών, εκπαιδευτικών με απώτερο στόχο την επαύξηση της ποιότητας στο παρεχόμενο διδακτικό έργο.

13. Με ποιον τρόπο συμβάλλει η εκπαιδευτική ηγεσία στη διαμόρφωση της ποιότητας ενός εκπαιδευτικού οργανισμού;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Η εκπαιδευτική ηγεσία συμβάλλει στην ποιότητα ενός εκπαιδευτικού οργανισμού πολύ αποτελεσματικά. Όταν ο ηγέτης επιδιώκει διαρκώς να βελτιώνει τη γραφειοκρατία, τον τρόπο επικοινωνίας ανάμεσα σε μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς και τοπική κοινωνία, τότε η σχολική μονάδα γίνεται κοινωνός της ποιότητας. Προκειμένου οι εκπαιδευτικοί να παρέχουν ποιοτικό έργο, είναι απαραίτητο να διασφαλίζεται ένα κλίμα συνεργασίας και να υπάρχει χώρος, ώστε ο εκπαιδευτικός να αναλάβει πρωτοβουλίες, να δράσει, να συνεργαστεί και να κάνει ό,τι καλύτερο για να παρέχει βελτιωμένες υπηρεσίες. Όταν υπάρχουν ανεπίλυτα διοικητικά προβλήματα, προβλήματα επικοινωνίας ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς, ή σε εκπαιδευτικούς και μαθητές είναι στο χέρι του διευθυντή να πάρει πρωτοβουλίες και να κάνει προτάσεις αντιμετώπισης των προβλημάτων, προκειμένου να συμβάλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση της ποιότητας του οργανισμού.</p>	<p>Βελτίωση διαδικασιών Αποτελεσματική επικοινωνία ανάμεσα σε όλους τους εμπλεκόμενους στον χώρο της εκπαίδευσης Καλλιέργεια κλίματος συνεργασίας</p> <p>Διεκπεραίωση γραφειοκρατίας</p> <p>Ανάληψη ευθύνης & επίλυση προβλημάτων</p>
<p>Υ2: Ο ηγέτης σε ένα σχολείο επιτελεί πολλαπλό ρόλο είναι υπεύθυνος για τη διοικητική διεκπεραίωση καθηκόντων, το παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο, το ανθρώπινο δυναμικό, τον εντοπισμό αδυναμιών και τη βελτίωση στους τομείς τους οποίους κρίνει αναγκαίο να γίνουν βελτιωτικές κινήσεις [...]. Άρα, από τον ηγέτη εξαρτάται η ποιότητα ενός εκπαιδευτικού οργανισμού. Από το πόσο αποτελεσματικά διαχειρίζεται τις συγκρούσεις, επιλύει τα προβλήματα που ανακύπτουν, ενθαρρύνει συνεργασίες, αν είναι ανοιχτός στην υιοθέτηση νέων πρακτικών και από το πόσο παρακολουθεί και θέλει να συμβαδίσει με την κοινωνία που αλλάζει.</p>	<p>Διοικητικά καθήκοντα Παιδαγωγική ευθύνη Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού</p> <p>Επίλυση προβλημάτων & διαχείριση συγκρούσεων</p> <p>Ενθάρρυνση & καλλιέργεια συλλογικού πνεύματος</p> <p>Ανοιχτός στην αλλαγή</p>

14. Με ποιον τρόπο συμβάλλει η εφαρμογή της καινοτομίας στη διοίκηση ολικής ποιότητας;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Σημαντικό κομμάτι της διοίκησης ολικής ποιότητας θεωρώ ότι είναι η καινοτομία, καθώς αποτελεί μέρος του οράματος που έχει μία σχολική μονάδα, είναι ενδεικτική για το σχολείο, ακολουθεί τις αλλαγές που γίνονται στην κοινωνία και είναι δείγμα της προσπάθειας για βελτίωση. Επίσης, η καινοτομία κινητοποιεί περισσότερο εκπαιδευτικούς, μαθητές και τοπική κοινωνία, ενισχύει τη συνεργασία, γεγονός που συμβάλλει και στη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Επηρεάζει, δηλαδή, και το κομμάτι του ανθρώπινου δυναμικού και το κομμάτι της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου που παρέχεται. Άρα, η καινοτομία είναι κεντρική στη διοίκηση της ολικής ποιότητας.</p>	<p>Όραμα αλλαγής & βελτίωσης</p> <p>Κινητοποίηση εμπλεκομένων στην εκπαίδευση</p> <p>Καλλιέργεια συλλογικού πνεύματος</p>
<p>Υ2: Προσωπικά θεωρώ ότι η διοίκηση ολικής ποιότητας μπορεί να ασκηθεί αποτελεσματικά μέσα από την εισαγωγή και την εφαρμογή της καινοτομίας, καθώς η καινοτομία βελτιώνει το παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο, καθώς επίσης και τον τρόπο με τον οποίο ο μαθητής βλέπει το σχολείο. Επίσης, η καινοτομία δίνει την αφορμή για συνεργασία όλων των μελών της σχολικής μονάδας συνεργασία, δηλαδή, μεταξύ εκπαιδευτικών, εκπαιδευτικών – μαθητών, μαθητών, εκπαιδευτικών και τοπικής κοινωνίας, με κεντρικό τον ρόλο του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων. Όταν υπάρχει ένα θετικό κλίμα συνεργασίας είναι πιο εύκολο να κερδηθεί η εμπιστοσύνη στους εκπαιδευτικούς, στη μάθηση, στη σχολική μονάδα και κατά επέκταση στο αγαθό της παιδείας.</p>	<p>Βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου</p> <p>Επαναπροσδιορισμός οπτικής μαθητών</p> <p>Καλλιέργεια συλλογικού πνεύματος</p> <p>Επανάκτηση εμπιστοσύνης στην παιδεία</p>

Μέρος V: Αλλαγή στάσεων & αντιλήψεων

15. Κατά πόσο και με ποιον τρόπο θεωρείτε ότι έχει αλλάξει η στάση των μαθητών απέναντι στη γλωσσομάθεια και την πολυγλωσσία μετά από την εφαρμογή του Κ.Π.Π. στη συγκεκριμένη σχολική μονάδα;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Η στάση των μαθητών με την εφαρμογή της καινοτομίας στο σχολείο έχει διαφοροποιηθεί σε κάποιο βαθμό. Οι μαθητές φαίνονται κινητοποιημένοι και πρόθυμοι να συμμετάσχουν στο μάθημα της ξένης γλώσσας με λιγότερο σκεπτικισμό, έχουν αποκομίσει πολύτιμες εμπειρίες, έχουν μάθει να συνεργάζονται, να μοιράζονται τα συναισθήματά τους, έχουν αποκτήσει νέες δεξιότητες, δεξιότητες σημαντικές για τη μετέπειτα ζωή, καθώς το σχολείο δεν είναι μόνο αποστήθιση. Τους έχει δοθεί η ευκαιρία να εκφραστούν με πιο δημιουργικό τρόπο, να συνδεθούν με την κοινωνία μέσα από τη διάχυση των δράσεων τους. Έτσι, κοινωνικοποιήθηκαν σε κάποιο βαθμό και είδαν στην πράξη ότι σχολείο μπορεί να τους ψυχαγωγήσει παράλληλα με την παροχή γνώσεων [...]. Η διδασκαλία των ξένων γλωσσών μπορεί να τους προετοιμάσει με σημαντικά εφόδια για την ενήλικη ζωή</p>	<p>Κινητοποίηση μαθητών Ανάκτηση εμπιστοσύνης στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας</p> <p>Ενίσχυση συνεργατικού πνεύματος Ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων Ενίσχυση δημιουργικότητας</p> <p>Σύνδεση με την τοπική κοινωνία</p> <p>Κοινωνικοποίηση & ψυχαγωγία μέσω της ξένης γλώσσας</p> <p>Προετοιμασία για την ενήλικη ζωή</p>
<p>Υ2: Η διδασκαλία των ξένων γλωσσών στα σχολεία αντιμετωπίζεται από τους μαθητές αρκετά συχνά με κριτική διάθεση. Θεωρώ ότι το παρόν καινοτόμο πρόγραμμα έδωσε την ευκαιρία σε μαθητές γονείς και τοπική κοινωνία να αναθεωρήσουν σε αρκετά μεγάλο βαθμό τις απόψεις τους για τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας στο σχολείο. Γενικότερα, οι μαθητές φαίνονται πιο θετικά διακείμενοι απέναντι στο τι μπορούν να καταφέρουν στον τομέα των ξένων γλωσσών μέσα από το σχολείο. Νομίζω ότι έχει ενισχυθεί ο ενθουσιασμός των μαθητών, είναι πιο πρόθυμοι να παρακολουθήσουν τα μαθήματα των ξένων γλωσσών με μεγαλύτερη αφοσίωση, έτοιμοι να προσπαθήσουν ενεργητικά. Η εναλλακτική διδασκαλία των μαθημάτων πόσο μάλλον οι διαθεματικές δράσεις βοηθούν τους μαθητές να αποκτούν περισσότερα κίνητρα για να έρχονται στο σχολείο και να διατηρούν την πίστη ότι το δημόσιο σχολείο έχει να προσφέρει πολλά. Ήδη κάποιοι γονείς με ρωτούν πώς θα μπορούσαν τα παιδιά μέσα από το σχολείο να δηλώσουν συμμετοχή για την πιστοποίηση της ξένης γλώσσας στο Κρατικό Πτυχίο γλωσσομάθειας.</p>	<p>Ανάκτηση εμπιστοσύνης στο σχολείο</p> <p>Ενίσχυση αυτοπεποίθησης</p> <p>Κινητοποίηση μαθητών, δέσμευση για ενεργητική προσπάθεια</p>

16. Παραθέστε τις προτάσεις σας και τα σχόλιά σας σχετικά με τη βελτίωση της αξιοποίησης της καινοτομίας στην εκπαιδευτική διαδικασία με στόχο την προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας.

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Τα τελευταία χρόνια γίνεται πολύ λόγος για την καινοτομία και τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου. Αυτό γίνεται εμφανές και από την εισαγωγή της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας. Υπάρχει τάση να προωθούνται οι καινοτόμες δράσεις. Ωστόσο θεωρώ ότι η ενσωμάτωση της καινοτομίας στην εκπαίδευση, προκειμένου να έχει χειροπιαστά αποτελέσματα, για παράδειγμα στον τομέα των ξένων γλωσσών, είναι αναγκαίο να γίνεται συστηματοποιημένα και σε οργανωμένο πλαίσιο. Πρέπει να στηρίζονται οι προσπάθειες των εκπαιδευτικών και από το υπουργείο, είτε αυτή η στήριξη είναι οικονομική, βελτίωση δηλαδή των αποδοχών για να έχουμε και ανάλογη προσπάθεια για τη βελτίωση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου, είτε θα πρέπει να υπάρχει ένα άλλο είδος ανταμοιβής για παράδειγμα ηθικής, ώστε οι εκπαιδευτικοί να είναι πιο κινητοποιημένοι να εισάγουν και να αξιοποιούν την καινοτομία. Ειδικά στον τομέα των ξένων γλωσσών χρειάζονται τέτοιες προσπάθειες καθώς βοηθούν τους μαθητές να αγαπήσουν την ξένη γλώσσα και να συνειδητοποιήσουν τη χρησιμότητά της στον έξω κόσμο. Είναι λοιπόν σημαντικό κατά τη διδασκαλία, οι δράσεις καινοτομίας να προωθούν και τη σύνδεση με την ευρύτερη κοινωνία.</p>	<p>Συστηματική ένταξη της καινοτομίας</p> <p>Παροχή κινήτρων στους εκπαιδευτικούς (υλικές & ηθικές ανταμοιβές)</p> <p>Ανάδειξη χρησιμότητας ξένων γλωσσών μέσα από τη σύνδεση με την τοπική κοινωνία</p>
<p>Υ2: Θεωρώ ότι στο σχολείο θα έπρεπε να υπάρχουν κάποιες ζώνες διαθεματικότητας όπου οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να καλλιεργήσουν δεξιότητες σε περισσότερα από ένα θεματικά πεδία συγχρόνως, για παράδειγμα Ξένη Γλώσσα και Τεχνολογία.</p> <p>Μία άλλη ιδέα που έχω και είμαι επηρεασμένη από προγράμματα του εξωτερικού, καθώς έχω ζήσει παλαιότερα έξω για λόγους σπουδών στην Αμερική είναι ότι οι μαθητές θα μπορούσαν να διδάσκονται κάποια μαθήματα στην ξένη γλώσσα καθώς ήδη έχουν φτάσει σε ένα πολύ</p>	<p>Καλλιέργεια δεξιοτήτων μέσω διαθεματικότητας.</p> <p>Διεύρυνση της διδασκαλίας της Ξένης Γλώσσας και μέσω άλλων μαθημάτων.</p>

καλό επίπεδο. Για παράδειγμα, τα εργαστήρια δεξιοτήτων θα μπορούσαν να διδάσκονται και στα αγγλικά και να επαφίεται στην επιλογή του μαθητή, αν θα προτιμήσει να παρακολουθήσει το μάθημα αυτό στη μητρική του γλώσσα ή στην ξένη γλώσσα.

17. Ποια είναι η πρόθεσή σας για την ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων προγραμμάτων για το επόμενο έτος;

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Η αλήθεια είναι ότι τα τελευταία χρόνια λόγω της πανδημίας δεν αναλάβαμε πρωτοβουλίες για τη διεξαγωγή καινοτόμων δράσεων. Ακόμη και τώρα είμαστε λιγάκι διστακτικοί, αλλά η εφαρμογή του Κ.Π.Π. φέτος μας έδωσε το έναυσμα να δραστηριοποιηθούμε στο προσεχές μέλλον.</p> <p>Ως διεύθυνση είμαστε ανοιχτοί να προωθήσουμε καινοτόμα προγράμματα, τα οποία είτε θα εφαρμοστούν διαθεματικά με τη συνεργασία περισσότερων εκπαιδευτικών σε περισσότερα μαθήματα, είτε όχι. Ακόμη και σε κάποιες απλές δράσεις που γίνονται με τη δική σας συνεργασία θα στηρίζουμε τη διοργάνωση - όπως έχουμε ήδη προσχεδιάσει - μιας γιορτής πολυγλωσσίας, όπου θα δώσουμε την ευκαιρία στους μαθητές να γνωρίσουν με βιωματικό τρόπο περισσότερες ξένες γλώσσες. Μπορούμε να συνεργαστούμε και με όμορες σχολικές μονάδες, ώστε να συμμετέχουν όσο το δυνατόν περισσότεροι μαθητές στην εκδήλωση αυτή για να αποκομίσουν περισσότεροι τα οφέλη.</p>	<p>Εισαγωγή (διαθεματικών) καινοτόμων προγραμμάτων & συνεργασία συλλόγου.</p> <p>Διοργάνωση γιορτής πολυγλωσσίας & διάχυσή της στην τοπική κοινωνία</p>
<p>Υ2: Χαίρομαι που το Κ.Π.Π. μου έδωσε την ευκαιρία να δω ότι στο σχολείο μας υπάρχουν αρκετοί εκπαιδευτικοί πρόθυμοι να στηρίξουν καινοτόμες δράσεις. Του χρόνου θα επιδιώξουμε να συνεργαστούμε με το ίδρυμα Νιάρχος, θα βάλουμε στόχο να διοργανώσουμε και άλλους ομίλους όχι μόνο δημιουργικής γραφής, γιατί με τον τρόπο αυτό καλύπτουμε τις διαφοροποιημένες ανάγκες των μαθητών, φροντίζουμε να ικανοποιήσουμε τους μαθητές που έχουν περισσότερες ανησυχίες και ικανοποιούμε κάθε μαθησιακό στίλ.</p>	<p>Συνεργασία με το ίδρυμα Νιάρχος</p> <p>Σύσταση σχολικών ομίλων Κάλυψη αναγκών μαθητών & μαθητών με διαφορετικά στίλ μαθήσεως.</p>

18. Με ποιον τρόπο σκοπεύετε να ενθαρρύνετε τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν καινοτόμα προγράμματα; Αναφέρετε συγκεκριμένα παραδείγματα.

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Η διεύθυνση του σχολείου μας σκοπεύει να ενθαρρύνει τους εκπαιδευτικούς να συμμετάσχουν σε καινοτόμα προγράμματα και να τα υιοθετήσουν στην εκπαιδευτική πράξη. Θα ενημερώσει τους εκπαιδευτικούς για τα είδη των καινοτόμων προγραμμάτων που υπάρχουν: μία κατηγορία είναι τα πολιτιστικά προγράμματα, άλλα είναι τα περιβαλλοντικά, υπάρχουν επίσης τα προγράμματα που αφορούν την τεχνολογία [...] Στην ενθάρρυνση των εκπαιδευτικών θεωρώ ότι βοηθάει πάρα πολύ και η στήριξη των εκπαιδευτικών σε προηγούμενες δράσεις. Από εδώ και στο εξής θα φροντίσουμε να καταστήσουμε την καινοτομία κεντρικό άξονα του σχολείου στηρίζοντας συστηματικά τους εκπαιδευτικούς.</p>	<p>Ενθάρρυνση εκπαιδευτικών μέσω ενημέρωσης</p> <p>Υποστήριξη εκπαιδευτικών κατά τη διεξαγωγή των προγραμμάτων</p>
<p>Υ2: Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν καινοτόμα προγράμματα μέσα από το διάλογο με εκπαιδευτικούς που έχουν υλοποιήσει στο παρελθόν αντίστοιχα προγράμματα και μέσα από την προβολή των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων αυτών. Οι ίδιοι οι μαθητές αποτελούν ένα κίνητρο καθώς εκφράζουν τις ανησυχίες τους, την επιθυμία τους να γίνεται το μάθημα και με εναλλακτικό τρόπο, δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον όταν χρησιμοποιούμε κάθε καινούργια τεχνική - μέθοδο διδασκαλίας, όταν τροποποιούμε τη διδασκαλία μας με τέτοιο τρόπο. ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες, στα ενδιαφέροντα των μαθητών αλλά και στον ολοένα μεταβαλλόμενο χαρακτήρα της σύγχρονης κοινωνίας και στις αυξημένες απαιτήσεις της. Θα ενθαρρύνω, λοιπόν, τον επικοινωνιακό διάλογο και τη συνεργασία, καθώς όλοι μαζί μπορούμε να κάνουμε μία πολύ μικρή αλλαγή καινοτομώντας.</p>	<p>Ανταλλαγή απόψεων & καλών πρακτικών μεταξύ μελών του συλλόγου.</p> <p>Κίνητρο για ικανοποίηση αναγκών των μαθητών.</p> <p>Κινητοποίηση εκπαιδευτικών συλλογικά μέσω επικοινωνιακού διαλόγου</p>

19. Θα χαρακτηρίζατε τον εαυτό σας καινοτόμο ηγέτη που ασκεί διοίκηση ολικής ποιότητας; Αιτιολογήστε την απάντησή σας παραθέτοντας συγκεκριμένα παραδείγματα.

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
<p>Υ1: Όχι δεν θα μπορούσα να χαρακτηρίσω τον εαυτό μου καινοτόμο ηγέτη που ασκεί διοίκηση ολικής ποιότητας. Βρίσκομαι στη θέση της διευθύντριας εδώ και ένα χρόνο. Είναι δηλαδή η δεύτερη χρονιά που διανύω στη θέση αυτή. Η γραφειοκρατία είναι πάρα πολύ μεγάλη, ώρες ώρες νιώθω ότι τρέχω για να προλάβω, δεν επαρκεί ο χρόνος να ασχοληθώ με την καινοτομία...</p>	<p>Επαγγελματική εξουθένωση</p>
<p>Υ2: Προσωπικά βρίσκομαι πολλά χρόνια στη θέση αυτή και ανεπίσημα αλλά και επίσημα στη θέση δηλαδή της υποδιευθύντριας [...]. Είναι κάτι που αγαπώ και θέλω να το κάνω γιατί μου αρέσει να προσφέρω στους συναδέλφους, στους μαθητές, στην κοινωνία. Μετά τις δράσεις του Κ.Π.Π. νιώθω πιο ανοιχτή σε ό,τι καινούργιο και σε ό,τι σχετίζεται με την αυτοβελτίωση, καθώς με αυτόν τον τρόπο θα βάλω στόχο να βρω απαντήσεις για το πώς μπορεί να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό έργο στο σχολείο αλλά και οι διαφορές λειτουργίες του. Ενδιαφέρομαι για την ανάπτυξη, ενδιαφέρομαι για την εξέλιξη, παρακολουθώ τις αλλαγές στον τομέα της πληροφορικής και της τεχνολογίας αλλά και από κοινωνική άποψη. Δεν είμαι όμως σίγουρη αν μπορώ να χαρακτηρίσω τον εαυτό μου ηγέτη καινοτόμο που ασκεί διοίκηση ολικής ποιότητας. Θα ήθελα όμως μία μέρα να με χαρακτηρίσουν οι άλλοι [...]. Προσπαθώ να συνεργάζομαι με τους εκπαιδευτικούς, να μεταδώσω τη γνώση μου και την τεχνογνωσία προκειμένου να προσφέρω σε όλες τις πλευρές: μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς, τοπική κοινωνία. Σημαντικό σε αυτό θεωρώ ότι είναι και τα αποτελέσματα από την αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας, τα οποία είναι ενθαρρυντικά και μου δίνουν το κουράγιο και την ενέργεια να συνεχίζω να προσπαθώ.</p>	<p>Κινητοποίηση & επιθυμία για αλλαγή & βελτίωση.</p> <p>Ενδιαφέρον για προσωπική εξέλιξη.</p> <p>Συνεργασία σε επίπεδο συλλόγου</p> <p>Ενίσχυση μέσω ανταμοιβής (αποτελέσματα αυτοαξιολόγησης)</p>

Παράρτημα XIX Εξαγωγή Θεμάτων

(Απόσπασμα)

Εξωγενής κινητοποίηση μαθητών	Ενδογενής κινητοποίηση μαθητών	Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας	Δημιουργικότητα
<p>Σ1: Είναι πολύ χρήσιμο να μαθαίνει κανείς ξένες γλώσσες γιατί τον βοηθάνε αργότερα να βρει δουλειά, να κάνει ένα ταξίδι, να γνωρίσει νέο κόσμο, να ανταλλάξει ιδέες, να διευρύνει το πνεύμα του</p> <p>Σ17: ...Και να παίξει video games με χρήστες που βρίσκονται σε άλλη χώρα και δεν μιλούν Ελληνικά....</p> <p>Σ15: Μάθαμε [...] να δημιουργούμε χρήσιμες εργασίες που θα μας βοηθήσουν για τη ζωή μας ως ενήλικοι... Για παράδειγμα δημιουργήσαμε [...], podcasts, short films.</p> <p>Σ14:Μας δώσατε ιδέες να χρησιμοποιήσουμε τα ίδια εργαλεία και σε άλλα μαθήματα, αλλά και για δικό μας προσωπικό όφελος.. Εγώ για παράδειγμα, χρησιμοποίησα το Google Docs μαζί με άλλους δύο συμμαθητές μου για να κάνουμε μία εργασία συνεργατική στο μάθημα της ιστορίας.. Ήταν πολύ πιο απλό.. παλαιότερα σπαταλούσαμε άπειρο χρόνο με το να στέλνουμε email..</p>	<p>Σ2: Εγώ, κυρία, για χρόνια στο δημοτικό δεν αγαπούσα τα Αγγλικά, και δεν πίστευα ότι στο σχολείο μπορώ να μάθω κάτι καινούριο. Τώρα όμως έχω αλλάξει γνώμη και τα Αγγλικά έχουν γίνει ένα από τα αγαπημένα μου μαθήματα.</p> <p>Σ5: Κυρία, σε κανένα άλλο σχολείο δεν κάνουν τόσο ευχάριστες δραστηριότητες. Ό,τι κάναμε αυτήν την χρονιά μας έκανε να αγαπήσουμε τα Αγγλικά, το σχολείο και να δίνουμε προσοχή στο μάθημα</p> <p>Σ15: Μάθαμε μέσα από ευχάριστες δραστηριότητες [...] Για παράδειγμα, δημιουργήσαμε παιχνίδια στο kahoot [...]</p> <p>Σ6: Ήταν πολύ ενδιαφέρον να μαθαίνουμε και για ξένες γλώσσες που δεν διδασκόμαστε.</p>	<p>Σ9: Εμένα προσωπικά, αν και δεν μου αρέσει να συνεργάζομαι στο σχολείο με άλλους γιατί είμαστε όλοι τόσο διαφορετικοί μεταξύ μας, διαπίστωσα μέσα από τις δράσεις αυτές φέτος ότι η συνεργασία με τους συμμαθητές είναι πολύτιμη... Μαθαίνουμε να συνυπάρχουμε, να ακούμε τη γνώμη του άλλου και να αποφασίζουμε από κοινού... να γινόμαστε καλύτεροι</p> <p>Σ15: Μάθαμε να επικοινωνούμε και να συνεργαζόμαστε.</p> <p>Σ7: Το να κάνουμε τέτοιες δραστηριότητες στην ξένη γλώσσα βοηθά πολύ να την μάθουμε καλύτερα, ειδικά όταν είμαστε μέλος μίας ομάδας...</p>	<p>Σ6: Μου άρεσε ιδιαίτερα που δημιουργήσαμε παιχνίδια στο Kahoot, αναφορές, podcast και ντοκιμαντέρ.</p> <p>Σ11: [...] και ενίσχυσα τη δημιουργικότητά μου καθώς έμαθα να χειρίζομαι ηλεκτρονικά εργαλεία που δεν ήξερα πιο πριν.</p>

Ενίσχυση αυτονομίας	Ανάληψη πρωτοβουλιών	Επίλυση προβλημάτων	Ενίσχυση εμπιστοσύνης στον εαυτό
<p>Σ5: είχαμε ό,τι χρειάζεται μέσα στο περιβάλλον της ιστοεξερεύνησης... χωρίς να είμαστε αναγκασμένοι να σας κάνουμε συνεχώς ερωτήσεις...</p> <p>Σ1: Μας δώσατε ιδέες πώς μπορούμε να μάθουμε νέες γλώσσες.</p> <p>Σ15: Κυρία, μπράβο σας, γιατί με όλα αυτά που κάναμε φέτος έχουν βοηθηθεί και τα παιδιά που δεν μπορούν να κάνουν πολλά μαθήματα έξω να αποκτήσουν εμπειρίες και να μάθουν ότι μπορούν και μόνοι τους να διαβάσουν και να προετοιμαστούν για ένα πτυχίο...</p> <p>Το πρόβλημα είναι ότι οι ώρες του μαθήματος δεν είναι πολλές. Αλλά αν προσπαθήσουμε παράλληλα και μόνοι μας μπορούμε να αποκομίσουμε πολλά περισσότερα με τη βοήθεια του σχολείου πάντα και με τη δική σας [...]</p>	<p>Σ13: Εγώ θα ήθελα να διοργανώσουμε ημέρες Ευρωπαϊκού πρωινού, να μαγειρεύουμε όλοι μαζί και να εκδίδουμε βιβλία συνταγών..</p> <p>Τα τυχόν τεχνολογικά προβλήματα που ανέκυψαν (για παράδειγμα δυσκολία εγγραφής στο Prezi) αντιμετωπίστηκαν από τους ίδιους τους μαθητές, χωρίς να χρειαστεί να συνδράμει η εκπαιδευτικός, παρά ελάχιστα.</p> <p>(Σημειώσεις εκπαιδευτικού)</p> <p>Η εκπαιδευτικός παρατήρησε έκπληκτη ότι ακόμη και οι αδύναμοι μαθησιακά μαθητές παρέμειναν εξαιρετικά κινητοποιημένοι και αναλάμβαναν πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της ομάδας τους με τον τρόπο που αυτοί μπορούσαν καταβάλλοντας επίμονη προσπάθεια να τα καταφέρουν.</p> <p>(Σημειώσεις εκπαιδευτικού)</p>	<p>Σ8: Έμαθα να συνεργάζομαι σε μία ομάδα, έμαθα να διαχειρίζομαι τις συγκρούσεις και να επικοινωνώ αποτελεσματικά.</p> <p>Σ11: Με τις καινοτόμες δράσεις του προγράμματος μάθαμε να σκεφτόμαστε, να βρίσκουμε μόνοι λύσεις στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε..</p> <p>Σ5: Επίσης, μου άρεσε που η ομάδα που τελείωνε πρώτη, ρωτούσε αν κάποιος αντιμετώπιζε κάποιο πρόβλημα και βοηθούσε και τις υπόλοιπες ομάδες αν είχαν κάπου κολλήσει [...]</p> <p>Σ15: Ήταν λίγο δύσκολο να ακολουθήσω τον ρυθμό σε κάποιες από τις δραστηριότητες της ιστοεξερεύνησης. Ωστόσο, με τη βοήθεια της ομάδας μου ξεπέρασα όλες τις δυσκολίες. Είναι τελικά σημαντική η συνεργασία [...]</p>	<p>Σ9: Συμπεραίνω πώς μία ξένη γλώσσα μπορεί να φαίνεται δύσκολη, αλλά αν ακούσεις και μιλήσεις, σίγουρα με την τριβή θα κάνεις πρόοδο.</p> <p>Σ5: Προσπαθώντας για δεύτερη και τρίτη φορά, διαπίστωσα ότι τελικά δεν πρέπει να τα παρατάμε.. Στο τέλος όλοι μας μπορούμε να τα καταφέρουμε και να είμαστε ευχαριστημένοι με το αποτέλεσμα</p> <p>Σ6: Είναι σημαντικό γιατί [...] ο καθένας μπόρεσε να βοηθήσει την ομάδα του με τον τρόπο που μπορεί, σε ό,τι είναι ο ίδιος καλύτερος</p> <p>Οι μαθητές πλοηγούνται στον ιστότοπο της ιστοεξερεύνησης ακολουθώντας τις οδηγίες για κάθε δραστηριότητα χωρίς να ζητάνε τη συνδρομή της εκπαιδευτικού.</p> <p>(Σημειώσεις εκπαιδευτικού)</p>

Ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων	Ανάπτυξη ψηφιακού εγγραμματισμού	Συνδρομή στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων & στη μαθησιακή εξέλιξη	Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
<p>Αρχικά, μία μαθήτρια εξέφρασε την επιθυμία της να αλλάξει ομάδα προκειμένου να είναι με την παρέα της. Ωστόσο, στη συνέχεια συνεργάστηκε αποτελεσματικά αναλαμβάνοντας ενεργητικό ρόλο και πρωτοβουλίες και δημιούργησε στενούς δεσμούς με τα άτομα με τα οποία δεν είχε εκ των προτέρων ιδιαίτερες φιλικές σχέσεις.</p> <p>(Σημειώσεις εκπαιδευτικού)</p> <p>Y1: Το καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα συνέβαλε στην ενίσχυση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου καθώς βοήθησε στη σύσφιξη των σχέσεων ανάμεσα στους μαθητές [...] τους βοήθησε [...] κοινωνικά, να αποκτήσουν δηλαδή να καλλιεργήσουν τις λεγόμενες ήπιες δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν μετέπειτα να ενταχθούν ως ολοκληρωμένοι ενήλικες στην κοινωνία.</p>	<p>Σ13: Θα αρχίσω μαθήματα μόνος μου μέσα από τον υπολογιστή. Έτσι, δεν θα έχω τόσο πολύ άγχος γιατί θα μελετώ όποτε έχω διαθέσιμο χρόνο και δεν θα ανησυχώ για τα λάθη μου γιατί θα μπορώ να επαναλάβω όσες φορές θέλω τις δραστηριότητες μέχρι να τα καταφέρω [...] επίσης, θα μπορώ να έχω βοήθεια μέσα από τον υπολογιστή, χρησιμοποιώντας για παράδειγμα online λεξικά..</p> <p>Σ11: Βελτίωσα τις επικοινωνιακές και συνεργατικές δεξιότητες και ενίσχυσά τη δημιουργικότητά μου καθώς έμαθα να χειρίζομαι ηλεκτρονικά εργαλεία που δεν ήξερα πιο πριν</p>	<p>Σ11: Με τις καινοτόμες δράσεις του προγράμματος μάθαμε να σκεφτόμαστε, να βρίσκουμε μόνοι λύσεις στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε.. μάθαμε να ανακαλύπτουμε, να δημιουργούμε πράγματα που έχουν αξία για εμάς του ίδιους αλλά και για την κοινωνία, Έμαθα να μαζεύω νέες εμπειρίες και πώς να μαθαίνω μία ξένη γλώσσα και συνειδητοποίησα ότι η επόμενη ξένη γλώσσα θα είναι πιο εύκολη να την μάθω</p> <p>Σ6: Μέσα από τη συνεργασία με όλα τα μέλη της ομάδας μας ολοκληρώσαμε τις εργασίες μας πιο γρήγορα.</p> <p>Σ9: Μάθαμε να συνυπάρχουμε, να ακούμε τη γνώμη του άλλου και να αποφασίζουμε από κοινού... να γινόμαστε καλύτεροι και να αποκτάμε καινούριους φίλους. Μάθαμε να τα βγάζουμε πέρα και να μην τα παρατάμε.</p>	<p>Σ2: Αποκτώντας νέες δεξιότητες, όπως για παράδειγμα να αξιολογούμε τον εαυτό μας, την ομάδα μας ως προς τη συνεργασία και τις εργασίες των άλλων ομάδων [...].</p> <p>Y1: Το καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα συνέβαλε στην ενίσχυση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου, καθώς βοήθησε τους μαθητές να συνδέσουν τη μάθηση, την κατάκτηση των γνώσεων με ευχάριστες δραστηριότητες, βοήθησε να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη τον δημιουργικό αναστοχασμό.</p>

Παράρτημα XX Απόσπασμα Φόρμας Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ [REDACTED]

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 23/09/2023

Σχολική Μονάδα: ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ [REDACTED]

Στόχος Βελτίωσης:

Η προώθηση της γλωσσομάθειας και της πολυγλωσσίας μέσα από την καινοτομία.

Σχέδιο Δράσης: "Quinon proficit deficit"

Άξονας: Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα

Συντονιστής Δράσης: ΚΑΚΑΛΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

Παράρτημα XXI E-Class για τον Εορτασμό της Ε.Η.Γ.

η·τάξη

- Ενεργά εργαλεία
- Ανακοινώσεις
- Εγγραφα
- Εργασίες
- Ημερολόγιο
- Μηνύματα
- Συνδέσεις Διαδικτύου
- Ανενεργά εργαλεία
- Διαχείριση μαθήματος

Χαρτοφυλάκιο / European Day of Languages - September 26th - E-C...

European Day of Languages - September 26th - E-CLASS/ CELEBRATION FOR ALL!

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΚΑΚΑΛΗ

Περιγραφή

Dear students,

A warm welcome! Here we can all celebrate European Day of Languages!

😊😊😊

I hope you really enjoy our new activities to celebrate multilingualism! Don't hesitate! Take the first step! Be active! Get engaged! I wish you good luck!

Feel free to ask anything! My email is: kakali@sch.gr

Take care,

Your teacher,
Athanasia Kakali.

European Day of Languages - September 26th - E-CLASS/ CELEBRATION FOR ALL!

Εγγραφα

Αρχικός κατάλογος

Τύπος	Αρχείο	Μέγεθος	Ημερομηνία	
	20 things you might not know about Europe's languages!	526.34 KB	20/9/21	
	Great bake off challenge! Check 'Εργασίες' for more info!	154.91 KB	20/9/21	
	Language Tree!	386.2 KB	20/9/21	
	The secret agent's handbook of languages challenges	2.1 MB	20/9/21	
	Tips on how you can learn languages successfully!	1.11 MB	20/9/21	
	Το εγχειρίδιο γλωσσικών προκλήσεων του μυστικού πράκτορα!	2.12 MB	20/9/21	

20 THINGS

YOU MIGHT NOT KNOW ABOUT EUROPE'S LANGUAGES

THE SILBO LANGUAGE
of La Gomera, Spain, is an ancient whistling language and is still being taught in local schools.

MALTESE
is the only European language in the Afro-Asiatic family (which includes Arabic, Hebrew, Berber, and Hausa).

Accordmg to a rscheearch sudty , it deosn't mtaer in waht oredr the ltters in a wrod are; the only iprmoatnt fatcor is taht the frst and lsat ltteres be at the rghit pclae. Tihis is bcuseae the huamn mnid deos not

More than half of Europe is **BILINGUAL**.

Languages have around **50,000** words or more.

Typically, native speakers know **15,000 to 20,000** word families but individual speakers normally use only a few hundred.

There are about **225 INDIGENOUS LANGUAGES** in Europe – roughly 3% of the world's total.

The mother tongues spoken by most people in Europe are Russian, German, French, English and Turkish, in that order.

RU DE FR EN TR IT ES UK PL

One of the main Serbian orthographic rules is **"WRITE AS YOU SPEAK AND READ AS IT IS WRITTEN"**.

This means that even proper names coming into Serbian from another language are transcribed according to their pronunciation: for instance, New York is Njujork, and Gérard Depardieu is Zerar Depardje.

More than **200 FAKE LANGUAGES** have been created for literature and cinema (such as Elvish in "Lord of the Rings" and Klingon in "Star Trek").

Παράρτημα XXII Communicating in the Garden of Babel WebQuest

A. Welcome Page

WebQuest

Communicating in the Garden of Babel!

★ Add to Favorites

Welcome

Welcome: Communicating in the Garden of Babel!

Description: Students follow a sophisticated four-level route to multilingualism through the S.A.M.R. Model. They exploit multilingual resources throughout all four levels: Substitution, Augmentation, Modification, & Redefinition which incorporate technology. The first two stages enhance learning, whereas the last two transform it opening up new possibilities. Students deal with a range of European Languages: English, Deutsch, Français, Italiano & Español. First, they cope with technological soft skills. Then they become independent learners. They go further into designing dynamic tasks. Last, they connect their learning with the real world and acquire a growth mindset. Technology is integrated meaningfully opening new doors for learning.

Grade Level: 6-8

Curriculum: Foreign Language

Keywords: language learning, multilingualism, EFL, ESL, English, Deutsch, Français, Italiano, Español, foreign language

Author(s): Athanasia Kakali

B. Introduction Page

WebQuest

Communicating in the Garden of Babel!

★ Add to Favorites

Introduction

Dear students,

With the urge of European Day of Languages on the 26th of September exploit multilingual resources to improve your skills in various languages: English, Deutsch, Français, Italiano and Español . Your teacher is going to facilitate the whole process acting as a moderator.

Let the new adventure begin...

LEVEL 2: AUGMENTATION

Bloom's Taxonomy: Understand

Bloom's Taxonomy: Apply

Students collaborate to write a **report** about the language they have chosen. They have to include **multimedia elements**, such as images & animations. Last, they **gamify** their report.

LEVEL 3: MODIFICATION

Bloom's Taxonomy: Analyse

Bloom's Taxonomy: Evaluate

Students collaborate to produce a **podcast** where they present the language they have chosen. They share their podcast in the plenary for **peer feedback**.

LEVEL 4: REDEFINITION

Bloom's Taxonomy: Evaluate

Bloom's Taxonomy: Create

Students collaborate to **create** a **documentary** or a **short film** about the language they have chosen. Their work is addressed to a global audience. They **disseminate** their final products through **social media** or **blogging**.

D. Process Page

S.A.M.R. Level 1: Substitution

WebQuest

Communicating in the Garden of Babel!

★ Add to Favorites

Process

Level 1: SUBSTITUTION

Task 1a. Watch the videos below, keep some notes using **Sticky-notes** and choose the most appealing **language** to find your group.

Language 1: [English Language Origin & History](#)
Language 2: [French Language Origin & History](#)
Language 3: [German Language Origin & History](#)
Language 4: [Italian Language Origin & History](#)
Language 5: [Spanish Language Origin & History](#)

Task 1b. Assign **roles** in your team:

- A. a secretary
- B. content builder(s)
- C. multimedia researcher
- D. a technology specialist and
- E. an editor

Task 2. Collaborate with your team to scan the **QR codes** in the link below to access multimedia content and **keep notes** about **Language Learning**:

[Language learning Multimedia Content](#)

Task 3. Take part in the **Quiz** below to test your knowledge on **European Languages**. The Quiz is divided up into 5 categories. You get two points for answering correctly the first time, one point if you get it right at the second attempt. :

- 1. [General Language Questions](#)
- 2. [Writing systems and alphabets](#)
- 3. [Etymology](#)
- 4. [Countries and languages](#)
- 5. [Language Families](#)

Task 4. Which language is it? **Listen & identify** the language in the Quiz below:

[Language Identification Quiz](#)

S.A.M.R. Level 2: Augmentation

Level 2: AUGMENTATION

Task 1: Collaborate with your team to write a **report** about **Foreign Language Learning**. Use your notes from Task 1 & 2. Include **multimedia elements**, such as images & animations.

a. Use **Prezi** for writing your report online. Find help in the manual below:

How to use Prezi - Online Manual

b. What is a report? How can I write a report? Find all information below:

Tips & guidelines for writing a report

c. Give your reports the **title** of the Language you promote:

Team A. English Language Learning & Tips
Team B. French Language Learning & Tips
Team C. German Language Learning & Tips
Team D. Italian Language Learning & Tips
Team E. Spanish Language Learning & Tips

d. Use the **resources** below for your report:

Team A. English Language
Team B. French Language
Team C. German Language
Team D. Italian Language
Team E. Spanish Language

Task 2: Last, you have to **gamify** your report. Use the information from your reports to create in **Kahoot** your **Language Learning game**.

How to use Kahoot - Online Manual

Give your game the **title** of the Language you promote:

Team A. English Language Learning Game
Team B. French Language Learning Game
Team C. German Language Learning Game
Team D. Italian Language Learning Game
Team E. Spanish Language Learning Game

S.A.M.R. Level 3 & 4: Augmentation & Redefinition

Level 3: MODIFICATION

Task 1: Collaborate with your team to produce a **podcast** where you promote **Language Learning**.

Use **restream** to create your podcast.

Start your podcast recording [here](#)

Give your **podcast** the title of the language you promote:

- Team A. English Language Learning Podcast**
- Team B. French Language Learning Podcast**
- Team C. German Language Learning Podcast**
- Team D. Italian Language Learning Podcast**
- Team E. Spanish Language Learning Podcast**

Task 2: Share your **podcast** in class for **peer feedback**.

Level 4: REDEFINITION

Task 1: Collaborate with your team to create a **documentary** or a **short film** about Language Learning.

Use **Windows Movie Maker**, additional resources and also:

- a. **Notes kept about language learning (Level 1 Activities)**
- b. **Language Learning reports (Level 2 Activities)**
- c. **Language Learning podcasts (Level 3 Activities)**

Task 2: Share your final products in **social media** or the **school blog**.

E. Evaluation Page

WebQuest					
Communicating in the Garden of Babel!					★ Add to Favorites
#	Excellent	Very Good	Average	Needs Improvement	Score
Final Products (reports, podcasts, documentaries / films) & Critical Thinking	Creative, informative. Tasks completed. Appropriate resources included. Critical thinking applied successfully on the selection of the resources.	Almost creative & informative. Tasks completed. Satisfactory resources. One or two minor mistakes. Satisfactory critical thinking skills.	Somewhat creative & informative. Almost adequate resources. Some missing elements. Average critical thinking skills.	Missing creativity. Task incomplete. Missing resources etc. Limited critical thinking skills.	25%
Writing, Creativity & ICT skills	Impeccable language. or speech. Rich vocabulary. Very creative final products. Excellent use of ICTs.	Proper language or speech. Few minor mistakes. Proper vocabulary. Creative final product. Proper use of ICTs.	Some confusion in understanding due to violation of grammar & syntax rules. Language mistakes. Rather creative final product. Few ICT problems.	Not proper use of language. Poor vocabulary. Confusion in understanding. No creativity in writing. Poor ICT skills.	25%
Collaboration skills	Learners worked as a team throughout all S.A.M.R. Levels. Each contribution was substantial.	Learners collaborated with each other but not during all S.A.M.R. Levels.	Learners had some conflicts in their group. Some learners did not collaborate with the rest.	Poor collaboration. Loads of conflicts.	25%
Presentation skills	Impeccable presentation of the final products (reports, podcasts, documentaries/ films). Participation of all members of the group.	Very good presentation of the final products (reports, podcasts, documentaries/ films). One or two members of the group did not participate as much as they should.	Satisfactory presentation of the final products (reports, podcasts, documentaries/ films). Not all members of the group participated.	Poor presentation of the final products (reports, podcasts, documentaries/ films). Most members of the group did not participate.	25%
Total Score: 100%					

F. Conclusion Page

Conclusion

Dear students,

Our WebQuest journey is over!

Your reports about Languages are ready to help anyone who is willing to learn a new language. Your podcasts and your documentaries - films may help people around the world acquire a positive attitude towards multilingualism. You should feel proud! You have made your contribution in knowledge. Always continue to be active in learning new languages! Languages open up new opportunities in life.

So, keep working hard to create change and a better world to live in!

Your teacher,
Athanasia Kakali.

**Multimedia Content
on Foreign Language Learning!**

Infogram		Brochure	
			
20 Things you might not know about Europe's Languages.		Tips on how you can learn languages successfully!	

Video 1	Video 2	Video 3	Video 4
			
Four ways to get better at languages!	How to stay motivated when learning a language!	When are you fluent in another language?	Three surprising benefits of learning a language!

Communicating in the Garden of Babel WebQuest Worksheet
Teacher: Athanasia Kakali